

PRIMA PARS
 PROMPTVARIII ICONVM
 INSIGNIORVM A SECULO

hominum, subiectis eorum vitis, per com-
 pendium ex probatissimis autori-
 bus desumptis.

ss

IN VIRTUTE,

ET FORTUNA.

62394

LVGDVNI, APVD GVLIELM
 MVM ROVILLIVM.

1553.

Cum Privilegio Regio, ad annos decem.

EXTRACT DU PRIVILEGE.

AR grace, & privilege du Roy, est permis à Guillaume Rouille Libraire de Lyon, d'imprimer ou faire imprimer vne-fois, ou plusieurs, vn liure intitulé *Promptuarium iconum, ac rerum memorabilium à principio mundi usque ad hæc tempora.* tant en langue Latine, François, Italienne, que Espaignole: tant de fois & en tel nombre que bon luy semblera. Et est defendu de par ledit Seigneur, à tous libraires, imprimeurs, & personnes quelconques, de n'imprimer ne faire imprimer, vendre ne distribuer desditz liures, d'autres ny autre impressiõ que ceux que aura fait imprimer ledit Rouille. Aussi de ne tailler, pourtraire, faire, ne contrefaire les medalles & effigies contenues & imprimees audits liures, & plus grand nombre, sans permission & congé dudit Rouille. Et ce iusques au temps & terme de dix ans entiers & consecutifs, à commencer du iour & datte que la premiere impressiõ de chascun desditz liures sera paracheuee d'imprimer: ainsi que le tout est plus amplement contenu audit privilege, sur ce donné à Saint Germain en Laye, & octroyé le xxvij. de Iuin, l'an de grace mil cinq cens cinquante & trois.

*Par le Roy, le Seigneur de Roissy, maistre des Requestes ordinaire
de l'hostel present.*

Signé Mahieu:
*Et seellé du grand seel, en cire iaulne,
à simple queue.*

AD CHRISTIA-
NISS. FRANCIAE REGEM
HENRICVM II.

Gulielmi Rouillij Epistola.

REGES DII mortales,
immortalitatem cōsequi
possunt duabus potissi-
mū rationibus, literarū
honore, & armorum glo-
ria. Quæ duo æternitati
parandę officia, vni olim
Palladi mysticè attribu-
ta, post paucos, sed maximos Principes Alexan-
drū, Cæsarē, & Carolū Magnū simul sic præsti-
tit, & ea excercuit felicissimæ memoriæ Rex
Frānciscus pater tuus (ô Rex Christianissime)
vt consummādam armorum gloriam filio re-
linquens, literarum honorem ad summum ex-
tulerit. Tu verò vtrumque sic es amplexus, vt
togatæ militiæ decus patri aliquatenus conce-
dens, rerum bellicarum victoriās, & triūphos
persequaris, pari nixu iuxtā, atque successu.
Quamobrem cū huius vtriusque laudis me-
moranda exempla ad te, supra cæteros omnes
Christianos Principes referri debeant: hoc ip-
sum volumen, quod illa continet, tibi dicādum
iure statuimus. In quo illustrissimi quique ab

orbe condito ad tuum vsque Regnum homi-
nes, qui duplicem hanc, aut alterutram immor-
talitatis viam affectarunt: & imagine viuacif-
simè picta, & historia verissimè scripta, per suc-
cedentium temporum, & Imperiorum seriem
spectantur, tãquam in triumphali pompa pro-
cedentes: capitibus tantùm per lunarem veluti
fenestellam prominētibus: ex quibus, quasi leo-
nem ab vnguibus reliquam corporis faciem,
sed & mentem ipsam φυσιογνωμικῶς licet æstimare.
Hoc igitur polycephalon opus curiosa conqui-
sitione inuestigatũ, & multis vigiliis elabora-
tum, tuæ inclytissimæ Maiestatis Imperio tue-
ri dignabere: quod fanè iam non nostrum,
sed tuum absoluto dedicationis voto
esse incipit. Cùm Rex ille sis, cui
& labores nostros, & res no-
stras, & nosmetipsos
debere profi-
temur.

GVLIELMVS ROVIL-
LIVS LECTORI.

33

VENI AD MODVM in Megalensibus sub ver-
satilium scenarū umbraculis, præter cætera ludorum
ornamenta, variæ diuersarū personarum formæ quon-
dam visæ sunt spectabiles: sic in hoc orbe terrarū, am-
plissimo sub cælorum velis theatro, nihil dignius cõspici potest, quàm
humana facies, in qua (etiam ex Dæmonum confessione) admiran-
dum, & venerabile Dei spectrum inest: virtutumque omnium signa
in spatio tam angusto, sed angusto, clarè relucet. De cuius etiam
eximia, & excelsa dignitate, sic cecinit Ovidius:

Pronaque cum spectent animalia cætera terram:

Os homini sublime dedit, cælumque videre:

Iussit & erectos ad sydera tollere vultus.

Quamobrem veteres illi, de propaganda immortalis Nobilium per-
sonarum, & sua ipsorum gloria solliciti: valdeque prudenter antiquita-
tis memoriam conseruantes, & doctrinæ posteritatis providentes: vi-
rorum, & fæminarum illustrium formas, non modò literis, ac hypo-
graphis, tanquam certis quibusdam lineamentis depinxerunt: quin-
etiam eas adseruari curarunt in posteritatem, idolis, tabulis, signis,
statis, scalpitis, exaratis, conflatis, & percussis. Ac præcipuè specio-
sissimam & nobilissimam hominis partem (quam Natura maxime
conspiciam, & semper apertam esse voluit) nimirum faciem, in me-
tallicis numismatum orbiculis, parmulisq; æreis, argenteis, & aureis
signarunt, & expresserunt. Idq; duabus potissimum rationibus. Pri-
mum quòd numismata sint literis magis durabilia: cum propter suam
ex solido metallo naturam, tum propter diligentem eorum in recondi-
tis thesauris asseruationem. Deinde quòd (iuxta Regis Candaulis
apud Herodotum sententiam) certiores sint homini quàm aures, oculi.
Nam (vt ait Horatius)

Segnius irritant animos demissa per aurem,

a. 33

Quàm quæ sunt oculis subiecta fidelibus, & quæ
Ipse sibi tradit spectator.

Porro illæ Numismatum figuræ à materia fusilis vel percussæ metal-
li, Metallæ, extenuatq; elemento Medallæ sunt appellatæ vt Deda-
llæ olim figuræ dicebantur. Nisi quis Medallas quasi Imperatorias
à verbo M E A O quod est Impero, magis deduci velit: quoniam Im-
peratorū pleræq; facies ipsæ sint impressæ. Eæ autem ad æternum ve-
nerendæ antiquitatis honorem vindicandum his temporibus curiosis
per viros studiosos partim fuerunt exquisitæ, partim ex Antiquo-
rum sepulchris erutæ, & e terræ latebris effossæ, partim fortuitò re-
pertæ, priscorum vtriusq; sexus hominum proprias formas, & na-
turales, sic ad vinum referentes: vt ex illis, qui & quales fuerint si-
gnati ex vultu tanquam ex mentis speculo ratione Physiognomica
coniectari liceat. Sunt etenim (vt à sapientibus dictū) vultus animo-
rum indices: in quarum rerum considerationem nos Antiquarij, &
studiosis omnibus gratificari cupientes, nulli neq; labori, neque sum-
ptui pepercimus ad eiusmodi eiconas cephalicas vndique conquiren-
das, ex diuersis gentium oris, & à magnatibus viris auro, ære, argen-
to, conflatas percussasve, aut gemmis excultas, prout maximo cuiq;
visū fuit suæ, & suæ charissimæ antiquitatis memoriâ conseruare. Ad
quos etiā magnates, & Principes viros peruenerūt, & alienæ, & ex
teræ priscorū, qui excelluerūt, hominū imagines: quas ab repertori-
bus ferè pauperibus, & terrā versantibus obtinuerūt, vel prece, vel
precio, vel vi, vel munere oblata, nēpè rei vt rarissimæ, ita preciosissi-
mæ. Metallinas illas seu Medallinas effigies lineamentis ad Archety-
pū deduci, ac deinde imprimi curauimus: subscripto ad singulas sum-
mario rerū memorabiliū argumento ex optimis quibusq; Historio-
graphis, & Chronicis breuiter collecto: seruatq; temporū, ætatum,
Imperiorum, ac Regnorum sibi succedentium, aut concurrētium or-
dine. Totūq; opus ab rerum, & personarum inuestigatione prom-
pta, Promptuarium dici placuit. In quo eorum qui à mundi primor-
dijs extiterunt, homines memorabiles spectandos oculos oculis, atq;
oribus ora, & præclara eorum facta legenda coram exhibemus.

Quod

Quod sanè opus vt infiniti propè fuit laboris: sic plurimi fructus id quoque fore speramus. Huius nanque theatri spectatores non solum oculos delectabunt, nec pictura pascent inani: verumetiam animos suos dignissima rerum, & personarum cognitione exsatiabunt. Et qui iam pridem in viuis esse desierunt: eos ab inferis in lucem reuocatos veluti per speculum coràm intuebuntur: loquentes intelligent: facientes contemplabuntur, retroacta tempora ab omni hominū memoria ad suum seculum reuocabunt. Denique exempla vitæ cuiuslibet vndecunq; sument: & hæc lecta narrando illud obtinebunt: vt antequam fuerint ipsi, cum ijs qui amplius non sunt, olim fuisse videantur.

Cæterum ne quis lege Cornelianos falsi arguat, quod commentitias, seu factitias quasdam figuras velut adulterina numismata in publicum sparserimus: concedatur confessioni venia. εἰς τὸ γὰρ ἐδύνατοῦ οὐκ ὄντος ἀναγκάσται. Priscorum enim hominum qui ante diluuium, & ante inuentas pingendi, & scalpendi artes vixisse memorantur. Vt Adæ, Abrahæ, & Patriarcharum εἰκόνες non negamus à nobis fuisse per imaginationem effictas: & cum nullum haberemus Prototypum, ex descripta eorū Natura, moribus, ætate, regione, & rebus gestis φαντασινῶς fuisse conformatas. Quā minus enim nobis id liceat: quàm Phidiæ statuario nobilissimo: qui ex pauculis Homeri versibus formam & Αἰὲτος ἀγορεύς diuinavit: & Olympium fabricauit? Quàm Zeusi di qui ex selectis quinque Agrigentinarum virginum formis pulcherrimam Deam cogitatione apprehēdit, ac representauit? Quā minus quàm Asinio Pollioni, qui Autorum suæ bibliothecæ imagines ex eorum scriptis confingere primus Romanorum est ausus? Denique, quā minus quàm illi, qui Homeri superioris arte inuenta, faciem ex ipsius Poemate & ingenio cōiectatus est: Quare hoc nobis minus vitio datum iri cōfidimus. Nā vt in hāc sententiā scripsit Plin. Quæ nō sunt finguntur: pariuntque desyderia non traditi vultus. Et maius nullū est felicitatis specimē, quàm semper omnes scire cupere, qualis fuerit aliquis. Hæc ille. Nos igitur talia imitati exēpla, sine exemplo rationē tantum historiæ secuti, & phanta-

siam, adiuti etiam consilio, ac iudicio, doctorum qui nobis sunt amici,
 primorum hominum, & nonnullorum medijs etiam temporibus τῶν
 ἑγερῶν imagines excogitauimus. Ad hoc scilicet vt Historia nostra
 quemadmodum scripta, sic etiam picta suum habeat principium.
 Exinde etiā non rarò nobis cōtigit habuisse à primoribus viris duo,
 tria, quatuorve, aut plura vnius & eiusdē Imperatoris, Regis, Prin-
 cipis, aut alterius hominis illustris numismata: antiqua quidem
 illa, & (vt apparebat) minimè supposita: sed tamen omnino inter se
 dissimilia, aut propter ætatis incrementum, aut personarum formæ
 mutationem, aut regionum vbi signabantur differentiam, aut aliud
 quoduis accidens. Et nos certè ex ijs tam multis, & tam varijs eico-
 nibus, optimas & verissimas quasque pro prudentum hominum iu-
 dicio selegimus. Quare si quis forte extiterit, qui quas habet Metal-
 licas imagines: & ab illis, hæc nostras dissimiles depræhendat: ne
 statim nos falsi arguat. At is sciat neq; suas, neq; nostras in orbe solas
 haberi: & nos (si rixari liberet) eodem argumento, sed maiori me-
 lioriq; ratione suas illius falsas, & suppositas posse contendere.
 Quicumque enim visurus sit venturis seculis Argentea, aut Aerea
 Cephalica Caroli quinti Imperatoris Serenissimi, aut Christianis-
 simi Francorum Regis Henrici secundi, aut Solymani magni Tur-
 carum Despotæ (qui omnes hodie viuunt & regnant) ex ea tan-
 ta diuersitate, atque dissimilitudine: quòd aliorum quidem capita
 sint senilia, aliorum iuuenilia, barbata, imberbia, armata, iner-
 mia, nuda, operta, & pileata, inornata, & coronata lauro, au-
 ro vel diademate: si ea ideo protinus falsa iudicabit: nã is omni prorsus
 iudicio carere videbitur: perspecta ætatum, temporum loco-
 rum, & habituum mutatione: præsertim cum ipsa ~~in~~ ambitu ~~et~~
 γὰρ ὅτι vbiq; similis, vbiq; eadem, veritatem satis arguat. Pro-
 inde nemo ex illis formarum varietatibus calumniandi occasionem
 arripiat. Denique (vt finem faciamus) hîc habes (ò lector) thesau-
 rû locupletissimû omniû exemplorû virtutis, gloriæ, honoris, & im-
 mortalitatis. Hîc enim tibi cernere licet coràm capita quasi viua, &

ora

orapene spirantiamaximorum & primorum, in nationibus & po-
pulis virorum, qui leges tulerunt, imperarunt, regna rexerunt, mo-
res constituerunt, linguas excoluerunt, doctrinas & artes exer-
cuerunt, & qui denique ingenio, virtute, præstantia, ac rebus
gestis terra, & mari famam immortalem sibi pararunt.

Tu ad eum te compara modum, vt per egregias
tuarum virtutum laudes, tui quoque imago
in posterioribus huius libri reforma-
tionibus locum habere insi-
gnem digna cen-
seatur.

a 5

A U T H O R E S H O C I N

Promptuario citati.

S Acra Biblia	Suetonius	Io. Rauif. Textor
Iosephus	Orosius	Bocatius
Berosus	Lucius Florus	Raph. Volaterr.
Homerus	Plinius secundus	Paulus Æmilius
Thucydides	D. Augustinus	Valer. Anselmus
Metasthenes	D. Hieronymus	Matthæus Palm.
Vergilius	Euseb. Cæsa.	Abbas Vſper.
Xenophon	Historia Ecclesiastic.	Paralipomena rerū me-
Ouidius	Historia Trip.	morabilium
Diogenes Laertius	Historia Schol.	Chro. Carionis
Herodotus	Prosper Aquita.	Naucerus
T. Liuius	Fulgentius	Chro. Functij
Dionysius Halicar.	Isidorus	Supplem. Chronic.
Procopius	Lactantius	Budeus de Affe
Corn. Tacitus	Catalog. Sanct.	Guaguinus
Strabo	Ælius Spart.	Chro. Phrygionis
Iuuenalis	Ælius Lampr.	Elucidarium magnum
Dares Phry.	Herodianus	Annales Aquitaniæ
Dictis Cret.	Pomponius Lætus	Illustr. Galliæ
Ægesippus	Dion Cassius	Chro. Chronicorum
Valer. Maximus	Iulius Capit.	Gesta Regū Franco.
Iornandes	Volcatius Gall.	Cosmogr. Munst.
Macrobius	Flavius Vopiscus	Paulus Iouius
Appianus	Aurelius Victor	Richerius de reb. Tur-
Plutarchus	Bap. Egnatius	carum
Iustinus	Ammianus Marcell.	Chro. Germani cuius-
Herodianus	Claudianus	dam
Gellius	Cælius Rhodig.	Marinus Barletius
Cicero	Blondus	Genealogia Imp.
Horatius	Solinus	Chro. 58. Regum Fran-
Lucanus	Hermannus Cōtractus	corum
Eutropius	Sabellicus	
Tertullianus	Platina	
Cassiodorus		

F I N I S.

*aberrare a veritate per 30. annos sm optimos autores Itaq; adde trīginta annos eius numeris et facile inue
conferre non piget hystorias hystorijs vera tempora vel saltem parum plus vel minus disidentio*

AD LECTOREM.

HISTORIAM scripturo ratio in primis temporum, hominum, & gestorum est habenda. In quibus cum diuersos autores variè dissidentes animaduertemus, vnum tandem sequendum nobis proposuimus Phrygionem, vt planissimum, ita verissimum Chronographum. Eadem est in nostrorum quoque temporum scriptoribus varietas: vt in Mediolanensi Historia depræhendere licet: quam sanè ex autorum scripture, (arrogantes contemptores ne videremur) data opera exscripsimus. Verumtamen exquisitæ veritatis, ac sedulæ nostræ diligentiæ exhibendæ gratia, certiorè aliquè temporum ordinem subscripsimus ad hunc modum, Primus Dux Mediolani fuit Io. Galeacius, cuius Res gestas scripserūt S. Antoninus, Florentiæ Archiepiscopus, Supplem. Chronic. & Pau. Iouius, qui tres de exitu vitæ cōueniunt anno 1402. at de Principatus initio neutriquam. Iouius nanq; nihil meminit. S. Antoninus ab anno 1385. principium statuit. Supplem. Chron. ab anno 1382. Sed nec iidem in Principatus duratione consentiunt. Iouius illi annos assignat 24. Supplem. 37. Archiepiscopus non numerat. Ex quorum rationibus, tandem colligimus, (Iouium & grauissimum autorem, & in hoc verissimum secuti) principium Ducatus Mediolanensis fuisse ab anno D. 1378. Io. Maria Vicecomes Dux Mediolanensis secūdus, illico patri successor, Ducatum obtinuit annos 10. proinde mortuus est anno 1412. Philippus Maria Dux tertius, vacante per interregni tempus aula, populari tumultu, postea anno 1413. in pristinum Maiorum statum est erectus: in quo stetit annos 33. Itaque decessit anno 1446. Et hoc idem adstruit S. Antoninus Archiep. qui temporibus vixit iisdem. Sphortia Dux quartus populari factione vexatus est annos tres, priusquam ad Ducatum perueniret: quem tandem vi armata est adeptus, anno 1449. (vt scribit Archiepiscopus) & in eo resedit annos 16. Quare necesse est vita decessisse anno 1465. Supplem. autem annum addit. Galeacius Maria Dux quintus est designatus eodem anno 1466. in quo vixit annos decem, mortuus est anno 1476. Ioan. Maria Sphortia Dux sextus, duodecimo post patris mortem die Principatū adiit, anno iam incipiēte 1476. eūque tenuit sub Ludouico Sphortia, cognomento Moro, socero suo, vsque ad annum 1494. fuit ergo tempus Ducatus, eius annorum 18. & aliquot mensium. Ludouicus Sphortia cognomento Morus, mox nepoti contra ius succedens, Ducatum inualit eodem anno 1494. Rexitque annos 5. & sex menses, donec captiuus in Galliam ductus est anno 1500. Porro non ignores (candide Lector) plerōsque scriptores in chronologia neglexisse dies, & menses annis superaccedentes: quæ sanè omisio, temporum progressū multiplicata, ordinem chronicum turbauit. Illud quoque te admonere volumus, nos ad nonnullarū finem historiarum, vnum tantum, aut certè duos allegasse autores, tametsi ex pluribus excerptæ forent. Quamobrem si non omnia apud illum vnum, aut alterum autorem scripta

scripta comperies, ne protinus commentitia existimes. Idcirco enim reli-
quos præterimus, ne citatorum congerie graues, & ostentatione super-
stitiosi videremur. Quòd si in iis quoque autoribus dissidentia nonnun-
quam loca inuenias: existima ex rei ipsius iudicio, nos quantùm fieri po-
tuit discordes conciliaffe, & ex dubiis vero simillima quæque & maximè
còsentanea desumpfisse. Postremò hoc etiam obseruabis, eodem scripto-
re chronico, seu historico diuersis temporibus, ac regionibus sæpius im-
presso, ac identidè retractato, & emendato, & amplificato, chartas, & ca-
pita nonnulla immutari potuisse. Vnde si quis aliter citata, quàm in suo
legat exemplari, is iustissimam nostram consideret rationem: qua exami-
nata, aut paulò ante, aut paulò post comperiet quadrare Chronologiam.

*Sequuntur quæ inter relegendum occurre-
runt nobis errata.*

Pagina 99. primæ partis, linea sexta, à Christo nato, lege ante Chri-
stum natum. Pag. 39. secundæ partis, linea secunda, è Gallia Cisalpina,
quanquam sic habeant libri, nobis tamen legendum, Transalpina, vt ad
nos referatur, non autem ad Romanos. Pag. 223. secundæ partis, linea vn-
decima, coronatus, lege creatus. Pag. eadem, lin. 17. lege oppugnās. Pag.
142. secundæ partis, linea 16. Ludouicus huius nominis quartus, lege
quintus. Pag. 208. secundæ partis, linea 18. filios, lege liberos. Pagina 87.
& 91. secundæ partis, transposite sunt icones Iuuiani & Theodosij: altera
nempe in alterius debito loco affixa.

DOCET nos sacra scriptura quemadmodum in principio creauerit Deus cœlum & terram : atq; vt sexto die formarit hominem (Adam inquam ac Euam) ad imaginem & similitudinem suam: deinde vt Adamo collocato in terrestri paradiso, prohibuerit, cum interminatione mortis, de ligno scientiæ boni & mali edere. At verò à serpente decepta prima mulier, mandatum trāsgressa, de fructu vetito edit: ac virum suum protoplastū ad edendum illexit: quare statim sub iugū peccati & mortis traditi sunt: atque è paradiso illo semper virente, & sponte omnia ferente ciecti, in terram execratam, in qua laboribus & sudoribus infinitis vitam transfigerent. Adam itaque terram exercuit: Euam vxorem cognouit, quę peperit illi Cain, deinde Abel, qui à fratre Cain per inuidiam occisus est. Gen. 1. 2. 3. & 4. cap.

A D A M annos natus 130. genuit Seth, à quo patres pietate insignes originem traxere. Seth natus annos 105. genuit Enos: hic cœpit inuocare nomen Domini. Enos, annorum 90. genuit Caïnā. Caïnā annorum 70. genuit Malalcel. Malaleel annorum 65. genuit Iared. Iared annorum 162. genuit Henoch. Henoch annorum 65. genuit Mathusalam. Porro Henoch annos natus 365. sublatus est à Deo, nec apparuit. Mathusala annorum 187. genuit Lamech. Lamech annorum 182. genuit Noe. Noe annorum 500. genuit Sem, Cham & Iaphet, 100. annis ante diluuium. Erat itaque 600. annorum Noe tempore diluij. Obiit Adam anno ætatis suæ 930. Vide Gene. ca. 5. & 7.

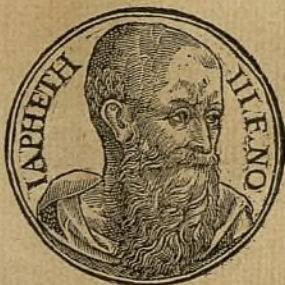

N O E filius Lamech, vir sanè fuit pius ac probus, ac proinde pietate ac iustitia Deo acceptiss. huius tempore gigantes quidam omnes nationes infestabāt: quare statuit Deus delere omnia animantia, seruato Noe cū familia eius. Iubet itaq; ipsi Noe vt arcā fabricet (hanc centum annis perfecit) & vt in eam ingrediatur, assumātque secum ex omni animantium genere masculum & femellam: quibus in arcam ingressis, longam cubitorum 300. altam 30. pluit super terram 40. diebus, & 40. noctibus, adeò vt quindecim cubitis eminentissimos mōtes aqua superaret. Tunc omne animal tam rationis cōpos, quàm expers, aquis obrutum est anno à condito mundo 1656. ante Christum natum 2306. At verò post 150. dies recordatus est Deus ipse Noe, incepitq; aqua decrefcere: stetitque arca super montes Armeniæ. Tandem post aliquot etiam dies ex arca exiens Noe cum familia, ac Deo gratias agens, sacra peregit. Cæterum ostendit illi Deus arcum in nubibus in signum fœderis perpetui, terram vniuersam in posterum aquarum inūdatione nunquam submersum iri. Vide Genes. cap. 7. 8. & 9.

S E M, filius Noe, mares quinque genuit: primus horum fuit Aelam, à quo Aelamitæ orti sunt. Hi fuere præcipui inter Persas. Secundus, Assur: ab hoc Assyrij prognati. Tertius, Arphaxad: à quo Arphaxadæi dicti, qui postea Chaldæi sunt vocati. Quartus, Lud: vnde Lydi originem traxere. Quintus, Aram: hic nomen suum Aramenis dedit, quos Græci Syros vocant. Vide Gen. 10. & 11. ca. & 1. Para. cap. 1. Iose. li. 1. Antiq. cap. 14.

CHAM filius Noe, cum patrem primum vitifatorem, suoque inuento inebriatum ludibrio habuisset, ab eodem tulit maledictionem. Hic genuit filios quatuor, primum nomine Chus, à quo Aethiopes, qui inde Chusæi dicebantur, originem traxere: secundum nomine Mesraim: ab hoc Mesraï dicti, aliàs etiam Aegyptij: nam Mesrim Hebraicè Aegyptum significat: tertium nomine Phut: à quo Libes, quos Phutos de nomine suo vocavit: quartum verò nomine Chanaan, vnde Chananæi, atque Chanaanæa eorum regio dicta, quæ postea Iudæa vocata est. Vide Gen. ca. 9. & 10. item Iosep. li. Antiq. 1. ca. 12.

IAPHET cum fratre suo Sem accepit benedictionem à patre, quòd ambo resecta patris verenda velassent. Porro Iaphet genuit filios septem: primum nomine Gomer, à quo Gomeritæ, qui à Græcis postea Galatæ dicti sunt. Secundum Magog, à quo Magogæ, à Græcis Scythæ nuncupati. Tertium Madai, à quo Medi. Quartum Iauan, à quo Iones. Quintum Tubal, à quo Iberi, qui nunc Hispani. Sextum Mosoch, à quo Moschini, qui postea Capadoces dicti sunt. Septimum Thiras, qui eos apud quos primatū tenuit, Thirenses appellavit, qui postea à Græcis Thracæ sunt vocitati. Tot, tantæq; gentes, ac nationes à filiis Iaphet originem sumpsere. Caterùm hi tres fratres, Iaphet, Sem, & Cham, nati sunt ipsi Noe 100. annis ante diluviū, uti iam supra diximus. Vide ut supra.

A R P H A X A D filius Sem, genitus est biennio post diluvium, videlicet anno ab orbe condito 1658. ante Christum natum 2304. Hic cum esset annorum 35. genuit Sale: vixitque Arphaxad postquam genuit Sale 303. vet. editio 403. annis: genuitque filios & filias, Ab hoc Arphaxad, ut supra dixi, originem habet Chaldaeorum gens, à quibus Chaldaea regio dicta, quæ in Asiae maioris partibus sita est, Arabiae contermina, longè latèq; in planiciem porrecta, aquis deficiens, in qua olim Babylon magna condita est. Vide Gene. ca. 10. & 11. & Supplem. Chro. lib. 2. Porro Arphaxad quos instituit, Arphaxadaeos nominavit, ut ait Iose. li. Antiq. 1. ca. 14. Cæterum D. Augu. li. de Civi. Dei 16. scribit Arphaxad genuisse Cainam, septuaginta interpretum opinionem secutus.

S A L E filius Arphaxad, cum esset annorum triginta, genuit Heber, ac postea vixit annos 403. quo temporis spacio filios complures ac filias genuit. Vide Genesin capite undecimo. Ab hoc Sale, autore Iosepho, Sarmatæ orti sunt, à quibus regiones Sarmaticæ nomen obtinuerunt, quæ sunt duæ, altera in Europa, altera verò, quam Tartariam nuncupamus, in Asia maiore sita est. Porro ea ipsa est Asiatica Sarmatia quæ ab hoc Sale denominationem accepit Sarmatiæ. Fertur hæc regio nunc esse deserta ac incognita, in qua tamen olim conditæ fuerunt tres celeberrimæ vrbes, nempe Hermonasa, Oenantia, & Tyramba. Cæterum sunt qui scribāt Caucasos montes in hac esse provincia, cuius portæ à nonnullis) qui tamen falso, ac magno errore ducuntur) Caspiæ sunt dictæ. Vide Ptolemaum lib. 3. & 5

HEBER, filius Sale, cùm esset annorum 34. genuit Phaleg, anno mundi 1758. ante Christum natum 2204. vixitque postea 430. annos, generans filios & filias. mortuus est autem anno ætatis 464. ab hoc Iudæi orti, qui inde Hebræi dicuntur. præterea in diuisione linguarum, mansit lingua Hebraica penes solam suã generationem. Tunc temporis hæc lingua Hebraica, vocabatur humana, quòd omnes homines Hebræa lingua loque rëtur. Habuit autẽ Heber alterum filium nomine Iectan, cuius meminit Moyse: hic multos genuit filios, quorũ habitatio erat à Messa pergentibus vsque Sephar, montem orientalem: erant itaque ij ex progenie pij Noë, secundum populos & nationes suas. Hæc prouincia Messa, sita est in Iudæa, vt ait Hieronymus, Vide Gene. 10. & 11. cap. Iosephum lib. 1. Anti. cap. 14.

PHALEG, filius Heber, cùm esset annorum 30. genuit Reu, anno mundi 1788. ante Christum 2174. vixitque postea 239. annos, generans filios & filias, & mortuus est. Phaleg autem diuisionem Hebræi vocant: dictus igitur Phaleg, quoniam secundum diuisionem habitationum natus est, quãdo in linguas terra diuisa est. Huius temporibus initium ac originem cœpit regnum Scytharum, sub rege nomine Tanaïs. Hoc regnum in plaga Septentrionali Asiæ, ad Imaum montem situm est. Videto Gen. cap. 11. item August. de ciuit. Dei, lib. 16. cap. 11.

b

NEMROD Saturnus, filius Chus, filij Cham, filij Noë, cœpit esse potens in terra. Fuit autem principiū regni eius Babylon, Arach, Achad & Chalanne, in terra Sennaar, anno mundi 1788. ante Christum 2174. nempe ipso eodem anno quo genitus est Reu. Hoc regnante facta est linguarum confusio in ædificatione turris Babel. Iosephus lib. Anti. i. cap. 9. citat hæc verba Sibyllæ: Cum omnes homines vnus vocis existerent, quidam turrim ædificauērunt excelsam, tanquam ascensuri per eam in cœlum: Dij verò immittentes ventos, euertērunt turrim, & vocem propriam vnicuique partiti sunt: propterea Babyloniam vocari contigit ciuitatem, hoc est confusionem. Vide Gene. cap. 10. & 11. & Berofum lib. 4. & 5.

BELVS Iuppiter, quum pater suus Nemrod imperitasset 56. annos, regnauit ipse filius, anno mūdi 1844. ante Christū natū 2118. Hic designata fundamenta Babylonix, oppidi magis quàm vrbs similitudine, erexit. pace fruebatur vsq; circa finem imperij sui. Berofum consule lib. 5. vt supra.

COMERVS Gallus more Scythico, vnde venerat, docuit suos Italos vrbes curribus componere. Vide Bero. lib. 5. Iust. lib. j. Diod. Si. lib. 3. & Anni. Viterben.

RE V, siue Rhagau, filius Phaleg, anno ætatis 32. genuit Sarug: hic erat annus mundi 1820. ante Christum natum 2142. vixitque postea 207. annos, generans filios & filias: multa templa ædificauit. Huius tempore principes aliquot à subditis adorati sunt: quinetiam quatuor regna initium sumpsere: videlicet Scytharum, quibus rex fuit Tanaïs, à quo dictus est Tanaïs fluuius: Amazonum, quæ ex Scythis ortæ, primùm ad Tanaïm habitauerunt, deinde ad Thermodoonta, qui inde Amazonius fluuius dictus est: item regnum Aegypti, cui primus rex fuit Sores, siue (vt nonnulli aiunt) Vexores. Quartum fuit regnum Boëmorum, qui Ducem habebant nomine Boëmum. Vide Gen. 11. cap. Iusti. lib. 1. Euse. & Chro. Boëmorum.

SAR V G, filius Reu, annos natus 30. genuit Nachor, anno mundi 1850. ante Christum natum 2113. vixitque 200. annos, generans filios & filias. Anno 25. ætatis huius, initium ac originem cœpit regnum Assyriorum, omnium maximum, durauitq; (vt Augustinus ait lib. de ciuit. Dei. 18. cap. 21.) annos 135. Sarug annorum 230. obiit diem.

b 2

NINVS, Beli filius, tertius Babyloniorum Rex fuit, anno mundi 1906. ante Christum natum 2056. Regnavit hic 52. annos, omnibus viribus suis sumptis, omnibus bellum inferens, nulli parcēs, propter summam regnandi cupiditatem. Primus Babylonicum regnum propagavit, statuam in honorem patris Beli erexit, ad quam qui confugerent, omni crimine absoluerentur. Huius exemplo adducti multi, statuas in memoriam patrum erexere. Inde idololatria initiū cœpit: inde nomina hæc, Bel, Baal, Bel-phegor, & Bel-zebul. Videto Hierony. to. 6. super Hoseam cap. 2. & Bero. lib. 5.

ZOROASTES, vt multi autumāt, erat is ipse filius Noë nomine Cham. Fuit hic primus Bactrianorū Rex, primus item artis magicæ inuentor, atque septem artium liberalium, & cursus cœli ac stellarum. Sunt qui memoriæ prodiderint eum simul ac natus est risisse: quod nequaquam fertur bonum omen: cum nascentes vulgò vagiant. Fuit itaque à Nino victus: fuit quoque ipse Ninus sagitta ictus, quo vulnere periit, hæredem filium relinquens, nomine Niniam. Ninus civitatem Niniuen ædificavit, trium dierum circuitum habentem, quam Cyrus Assyriorum Rex euertit. August. lib. de ciuita. Dei 21. cap. 14. Euse. Plin. lib. 30. cap. 7.

T V Y S C O N, qui à Moyse vocatur Afcenas, filius Gomeri, filij Iaphet primogeniti fuit. Sarmatis, qui iuxta Poloniam habitant, & nunc inter Germanos annumeratur, originē præbuit, quos literas docuit, ac legibus formavit: regni Germanici initium dedit anno mundi 1909. ante Christum natum 2053. Hic cum 150. annos regnasset, mortuus, atque inter deos relatus est. A Gomero originem habent Cimbri, qui ex Italia cedentes, Daciam, & illa versus Septentrionem loca incoluerunt, quæ nos vulgò dicimus Danemarc. Videto Berofum lib. 5.

S A M O T E S, cognomento Dis, hoc etiam tempore, & eodem anno, quo suprâ, Celtas legibus formavit. Fuit hic primus Gallorum rex, iuxta Berofum lib. 5. cui assentitur Cæsar, sexto Commentariorum libro, in hæc verba: *Galli se omnes à Dite patre prognatos prædicant.* Non erat illa tempestate quisquam hoc Samote doctior, aut sapiëntior, ac propterea Samotes dictus est. Ab hoc Samoteæ Galliæ dictæ, nempe à quo in regnum redactæ essent: testatur id Dioge. Laer. in vita Philosophorum. Vide Berofum vt supra.

b 3

NACHOR, filius Sarug, cum esset annorum 29. genuit Thare, anno mundi 1879. ante Christum natum 2083. vixit postea 119. annos, generans filios ac filias. in summa vixit annos 148. & mortuus est. *Gene. 11.* Circa hæc tempora Sicyoniorum regnum incepit, quibus primus rex fuit Aegialeus, à quo Aegialea dicta, quæ nunc Peloponnesus. Consule *Plin. lib. 4. cap. 5.*

THARE, filius Nachor, septuaginta annos natus genuit Abram (qui postea vocatus est Abraham) anno à mundo condito 1949. ante Christum natum 2013. genuit præterea alterum nomine Nachor, & Aran: vixitque in summa 205. annos. Porro Abraham genuit Ismaël & Isaac, vt videbitur inferius. Nachor, frater Abraham, ex Melcha genuit Hus, patrem Iob, & Camuel, patrem Syrorum, ac Bathuel, patrem Rebeccæ: atque alios præterea, horum fratres, numero quinque. Thare autem, tum propter Chaldeorum idololatriam, qui tunc ignem præcipuè colebant, tum propter obitum filij sui Aran, in Mesopotamiam perrexit, ac in vrbe nomine Charan, obiit. Vide *Gene. 11. & 22. cap. & Isidor.*

I A N V S, anno Nini supradicti decimo, ex Africa ad Cel-
tiberos venit, vbi duas colonias diuisit, à se dictas Noëlas, &
Noëglas. Anno autem 19. eiusdem Nini, in Italiam veniens,
cum comperisset Camesenuum (qui est Cham) præter opinio-
nem corruptentem iuuentutem, tribus illum annis æquo ani-
mo fert: deinde, aliquot illi coloniis assignatis, eum Italia exce-
dere, omnes colonos Comeris corruptos montana trans Iani-
culum amnem colere iubet: illisque filiam suam Cranam Heler-
nam, id est suffragio ab his electam, & exaltatam reginam, cum
sceptro albo dat. Hic Ianigenas suos cognominatos Razenuos,
docuit Physicam, & Astronomiam: diuinationes & ritus scrip-
psit, anno mundi 1948. ante Christum natum 2014. quamob-
rem sui ipsum eisdem nominibus & veneratione diuina sunt
prosecuti, quibus in Armenia Saga, vñ erant. Berofus lib. 5.

V E S T A vxor fuit Iani, quæ sempiternum ignem custo-
diendum virginibus puellis edoctis sacra, tradidit anno mundi
1963. ante Christum natum 1999. Hinc Vestalium superstitio
successu temporis manauit: hæ à sexto ad decimum annum huic
collegio tradebantur, cum 30. annos mansissent, fas erat nube-
re: si qua stupri comperta foret, viua sub terram defodiebatur: vi-
cissim ignem sacrum custodiebant: quem si qua extingui sineret,
flagro cadebatur. Titus Liuius lib. 1. August. de ciui. Dei. lib. 4.
cap. 10.

DIONYSIVS, Hammonis filius, armis sumptis Rheam & Camefenum regno paterno pellens, & secū Osirim horum filium retinens, in filiūque suum adoptans, eum de nomine patris sui Hammonem Iouem cognominauit, vti à magistro Olympo Olympicum, eique totius Aegypti regnum tradidit, anno ab orbe condito 1948. ante Christum natum 2014. post nouem annos Barzanes Sabatij filius in Armenia à Nino superatur. Videto Berosum lib. 5.

PALLADON virgo, à Græcis dicta Minerua, anno 43. regni Nini (de quo supra mentionem feci) apud Tritonidem lacum infantula exposita est: atq; ab eodem Dionysio, Ioue etiam Libyco cognominato, adoptata in filiam: hæc omnem militiam prima Libyco docuit. Hæc item (secundum alios qui eandem Palladem vocant) lanificium antea incognitum inuenit, & docuit, & textrinum officium: hinc lanifices, fullones, tinctorum, textricesque puellæ eam pro Dea coluere. dicitur præterea vsum olei inuenisse ac docuisse: & numeros denique ipsos, quadrigas, atque arma. Bero. lib. 5. Supple. Chro.

OSIRIS, Cameſenui & Rheæ filius, imperauit Aegyptiis annis 35. Hic Rex magnus, & pro Deo habitus eſt: hic, anno mundi 2008. ante Chriſtū natum 1954. qui erat annus nonus regni Zameis Ninia, Regis Babylonis, inuentis à ſe & ſore adoleſcentula frumento, & frugibus, cœpit docere illa in Palæſtina. inde reuerſus in Aegyptum, & inuēto aratro, & his quæ ad agriculturam pertinebant, ſenſim vniuerſum peragrauit orbem, docens quæcunque inuenerat: & ita vniuerſo imperauit orbi, exceptis gentibus quæ iam in Babyloniorum venerant po-teſtatem. Vide Bero. lib. 5.

ISIS maxima, dicta etiam Iuno Aegyptia, ſoror & vxor Oſi-ridis, magni apud Agyptios nominis extitit: teſtatur eius epita-phium in columna, in hæc verba olim ſculptum:

Ego Iſis ſum Aegypti regina à Mercurio erudita.

Quæ ego legibus ſtatuī, nullus ſoluet.

Ego ſum vxor Oſiridis.

Ego ſum prima frugum inuentrix.

Ego ſum Ori regis mater.

Ego ſum in aſtro Canis refulgens.

Mihi Bubàſtya vrbs condita eſt.

Gaude, gaude Aegypte, quæ me nutriſti.

Plura qui volet, legat primum & ſecundum librum Diodori Siculi, de fabulo. antiq. geſtis.

c

SEMIRAMIS post obitum Nini coniugis sui, imperauit Assyriæ anno mundi 1958. ante Christum natum 2004. Hæc etiam bonam Asiæ partem tenuit, tantâq; regnandi cupiditate tenebatur, vt sexû virilem mentita, simularit se defuncti Nini filium. Hæc Babylonem, ex oppido, urbem maximam fecit, vt magis dici possit eam ædificasse quàm ampliassse. Hæc Aethiopiam ac Aegyptum regno suo adiecit. Sed & Indiæ bellû intulit, quò præter illam & Alexandrum, nemo penetravit. Fertur duxisse in Indiam aduersus Staurobatem Indorum Regem, terdecies centena millia peditum, equitum quingenta millia, currus ad millia centum, naues bis mille: hominésque in elephantis, quatuor cubitorum gladios gestantes. Hæc cum pulcherrimis militibus coibat, quos postea occidebat. Ad postremum, concubitum filij cum petiisset, ab eodem meritò interfecta est, 42. annos post Ninum, regno potita. Vide Berosum lib.5. Diod. lib.3. Iusti. lib.1. Herodo. 1. *alii dicunt eam interfecisse ob equi nefarium concubitum in quo eam fertur iam sibi nuptam deprehendisse.*

ZAMEIS Ninias Babyloniorû seu Assyriorum rex quintus, post matrem Semiramidem, quam occiderat, imperauit annos 38. quorum primus erat annus mundi 2000. ante Christum natum 1962. Hic in sacris scripturis vocatur Amraphel. Belli studia deposuit: in scëminarum turba cõsenuit: ornauit tamen templa Deorum. Vide. Gene. 14. cap. & Berosum lib.5. Iusti. lib.1. Diodo. Sicu. lib.3.

*Aut Sox br. cognico
relictis 70. mte
satis accurate quid*

A B R A H A M filius Thare, Deo fuit charissimus, cuius iussu parentem, patriam, omnesque reliquit cognatos: & assumpto Lot abiit in Chanaan peregrinatum, anno mundi 2024. erat tunc 75. anno ante Christum natum 1938. promisit illi Deus se in semine illius benedicturum omnes gentes: de semine siquidem huius nasciturus erat Christus. huic promissioni adiecta est circumcisio: itaque se & suos circumcidit, annos natus 99. hæc circumcisio indicabat vitam æternam habituros, piè in Deum per Christum credentes. Anno ætatis 86. ex ancilla Agar genuit Ismaël, quæ illi permisit vxor Sara, cum hæc minimè pareret. At verò nihilominus annos ipse natus centum, & Sara nonaginta, genuerunt, favore diuino, ipsum Isaac. Abraham obiit diem suum annos natus 175. sepelierunt eum filij sui in Hebron cum Sara, quæ illic sepulta erat, iam ante annos 38. Vide Gene. 11. cap. vsq; ad 25. item Iose. lib. Anti. 1. à cap. 16. vsque ad 26.

S A R A, filia Aran, vxor Abraham, proba atque insignis matrona exstitit, pulchra quidem ac viro charissima, patientissima & prudentissima mulier. Hæc vti dictum est, annos nata 90. non sine miraculo, Isaac peperit, cum antea sterilis esset. annos nata 127. moritur. Vide. Gene. 23. cap.

c 2

A G A R cùm grauida esset, spreuit dominam suam Saram: quamobrem eam Sara asperrimè coarguit & afflixit, cùm habuisset ius in illam à viro suo: quare Agar fugam arripuit: ab Angelo autem commonefacta, ad dominam rediit, & peperit Ismaël.

I S M A E L, filius Abraham ex Agar, natus est anno mundi 2036. ante Christum natum 1926. Hic in desertis locis habitauit, quando iuuenis vnà cum matre ab Abraham dimissus est: factusque est sagittarius: dedit illi mater vxorem de terra Aegypti, ex qua liberos duodecim sustulit, vnumquemque principem tribus suæ. Obiit Ismaël, anno ætatis 137. Vide Genes. 16. & 25. cap. item Ioseph. lib. Antiq. 1. cap. 18. & 21.

Anno duodecimo à natiuitate Ismaël, Sodoma, Gomorrha, Adama, & Seboim, ciuitates, propter peccata incolentium, funditus euersæ sunt cum incolis, igne & sulphure diuinitus immisso. Solus Lot cum duabus filiabus euasit, diuina clementia vt discederet præmonitus: cuius vxor in statuam salis versa est, anno mundi 2048. ante Christum natum 1914. posthæc anno vno atque altero, natus est Isaac. Vide Gene. cap. 19. Iosephum, lib. 1. cap. 19.

Circa hæc tempora Arius, sextus Assyriorum rex, collecto exercitu post patris Ninie obitum, Bactrianos ac omnes Caspios subiecit. Bero. lib. 5.

ISAAC, filius Abrahæ & Saræ, natus est 14. annos post Ismaëlem: oblatuſ anno ætatis 13. vt alij volunt 25. qui erat annus mundi 2073. ante Chriſtum natum 1889. anno 40. vxorem duxit Rebecca filiam Bathuelis Syri, de Meſopotamia, ſororẽ Laban, vt Abraham pater eius ſtatuerat. anno 60. nati ſunt illi ex Rebecca gemelli, prior Eſau rufus, & totus hiſpidus: alter, Iacob, protinus egreſſus eſt, plantam fratris manu tenens. anno ætatis 180. mortuus eſt, & appoſituſ populo ſuo. Vide Gene. 25. & 35. cap. item Ioseph. lib. Anti. 1. cap. 26. & 28.

REBECCA nupſit Iſaac anno mundi 2090. ante Chriſtum natum 1872. hæc effecit vt Iacob benediſtionem à patre præriperet, quæ Eſau promittebatur. Nam cùm ſeni Iſaac oculi caligarent, obtruſit ei Rebecca Iacob indutum veſtibus Eſau, ac pelliculis hedorum circumſultum manus & collum, interea dum venatum iſſet Eſau, vt pulmentum patri pararet: mox autem rediens Eſau, vt audiuit ſe præuentum, interminatuſ eſt mortem fratri Iacob. Id dum reſcit Rebecca, mittit Iacob ad Laban, donec furor & indignatio Eſau temperetur. Tandem mittens Iacob munera fratri, placatuſ eſt. Vide Gene. 27. 32. 33. cap. Iose. lib. Antiq. 1. à cap. 26. ad calcem vſque.

I A C O B filius Isaac, fugiens fratrem in Haran, ab auunculo Laban benignè ac hilariter exceptus est. cùmque mensem vnum apud eum commoratus esset, conuenit inter illos vt pro Rachel in vxorem habenda, seruiret Iacob ipsi Laban, patri Rachelis, septem annos: quibus exactis, Lia pro Rachele supposita est: dolusque consuetudine excusatus: nempe non licere vt minor natu prænubat. Seruiit itaque Iacob pro Rachele alios iterum septem annos. Sicque ambas sorores in vxores habuit: ex his ambabus, atque ex duabus ancillis, filios duodecim sustulit, ac filiam vnam. Natus est ei Ioseph ex Rachel, anno mundi 2200. ante Christum natum 1762. obiit diem annos natus 147. in Aegypto, vbi erat Ioseph, qui patrem accersuerat durante sterilitate septem annorum. inde asportatus in Hebron, cum patribus sepultus est. Gene. 29. cap. & inde vsque ad calcem. Iosephus lib. 1. cap. 27.

L I A fuit vxor Iacob, cuius filij fuere Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Issachar, Zabulon, & Dina fæmella. Zelpha ancilla Liæ, peperit ipsi Iacob Gad, & Aser. Gene. 29. & 30.

R A C H E L quoque vxor Iacob fuit: huius filij fuere Ioseph & Benjamin, in cuius partu periit. Genes. 29. 30. & 35. cap. Balam ancilla Rachel, peperit item ipsi Iacob, Dan, & Nephthalim.

IOSEPH filius Iacob ex Rachel, odiosus erat fratribus, quòd patri esset charissimus: quare ipsi eum in cisternam coniecerunt. At verò consilio fratris sui Iudæ, Ismaëlitis venundatur: ipsi quoque eunucho Pharaonis, Phutiphari, magistro militum, venundant. Post aliquantum temporis falsò accusatus stupri à domina sua, in carcerem detruditur: cùm hæc illum, non ille hanc concupisset, ac pressisset. In carcere dum agit, pincernæ, pistorisque Pharaonis somnia interpretatur. Post hæc è carcere educitur, vt ipsius etiam Pharaonis somnia exponat: qui constituit eum super vniuersam terram Aegypti: vertitque nomen eius, & vocauit eum Saluatorem mundi: anno ætatis suæ 30. anno à mundo condito 2230. ante Christum natum 1732. obiit tandem annos natus 110. Vide Genes. 37. cap. & inde ad calcem vsque. item Iose. lib. antiq. 2. à cap. 2. ad 9.

ASENETH filia Phutipharis sacerdotis Heliopoleos, fuit vxor ipsius Ioseph, quæ peperit illi Manassen & Ephraim. Hos adoptauit Iacob, benedixitque eis antequam moreretur. Vide Gene. 41. & 48. capita.

c 4

P R O M E T H E V S, Iapeti atque Asiæ filius, propterea fertur de luto formasse homines, quia optimus sapientiæ doctor fuisse perhibetur, vt sentit Augustinus. Huic inuentionem ferrei anuli tribuebat antiquitas, vinculúmque id, non gestamen intelligi volebat. Lactantius re vera primum omniũ simulachrum hominis formasse de pingui & molli luto Prometheum scribit, ab eoque natam primò artem, statuas, & simulachra fingendi. Hic ignem Ioui dicitur furatus, quòd ex ferro, & filice ignem extundere docuerit, seruarique in ferula. Videto Augustinũ de ciuita. Dei lib. 18. cap. 8. Lactan. lib. 2. cap. 11. Pli. lib. 13. cap. 1.

A T L A S, Promethei frater, primus Sphæram Astrologiámque inuenisse dicitur. inde locus fabulæ datus, quòd cœlum humeris fulciret. Vergil. 6. Aeneidos,

--Vbi cœlifer Atlas

Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum.

Vide Plin. lib. 2. cap. 6. & lib. 7. cap. 56.

A L T A D A S XII. Assyriorum rex, horum temporibus extitit, vt ait Cassiodorus. Hic regnare cœpit anno mundi 2263. ante Christum natum 1699. Huius institutum fuit vt diuitiis & gloria, aliena stultitia & miseria à maioribus suis partis, quoad viueret, frueretur. Vide Bero. lib. 5. Huius ætate Galates apud Celtas, & Vandalus apud Thuyfcones regnauit.

CECROPS Diphies Atheniensium rex primus, cœpit regnare anno mundi 2 4 08. ante Christum natum 1 5 5 4. Hic Athenas condidit, vt ait Calsiodorus. De hoc quoque sic inquit Iustinus lib. 2. *Ante Deucalionis tempora Athenienses regem habuere Cecropem, quem, vt omnis antiquitas fabulata est, biforem prodidere, quia primus marem foemine, matrimonio iunxit.* Sub hoc rege Athenæ vrbs vel instaurata, vel condita fuit. Vide August. lib. de ciui. Dei 18. cap. 8. Berosum lib. 5. Euse. in præfa. Chro.

DEUCALION Promethei filius, sed non eius de quo supra, vt supputatio indicat, apud eos regnare cœpit, qui circa Parnassum morabantur, anno à mundo condito 2 4 28. ante Christum natum 1 5 3 4. Hic annos duos & octoginta natus, Theffaliam vidit inundatam. ipse cum vxore Pyrrha in Parnassum montem nauicula delatus, seruatus est. Vide Bero. lib. 5. in Sparete rege. Xen. de æqui. de hoc fabulantur etiâ Poëtæ. Cæterum Archilochus de tempor. & Ioan. Annius, natum Deucalionem scribunt an. 2. Spheri, 15. Assy. regis, 70. an. à diluui.

IASIVS Ianigena, tempore Deucalionis imperabat Italis, in cuius nuptiis affuit Iö Aegypcia. Vide Bero. lib. 5.

CVRETES & Coribantus circa hæc tempora Gnoſſon condidère. Hi modulatam & inter se concinentem in armis salutationem reperère.

ASCATADES XVIII. Assyriorum, seu Babyloniorum rex, omnem Syriam suæ ditionis fecit: huius anno 13. vitis inuenta apud Græcos, narratur. Vide Bero. lib.

M O Y S E S primus Hebræorum dux fuit, anno mundi 2 4 5 3. ante Christum natus 1 5 0 9. quo anno filij Israël ab Aegyptiaca liberati sunt seruitute : ac post annum vnum atque alterum, Aaron summus creatur Sacerdos, & consecratur. Hic Moyſes inter Hebræos, Deo atque hominibus chariſſimus extitit : erat ſiquidem naturâ mitis ac candidus. Inter Prophetas ſummum ſe hiftoriographum præſtitit. Hic decem legis præcepta, digito Dei in duabus lapideis tabulis ſcripta, in monte Sina ſibi tradita, populum Iſraëliticum docuit, & cæremonias ac ritus veteris legis. Obiit anno ætatis 1 2 0. Iſraël rexit 40. annis, quos per mare rubrum in deſertum duxit : huic ſucceſſit Ioſue. Vide Exo. Leui. Nume. Deute. nam omnibus ferè cap. de moyſe tractant.

A A R O N Moyſis frater, inter Hebræos præſtans ac diſertus extitit, ſummûſque ſacerdos in populo Dei. ad hunc ſpectabant primitiæ & decimæ à filiis Iſraël Deo oblata. Cum ſummum ſacerdotium geſſiſſet annos 37. obiit, anno ætatis 1 2 3. Hoc ſemel orante pro populo, ceſſauit plaga incendiij cœlitus miſſi. Videto Nume. 16. cap. item Ioſep. lib. antiq. 4. cap. 5. & ſecundum, diu deſideratum ac recèns excuſum Ioſephum, cap. 3.

ELEASAR Aaronis filius, mortuo patre, summus Sacerdos creatur: anno à mundo condito 2491. ante Christum natum 1471. Iste & Iosue terram Chanaan obtinuerunt, quam vocarunt Iudæam. Hæc in duodecim tribus filiorum Israël diuisa est, quarum nomina sunt, Tribus Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Issachar, Zabulon, Gad, Aser, Benjamin, Dan, Nephtholim, Manasses. Obiit Eleasar eodem quo Iosue anno. Vide Exo. 6. cap. item Iosue 24. cap.

IOSUE, secundus populi Israëliti dux, anno mundi 2493. ante Christum natum 1469. filios Israël per Iordanem, iuxta præceptum Domini, in terram duxit promissam: Iordanem fluuium, vt Moyſes mare rubrum, sine vlllo periculo, verbo Dei fretus, pertransiit: obsidione urbem Iericho cepit, & incendit, attamen Raab cum suis seruauit, minimè ingratus: nam hæc nuntios exploratores receptos, celarat: urbem quoque Hai succendit Iosue ac Regem suspendit. Dum pro Gabaonitis bellum gerit, sistitur Sol, & prolongatur dies: quinque Reges suspenduntur. In summa 31. reges vicit, victoriq; suo populo Chanaanorum terram partitus est. Hic pius, bello & pace clarus, rexit populum annos 28. Obiit diem anno ætatis 110. post eum seniores rexerunt populum annos 17. quibus Othoniel successit. Videto lib. Iosue ab initio ad finem. item Iosep. lib. Anti. 5. cap. 1. 2. 3. 4.

PERSEVS Iouis filius ex Danaë, Medusam Gorgonem occidit, anno mundi 2497. ante Christum natum 1465. Hic à Græcia in Asiam transuectus est: ibi Barbaras gentes graui, diuturnoque bello domuit: & nouissimè victor, nomen superatæ genti dedit: nanque à Perseo Persæ dicti sunt. Vide Orof. lib. 1. cap. 11. De hoc quoq; sic inquit Herodotus lib. 7. *Posteaquã Perseus ad Cepheum commeauit, & Andromedam eius filiam duxit vxorem, tulit ex ea filium, quem Persen appellauit: eumque illic reliquit (nam Cepheus carebat virili prole) à quo cognomen sortiti sunt Persæ.* De Perseo, Poëtæ multi multa fabulantur. Vide Diodo. lib. 1. & 4.

ANDROMEDA Cephei regis Aethiopum & Cassiopes filia, vxor fuit Persei, quam scopulo alligatam ac monstro marino, propter matris superbiam, vt aiunt, expositam, liberauit: liberatam in vxorem duxit, occisis Phineo, & reliquis aduersantibus. Acrisium qui Danaën turri incluserat, occidit Perseus, imprudens tamen. Vide Herodo. lib. 7. & Diodorum Siculum multis in locis.

PHOENIX, Agenoris filius, & Cadmi frater fuit. Ambo fratres de Thebis Aegyptiorū in Syriam profecti, apud Tyrum & Sydonem regnauērunt, anno mundi 2506. ante Christum natum 1456. à Phœnice itaque Phœnicia regio dicta. Hic Phœnix Bithyniam condidit: Phœnicibus quasdam literas ad scribendum dedit. Vermiculum instituit, vnde fit color puniceus. De Phœnicibus Lucanus, lib. 3. sic ait:

*Phœnices primi, fame si creditur, ausi
Mansuram rudibus vocem signare figuris.*
Euse. Chro. inspicere.

CADMVS frater Phœnicis, è Phœnicia in Græciam literas numero sedecim intulisse fertur, quibus Palamedem Troiano bello adiecisse quatuor, totidémque post eum Simonidem Melicum. Hic quoque lapidicinas, auri metalla, & conflaturam reperisse dicitur. Plin. lib. 7. cap. 56. De Cadmo multa Poëtæ fabulantur, præcipuè Ouid. lib. 3. & 4. Metamorphoseos.

CORAX XVI. Sycioniorum rex hisce temporibus regnare occipit, nempe anno à mundo condito 2507. ante Christum natum 1455.

ROMVS etiam apud Celtas regnat anno mūdi 2515. ante Christi natiuitatem 1447. Circa hæc quoque tempora Delphicum Apollinis templū Phlegyas incēdit, ob filiam ab Apolline (vt ferunt) compressam.

DIONYSIVS cognominatus Liber pater, deinde Bacchus, filius fuit Iouis ex Semele, Dionysius ab Ioue & Nyfa dictus: Nyfa autem antrum est in quo à Nymphis nutritus dicitur. Liber pater dictus est, vel à libertate patriæ, quâ armis etiam tutatus est, vel quòd vinum, cuius inuentor extitit, reddat linguas liberas ac faciles. Bacchus dictus est, vel à Bacchantibus mulieribus quæ ipsum sequebantur, vel à baccis, quas in torculari premere docuit. Hic quorum regio vitès ferre non posset, docuit potum ex hordeo conficere. In Bœotia iussit, in gratiam patriæ, omnes vrbes liberas esse. Exercitum virorum & mulierum circumducēs, nefarios homines merita multauit pœna. In Indiam transcendit, ac militauit, anno mundi 2508. ante Christum natum 1454. triennio post, in Bœotiam multis cum spolisrediit. Consule Diodorum Siculum de fab. antiq. gestis lib.5.

DIONYSIVS alter longè illo antiquior, ac æuo prior, à nonnullis Sebasidictus, filius dicitur Iouis & Proserpinæ: primus hic boues sub iugum misisse fertur ad colēdam terram: quare illum cornibus finxerunt. Videto Diodorum Siculum libro quo supra.

O T H O N I E L filius Cenes, & frater Caleb minor natu, de tribu Iuda, iudicauit populum Israël anno mundi 2538. ante Christū natum 1424. In eo fuit spiritus domini: egressusq; est ad pugnam, & tradidit dominus in manus eius Chusam-rathaim Regem Syriae, cui Israëlita seruierant annis octo, & oppressit eum. Hic iudicauit Israëlē quadraginta annis, & mortuus est. Iudicum 3. Iose. antiq. lib. 5. cap. 7.

A X A filia Caleb fuit, atque vxor Othoniel. Hæc à viro præmonita petiit à patre agrum, ac obtinuit, Iudicum cap. 1.

A O D, qui & Ehud, filius fuit Gera, filij Iemini. hic Israëlē iudicauit annos octuaginta à morte Othoniel: primus annorum huius principatus fuit 2578. à creato mūdo: & ante Christum natum 1384. Hic populum liberauit à tyrannide Eglon regis Moabitarum, cui seruierat annos decem & octo, propter legis transgressionem. Iudi. 3. Iose. lib. antiq. 5. cap. 8.

S A M G A R, filius Anath, iudicauit populum post Aod annum vnum. hic percussit de Philisthiim sexcentos viros vomere, alij legunt stimulo boum. Iudicum 3.

PELOPS Tantalii regis Phrygum filius fuit, qui Hippodamiam Pisa regis filiam deperibat: atque in uxorem petens eam, à patre virginis elegatissimæ, Oenomao, iniquis propositis conditionibus, est reiectus. quæ res bellum suscitavit: Oenomaus, Myrtilo præfecto suo prodente, victus est: Pelops itaque sumpta in uxorem Hippodamia, Pisa regnum tenuit, anno à mundo condito 2617. ante Christum natum 1346. Hic viribus ac prudentia insignis, cum plurimos in Peloponnesum accolae deduxisset, eam patriam Peloponnesum ab se denominavit. Diod. lib. 5. circa finem. regnavit annis 59. in Pisa, quæ est in Elide, iuxta Archadium, cuius incolæ eam quæ eiusdem nominis est in Italia, condidère. Vide Strabonem lib. Geographiæ 7. & 8. item Rapha. Volaterranum lib. 34.

Hippodamia filia fuit unica, eademque formosissima Oenomai Elidis regis: hanc à multis procis ambitam, nemini voluit collocare pater: quam tamè Pelops accepit in uxorem, victo patre virginis, fraude Myrtili, qui in mare præcipitatus, nomē Myrtoo mari dedisse dicitur. Hinc illa Poëtarum fabula, de Myrtilo auriga, pecunia corrupto, & de curru vitiato, & deficiente. Vnde Ovidius epist. 8.

Vesta peregrinis Hippodamîa rotis.

Facit autem Ovid. Hermionem loquentem, quæ erat Pelopis proneptis: nam Pelops erat ei proavus.

AMPHION Iouis & Antiopes filius, Thebis regnavit anno à mundo condito 2636. ante Christum natum 1326. hic tam insignis musicus extitit, vt testudinem à Mercurio accepisse dicatur: cuius etiam modulamine fingitur à Poëtis saxa ad extruendas Thebas illexisse, ac traxisse: quod sic interpretatur Eusebius in Chro. *Fuerunt, inquit, duro corde, & (vt ita dicam) saxei quidam auditores.* Cui concinit Horatius in arte Poëtica, dicens,

*Syluestres homines Sacer interprèsque deorum,
& cætera. Ac paulò pòst sequitur:*

*Dictus & Amphion Thebanæ conditor vrbs,
Saxa mouere sono testudinis, & prece blanda
Ducere quò vellet, fuit hæc sapientia quondam
Publica priuatis, secernere sacra profanis
Concubitu prohibere vago, dare iura maritis:
Oppida moliri, leges incidere ligno.*

Hic, vi eloquëtix, sualit rudibus ac sparsim degentibus, in vnum vt conuenirent, ciuitatémque muro cingerent: vel, vt interpreta-
tur Palephatus, lyræ beneficio Thebanum murum construxit.

NIOBE filia Tantali, soror Pelopis, vxôrque Amphionis fuit, cui elegantissimæ formæ filios septem ac filias totidem peperit: vnde se Latonæ prætulit: quare indignata Dea hanc in saxum mutauit (vt fabulantur Poëtæ) occisis prius ab Apolline omnibus suis liberis. Ouid. 6. lib. Metamorph. Diodor. lib. 5. Palephatus inde datum locum fabulæ scribit, quòd supra natorum suorum sepulchrum suam ipsius lapideam imaginem Niobe collocarit, eamque se asserit ipse quoque Palephatus inspexisse imaginem.

d

D E B O R A Prophetissa, vxor Lapidoth, Israëliticum populum iudicauit anno à mundo condito 2659. ante Christum natum 1303. Hæc Barac exercitui suo præfecit, atque vnà cum eo aduersus Sisaram, ducem exercitus Iabin, Regis Chananæorum, commigrauit: fusa ac prostrata aduersariorum acie, Sisara ipse præceps de curru delapsus, fugam arripuit, atque à muliere Iahel susceptus, & statim epoto lacte obdormiens, defixo per tempora clauo, ab eadem caput consuitur, somnóque soporiferum lethum adiicitur. Vide librum Iudicum, capite tertio.

B A R A C filius Abinoam, de tribu Nephtalim, præfectus fuit exercitui Deborahæ, sicuti supra dictum à me est. hic Dux fortissimus, decem hominum millibus tantum assumptis, exercitum Sisaræ, longè copiosorem, imò bis decies ampliorem ad vnum confecit, ac deleuit. Verum eminuerò, spes ac fiducia in Deum obfirmatissima, præcipua ac potiora erant arma & vires, quibus freti Debora & Barac, insolescentes hostes eneruarunt. Videto vt supra.

GEDEON, qui & Ierobaal, filius fuit Ioas, de tribu Manasse, iudicauit populum 40. annis, quorum primus, annus erat mundi 2699. ante Christum natum 1263. Hic priusquam aduersus Madianitas contenderet, bis signum à Deo petiit, quò certior fieret se ab eo mitti. duobus itaque miraculis confirmatur: prius fuit in holocausto quod totum ignis absumpsit: posterius in vellere primùm humido, deinde sicco. Sic roborata fide, in prælium descendit, ac Oreb, & Zeb, Madianitarum Duces, item Zebee (seu Zeba) & Zalmana, cecidit, ac internecioni dedit, asserens in libertatem Israëliticum populum, qui sub illorum iugum ante annos septem missus fuerat. Vide lib. Iudi. cap. 6. 7. & 9. & Iosephum lib. Antiq. 5. ca. 10.

ABIMELECH Gedeonis filius ex Droma concubina, septuaginta fratres suos, dempto natu minimo, interfecit: populum administrait ac iudicauit annos tres, quorum primus, annus erat mundi 2739. ante Christum natum 1223. Hic urbem Sichem expugnauit, incolas occidit, quorum urbem diruit, ita vt sal in ea euerfa spargeret. Caterùm turrim oppidi Thebes dum oppugnat, ostiũque exurere nititur, à muliere, quæ illi fragmen molæ in caput deiicit, opprimitur: & ne à foemina trucidatus dicatur, quendam ex suis militibus rogat vt gladio transfodiatur: quod & ille perficit. Sic miserè occumbit, qui fratrum suorum cæde pollutus, tyrannide principatum arripuerat. Vide Iudi. 9. cap.

THOLA de tribu Issachar, iudicauit populum an. 23. post Abimelech. Iudicum cap. 10.

IAIR Galaadites populum iudicauit ann. 22. post ipsum Thola. Vide vt supra.

d 2

EVROPA Agenoris Phœnicum regis filia fuit, quam Iuppiter fingitur in formam bouis rapuisse, ac per mare in Cretam transuexisse: ex qua treis genuerit liberos, Minoem, Rhadamantum, Sarpedonem. Vide Diodo. Sicul. li. 5. Ouid. lib. 2. Metamor. circa finem. Interpretatur fabulam Palephatus de Cretensi quodam, cui nomen erat Taurus, qui Europam captiuam abduxerit.

Ab hac Europa, fertur tertia orbis pars denominata, quam non assentiat Herodotus, qui neminem compertum habere dicat, unde id tertiæ orbis parti nomen datum. Vide Herodotum lib. 4.

MINOS, Iouis Asterij & Europæ filius, anno à creatione mundi 2710. ante Christum natum 1252. classem comparauit, mare obtinuit, & insularum Cycladum dominus primus, in earum plerisque colonias posuit, Caribus eiectis, filiisque suos constituit principes: latrones è mari sustulit. Thucyd. in præfatione historiæ suæ. Hic omnium consensu habitus est vir iustus, & probatæ vitæ, tradunt persuasisse primum scriptis uti legibus, finxisse autem eas Mercurij datas præcepto, autore Ioue. Diodor. Sicul. lib. 2. & 6. De huius Sapientia. vide Diony. Halica. lib. 2. in gestis Numæ. Volater. lib. 33. sic ait: *Minos certè ob summam iustitiam, post mortem iudex apud inferos dictus est, unà cum Rhadamantho fratre.*

ANDROGEVS, Minoï's filius, præclaræ indolis adolescens, ab Atheniensibus, quod in athletica superasset, occiditur: idque causa belli extitit. Volater. lib. 33.

HERCVLES Iouis & Alcmenæ, Amphitryonis vxoris, (vt fertur) filius, natus est anno mundi 2715. ante Christum natum 1247. vixit annos 52. periit igne, primus è maximis pyratis. autor Manetho. De hoc Hercule quem Græci suum vendicant, multa ipsi prædicant aut potius fabulantur, quæ nunc locus enarrandi non est: huic suo, omnium aliorum Herculum egregia facinora tribuunt, vt assolent. Huius labores duodecim, qui dicuntur fuisse præcipui, à Diodoro Siculo amplissimè describuntur lib. 5. Hic ab Hispaniis in Italiam venit anno 55. ante aduentum Aenæ: Cacus interemit, Italis leges tradidit: Ilium cepit, Laomedonta, ob minimè persolutum præmium, interemit: Priamum interempti filium, Troiæ Regem constituit. tandem ob remedium morbi ardentissimi, in ardentes flammæ se præcipitem dedit. Sic fato functus est virorum omnium fortissimus. Diony. Halic. lib. 1. dicit optimum hunc ducem tyrannis orbem purgasse. Diodor. Herodo. Verg. Ouid. singuli multis in locis multa de Hercule narrant.

DEIANIRA, Oenei Calydoniæ regis filia, vxor Herculis fuit. Hæc cupiens virum ab alienis amoribus auocare, misit ad illum venenatâ tunicam, iuxta Nessi consilium: tandem calamitatis mariti certior facta, ipsâq; doli huius minimè conscia, laqueo vitam finiuit, vt scribit Diodor. lib. 5.

d 3

SIBYLLA Persica, Chaldaea ac Hebraea dicta, sed proprio nomine Sambetha, ad mare rubrum nata est, patre Berosso, matre Erymantha: libros scripsit 84. ac de Christo innumera cecinit, cui ceterae Sibyllae concinunt: nam omnium primam fuisse perhibent. huius meminit Nicanor, qui res gestas Alexandri magni scripsit. Vide Lactan. diuina. insti. lib. 1. cap. 6. & August. de Ciui. Dei lib. 18. cap. 23. Huic Sibyllae haec tribuitur prophetia: *Ecce bestia conculcaberis, & gignetur dominus in orbe terrarum, & gremium virginis erit salus gentium: & pedes eius in valetudine hominum, & inuisibile verbum palpabitur.*

SIBYLLA Libyca, seu Libyssa, secunda fuisse scribitur à Marc. Varrone, in libris rerum diuinarum, qui Sibyllinos libros ait non vnus tantum fuisse Sibyllae, sed Sibyllinos appellari, quod omnes foeminae vates, Sibyllae sint à veteribus nuncupatae: vel à consiliis Deorum enuntiandis, iuxta etymologiam, more quidem loquendi Aeolico, *σιβυλλη* enim Deos, ac *βουλή*, consilium vocant Aeoles: vel ab vnus Delphidis nomine. Vide vt supra.

Huic Sibyllae haec tribuitur Prophetia:

Ecce veniet dies, & illuminabit dominus condensa tenebrarum, & nexus synagoga soluetur, & desinent labia hominum, cum viderint Regem viuentium: & tenebit illum in gremio virgo domina gentium, & regnabit in misericordia: & uterus matris eius erit statera cunctorum. inde in manus iniquas veniet & dabunt Deo alapas manibus incestis: miserabilis, & ignominiosus erit, miserabilibusque spem praebebit.

SIBYLLA Delphica, Delphis nata, proprio nomine Themis dicta, ante Troianum excidium extitisse fertur, cuius etiam versus plurimos operi suo Homerum inseruisse credunt. Sunt tamen interim qui censeant Sibyllæ proprium id illi fuisse nomen, quod in reliquis manarit: uti supra in Libyca Sibylla leuiter attigi. Vide supra in Sibyllis Persica, & Libyca.

Huic hæc tribuitur Prophetia:

Ipsū tuum cognosce dominum, qui verè filius Dei est. Hanc item Chrysippus ait vaticinatam esse, Nasci debere Prophetam absque matris (vel maris) coitu, de virgine.

SIBYLLA Cumæa, ex Cimerio Campaniæ, vicino Cumis oppido, fuit: Italica proinde ac Cimeria dicta. prope Cumas speluncam inhabitauit, vnde oracula edere solita: ut Aeneæ quoque adeunti, futura prædixerit omnia. huius carmina apud Aenā ciuitatem Iuliano imperante combusta scribit Am. Marcellinus: quæ sanè carmina, quibus Rom. fata conscripta erant, in arcanis apud Rom. habebantur, nec ab ullo nisi à Quindecim viris inspicere fas erat: cum aliarum interim Sibyllarum carmina circumferre liceret. audi Verg. Eclog. 4.

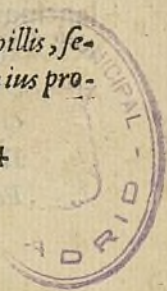
Ultima Cumæi venit iam carminis ætas: &c.

Scilicet (inquit Viues) tempus etiam quò vaticinium tendebat, certis erat literis insertum: & solitas Sibyllas aliquid per initia versuum significare, scribit Cice. lib. 2. de diuina.

Huic hæc tribuitur Prophetia:

In prima facie virginis ascendit puella, pulchra facie, proluxa capillis, sedens super sedem stratam: nutrit puerum, dans ei ad comedendum ius proprium, id est lac de cœlo missum.

d 4

NICOSTRATA, Euandri Archadis mater, futurorum vaticinatrix fuit, quæ à carminibus, quibus Phœbi oracula enuntiabat, Carmentis latinè dicta fuit. Hanc quidam aiunt latinis primùm literas dedisse. Diony. Halicarnassæus. lib. quidē 1. Antiq. Rom. scribit ipsos Archades primos literas in Italiam attulisse, qui post Pelasgos venerant. Tit. Liuius Euandrum ipsum, autorem vocat, lib. ab vrbe condita 1. *Euander* (inquit) *tum ea, profugus ex Peloponneso, autoritate magis quàm imperio regebat loca, venerabilis vir miraculo literarum, rei nouæ interruptes artium homines.* Huic concinit Cornelius Tacitus, qui tradit Aborigenes ab Euandro Archade didicisse literas. Vide Poly. Verg. lib. 1. cap. 6. Hæc quoque scribit Textor Græcas literas impensè doctam, plerasque ex latinis primùm reperisse: quò coniectare licet mulierem versatili ingenio, variâque doctrina fuisse præditam.

EVANDER huius Nicostratæ, seu Carmentis, filius, cùm patrem imprudens interfecisset, relicta Archadia in Italiam venit, & pulsus Aboriginibus in Palatino monte confedit: agróque à Fauno iuniore Aboriginum Rege donatus, collem elegit, qui nunc in medio fermè vrbis est, in quo castellum seu oppidum extruxit, cui Pallantium, seu Pallanteum, nomen dedit, vel à Metropoli Archadiæ, vel de Pallantis proavi sui nomine circa annum mundi 2725. ante Christum natum 1237. paulò nempe ante quàm hercules in Italiam ab Hispaniis aduentaret. Pallantium, Rom. postea Palatium dixere. Vide Diony. Halic. lib. 1. & Cæli. Rhodi. lib. 11. cap. 17. & Vergi. lib. Enei. 8. vbi sic inquit:

*Archades huius oris, genus à Pallante profectum,
Qui Regem Euandrum comites, qui signa secuti,
Delegere locum, & posuere in montibus urbem,
Pallantis proavi de nomine, Pallanteum.*

PRIAMVS Laomedontis filius, interfecto patre ab Hercule, Troiâque vi capta, regnum patris recepit, quod ei Hercules tradidit vt viro iusto, amicoque. Solus enim filiorum patri consuluerat equos diuino semine procreatos (si credere fas est) Herculi, ob liberatam Hesionem promissos, tradendos. Hæc Diod. Sic. lib. 5. Sunt tamen qui scribant Priamum captiuum ab Hercule abductum in Græciam, postea auro à vicinis redemptum, vnde à redimendo nomen obtinuerit. Habuit filios quinquaginta: vnde Vergi.

Quinquaginta illi thalami, spes tanta nepotum.

ex his decem & septē sustulit ex iusta vxore Hecuba: inter quos insigniores fuere Hector, Paris, Deiphobus, Helenus, Polites, Polydorus. Capta vrbe à Græcis, interemptus est Priamus senex, à Pyrrho Achillis filio: idque ad aram Iouis, in sanguine etiam Politæ filij sui, autor Dictys Cretensis. Troiæ Priamus regnat anno mundi 2725. à Christo nato 1237.

HECVBA Cissei regis Thracum filia, vxor Priami fuit. Hæc cum Paridem in vtero gestaret, somniauit se parere facem ardentem, quæ patriam exureret. Hanc in canem versam fabulantur, quòd cum vrbe capta, captiua abduceretur, ac Polydori filij corpus in mare proiectum agnosceret, Græcos inanibus lascessuerit conuiciis. Vergil. Aen. 10. lib. Ouid. 13. Metamorpho.

d 5

HECTOR Priami filiorum fortissimus fuit, quo sospite Troia nunquam potuit à Græcis expugnari. Hic permultos ex Græcis occidit, inter quos Protefilaum & Patroclum: in cuius ultionem ab Achille demum occiditur, à quo bigis alligatus, circum Patrocli sepulchrum trahitur. post 12. dies corpus eius auro à patre redimitur. autor Dares Phrygius. Home. lib. 23. Ilia. Ver. lib. 1. Aenei. Volaterr. lib. 15.

ANDROMACHE, Eetionis Regis Thebarum, quæ in Cilicia sunt, filia, Hectoris vxor castissima, & Astyanactis mater fuit: quem peperit post inchoatum bellum Græcorum, & admodum paruulum abscondit: at verò ab Vlyssæ repertus, de turri ab eodem præcipitatur. mater autè à Pyrrho abducta in Græciam, Molossus ex eo parit, deinde Heleno in vxorem datur: ei que regni Epiri portio assignatur. Vide Volaterran. lib. 8. & 13. Strab. lib. 7. Vergil. lib. 3. Aene. Porro de supputatione annorum facile est cuius vel mediocriter docto, rationem inire quo tempore gesta sint nonnulla, quibus annorum numeros non inserui, cum iidem numeri annorum hinc inde paulum absint. id te semel monitum volui, candide lector, ut ne mihi succenseas, aut vitio vertas, si singulis epitomis aut paginis, supputationem hanc in nonnullis quidem minimè necessariam (sunt enim multa quæ in idem tempus coincidunt) anxie non obseruo, nec iteratò repono.

THESEVS Aegei Athenarum Regis filius, ex Aethra Pithei filia, regnavit Athenis anno mundi 2730. ante Christum natum 1232. Hic Herculem imitatus, mare ingressus est: ad ea certamina adiecit animum, quæ laudem & gloriam sibi essent allatura: iuuenis adhuc Creontem tyrannum occidit: prætere a taurum vastantem Atticam, & Minotaurum: item Scyronem, Procrustem, & Schynin latrones, in Attica trucidavit. Cum Hercule aduersus Amazonas strenuè militauit, quarum reginam Hippolyten abduxit, ex qua filium Hippolytum sustulit. Iustin lib. 2. Diodo. lib. 5. Plutarc. in vita Thesei. Ouid. epist. 4. & 10. Hic firmam amicitiam cum Pirithoo iunxit.

MINOTAVRVS, filius fuit Pasiphaë, & iuuenis cuiusdam formosissimi, nomine Tauri, qui, morbo laborante Minoë marito Pasiphaës, cum hac concubuit, peperitque Pasiphaë ipsa ex eo concubitu filium, qui inde Minotaurus dictus est, quod cum Minoë filius putaretur, re vera tamen Tauri filius esset: quem ideo Minoë relegauit, atq; insectatus est: ad quem tandem Theseū misit, qui accepto ense ab Ariadne, eū occidit. Hæc Palephatus libro de non credendis fabulosis narrationibus. De hoc Minotauro multa fabulantur Poëtæ, quod semiuir, ac semibos fuerit, vnde Ouid.

Semiuirūmque bouem, semibouēque virum:

quod Labiryntho, à Dædalo fabrefacto inclusus, obiectos sibi homines deuoravit. Vergil. lib. 6. Acnei. Oui. epist. 10.

MARTHESIA, siue Marpesia, & Lampedo, siue Lampeto, Reginae fuere Amazonum, regnante Theseo Athenis: nempe anno mundi 2734. ante Christum natum 1228. autoribus Iustin. libr. 2. & Oros. libr. 1. cap. 15. & 16. Functius verò reiiicit ad annum mundi 2754. ante Christum natum 1208. hæ in duas partes exercitu diuiso, inclytæ iam opibus, vicissim bella gerebant: & ne successibus deesset autoritas, generatas se Marte prædicabant. Itaque maiore parte Europæ subacta, Asiæ quoque nonnullas ciuitates occupauere. ibi Ephesum, multasque alias vrbes condidit: tandem ibi Marthesia incursum barbarorum interficitur, in cuius locum Orithya filia succedit. Iustin. lib. 2. Oros. lib. 1. cap. 15.

LAMPEDO, siue Lampeto Amazonum Regina, Epheso multisque aliis vrbibus in Asia conditis, domum cum parte exercitus remittitur, vt patriam tueatur. Cæterum de huius gestis, & fato nil apud autores reperi, quemadmodum nec ipse etiam Bocacius. De Amazonibus autem in genere pauca dicere lubet. Hæ ex Scythiis ortæ, in Cappadociæ ora, ad amnem Thermodoonta confedere: ibi mariti, qui spoliare finitimos consueverant, conspuratione populorum per insidias trucidantur: ipsæ, quarum exilio addebatur orbitas, arma sumunt: remp. sine viris augent: matrimonium seruitutem appellant. tandem pace armis quæsita, ne gens interiret, finitimorum concubitus ineunt: si qui mares nascuntur, occidunt: virgines armis exercent, dextris mammis instructis, ne sagittarum iactus impediatur, vnde Amazones dictæ. Iustin. lib. 2.

MENALIPPE, Orithyæ ac Antiopes (hæ ambæ Amazonum reginæ erant) soror, ab Hercule bello superata, captiua abducitur: quam tandem sorori reginæ reddit: & pretium, arma eiusdem reginæ (Balthæum fuisse dicunt) accipit: atq; ita mandato functus, ad Regem Eurystheum Hercules ipse, reuertitur. Vide Iustinum. libr. 2.

HIPPOLYTE, soror Orithyæ, Antiopes, & Menalippes, eodem ipso bello quo soror Menalippe ab Hercule capta, ac abducta est, hæc quoque à Theseo capitur ac abducitur: Sed tamen eam in vxorem Theseus accipit, ex eaque gignit Hippolytum: vti iam à me dictum est supra, in Theseo. Iustin. libr. 2.

Nec verò nesciendum est, Hippolytum omnium castissimum fuisse, eundemque venationi deditissimum: de quo multa legere licet apud autores: maximè apud Ouidium lib. 15. Metamorpho. item Heroidum epist. 4.

ORITHYA, Marthesiæ filia, Amazonum post matrem Regina, tum ob belli industriam, tum ob perpetuam virginitatem, conspicuam se, ac mirabilem præstitit. Hæc ubi comperit bellum, vim quoque sororibus suis illatam ab Hercule & Theseo, hortatur comites in ultionem, frustrâque Ponti sinum & Asiam domitam esse dicit, si Græcorum non tam bellis quàm rapinis pateant, auxilium à Rege Scytharum capit. Sed ante prælium diffensione orta, ab auxiliis desertæ Amazones, belloque ab Atheniensibus victæ, receptaculum tamen habuere castra sociorum, in regnûmque reuersæ sunt. Iustin. lib. 2.

PENTHESILEA post Orythiam Amazonis imperauit. Hæc Trojanis aduersus Græcos opem tulit. Verg. lib. Aen. 1.

*Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens, mediisque in millibus ardet,
Aurea subnectens exerta cingula mamme
Bellatrix, audetque viris concurrere virgo.*

Interfecta demum ab Achille, exercitûque eius absumpto, pauca quæ remanserant vsque ad tempora Alexandri Magni durauerunt: quem Thalestris, Amazonum Regina, adiit, ad sobolem ex eo generandam. Hunc cum ter centum fœminis salutauit, cæteris iussis subsistere, copiam sui fecit ei Alexander per tredecim dies. Hæc coram illi in os ingenuè facta est se tantum ad suscipiendos liberos venisse: fœminini sexus se retenturam, marem patri reddituram. reuersa in regnum, breui post tempore cum omni Amazonum nomine intercidit. Quint. Curt. lib. 6. Iustin. lib. 2. de hac vide etiam infra in Alexandro.

MENELAVS, Atrei(alij dicunt Plifthenis) & Aëropes filius, in vxorem accepit Helenam formosissimam quidem mulierem, attamen quæ bis rapta est, primùm à Theseo, postea à Paride. Hic Menelaus regnauit apud Lacedæmonios anno mundi 2758. ante Christum natum 1204. aduersus Troianos bellum gessit pro recuperanda vxore, quam non nisi capta Troia recuperauit. bellum gessit decem ferè annis, præterea conscendens nauim in reditu, non nisi post octauum erroris annum patriam attigit. Tantæ molis erat infame reducere scortum: scribit nihilominus Dictys Cretensis non tam animo consternatum fuisse Menelaum ob raptam vxorem, quàm ob Aetram & Clymenam, affines suas. Sustulit ex Helena Hermionem. Dares Phry. Ouid. lib. 11. Metamorp. Caterùm Menelaum Atrei filium Homerus scribit, Hesiodus autem, Plifthenis.

AGAMEMNON regnauit Mycœnis anno mundi 2768. ante Christum natum 1194. hic frater fuit Menelai: & omnium consensu Grecorum dux præcipuus aduersus Troianos declaratus est: classẽ habuit nauium sexaginta supra centum: vniuersa. Græcorum classis erat nauium plus mille. Tandem reuersus ab expeditione illa, & bello Troiano confecto, ipse, insidiis Clytênestræ vxoris, ab Aegystho adultero interficitur: Orestésque filius eius hanc iniuriam vlciscitur, interfectis adulteris, matre scilicet Clytemnestra ac Aegystho. Euripid. in Orestæ, Seneca in Agamemnone. Dares Phrygi. Dictys Cre.

P A R I S , qui & Alexander dictus, Priami filius fuit & Hecubæ. Hunc pater exponi iussit, quod mater prægnans somniasset se facem ardentem parere: attamen Hecuba materno affectu ducta, curavit ut in Ida monte à pastoribus nutriretur. Adolefcens Oenonem amavit, ex qua Idæum & Daphnidem sustulit. Tandem à parentibus agnitus ac receptus, suscepit legationem in Græciam ad repetendam Hesionem, ubi Helenam rapuit, Troiámque abduxit anno mundi 2768. ante Christum natum 1194. nempe primo anno regni Agaménonis. Propterea bellum Græcorum aduersus Troianos exarsit. Scribit Herodotus renitentem abduxisse, Sparténque expugnasse, ob id à viro recipi meruisse. Achillem sagitta interemit Paris, vicissim quoque interemptus est à Pyrrho Achillis filio. Herodo. lib. 2. Dares, Dictys Cretensis.

H E L E N A , Iouis & Ledæ filia, à Theseo primùm rapta, nec multo post Castori & Polluci fratribus reddita, Menelai vxor fuit, cui Hermionem peperit: hanc Paris seu volentem seu nolentem abduxit, uti dictum à me supra est, ac in vxorem duxit. Hæc proditiōis Troiæ conscia fuisse dicitur, cum Græci armis diffidentes ad dolum se conuertissent: ac facem, proditiōis signum, ex arce sustulisse, & cum priore viro in gratiam rediisse. De simulachro ac templo Helenæ, in quo mulier ex turpissima, speciosissima facta est, vide Herodotum libr. 6. Capta est Troia deficiente iam vere, 17. diebus ante conuersionem æstiuam, anno mundi 2783. ante Christum natum 1179. Vide Diony. Halicar.

VLYSSES Laërtæ & Anticliæ filius, Solers ac disertus extitit, atque prudentissimus Græcorum, qui in expeditione Troiæ fuerunt. Hic insaniam simulans comitatum negat, nempe irretitus amore iuenculæ coniugis Penelopes: verùm fraude à Palamede detecta, cogitur cum cæteris in bellum proficisci. Detectus ipse, Achillem vicissim detegit, qui etiam in Troianos cōtendit, anno mundi 2773. ante Christū natum 1189. Vlyses multa tum fraude tum virtute peregit annis decem in obsidione Troiæ: qua capta, per decennium itidem hac atque illac fluctibus marinis iactatus, tandem ad vxorem in patriam peruenit: procorum iniurias vlciscitur. Postea à Telegono, quem ex Circe susceperat, spina trigonis piscis venenata, incognitus transfigitur. Homer. in Odyss. & Verg. in Aene. multis in locis.

PENELOPE, Icarij & Peribœæ filia, Vlyssis vxor fuit castissima. Hæc totos viginti annos maritum illibata pudicitia expectauit, nec vnquam adduci potuit vt alteri nuberet: quamquam pater Icarius cogeret, & proci valde sollicitarent, quos egregio commento fefellit (si credere licet) quamquam aliter de huius pudicitia scribat Lycophron. Vide Ouid. epist. Heroidum prima, quæ nomine Penelopes inscribitur.

c

ACHILLES Pelei Theſſalię regis & Thetidis filius, Græcorū fortifſimus fuit. Hic iā adultus inter Lycomedis filias, muliebri indutus ornatu latitauit, opera matris quę hac arte cauebat ne ad bellum Troianum proficiſceretur, vnde non eſſet reuerſurus. Nihilominus tamen Vlyſſis aſtu deprehenſus, ad bellum perducitur. Hic Deïdamiam Lycomedis filiam compreſſit, ex qua Pyrrhum ſuſtulit: quinetiam ob ereptam ſibi ab Agamemnone Briſeïda, pugnare deſtitit, donec Patrocli amiſſiſſi mors nuntiaretur, quam Hectoris morte compenſauit. Ceterū à Paride tum demum interficitur Achilles: tandem & ipſe Pyrrhus Polyxenam ad ſepulchrum patris immolat. Homer. in Odyſſ. & Vergil. lib. Eneid. 2. & Statius. libr. Thebai. 1. item Dares, & Dictys Cretenſis.

POLYXENA Priami & Hecubę filia ſpecioſiſſima, ad tumultum Achillis à Pyrrho eiufdem Achillis filio, interficitur, ad placandos Achillis manes. Ouidius libro 13. Metamor.

Placet Achilleos maſſata Polyxena manes.

Polyxenam fertur Achilles in mœnibus Troiæ conſpectam admaſſe, eamq; in vxorem petuiſſe: Priamus annuit: in Apollinis templum conuenitur, ad ineunda pacis nuptiarūque fœdera: verū inibi interim Achilles à Paride dolo interficitur. Vide vt ſupra, & Euripi. Trage.

NAVPLIVS, Euboëæ insulæ Rex, quam Nigropontum hodie vocât, Palamedis pater fuit, eius inquam qui Vlyssis commento & fraude, ab exercitu lapidibus est obrutus: Vlysses siquidem oderat Palamedem, mortemque illi dolo machinatus est, quòd technam suam detexisset, cùm illi furorem simulanti, vt ad bellum minimè proficisceretur, filium in sulco obiecit. Nauplius vt filij necem vlcisceretur, vxores principum Græcorum, tum cùm Troiam obsidebant, in iuuenum adulteria pellexit, sperans vt in reditu mutuis se vulneribus confoderent propter vi-tiatas vxores. Præterea Græcis redeuntibus, ignem ex Caphareo monte ostendit: quò factum est vt bona pars ad ignem, tanquam ad proximum portum adnauigans, inter scopulos naufragium fecerit. tandem doloris impatientia se ipsum in mare præcipitat, quòd Vlysses & Diomedes, quos maximè obrui cupiebat, incolumes euassent. Vide Homer. Vergi. Oui. multis in locis singulos.

PALAMIDES Nauplij filius, quatuor dicitur literas inuenisse, præterea ordinem aciei, symbolum bellicum, & vigilias, ad exemplum gruum: item calculorum ludum, atq; aleam, & latrunculos, quos scachos vulgò dicimus, & mensurarum ac ponderum rationem, quinetiam annum ad Solis cursum, menses ad Lunæ accommodasse. Hic ab Vlyssè falsò proditionis insimulatus, lapidibus obruitur. Vide Ouid. lib. 13. Metamor. Cel. Rhodig. lib. 20. cap. 27. & lib. 7. cap. 31. Huius Palamedis Poemata dicitur Homerus, inuidiæ stimulis agitato, concerpisse, aut exussisse. idem Cel. Rhodig. id tradit, lib. 20. cap. 30. Vide item Volat. lib. 18. & Pli. 7. cap. 56.

IEP H T E, filius Galaad ex meretrice, iudicauit populum Israël anno mundi 2787. ante Christum natum 1175. Hic pugnavit contra Ammonitas, quos tradidit dominus in manus eius. vouerat autem prius, satis tamen imprudenter, se in holocaustum oblaturum domino cum qui primus de domo sua egrediens, sibi occurreret victori: acciditq; vt filia sua vnigenita cum tympanis & choris ei reuertenti occurreret, qua visa scidit ipse sua sibi vestimenta, præ dolore: immolauit tamen filiam post duos menses, quos illa impetrarat ad lugendam virginitatem. Vide lib. Iudi. cap. 11. & 12. sex annis iudicauit Iephte Israël. Ioseph. lib. Antiqui. 5. cap. 12.

A B E S A N, de Beth-lehem, mortuo Iephte iudicauit Israël septem annis. Hic habuit triginta filios & totidem filias, quas omnes maritis tradidit, simul filiis omnibus vxores dedit: foras misit filias, filiorum autem vxores domum introduxit. Iudi. 12. Ioseph. lib. 5. cap. 12. Rabbi Salomon & Chaldaeus paraphraestes hunc Abesan Boos esse dicunt. Post Abesan, Aelon de tribu Zabulon, iudicauit populum annos decem: post quem etiam Abdon de tribu Ephraim, iudicauit Israël annos octo. Iudicum cap. 12. post hunc Samson iudicauit, cuius meminero postea.

L A T I N V S Laurentū Rex, Fauni & Maricæ, filius fuit. Hic vel bello ab Aenea victus, vel tantū certior factus quīdam, & vnde esset Aeneas, antequam signa canerent, ipsi Aeneæ dextram, fidei signum, dedit: filiam deinde in vxorem tradidit, quanquam prius pacta esset Turno Rutulorum regi. Aeneas de nomine vxoris Lauiniæ, Lauinium appellat. Turnus ob præreptam Lauiniam sibi pactam, bellum mouet: vtrinque summa contentione pugnatum est: inclinavit tamen victoria in Troianos, qui Latinum eo in prælio amisere. anno mundi 2787. ante Christum natum 1175. Titus Liuius lib.1. & Diony. Halicar. lib. item primo.

L A V I N I A Latini & Amatæ filia, Aeneæ vxor post Creusam fuit. Hæc mortuo Aenea Ascanij tutelam gessit: deinde ab eodem Ascanio, Lauinio; vrbe iam florente atque opulenta, donata est: nouam ipse aliam sub Albano monte condidit, quam ab situ porrectæ in dorso vrbis, Longam Albam appellauit. Titus Liuius lib.1. Lauinia Syluium Posthumum peperit, tertium Regem Latinorum: qui sic dictus est, quòd post patris Aeneæ fatum in syluis natus ac educatus sit. Videto vt supra.

c 3

AENEAS, Anchisæ & Veneris filius ac Priami gener, pius, probus ac bellicosus à Vergilio in gratiam Augusti describitur: aliter enim scribunt grauissimi autores. Hic patrem humeris impositum Troiano incendio dicitur eripuisse, Creusam vxorem in turba amisisse, in Italiam nauigasse, Turnum bello vicisse, Lauiniam duxisse, oppidum condidisse Lauinium, de nomine vxoris sic dictum: Ascanium, qui Albam Longam condidit, genuisse. Aduentum autem Aeneæ in Africam, congressum, societatem aut nuptias cum Didone, vt fabulosa prætereo: neque enim appulisse in Africam scribunt historici probatiores: neque, vt appulerit, Didonem illic potuerit reperisse, cum nōdum nata esset. Nauigationem Aeneæ sic paucis describit Titus Liuius libr. I. *Aeneas, inquit, domo profugus, primò in Macedoniam venit: inde in Siciliam, quærens sedes, delatus est. Ab Sicilia, classe Laurentem agrum tenuit. Troia & huic loco nomen est.* De morte Aeneæ nil certi reperi. Constat dum cum Rutulis ac Hetruscis, congregitur, multos vtrinque cæsos, Aeneæ autem corpus nusquam inuentum. id prælium commissum est postquam treis annos ab obitu Latini foceri sui, regnasset Aeneas, anno à capta Troia septimo. Dio. Halicar. libr. I. Titus Liuius libr. I. Verg. in libris Aeneidos. Lauinium urbem condidit Aeneas anno mundi 2788. ante Christum natum 1174.

TURNVS, Rutulorum Rex, Amata, vxoris Latini, consobrinus fuit. Huic pacta fuerat Lauinia ante aduentum Aeneæ: quare prælatum sibi aduenam agrè ferens, simul Aeneæ Latinoque bellum intulit. Vide vt supra. Victus singulari certamine Turnus ab Aenea, victoriam cum sponsa, riuale Aeneæ reliquit. Verg. lib. Eneid. 12.

ORESTES occiso Aegistho imperat Mycœnis, quæ vrbs est in Peloponneso, anno mundi 2789. ante Christum natum 1173. Fuit hic Agamemnonis & Clytemnestræ filius: matrem adulteram cum adultero suo Aegistho interemit, quod patrem suum etiam interemerant. Deinde Pyrrhum quoque interfecit, quod Hermionem sibi prius desponsatam, quæ & Pyrrhum oderat, rapuisset, vique eam in vxorem sibi retinuisset. Ob hæc scelera furis agitatus vagabatur: habuit interim Pyladem fidum itineris comitem ac periculorum socium. Peruenit itaque Orestes in regionem Tauricam, vbi inuenta sorore Electra, cum ea, iam furore purgatus, migravit in Italiam. Orestes pro Pylade, Pylades pro Oreste, vterque pro altero mori minimè recusauit: sicut nec Nysus pro Eurialo, nec Eurialus pro Nyso, vti est apud Vergil. quare numerantur inter insigniora amicorum paria. Vide Sophocl. in Electra, Euripid. in Oreste. Cicer. de amicitia, & li. 2. de finib. Ouid. Epist. 8. Heroidum.

HERMIONE Menelaï & Helenæ filia fuit. Hæc à Tyndaro auo materno primùm pacta est in vxorem Oresti, interea dum pater in bello Troiano militaret: qui etiam eandem Pyrrho, mortuo patre Achille, promittit. Pyrrhus reuersus eam rapit, ac retinet inuitam: quam obrem indignatus Orestes Pyrrhum in templo Apollinis, ope Macarei sacerdotis interficit, vxorémque suam Hermionem recipit. Videto Vergi. li. 3. Aene. Ouid. epist. 8. supradicta, quæ inscribitur, Hermione Oresti.

c 4

ASCANIVS Aeneæ filius, Latinorum Rex fuit, anno à mundo condito 2789. ante Christum natum 1173. Hic à fluuio Phrygiæ Ascanius dictus est: præterea Ilus, ab rege Troianorum Ilo: quinetiam Iulus, à prima barbæ Lanugine. Vergili. Aeneid. 1.

At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iūlo

Additur, Ilus erat, dum res stetit Iliæ regno.

Huic puero flammula quædam supra caput apparuit, quæ nec vrebat, nec manibus extinguere poterat: hinc sumptū omen est, futurum ut aliquando imperaret: idem narrat de Seruio Tullio Liuius lib. 1. Caterum Ascanius cum 25. annos in Lauinio regnasset, Longam Albam condidit, ac nouercæ, quæ antea restituta fuerat (nam priuignum Ascanium metuens, in sylvas se receperat) Lauinium reliquit: regni hæredem fecit Posthumum fratrem suum ex diuersa matre, cum nondum esset Iulus eius filius ad regendum idoneus per ætatem. imperauit Ascanius 38. annis, cum Lauinio, tum Longæ Albæ. Ab Iulo eius filio, Iuliorum familia orta est. Eutrop. auctus.

SYLVIVS Posthumus Aeneæ ex Lauinia filius, regnum Latinorum tenuit post Ascanium, anno mundi 2827. ante Christum natum 1135. Imperauit apud Latinos annis 29. de ratione nominis huius, dictum est supra in Lauinia. huius temporibus agebat Homerus, ut autor est Cassiodor. Vide Diony. Halicarn. & Eutro. lib. 1.

SAMSON filius Manue de tribu Dan, iudicauit post Abdon, populum Israëliticum annos 20. quorum initium fuit anno mundi 2818. ante Christum natum 1144. Hic vir fortissimus leonis catulum sauum ac rugientem, qui ei occurrebat, in frustra dilacerauit quasi hœdum, nihil omnino gladij habens præ manibus. post aliquot dies inuenit in ore huius leonis examen apum ac fauum mellis. Hic propter ablatam vxorem, segetes Philisthinorū exussit, ligatis facibus ad caudas tercentum vulpium. Maxilla asini mille Philisthinorū interemit: Israëlitas à seruitute eorum liberauit, quibus 40. annis seruierant. in Gaza cùm circumdaretur custodibus in porta vrbs stantibus, ipse confurgens circiter medium noctis, apprehendit ambas portæ fores cum postibus & sera, imposuitque humeris suis, & portauit ad verticem montis. Vide Iudi. 14. & 15. ca. Iose. Anti. li. 5. ca. 13. post Samsonem Heli fuit summus sacerdos ac iudex populi per 40. annos, cui successit Samuel.

DALIDA, siue Dalila, meretrix fuit, quam amauit Samson. Hæc argento à principibus Philisthinorum accepto corrupta, amasium Samsonem tonsum prodidit, qui ab hostibus captus, erutis oculis in carcerem detrusus est. Postea inde vocatus est vt luderet coram eis, qui excæcato & ligato volebant illudere: at ille cùm venisset, & coram illis luderet, inuocato Domino ait: *Domine Deus meus memento mei, & redde mihi nunc fortitudinem pristinam, vt vlciscar me de hostibus meis.* Tunc apprehendit columnas ambas ambabus manibus, & cecidit domus, quæ cadendo in terfecit ad tria millia vtriusque sexus Philisthinorum, vnà cum ipso. Consulito li. Iudi. cap. 16.

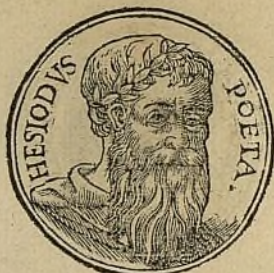

BRVTVS Ascanij Aeneæ filij ex Syluiο nepos (quam alij censeant Syluium Aeneæ filium Posthumum fuisse) fertur proceros quosdam, atque immanes viros sede sua expulisse: insulamque eam de suo nomine Britanniam cognominasse, quæ prius vocabatur Albion, ab Albina quadam Syriæ regis filia, quæ vnà cum 3 2. fororibus, interfectis ab se viris, à patre expulsa, in hæc loca appulerat, post annos circiter 5 0. ab excidio Troiæ, id est circa annum à mundo condito 2 8 3 2. ante Christum natum 1 1 3 0. cœpit in ea insula, quam magnam Britanniam vocant, regnare Brutus iste, illique fertur liberos genuisse tres, qui totidem sibi regna constituerunt: Locrum à quo Locria: Cambrium à quo Cambra, nunc Vuallia: & Albanactum, à quo Albania, quæ Scotia postea dicta est. Locrus fratribus superstes, solus Britannia potitus est: post quem Maddan annos quadraginta regnavit. hæc Raphaël Volaterranus in Geographia, lib. 3. de populis ac regibus Britannia, quam nunc Angliam vocant. Supputationem annorum potes etiam colligere, ac deprehendere in Ascanio Aeneæ filio, de quo à nobis dictum est supra, paulò antè, tertia ab hinc pagina.

IGNOGNE Pandrafi Leo-græciæ Regis filia, huius Bruti vxor fuit, ex qua tres, qui supradicti sunt, liberos sustulit. Vide-
to Supplementum Chroni. li. 4. Item Chronica Chronicorum.

HOMERVS Græcus Poëta percelebris, clarebat circiter annum mundi 2838. ante natiuitatem Christi 1124. secundum Cassiodorum. nam Cornelius Nepos in libris Chronicorum refert ad longè posteriorem ætatem, puta ad annum mundi 3051. ante Christum natum 911. ante Romam conditam 160. annos. Natum itaque Homerum, vt inquit Plutarchus, belli Troiani tempore, eiusdémque spectatorem fuisse, quidam scribunt, alij 100. annis post, alij 150. Mater ad Meletem fluiuium eum peperit, ob idque Melesigenes appellatus est: postea cæcus factus, Homeri nomen accepit. Duo præcipua poemata scripsit, Iliada & Odyssæam. Ilias gesta Græcorum & Barbarorum propter Helenæ raptum, sed præcipuè Achillis præclara facinora complectitur. Odyssæa verò, Vlyssis ex Troiano bello in patriam reditum. Scribunt eum obiisse præ ingenti mœrore, cum ænigma à piscatoribus propositum non posset dissoluere: ipsum autem ænigma erat huiusmodi: *Quæcunque cepimus, reliquimus: quæ verò non cepimus, habemus.* Vide Plutar. in vita Homeri.

HESIODVS Poëta, paulò præcessit Homerum, imò & coætaneus eius, & sanguine illi iunctus fuisse perhibetur. Certè Herodotus scribit Hesiodum atque Homerum 400. non amplius annis ipsum præcessisse: extitit autem Herodotus circiter annum mundi 2520. & ante Christum natum 1442. erat Hesiodus ex Ascra, vico Bœotiæ, vnde & Ascræus dictus. Hic primus ac princeps omniū, de agricultura versibus scripsit, quem imitatus est Verg. in Georgicis. Scribebat in Bœotia Helladis, vt inquit Plin. lib. 18. ca. 24. de eius morte misera, cūrque à Locrensis quibusdam adulescentibus sit occisus, vide Plutar. in conuiuio septem sapientum.

SAMUEL, Elcanæ filius ex Anna, iudicauit populum Israël post Heli, anno mûdi 2878. ante Christum natum 1084. Hunc filium mater diu sterilis, precibus à Deo impetrauit, quem etiâ Deo obtulit. Arcam Dei reducunt Philisthini, quam tempore Heli ceperant: iudicauit Samuel annos 11. iuxta Hebræos, puta vsque ad Saul, primum regem. Senex factus Samuel, constituebat filios suos Ioëlem & Abiam iudices in Israel, qui cum non ambulant in viis patris, sed declinarent ad auaritiam & munera, peruertentes iudicium, maiores natu Israel petierunt à Samuele regem, qui iudicaret more gentium cætarum. Itaque Saul à Samuele vngitur in regem, præcipiente Domino. 1. libr. Reg. ca. 1. 2. & 3. ad 9. vsque cap. Ioseph. li. Anti. 5. cap. 15. & seq.

SAVL filius Cis, de tribu Ben-iamin, vnctus est in regem primum Israëlitarum, eodem anno quo Samuel filios suos constituerat iudices: nempe anno mundi 2889. ante Christum natum 1073. Erat Saul altior vniuerso populo à capite ad humeros, quem videns populus clamauit, *Viuat Rex*. Ammonitas & Philisthæos vicit. At contra præceptum Dei, non expectato Samuele, sacrificans, abiicitur à Deo: item contra præceptum Dei victis Amalecitis, regem eorum & prædam referuauit: filiam suam Michol Dauidi in vxorem dedit. Tandem victus à Philisthæis, ne viuus in manus eorû veniret, à quibus occideretur, se ipsum propriis manibus interfecit. Vide 1. libr. Reg. à fronte ad calcem. hunc lib. sunt qui vocent 1. Samuelis. imperauit Saul annis duobus. Iose. li. 6. ca. 4. & sequen.

DAVID filius Iesse (Iesse vocabatur quoque Isai) regnavit super tribum Iuda in Hebron, anno mundi 2891. ante Christum natum 1071. quo tempore etiam Isboseth constituitur Rex super Israël, regnavit autem David super Iudam & Benjamin in Hebron septem annos, & sex menses: præterea super alias decem tribus, & super totum Israël annos 33. Hic cum gregem patris pasceret, leonem & ursum apprehenso mento occidit: quare nec diffidit ad futurum sibi Dei auxilium aduersus Goliath: igitur lapide funda iacto, gigantem interfecit. Prophetæ Nathâ eum homicidij arguit. Præterea proposuit ei Deus per Gad Prophetam tria pœnarum genera, quod populum numerasset: aut septem annorum famem, aut trium mensium persequente hoste, fugam, aut trium dierum pestilentiam: ultimum elegit, inquiens melius esse ut in manus Domini incideret. tunc usque adeo sæviit pestis ut 70000. virorum hac lue perirent, ad ædificationem templi populû & Salomonem filium hortatus, descriptionem ac necessaria ad ædificationem dedit. annos natus 70. moritur, ac sepelitur in Beth-lehem. 2. libr. Regum. 11. cap. & sequen. Ioseph. lib. Antiq. 6. cap. 10. & sequentibus.

SALOMON filius David ex Beth-sabea, incipit imperare in Israël anno mundi 2931. ante Christum natum 1031. Hic sapientiam à domino postulavit, & impetrauit. habuit ad ædificationem tēpli 70000. qui onera portarent, latomorum 80000. præpositorum 3300. locutus est 3000. parabolas, fuerunt carmina eius 5000. annuus reditus eius erat 666. talentorum auri, excepto vectigali, valebâtq; talentum auri ad 5000. aureorum. mira potes legere à cap. 4. 3. li. Reg. ad 10. itē apud Iose. li. 8. vxores habuit quasi reginas 700. & concubinas 300. quæ cum ex gentibus essent, ut eis gratificaretur, ad idololatriam deflexit: quare decem tribus à filio suo ablata. regnavit annos 40.

ROBOAM filius Salomonis ex Naama Pharaonis filia, mortuo patre regnavit super filios Israel qui habitabant in civitatibus Iuda, anno mundi 2971. ante Christum natum 991. nam decem tribus ad Ieroboam defecerant. Hic Roboam spreto senum consilio, iuvenum consilium amplexatus est, superbissime respondens populo qui tributorum imminutionem postulabat: quamobrem desciverunt ab eo decem tribus. ipse autem 80000. virorum congregavit ex tribu Iuda & Ben-iamin, ut sub iugum eius qui filius & hæres Salomonis erat, mitterent has decem tribus quæ ad Ieroboam defecerant: sed ut ne pugnaret prohibuit Dominus, dicens à se factum esse istud, quemadmodum per Ahiam Prophetam prædixerat. Vide 3. Reg. 11. 12. 13. 14. cap. & 2. Paralipomen. 10. 11. 12. cap. Iosep. lib. Antiquitatum 8. cap. 7. & 8. regnavit annos 17. cui successit filius, nomine Abia, siue Abiam.

SESACH rex Aegypti, ascendit in Ierusalẽ, & tulit thesauros domus Domini, & thesauros regios & uniuersa diripuit, anno quinto regni Roboam. habebat Sefac in exercitu 1200. currus, equitum 60000. Vide ut supra.

AHIAS Silonites, Propheta, prædixit ipsi Ieroboam decem tribuum ad se defectionē: nam apprehendens pallium suum nouum quo opertus erat ipsemet Ahias, scidit illud in duodecim partes: & ait ad Ieroboam, tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus Deus Israël: *Ego scindam regnum de manu Salomonis, & dabo tibi decem tribus.* Vide 3. lib. Regum cap. 11. Ioseph. lib. Antiquit. 8. cap. 7.

IEROBOAM filius Nabat regnavit in Israël super decem tribus, eodem anno quo Roboam imperauit duabus tribubus, Iudæ scilicet ac Ben-jamin nempe anno à mundo condito 2971. ante Christum natum 991. Hic Ieroboam fecit duos vitulos aureos ad retinendum populum ne ascenderet, adorandi gratia, in templum Ierosolymitanum, & ne hac fortè via deficeret ad regem Roboam, qui Ierosolymis imperabat. Sic falsa religione propter ambitionem & regnandi libidinem, populum imbuit, nam adorandos hos vitulos palàm exhibuit, clamans: *Nolite ultra ascendere in Ierusalem, ecce Dñi tui Israel, qui te eduxerunt de terra Aegypti.* Hic manum in Prophetam extendit, & aruit, nec potuit eam rex ad se retrahere: at verò orante Propheta, restituitur in integrum manus arida. Tandem à filio Roboam, Regis Iudæ, vincitur. Rexit Israelem annis 22. successit Nadab filius eius. Vide 3. lib. Reg. ca. 11. 12. 13. 14. Ioseph. lib. Anti. 8. cap. 8. 9. 11.

ABIA, seu Abiam, filius fuit Roboam, ex Maacha filia Abesalom, & successit patri in regno Iudæ, anno mundi 2988. ante Christum natum 974. Hic prauum se, ac paternorum vestigiorum æmulum præstitit: orantibus tamen Deum suis militibus, vicit ipsum Ieroboam. tunc corruere 50000. virorum fortium ex Israël, confossi à viris Iuda. Nam diuise erant duodecim tribus Hebræorum in duo regna, Iudæorum, & Israëlitarum: præeratque rex Iudæorum duabus tantum tribubus, videlicet tribui Iudæ, & Ben-iamin: Rex verò Israëlitarum imperitabat reliquis decem tribubus. Rexit itaque Abia Israël tribus fere annis 3. Reg. 15. cap. & 2. libr. Paralip. cap. 13. Ioseph. libr. Antiq. 8. cap. 11.

ASA, filius Abiæ, successit patri in regno Iudæ, anno 20. regni Ieroboam regis Israël, imperauitque annos 41. Fuit Asa rex pius in Deum & homines, subuertit altaria peregrini cultus, confregit statuas, lucos succidit: & præcepit Iudæ vt quæreretur Dominum Deum patrum suorum, legi diuinæ pareret, & vniuersa mandata impleteret. Habuit de tribu Iuda 300000. de Ben-iamin autem 250000. militum virorum fortissimorum. Egredius est contra eos Zara rex Ethiopum cum decies centenis hominum millibus: hos implorato diuino auxilio, fugauit Asa: fugatos, internecioni dedit. Post hæc iniit fœdus cū Benadab rege Syriæ, timens Baasa regem Israël: quare à Propheta Hanani corripitur, quem in neruum misit. Deinde dolore pedum grauissimo laborans, cū iam multos occidisset, opem medicorum potius quàm Dei quæsiuit. 3. Reg. 15. cap. 2. Paralip. 14. & 15. Ioseph. lib. 8. cap. 12.

N A D A B filius Ieroboam succēssit patri in regno Israēl, anno secundo regni Aśa, Regis Iudæ: hic impius, genuina patris proles, nō diu imperauit: occisus est à Baasa anno tertio Aśa Regis Iudæ: & regnum eius occupauit homicida ille Baasa. Vide tertium librum Regum, capitibus 14. & 15. imperauit anno à condito mundo 2992. ante Christum natum 970.

B A A S A occiso Nadab, regnauit super Israēlem annos 24. homicidio regnum affecutus, homicidia iterum perpetravit: nam omnē familiam Ieroboā interfecit. fuit huic bellū cum Aśa, nam ascēderat Baasa in Iudā, & Rama muro cingebat, vt ne quis à regno Iudæ in regnū Israēl penetrare posset: quāobrem perterrefactus Aśa, missis muneribus opem Ben-adab Regis Syriæ implorauit: vti dictum iam à me supra est in Aśa. Tandem Iehu prædixit ipsi Baasæ sui ipsius suorūque ruinam ob idololatriam, sicuti familiæ Ieroboam. succēssit Baasæ Ela filius. incepit regnare Baasa anno mundi 2992 ante Christum natum 970. Vide li. 3. Regum 15. & 16. cap. Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 12.

f

EL A filius Baasæ, defuncto patre imperat Israëlitis anno mundi 3015. ante Christū natum 947. nempe anno 26. Asæ Regis Iudæ:& anno 27. eiusdē ebrius occiditur à Zambri, duce mediæ partis equitum huius Regis Elæ. Itaque Zambri regnum invadens occidit omnem familiam Baasæ: quod cū rescivit populus, constituit sibi alterum Regem nomine Ambri, qui obsedit Zambri in Therfa. Porro cū videret Zambri expugnandam esse ciuitatem, ingressus palatium succendit se cum domo regia: sic tyrannide regnum affecutus, septimo etiam die tyrannidem in semetipsum exercuit. Vide lib. 3. Reg. cap. 16.

A M R I (Iosephus Amarin vocat) Israëliticū regnum administravit anno mundi 3016. ante Christum natum 946. nec verò nesciendum est, post Zambri diuisum fuisse populum in duas partes, altera fauebat Thebni, altera Amri: hæc contentio duravit ad aliquot annos: tandem prævaluit pars quæ elegerat Amri in Regem, & mortuus est Thebni: sic confirmatum est regnum ipsi Amri, cuius regno etiam adduntur anni huius dissensionis: nā dicitur imperasse in Israël annos duodecim. Hic montem Samariæ emit à Somer (Samarum vocat Iosephus, à quo Samaria dicta) duobus talentis argenti: illic ædificauit Samariam, regni que sedem constituit, sex annis in Therfa egit, reliquos in Samaria. Vide li. 3. Reg. cap. 16. & Iose. lib. Anti. 8. cap. 12. Successit ei filius etiam impius Achab.

A C H A B regnavit in Israël anno 38. regni Afa Regis Iude: hic erat annus mundi 3 0 2 7. ante Christum natum 935. tenuit Achab principatum in Samaria annis 22. omnes priores Reges impietate superavit: duxit vxorem Iezabel Regis Sidoniorum filiam: & posuit aram Baal in templo Baal, quod extruxerat in Samaria, ipsumque Baal adoravit. Prædixit ei Propheta Elias famem, quæ tres annos duravit. post hæc occurrit Achab Eliæ, cui dixit: *Tunc es ille qui conturbas Israel?* respondit Elias: *Nō ego turbaui Israel, sed tu, & domus patris tui, qui dereliquistis mandata Domini, & secuti estis Baal.* Deinde miraculo facto in holocausto Eliæ, eiusdem Eliæ iussu sacerdotes Baal impostores interficiuntur, erant autem 450. Achab semel atque iterum prælio vicit Ben-adab: tertio contra eundem pugnans mutata etiam veste, sagitta fortuito ad mortem vulneratur. 3. Reg. 16. ca. & sequen. Iose. li. Ant. 8. ca. 12. & 13.

I E Z A B E L filia Eth-Baal Regis Sidoniorum, vxor fuit huius supradicti Achab. Impia hæc Pseudopropheta Baal fauens, Eliæ mortem minitata est: quod cum resciret Elias, aufugit. præterea ipsi Naboth mortem machinata est, qui lapidibus est obrutus, quod falsis testibus conuicisset ipsa Iezabel, eum Deo ac Regi maledixisse. occasio autem inde manarat, quod vineam, patrum suorum hæreditatem, Regi Achab nō permisisset Naboth. Vide li. 3. Reg. 19. & 21. ca. & Iose. li. Anti. 8. ca. 13. Hæc iussu Iehu de fenestra præcipitata est, in Iezrahel: cum, audiens aduentum eius, ornasset se, ac fuco faciem deliniuisset: aspersusque est sanguine paries, & equorum ungulæ conculcauerunt eam: iussitque eam sepeliri Iehu, quod filia Regis esset: at cum sepelirent eam, non inuenerunt nisi caluariam, & pedes, & summas manus, iuxta prædictionem Eliæ. 4. Reg. 9.

ELIAS Thesbites, Propheta fuit clarissimus: floruit temporibus Achab & Ochosia, Regum Israël. Vir quidem fuit pilosus, zonâque pellicea accinctus renes: zelo maximo erga Dei cultum affectus, varia edidit miracula quæ vulgarissima sunt (siquidem gratia apud Deum maxima valuit) nam quid commemorem ut in solitudine pastus sit à coruis, deinde ab Angelis? ut pluuiam impetrarit? ut pseudo prophetas increparit, ac interfecerit? ut Quinquagenarij duo, cum suis militibus, ad comprehendendum eum ab Rege Ochosia, filio Achab, missi, igne cælitus demisso, subitò consumpti fuerint? ut aquas fluuij Iordanis pallio suo percussas diuiserit? ut denique per turbinem in cælum raptus fuerit curru & equis igneis? Legat qui volet 3. li. Regum à cap. 18. ad finem vsque. Eccle. 48. cap. Iacob. epist. ca. 5. item Iosep. lib. Antiq. 8. ca. 12. & sequentibus capitibus.

ELISEVS filius Saphat, iubente domino vnctus est ab Elia in Prophetam, nempe ut succederet ipsi Eliæ, ei que ministraret. arantem Eliseum reperit Elias: sic ex agricolatione ad Prophetiam vocatur. Hic petiit sibi dari spiritum Eliæ duplicem: filium hospitæ suæ mortuum suscitauit: Naaman Syrum à lepra curauit, præmiâque recusauit. Vitam eius, ac miracula multa quibus claruit, hoc loci non est instituti mei persequi: amplius nosse qui cupit, legat lib. 4. Regum à 1. cap. ad 14. Porro id minimè silentio prætereundum est, quod scribitur in lib. 4. Reg. cap. 13. in hæc verba: *Quidam sepelientes hominem, viderunt latrunculos, & proiecerunt cadauer in sepulchro Elisei: quod cum tetigisset ossa Elisei, reuixit homo, & stetit super pedes.* Vide etiam Iosephum li. Antiq. 9. cap. 8.

I O S A P H A T filius Aſa, regnare cœpit ſuper Iudam anno 4. Achab, regis Iſraël: hoc eſt anno mundi 3 0 3 1. ante Chriſtum natum 931. annorum erat 30. cùm regnare cœpiſſet, & 25. annis regnavit: pietatem coluit, patris Aſa genuinam prolem ſe præſtitit. Claſſem paravit quæ nauigaret in Ophir ad aurum inde auhendum. Philithæi munera ei afferebant, & veſtigal argenti: Arabes quoque adducebāt pecora ampliſſima. ædificauit in Iuda domos ad inſtar turrium, vrbeſque muratas. Tertiſ regni anno miſit qui circuirent cunctas vrbes Iuda, atque docerent populum, geſtantes librum legis Domini. Conſtituit iudices in ſingulis vrbibus, quibus dixit: *Videte quid faciatis: non enim hominis exercetis iudicium, ſed Dei: & quodcunque iudicaueritis, in vos redundabit.* Inſurrexerunt in eum Ammonitæ & Moabitæ, qui in ſemetipſos verſi, mutuis concidēre vulneribus: ampla ſpolia lēgit Iofaphat. Vide 3. li. Reg. ca. 22. & 2. li. Para. cap. 17. 18. 19. & 20. & Iofe. li. 9. ca. 1.

I O R A M filius Iofaphat, ſucceſſit patri. Hic omnes fratres ſuos occidit, & quosdam de primoribus Iuda. Athaliam (Gotholiam vocat Iofe.) vxorem duxit, filiam Amri, quæ illum ad cultum idolorum adduxit: quare allatæ ſunt ei literæ à Propheta quodam, quæ vltionem diuinam ei prædicebant, quòd imitatus eſſet Achab, & quòd fratres ſuos meliores ſe, occidiſſet, & declinaſſet à pietate Iofaphat patris ſui. Suſcitauit ergo Deus Philithinos & Arabes, qui terram Iuda vaſtarunt, domum Ioram diripuerunt, filios eius occiderunt, præter Ioachas minimum natu. Regnavit Ioram tres annos vnà cum patre, & 4. poſt patrem: ſucceſſit filius eius Ochofias. fuit alter Ioram filius Achab, rex Iſraël, de quo pa. ſequen. hic verò rex Iudæ. Vide vt ſupra.

OCHOSIAS filius Achab, regnare cœpit super Israël in Samaria anno mundi 3049. ante Christum natum 913. Hic impius, prauus, & vtrique parenti persimilis extitit: atque æger ex lapsu, misit consultum Deum Accaron, an conualesceret: reuertuntur nuntij, dicentes occurrisse sibi hominē pilosum, renibus accintum zona pellicea, qui dixerit vt reuerterentur, renuntiarēntque minimē conualiturum. Ochosias Eliam esse qui nuntios impediuiisset ratus, misit ad eum Tribunum cum quinquaginta militibus, vt eum adducerent, quos omnes ignis cœlitus demissus, consumpsit: cum totidem iterum misisset Ochosias, eodem fato correpti sunt: Tribunus autem qui tertius missus est, supplex Eliam deprecatus est: qui Elias, ab Angelo præmonitus, cum hoc Tribuno ad Ochosiam perrexit. Tandem ab Elia increpatus est Ochosias, apud quem idipsum locutus est, quod per nuntios primū prædixerat. Itaque ex hac infirmitate obiit, nullis relictis liberis: quare successit ei frater suus Ioram. Vide 3. Regū 22. cap. & 4. Reg. 1. ca. item Ioseph. li. Antiq. 9. ca. 2. regnavit annos duos. Fuit alter Ochosias filius Ioram Rex Iuda, cuius infra meminero: hic verò Rex fuit Israël.

IORAM frater Ochosiæ, & filius Achab, successit prædicto Ochosiæ fratri suo in regno Israël, regnavitque in Samaria duodecim annis. Huius tēporibus Rex Syriæ Ben-adab obsedit Samariam, vbi fames magna inualuit, adeo vt venundaretur caput asini octoginta argenteis. Vide 3. li. Reg. ca. 20. Item Ioseph. li. Antiq. 9. ca. 4. huic successit Iehu. Fuit quoque alter Ioram filius Iosaphat, de quo supra, Rex Iuda: hic autem Rex Israël.

OCHOSIAS filius Ioram Regis Iudæ, non autem eius Iorā qui fuit Rex Israel, successit patri in regno Iudæ anno 12. Iorā filij Achab Regis Israel. annos natus erat 20. cū regnare cōpisset, & imperavit Ierosolymis anno tantū vno, qui erat annus mundi 3060. ante Christum natum 902. Impiē egit, secutusque est domum Achab: iniit societatem cum Ioram filio Achab, de quo supra proximē mētionem feci: & cum eo gessit bellum aduersus Hazael, Regem Syrorum. Iste Ochosias iussu Iehu, qui in Regem vnctus fuerat, interfectus est. Vide li. 4. Reg. 8. & 9. ca. item li. 2. Paral. 22. ca. Fuit alter Ochosias filius Achab, & frater Ioram, Regum Israel, de quibus supra mentionem fecimus, & nunc quoque commonefactum candidum lectorem volumus.

ATHALIA, mater huius Ochosiæ, cū videret mortuum Regem filium suum, interfecit omne semen regium, præter parvulum, nomine Ioas, filium huius Ochosiæ Regis Iudæ: quem Iosaba, filia Ioram, Regis Iudæ, patris Ochosiæ proximē supradicti, absconderat. Athalia itaque vsurpauit regnum Iudæ, rexítque septem ferē annos: nam hoc eodem anno septimo Ioas vnctus est in Regem à Ioiada Pontifice, & occisa est Athalia. Videto li. 4. Reg. ca. 11. item Ioseph. li. Antiq. 9. cap. 7. vbi hanc vocat Gotholiam. Cæterū quatenus attinet ad annorum supputationem, Athalia hæc, vti apud Chronologos comperio, regnare incepit super Iudam, anno à mundo condito 3061. ante verò Christum seruatorem natum, 901. & imperitauit, vt prædixi, annis ferē septem.

IEHV, Dux exercitus Ioram, Regis Iudæ, imperante in Israël Ioram filio Achab, & Ochofia filio alterius Ioram in Iuda; vnctusest in Regem Israël, regnavitque his duobus interfectis, anno mundi quo Athalia, de qua proxima pagina superiore à nobis dictum est. Hic omnem domum Regis Achab exterminavit: Ioram Regem Israël sagitta transuerberavit. Ochofiam occidi, Iezabel præcipitari iussit. Consulito lib. 4. Reg. cap. 9. & 10. & Iose. li. Antiq. 9. cap. 6. Hic sacerdotes Baal occidit, idolum, & templum succendit, in quo loco cloacas fecit: nec tamen à peccatis Ieroboam recessit, nec dereliquit vitulos aureos, qui erant in Bethel, & in Dan. imperavit annos 28. & successit ei Ioachas filius eius.

IOIADA summum obtinuit apud Iudæos Sacerdotium: hic Ioas Ochosiæ Regis Iudæ filiam, in regnum restituit, occisa Athalia, quæ tyrannide regnum inuaserat. pepigit Ioiada fœdus cum Ioas, quo fœdere Rex Ioas & ipse populus polliciti sunt obedire Deo, & populus etiam Regi. inito hoc fœdere, demoliti sunt aras Baal, idola contriuerunt, & Mathan sacerdotem Baal, occiderunt, etiam coram altari. Vide li. 4. Reg. ca. 11. nihilominus tamen mortuo Ioiada, Ioas ipse ad idololatriam deflexit. Vide lib. 2. Paralip. 24. ca. & Iosep. li. Antiq. 9. ca. 7.

IOAS, filius Ochofiæ Regis Iudæ, anno 7. regni Athaliæ matris, qui erat annus mūdi 3067. ante Christum natum 895. à Ioiada pontifice vngitur in Regem Iudæ. De hoc superiori pagina in Athalia dictum est, quòd à Iofaba filia Iorâ, sorore Ochofiæ absconditus sit, ne interficeret eū Athalia. hic magnā vim pecunię misit ad Regē Syriæ, vt recederet: nā cū exercitu pugnabat cōtra Iudæos. Templū Domini instauravit, pius ipse in Deum & homines. At verò mortuo Ioiada Zachariam Prophetam filium Ioiadæ interemit, beneficiorum Ioiadæ immemor, aut ingratus. peccatum ultio secuta est, nec diu moram traxit: nam elapso vix anno ascendit contra Ioas exercitus Syriæ, venitque in Iudam & Ierusalem: primores occiderunt, prædas abegerunt. Denique insurgentes etiam serui in ipsum Ioas, eum occiderunt in lectulo suo, in ultionem sanguinis Zachariæ filij Ioiadæ. 4. Re. 11. & 12. ca. 2. Paralipo. 24. & 25. Ioseph. lib. 9. cap. 7. & 8. imperavit annos 40. fuit alter Ioas, filius Ioachas filij Iehu, Rex Israel.

AMASIAS filius Ioas, successit patri in regno Iudæ anno mundi 3107. ante Christum natum 855. is erat annus secundus regni Ioas, filij Ioachas Regis Israel. Hic vindex fuit paternæ cædis, in eos qui homicidium perpetrarant: non autem in filios eorum. Idumæos vicit, decem millibus occisis & totidem præcipitatis. Posthæc deos Idumæorum adoravit: quare indignatus Dominus tradidit eum in manus supradicti Ioas, & occisus est anno regni sui 29. 4. Reg. 13. & 14. 2. Para. 25. item Ioseph. lib. Anti. 9. cap. 9. successit ei Ozias, qui & Azarias dictus est.

f 5

SICHAEVS, Didonis auūculus & vir, Herculis Sacerdos fuit, qui honos secundus à rege erat. Hic opes non tectis, sed terræ crediderat, quam rem etsi homines ignorabant, fama tamen loquebatur: qua incensus Pygmalion, Didonis frater, hunc sacri ficii intentum interfecit, cuius meminit his versibus Vergilius:

*Huic coniux Sicheus erat, ditissimus agri
Phœnicum: sed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes,
Quos inter medius venit furor: ille Sicheum
Impius ante aras, atque auri cæcus amore,
Clam ferro incautum superat.*

Vide Iustin. li. 18. & Vergi. lib. Aenei. 1. & 4.

DIDO Beli Phœnicum seu Tyriorum Regis filia, Pygmalionis soror, ac Sichei vxor, occiso marito, astu vsa in Africam nauigauit, cum thesauris quibus inhiauerat Pygmalion. Carthaginem condidit anno mūdi 3076. ante Christum natum 886. ab ædificatione templi Salomonis 143. iuxta Iosephum libro primo contra Apionem. huius castitas, cui notam inurere tentauit Vergilius, eximiè laudatur à Boccacio, atque etiam ab Aufonio: siquidem emori maluit quàm cum Hiarba Rege secundis nuptiis coniungi. hæc proprio nomine Elisa dicta est, Dido autem cognominata à rerum magnitudine, quasi virago. Culta est vt Dea, templis, arisque eius nomini dicatis. Vide Iusti. li. 18. Boc. li. 2. de casibus illustr.

IOACHAS filius Iehu, regnavit super Israelem in Samaria anno 23. Ioas filij Ochosiæ Regis Iudæ, qui erat annus à mundo condito 3089. ante Christum natus 873. Hic secutus est impietatem Ieroboam filij Nabat, & peccare fecit Israel: quare iratus Dominus tradidit Israelitas in manu Hazael Regis Syriæ, & Ben-adad filij ipsius Hazael. imperavit annos 16. & successit ei Ioas filius eius. Consulito li. 4. Re. ca. 13. item Iosephum li. Antiquitatum 9. cap. 8.

IOAS, filius Ioachas, mortuo patre regnavit super Israelem anno mundi 3105. ante Christum natus 857. Hic impiè egit, nec declinavit ab omnibus peccatis Ieroboam: recuperavit vrbes de manu Ben-adab, filij Hazael, quas iure belli de manu Ioachas patris sui ille abstulerat: & tribus vicibus eum vicit: quin etiam contra Amasiam Regem Iuda pugnavit, quem & cepit, & templum Domini diripuit. reuersus tandem in Samariam, obiit: & sepultus est in Samaria cum regibus Israel. Successit ei filius suus Ieroboam. Vide 4. lib. Reg. 13. & 14. cap. item Iosep. li. Anti. 9. ca. 10. imperavit hic Ioas annos sedecim. fuit & alter Ioas filius Ochosiæ & Athaliæ, de quo à me dictum est supra, pagina ab hinc tertia.

LYCVRGVS apud Lacedæmonas leges sanxit, imperante Latinis Aremulo, circiter annū mūdi 3090. ante Christum natū 872. alij referūt ad annum mundi 3181. ante Christum natum 781. Primū omnium 28. seniores instituit, qui Regibus assisterent, & populari principatui repugnarent, rursusque populi iuribus aduersus tyrannidem fauerent. Secundō agros æqualiter diuisit. nummum aureum & argenteum ex vsu sustulit: fereum solum vtendum imperauit: priuatum luxum inhibuit. Cætera qui cupit nosse, adeat Plutarchum in vita Lycurgi. Fuit oratione brevis: quas tradidit leges, finxit se ex Apollinis Delphici oraculo tenere, ne reiicerentur, quod seueræ essent: indotas iubebat accipi vxores, vt prolis non argenti gratia nuberent viri: tum vt ne puellæ pauperes, innuptæ relinquerentur. non inuentione legum magis quàm exemplo clarior extitit: siquidem nihil lege vlla in alios sanxit, cuius non ipse primus in se documenta daret. Iustinus multis in locis. August. de Ciui. Dei. lib. 2. ca. 16. & li. 10. cap. 13. Plutar. in vita Lycurgi. Xenophon, in Atheniensium politia.

DIRCEVS, Atheniensis Poëta, deformis quidem, attamen tubæ inuentor fuit. Lacedæmonij etenim cū respōsum accepissent ab Apolline, nō alio quàm hoc duce superaturos se aduersarios Messanos, hunc ducem elegerunt, qui in Campano agro clangore tubarum Messanos ita exterruit, vt animo consternerentur, ac in fugam versi, facilè victi sint. Vide Mag. Elucida.

IEROBOAM filius Ioas Regis Israëli, successit patri anno 15. Amasia filij Ioas Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3120. ante Christum natum 842. Hic quoque imitatus est impietatem Ieroboam filij Nabat, qui peccare fecit Israëli: restituit terminos Israëli ab introitu Emath vsque ad mare solitudinis, iuxta sermonem Domini, quem locutus est per Ionam filium Amathi Prophetam. 4. Reg. 14. cap. Ionas enim huic prophetauerat oportere vt Syros vinceret, & regnum proprium dilataret, in partibus quidem Aquilonis vsque ad Hemathi ciuitatem: à meridie verò vsque ad Asphaltiten paludem, quod mare mortuum hodie vocatur. Vide 4. li. Reg. cap. 14. & Iose. li. Anti. 9. ca. 11. imperauit annos 41. successit ei Zacharias filius eius. Fuit etiam alter Ieroboam filius Nabat, cuius supra meminimus.

ZACHARIAS filius Ieroboam Regis Israëli, successit patri anno 38. Azariae siue Oziæ Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3161. ante Christum natum 801. Hic impiè egit: quemadmodum patres eius. Sexto imperij sui mense Sellum filius Iabes, aduersus eum coniurauit: percussitque eum palàm, & interfecit, regnauitque post eum mensem vnum. Cōsulito lib. 4. Regum 15. cap. Fuerunt sanè alij Zachariae, nempe Zacharias Propheta, filius Ioiadæ, qui à Ioa Rege Iuda occisus est, 2. lib. Paral. cap. 24. fuit item alius Zacharias filius Barachia, qui populum monuit, vt conuerteretur ad Dominum. Zachar. 1. cap. præterea fuit & Zacharias pater Ioannis Baptistæ, Lucæ 1. cap.

O Z I A S, qui & Azarias, filius Amasia, constitutus est Rex Iudæ ab vniuerso populo, & in locum patris subrogatus annos tantum natus sedecim. Cœpit itaque regnare viuo patre, anno mundi 3124. ante Christum natum 838. imperauit 52. annis: nempe 11. viuo patre, aduersus quem coniuratum fuerat: deinde 41. annos post patrem occisum. Hic initio pius, auxiliòque diuino fretus, Philisthæos, Arabes, Ammonitas deuicit, tributarios fecit: ciuitatem Ierusalem restaurauit: tandem ex opulentia in superbiam lapsus, dum sacerdotis munus vsurpat, volēs sacrificare atq; adolere incensum super altare, dūmq; sacerdotibus ipsum corripientibus minatur, in lepram incidit: atque à sacerdotibus è templo pellitur: mansitque leprosus ad obitū vsque. succcessit ei Ioathan. Vide li. 4. Reg. 14. & 15. ca. & 2. li. Paralip. 26. cap. Item Ioseph. li. Anti. 9. cap. 11.

I O A T H A N filius Oziæ seu Azariæ, Regis Iudæ, succcessit patri, eodem in regno, anno secundo Phaccæ filij Romeliæ Regis Israël: qui erat annus mundi 3176. ante Christum natum 786. Hic pietatem coluit: portā domus Domini excelsam adificauit: vrbes quoque in montibus Iuda, & in saltibus castella & turres. pugnavit contra Regem filiorum Ammon, quem vicit, fecitque tributarium. imperauit annis 16. & succcessit ei filius eius Ahas. Videto vt supra.

MANAHEN filius Gadi de Therfa, venit in Samariam, & interfecit Sellum, qui mensem vnum imperauerat, postquam occiderat Zachariam Regem Israel. Itaque qui tyrannide imperium Israelitarum inuaserat, à tyranno quoque intra mensem oppressus est. Manahen igitur tyrannus, qui tyrānum interemit, regnum Israel occupauit anno mundi 3162. ante Christum natum annis 800. Secutus est hic impietatem Ieroboam filij Nabat. Thapsam ciuitatem quæ nolebat eum intrò admittere, vsque adeò persecutus est, vt prægnautes quoque eius vrbis scinderet. Posthæc Phul Assyriorum Rex Therfam obsedit: Manahen mille ei talēta argenti dedit. 4. Reg. 15. cap. imperauit annos decem. Iose. lib. Antiq. 9. cap. 11.

PHACEA filius Manahen regnauit super Israel in Samaria anno 50. Azariæ siue Oziæ regis Iudæ, qui erat annus mundi 3173. ante Christū natum 789. Hic quoque impiè egit, secutus vestigia Ieroboam filij Nabat, coniurauit aduersus eum Phacea filius Romeliæ dux eius, & percussit eum in Samaria, in turre domus regiæ, & cum eo 50. viros de filiis Galaaditarum, regnauitque post eum. Consulito li. 4. Reg. cap. 15. item Ioseph. lib. Antiq. 9. cap. 11. imperauit hic annos duos.

PHACEA, filius Romeliæ, tyrannide regnum Israël obtinuit, occiso Phacea filio Manahen, anno 52. Azariæ, siue Oziæ Regis Iudæ qui erat annus mundi 3175. ante Christum natum 787. Hic quoque impius extitit, nec diuertit à peccatis Ieroboam filij Nabat. huius temporibus Theglat-Phalassar Assyriorum Rex, totam Galaaditen regionem oppressit, ac cepit, incolas in Assyriam abduxit. Hoseas, siue Osee, tandem insidiis aggressus est hunc Phaceam, & interfecit eum, regnūque eius inuasit, cū iam ille viginti regnasset annos. Vide li. 4. Reg. 15. ca. & Ioseph. lib. 9. cap. 11.

HOSEA filius Ela, regnavit in Samaria super Israël post Phaceam quem occiderat, anno mundi 3195. ante Christum natum 767. anno septimo regni sui, Salmanazar Assyriorum Rex, Samariam obsedit, Hoseamque tributarium fecit. At verò Hoseas dum rebellat, tributūque Assyrio recusat, & dum à Sua Rege Aegypti auxilium petit, à Salmanazare obsessus est, qui vinctum misit in carcerem: Samariam cepit, Israëlitarū regnum perdidit, decemque tribus abduxit: transferens Israel in Assyrios. Itaque ab electione impij Ieroboam filij Nabat, ad quem, post mortem Salomonis, defecerant decem tribus ab Roboam filio Salomonis, afflixit Israellem Dominus, & tradidit in manus diripientium, ob præuaricationes, præcipuè ob idololatriam. Consule librum 4. Reg. cap. 17. & Ioseph. lib. 9. cap. 15.

ACHAS filius Ioathā Regis Iudæ, successit patri in eodem regno anno mūdi 3192. ante Christum natum 770. hic non est secutus vestigia patris sui, sed Regum Israël: impiissimus etiam filium suum consecrauit, transferens eum per ignem, secundum idola gentium. obsessus est à Phacea, & Rasi Rege Syriæ, nec superatus est. Iniit societatem cum Theglat-Phalasar Rege Assyriorum, qui Rasim interfecit, in cuius gratiam ablato Dei cultu, diis Syriæ sacrificauit: imperauit annos sedecim, & successit ei filius suus Ezechias, Vide lib. 4. Reg. cap. 16. & Iose. lib. Antiqui. 5. cap. 13.

EZECHIAS filius Achas successit patri in regno Iudæ, anno mūdi 3208. ante Christum natum 754. hic pius vestigia David secutus est, dissipauit excelsa, cōtriuit statuas, succidit lucos, confregitq; serpentē eneū, quē fecerat Moyse, siquidē vsq; ad illud tempus filij Israël adolebant ei incensum. Affuit illi Dominus: nam rebellauit contra Regem Assyriorum, & non seruiuit ei: Philisti hæos persecutus est: anno sexto regni sui capta est Samaria à Salmanasare, vt in Hosea dictū à me est. Posthæc Sennacherib Assyriorum Rex in Deum blasphemus, Iudæam deuastauit, Ierusalem obsedit, miraculo tamen diuinitus liberata est: siquidē Angelus Domini occidit vna nocte 180000. hominum in castris Sennacherib, qui inde recessit. Deinde agrotauit Ezechias, cui mortem prædixit Esaia, attamen oratione & fletu obtinuit à Deo adici vitæ suæ annos 15. signūmq; sanitatis ab Esaia accepit in vmbra decē linearum, retrograda, in horologio suo. Merodac-Baladan Babyloniorum Rex, cū accepisset morbo laborare Ezechiam, misit ei literas & munera. imperauit annos 29. successit ei filius Manasses. Vide 4. li. Reg. 18. 19 & 20. ca. & Ioseph. li. Anti. 9. & 10.

ROMVLVS Romanorum Rex primus, imperauit anno mundi. 3212. ante Christum natum 750. filius fuit Rheæ Iliæ Vestalis, quem vnâ cum Remo, vnico partu edidit, qui paruuli prope ripam Tyberis expositi, tamen à Faustulo ad Acciam Laurentiam delati sunt: vbi adoleuerunt, collecta pastorum manu, Amulium interfecerunt, & Numitorem auum in regnum restituerunt, qui pulsus fuerat à fratre suo Amulio minore natu. Postea urbem ædificant vbi fuerant expositi, quæ Roma dicta est à conditoris nomine Romulo: qui Remum fratrem occidit, quod ludibrio & quasi per contemptum Romuli, novos transiluisset muros: centum senatores creat Romulus, patres ab honore, Patricij eorum progenies appellati. 300. armatos ad custodiam corporis, quos Celeres appellauit, non in bello solum, sed etiam in pace habuit. ex Sabinis & Rom. vnicam gentem fecit. post subactos Ceninenses, Antemnates, Crustumino, Fidenates, Veientes, cum ad recensendum exercitum concionem in campo haberet, subito orta tempestate, cum fragore & tonitribus, tam denso opertus est nimbo, vt conspectum eius concioni abstulerit tempestas, nec deinde in terris sit visus. imperauit annos 37. Vide Tit. Liu. li. i. Diony. Halicar. liu. 2. & Eutro. li. i.

HERSILIA, vxor fuit Romuli. de qua Ti. Li. i. deca. i. de hac non nihil fabulatur etiam Ouidius, ad calcem 14. lib. Metamorph. inquit:

*Flebat vt amissum coniux, cum regia Iuno
Irin ad Hersiliam descendere limite curuo
Imperat: & vacuæ sua sic mandata referre:
O & de Latio, o & de gente Sabina
Præcipuum matrona decus, dignissima tanti
Ante fuisse viri coniux, nunc esse Quirini,
Siste tuos fletus. &c.*

SIBYLLA Erythræa, aliàs Heriphile, agebat, vt vulgatioꝝ est opinio, antequam à Græcis obsideretur Troia (quanquã Euseb. in Romuli tempora referat) nam Apollodorus Erythraus suam esse ciuem affirmât, eamque Graiis Ilium petentibus vaticinatam, & perituram esse Troiam, & Homerum mendacia scripturũ. At Strabo duas facit Erythræas Sibyllas: priscam nempe alteram, item alteram recentiore, Athenain nomine, tempore Alexandri. Porro Lactan. Erythræam Babylone natam esse ait, & se Erythræam appellare maluisse, quæ sola nomen suum carmini verum inseruerit: & à Græcis ac Latinis præcipua dicta sit. Vide Lactan. lib. 1. ca. 6. Diui. insti. & lib. de ira Dei. ca. 22. Fennestella legatos Erythras à Senatu Rom. missos esse refert, vt huius Sibyllæ carmina Romam deportarentur: & ea Coss. Curio & Octavius in capitolio (quod tunc erat curante Q. Catulo refectum) ponenda curarent, Erythræ autem vrbs est Asiæ minoris. Huic Sibyllæ hæc tribuitur prophetia:

In vltima etate humiliabitur Deus, humanabitur proles diuina, iungetur humanitati diuinitas, iacebit in sceno agnus, & puellari officio educabitur Deus & homo. Vide lib. Sibyl.

SIBYLLA Samia, Herophila dicta, claruit in Samo insula, auctori. Euseb. Augu. & Cassiod. circiter annum mundi 3297. ante Christum natum 665. Eratosthenes in antiquis Samiorum annalibus se reperisse scribit, hanc dictam fuisse nomine Phyto. Vide vt supra. Hanc sic prophetasse ferunt:

Tu enim stulta Iudæa Deum tuum non cognouisti, ludentem mortalium mentibus, sed & spinis coronasti, & horridum fel miscuisti. Item, Ecce veniet diues, & nascetur de pauperula, & bestia terrarũ adorabũt eum.

SALMANASAR Assyriorum Rex, magno comparato exercitu pugnavit contra Samariā quam cepit, Hoseāmq; Regē Samariæ tributariū fecit, post aliquot annos cū nollet Hoseas amplius tributum persolvere, iterum venit in Samariam Salmanasar, quam post tertium obsidionis annum cepit, ac decem tribus in Assyriā abduxit, anno nono rebellionis Hoseæ, qui erat annus mundi 3 2 13. ante Christum natum 7 4 9. hūc finem habuit regnum Israhēl, quod 2 4 2. annos steterat, sub 17. Regibus: si sumas initium à morte Salomonis, & regno Ieroboam filij Nabat, ad quem defecerant decem tribus, desciscētes à Roboam, filio Salomonis. Vide li. 4. Reg. 17. & 18. ca. Iosep. lib. 9. cap. 15. De hoc Salmanasare dictum à me supra est in Hosea.

SENNACHERIB Assyriorum Rex, blasphemus in Deum, per nuntios minatus est Ezechia Regi Iudæ, & populo, sic exclamantibus nuntiis: *Audite verba Regis magni, Regis Assyriorum: hæc dicit Rex, Non vos seducat Ezechias, non enim poterit eruere vos de manu mea: neque fiduciā vobis tribuat super Dominū, dicens, eruens liberabit nos Dominus, & non tradetur ciuitas hæc in manu Regis Assyriorum.* Postea Sennacherib, Iudæam vastavit, Ierosolyma obsedit. At verò tandem ad preces Esaia & Ezechie, Angelus Domini occidit vna nocte 180000. militum Sennacherib, anno mundi 3 2 2 1. ante Christum natum 7 4 1. reuersus itaque cum adoraret in templo Nefroch deum suum, Adramelech & Sarasar, filij eius occiderunt eum. Vide li. 4. Reg. 18. & 19. ca. & li. 2. Paralip. 32. & Iosep. li. Antiqui. 10. cap. 1. & 2. De Sennacherib etiam mentionem feci in Ezechia.

MANASSES, Ezechiae regis Iudae filius, successit patri in regno, anno mundi 3237. ante Christum natum 725. impius hic aedificauit excelsa quae dissipauerat Ezechias pater eius, & erexit aras Baal, templum contaminauit, filios Diis immolauit: Ierusalem innocentum sanguine repleuit: quare iratus Deus suscitauit Regem Babyloniae qui Iudaeam inuasit, Manassen cepit, & vinctum catenis, & compedibus, duxit in Babylonem. In captiuitate autem agnoscens Dominum resipuit, poenitentiam egit, atque regno restitutus idololatriam aboleuit, vitamque reliquam in Dei timore transegit. imperauit annis 55. Vide 4. li. Reg. 21. ca. & li. 2. li. Paral. ca. 33. item Ioseph. li. Anti. 10. ca. 4. & 5.

ESAIAS in Ierusalem nobili genere ortus est, ibique prophetauit, & in Iudaea, necdum decem tribubus in captiuitatem ductis: ac de utroque regno nunc mixtim, nunc separatim texuit oraculum: & cum interdum ad praesentem respiciat historiam, & post Babyloniae captiuitatem reditum populi significet in Iudaea, attamen omnis eius cura de vocatione gentium, & aduentu Christi est: hic sub Manasse Rege sectus in duas partes occubuit. Consulito li. 4. Reg. 19. & 20. ca. & Ieronymum in Esaia.

CANDAVLES Lydorum Rex quartus, Lydis imperavit anno mundi 3248. ante Christum natum 714. Hic cum vxoris suæ pulchritudinem omnibus prædicaret, quasi silentium damnum pulchritudinis esset, ad postremum Gygi sodali suo nudam demonstravit: quo facto & amicum in adulterium vxoris illectum, hostem sibi fecit, & vxorem veluti tradito alij amore, à se alienavit. nam breui post tempore cædes Candaulis, nuptiarum præmium fuit, vxor mariti sanguine dotata, regnum viri, & seipam riter adultero tradidit. Iusti. li. i. Scribit Herodotus libro primo Gygem, quanquam repugnans & inuitus nudam reginam conspexisset, ab ea accersitum, ab eademque hæc verba audiuisse: *Aut illum qui ista consuluit interire oportet, aut te qui nudam me es conspicius.* Gyges ubi videt propositam sibi necessitatem aut interficiendi herum Regem, aut seipsum interfectum iri, elegit vt ipse superesset.

GYGES imperavit Lydis post Candaulem quem occidit, anno mundi 3265. ante Christum natum 697. postquam imperio potitus est, arma intulit Mileto & Smyrnæ, urbemq; Colophonem vi cepit. Herodotus li. i. feruntur præterea nescio quæ fabulosa de equo æneo, in cuius lateribus essent fores, & de corpore hominis mortui intus clausi, qui anulum aureum in digito habebat, quem detraxit Gyges: qui huius anuli palam cum ad palmam conuerteret, à nullo videbatur (vt ferunt) itaque huius anuli ope stuprum Reginae intulisse, Regem occidisse, nec in his facinoribus quenquam eum videre potuisse. sic repente anuli huius beneficio Regem Lydia ipsum fuisse. Cice. 3. li. Offi.

NUMA-POMPILIUS secundus Romanorum Rex, imperat anno mundi 3250. ante Christum natum 712. nam mortuo Romulo res ad interregnum rediit, cum regerent Senatores annum integrum, creatis decem Decurionibus. Huic Tattius Sabinorum Rex filiam suam vnicam in vxorem dederat: qua defuncta, relicta ipse Curia, in syluis degebat. ad principatum autem à Romanis post excessum Romuli euocatus, primò contradixit, mansitque diu in sententia, repugnans ne susciperet imperium. vbi verò cohortantes fratres, atque postremò pater, haud æquum censebant tantum honorem vltro oblatum repellere, vt Rex fieret consensit. Bellum nullum quidem gessit Numa, sed non minus ciuitati profuit quàm Romulus: nam legibus moribúsque Romanos formauit, qui consuetudine præliorum iam latrones ac semi-barbari putabantur. Duos menses anno addidit, Ianuarium, Februariúmque: cum ante hunc decem tantum menses apud Romanos fuissent: infinita Romæ sacra, ac templa constituit. morbo decessit 43. imperij anno. Regnante Numa, Glaucus primus ferri inter se glutinum excogitauit. Videto Titum-Liuium li. I. Deca. I. & Dion. Halic. lib. 2. & Eutropium lib. I.

AEGERIA fuit Nympha siue Dea, quæ fertur fuisse vxor Numæ-Pompilij, saltem cum ea nocturnos se congressus habere comminisceretur Pompilius, cuius etiã monitu quæ acceptissima diis essent sacra institueret. hanc fabulantur Poëtæ in fontem versam. Vide Oui. li. 3. de Fastis, & li. 15. Meta. & quos supra citauit autores.

A M O N filius Manasse, successit patri in regno Iudæ, anno mundi 3292. ante Christum natum 670. impius hic vestigia patris etiam impij secutus est. annorum 22. erat cū regnare cepisset, & duobus annis regnavit in Ierusalem. hic cunctis idolis quæ Manasses fuerat fabricatus, immolavit, atq; seruiuit. coniurarunt aduersus eum serui sui, & interfecerunt eum in domo sua. Vide li. 4. Reg. 21. ca. & lib. 2. Paralip. 33. cap. & Ioseph. lib. 10. ca. 4.

I O S I A S filius Amon, successit patri, regnavitque in Ierusalē annos 31. hic iustus, pius, Davidis vestigia secutus, 12. anno regni sui mundavit Iudam & Ierusalem ab excelsis, & lucis, simulachrisque, & sculptilibus. aras Baalim, & simulachra quæ superposita fuerant, euertit: Templum instaurari iussit: reperit Helcias sacerdos librum legis Domini, qui datus fuerat per manum Moyſis: congregato vniuerso populo in domo Domini legit Rex omnia verba libri huius: & stans pro tribunali percussit fœdus coram Domino, adiuravit populum, & celebrauit Phasē Domino. Caterū dum pugnat cū Nechaone Rege Aegypti, qui missis nuntiis indicarat se non parasse bellum in eum, vulneratur sagitta, quo ex vulnere obit. luxerūt eum vniuersus populus, maximè Ieremias qui super eius morte carmen lamentabili modulatione conscripsit, quæ lamentationes vocitantur. Vide li. 4. Reg. 22. & 23. cap. & li. 2. Paralip. 34. & 35. cap. & Ioseph. lib. 10. Anti. cap. 5. & 6.

TVLLVS Hostilius tertius Romanorum Rex, regnavit anno mundi 3293. ante Christum natum 669. Hic primus Romanorum purpura & fascibus usus est: bella reparavit, fiducia bene exercitæ iuventutis: Albanos vicit sexta congressione: Veientes, Sabinos, & Fidenates itidem. fœdere rupto de Metio Suffetio supplicium sumit ob violatam fidem. Horatij Curiatios vincunt: Alba solo æquatur: ex Albanis & Romanis vnus fit populus. Tradunt voluentem Tullum Hostilium commentarios Numæ cùm quædam occulta solennia sacrificia Ioui Elicio facta inuenisset, operatum his sacris se abdidiſſe: sed non rite initum id sacrum eſſe: nec ſolùm nullam ei oblatam cœleſtium ſpeciem, ſed ira Iouis ſolicitati praua religione, fulmine ipſum cum domo conflagraſſe. Imperauit annos 32. ciuitatem auxit, adiecto Cœlio monte. hoc imperante Byzantium ciuitas condita eſt à Pauſania Rege Spartanorum. Titus Liuius li. i. Decad. i. Eutrop. li. i. Diony. Halicarn. li. 3.

ANCVS Martius Numæ ex filia nepos, ſucceſſit Tullo Hoſtilio anno mundi 3325. ante Christum natum 637. contra Latinos dimicauit, quos & vicit: Auentinum montem ciuitati adiecit, & Ianiculum. Põtem Sublicium in Tyberi fecit. Oſtiam ciuitatem ſupra mare 16. miliario ab vrbe Roma, condidit. Ptol. li. 3. cap. i. & Strab. li. 5. Huius temporibus Lucumo, cui nomen fuit L. Tarquinius Priſcus, cum vxore Tanaquil Romam venit. Anno imperij 24. morbo perit Ancus, quo regnante Epidamnus eſt condita, quæ nunc Dyrrachium. Vide vt ſupra.

g

5

SIBYLLA Cumana, nomine Amalthea, à Suida Hierophile vocatur, eamque dicit libros 9. ad Tarquinium Priscum (alij Superbum scribunt) attulisse, ac pro eis 300. aureos postulasse, Regemque mulieris insaniam derisisse: illam coram Rege vnum combussisse, ac pro reliquis idem pretium postulasse: tum Regē multo magis hanc insanire putasse: quæ denuo altero exusto, cum in eodem precio perseveraret, motū esse Regem, ac residuos 300. aureis emisse. alij singulis vicibus tres combussisse scribunt: At Pli. tres tantum libros attulisse scribit: duobus autem exustis, tertium superfuisse. ceterum tres residui libri in sacrarium conditi, Sibyllini dicti sunt: ac in Capitolio pie asseruati, à Quindecim viris consulebantur, in rebus dubiis, laborante repub. permanserunt ad vsq; bellum Marficum. post verò 173. olympiadem, tempore Marij incenso templo exusta sunt: alia tamen in eorum locum, iubente Augusto conquisita, restituto Capitolio, reposita sunt. Hæc quoque Stilico, concitaturus in Honorium generum seditionem, exussit. Est autem Cuma vnde hæc Sibylla erat, Aeolicarum urbium maxima & optima, in Asia minore. Vide Strab. li. 13. Pli. li. 13. ca. 13. Aul. Gel. li. 1. ca. 19. Chron. Nacler genera. 52. Huius Sibyllæ hæc fertur prophetia:

Mortis fatum finiet, trium somno suscepto: tunc à mortuis regressus ad lucem letam veniet, primus resurrectionis initium ostendens.

SIBYLLA Hellepontica, in agro Troiano nata est, vico Marpesso (vel Marmisso) circa oppidum Gergithium (vel Gergitium.) Hanc Heraclides Ponticus scribit Cyri fuisse temporibus. Huic hæc tribuitur prophetia:

De excelsis celorum habitaculo prospexit Deus humiles suos, & nascetur de virgine Hebræa in cunabulis terræ.

Z A L E V C V S, vrbe Locrenſium (quæ in Græcia eſt, vel in Calabria, vt alii volût) à ſe ſaluberrimis legibus munita, cùm filius eius, adulterij crimine damnatus, ſecundum ius ab ipſo conſtitutum, vtroque oculo carere deberet, ac tota ciuitas in honorem patris, pœnam adoleſcenti remitteret, aliquandiu repugnauit: tandem populi precibus victus, ſuo prius, deinde filij oculo eruto, vſum vtrique videndi reliquit. Ita debitum ſupplicij modum legi reddidit: æquitatis admirabili temperamento ſe inter miſericordem patrem, & iuſtû legiſlatorem partitiſ. Videto Vale. Max. li. 6. ca. 5. hic Zaleucus legûlator clarebat circiter annum mundi 3300. ante Chriſtum natum 660. Hic attendat pius lector quàm diligenter obſeruanda ſint Chriſti mandata: cùm ethnicus hic tam mordicus ſuâ obſeruarit, ac inuiolatâ retinuerit legem, vt nec oculo ſuo, quæ pars eſt corporis delicatiſſima, ſimul ac præſtantiſſima, pepercerit. Porrò ſcribit Diog. Laër. Zaleucum edoctum fuiſſe à Pythagora, cuius poſtea meminimus: qua in re non ſat bene conuenit cum Chronica annorum ſupputatione, quemadmodum nec aliis aliquot in locis.

A R C H I L O C H V S hiftoricus qui ſcripſit de temporibus, & Simonides, item Ariſtoſenus Philoſophus ac medicus, qui etiam complures libros de Muſica ſcripſit, circa hæc tempora florebant. præterea iſſdem hiſ temporibus diruta eſt Alba-longa, quæ 487. annos durauerat.

I E R E M I A S Propheta, puer adhuc vaticinari incepit anno 13. regni Iosia Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3307. ante Christum natum 655. Hic in Iuda tantum & Benjamin prophetauit, iam enim decem tribus Israël Assyrij in Medos transfulerant: ciuitatis Ierosolymæ ruinas quadruplici planxit alphabeto. Anathothites dictus est à viculo tribus ab Ierosolymis milibus distante: hic sacerdos ex sacerdotibus, & in matris vtero sanctificatus est, & ad prophetiam segregatus, quam cum detrectaret, causatus imperitiam, doctrinam, animum quoque à Deo accepit. Tãdem apud Taphnas in Aegypto, à populo lapidibus obrutus, occubuit. Vide D. Iero. in Ieremiam. Ieremiæ vitam ac vincula qui cupit amplius nosse, legat eiusdem prophetiam, item Ecclesiastic. ca. 49. & 2. Macha. 2. & Iose. li. Antiq. 10. cap. 8. & sequentibus.

B A R V C H Propheta, & Ieremiæ scriba fuit, qui librum Ieremiæ scripsit de futuris rebus ciuitati, populo & templo. fuit quoque Ieremiæ in carcere minister, & in exilio socius, nec eum vnquam deseruit. Prophetauit Baruch in Babylonia tempore captiuitatis Iudæ, prophetiamque suam legit coram rege Ioachin, qui & Iechonias dictus est. multa ac magna mysteria de incarnatione Domini ac de nouissimis temporibus prophetauit. Vide li. Baruch. Iosep. li. Antiq. 10. ca. 8. & catalogum Sanctorum.

ELIACIM, qui & Ioacim, filius Iosæ, cum imperasset frater nomine Ioachaz annos tres post Iosâ, successit fratri, in regno Iudæ, anno mundi 3326. ante Christum natum 636. nam Pharaon Nechao cum venisset Ierusalem, vinxit Ioachaz, ac captivum duxit in Aegyptum: constituitque in locum eius Regem, hunc Eliacim fratrem eius super Iudam & Ierusalem: & vertit nomen eius vocavitque eum Ioacim: & condemnavit terram centum talentis argenti, & talento auri. Impie egit Eliacim, ideo contra eum ascendit Nabuchodonosor Rex Chaldaeorum, & vincit eum, ut captivum traderet Babylonem, interfici iussit: ad quam & vasa Domini transtulit, & posuit ea in templo suo. imperavit annos 11. Consulito li. 4. Reg. 23. & 24. ca. & li. 2. Paral. 36. ca. & Ioseph. li. Antiq. 10. cap. 8.

IOACHIN, qui & Iechonias dictus est, filius fuit supradicti Eliacim: & successit patri, & regnavit tantum tres menses, imitatus vestigia patris impij. Hic consulente Jeremia Propheta Nabuchodonosor se, cum omni familia dedit, qui transtulit eos Babylonem, cum primoribus, cum militibus, ac artificibus captivis ad decem millia: & successit Nabuchodonosor in locum eius Mathaniam patrum eius, qui & Sedechias dictus est. Vide li. 4. Reg. 24. & li. 2. Paral. 36. ca. & Ioseph. li. Antiq. 10. ca. 9. Acta sunt hæc anno à mundo condito 3337. ante Christum natum 625. Post hanc 37. annorum captivitatem, Euilmerodac, qui Nabuchodonosori successit, Ioachin in libertatem asseruit, qui paulo post genuit Mesezebel, cognomine Salathiel. Vide Iere. cap. 32. & 52. & Philonem.

NABUCHODONOSOR magnus, qui ab Hebræis Nabucadnezer dicitur, imperavit Babylonis anno 4. regni Eliacim Regis Iudæ: qui erat annus mundi 3329. ante Christum natum 633. Hic bellum cum Pharaone Necho siue Nechaone, gessit, vicit, & totam Syriam usque Pelusium, Iudæa adempta, suæ ditioni adiecit: Ioachim seu Eliacim, Regem sibi tributarium fecit, quem postea tributum recusantem, cepit, ligavit ut Babylonem duceret, attamen interim curavit interfici. Iterum Ierusalem tempore Sedechiæ obsedit, habens principem militiæ Nabusardan, filios Sedechiæ occidit coram eo, ipsumque patrem exoculavit, vinctumque catenis abduxit Babylonem: templum succendit, civitatem capta ac direpta. Tandem regno ob insaniam pulsus, cum feris septem annis in agro egit. Vide apud Daniele huius somnia de quatuor regnis mundi, item de aurea statua quam adorari iussit, vide Iosep. lib. 10. ca. 7. & sequen.

SEDECHIAS, qui & Mathanias, Iosia filius, imperavit Iudæis an. 11. à Nabuchodonosore successus in locum Ioachim, hac conditione ut tributum ei persolveret, verum fidem illi fregit, spernens etiam consilia Ezechielis ac Ieremiæ. Quare anno regni eius nono Nabuchodonosor obsedit Ierusalem, quâ post 2. an. cepit, Regemque cum populo in Babyloniam abduxit, anno mundi 3348. ante Christum natum 614. Hæc est illa misera, ac vulgata captivitas Babylonica annorum 70. Vide libr. 4. Reg. 24. & 25. ca. & lib. 2. Paral. 36. cap. Iere. 25. 37. & 52. cap. & Ezechie. 12. & 21. ca. & Iose. li. 10. ca. 9. & 10. Sedechias filios occidi vidit, statimque ipsimet Sedechiæ eruti sunt oculi, ut supra dixi.

DANIEL Propheta vaticinabatur tempore Iechoniæ, & Jeremiæ. Hic à Nabuchodonosore cum sodalibus captivus abductus est, anno mundi 3348. ante Christum natum 614. Chaldaeorum artes & linguam 3. an. didicit: Somnia Regis Nabuchodonosor exposuit, & visionem Baltasaris. in lacum leonum coniectus, atq; inde eductus est: Susannā liberavit. De somnio 4. bestiarum quæ 4. mundi regna signabant: utq; ei 70. hebdo. visionem edisseruerit Gabriel Angelus, & pleraque alia qui cupit nosse, legat huius Danielis librum, & Iose. li. 10. ca. 12. Hic instabat assiduis precibus apud Deum, pro Nabuchodonosore transformato, prædixitque ut formam & regnum recuperaret: quare indidit ei rex nomē Baltasaris filij sui: voluitque eum filiis cohæredem instituere, quod ille recusavit. Vide Epipha. Obiit Daniel in Babylone, & sepultus est in spelunca regali, honorificè.

EZECHIEL Propheta tempore Jeremiæ, Baruch, & Danielis Prophetarum, extitit: hic adhuc puer cum aliis in Babyloniam captivus abductus est, ubi prophetare incepit anno mundi 3349. ante Christum natum 613. anno tamen ætatis suæ 30. ait Iero. in Chaldæa prophetasse Ezechielem: tum cum Ieremias in Iudæa. eius vide Prophetiā, & Iose. li. Anti. 10. ca. 9. Et Ecclesiast. ca. 49. In Babylone iudicavit tribum Dan & Gad: prædixitque culpa earum, non reuersurum populum Hierosolymam, quoad resipiscerent: quare exacerbati distraxerunt eum equis per crepidines saxorum, & excerebrarunt eum, & sepelierunt in sepulchro Sem & Arphaxad. Vide chro. Guillel.

TARQVINIVS Priscus qui prius Lucumo, Romanorum Rex quintus, imperavit Romanis anno mundi 3349. ante Christum natum 613. apud Ancum Martium liberaliter dextréque obeundo officia, in familiarem venit amicitiam, ut publicis ac priuatis consiliis bello, domique interesset, & per omnia expertus postremo tutor etiam liberis Regis, testamento institueretur. mortuo Anco, instituit hic ut quàmprimû comitia Regi creando fierent, quibus indictis, sub tempus pueros regios venatum ablegauit: & primus petisse ambitiosè regnum & orationem habuisse ad conciliandos plebis animos compositâ fertur: maximè verò cum Tatium Sabinum, etiam ex hoste Regem factum diceret, ac inculcaret, populus eum regnare iussit. numerum Senatorum & equitum duplicauit: Circû Romæ ædificauit, ludos Romanos instituit magnificos: Sabinos vicit: Latinos priscos domuit: primus triumphans Romæ intrauit: muros & cloacas fecit: Capitolium inchoauit. Tandem à filiis Anci Martij, cui in regno successerat, interfectus est 37. imperij anno. his temporibus Ierusalem à Nabuchodonosore capta ac euerfa est: & Masfilia condita. Consulito li. 1. Eutrop. Diony. Halicar. li. 3. Titum Liuium li. 1. deca. 1.

TANAQVIL, Tarquinij Prisci vxor fuit, perita, ut vulgo Etrusci, cœlestium prodigiorum mulier. Hæc cum aquila suspensis demissa leniter alis pileum viri abstulisset, rursusque velut ministerio diuinitus missa, capiti aptè reposuisset, hæc inquam, virum complexa, alta sperare iussit. id siquidem factum est ipsis primò Romam ingredientibus, antequam regnaret ipse Tarquinius Priscus. Vide ut supra.

S A P P H O Poëtria, Scamandronymi filia fuit, cuius sapientiam admiratur etiam ipse Plato: hæc tamen cum vidua esset, ac filiam etiam ex viro diuite defuncto, Cleidē haberet, Phaonem perditē amavit: nam cum ille in Siciliam discessisset, & hæc ab eo se sperni vereretur, ardens, amorisque impatientissima, statuit etiam capitis periculo furorem lenire, demisso in mare corpore ex leucade, Epiri promontorio. amicam etiam habuit Erinnam Poëtriam: de quibus græcum extat epigramma in hunc sensum: quantò Erinnā in Lyricis Sappho, tantò Sapphus gloriam Erinna hexametris præcellit. Mitylenæi Sapphus imaginem nummis insculpebant. Rhodig. li. 9. ca. 24. & li. 10. cap. 2. item li. 14. cap. 1. hæc carminis Sapphici inuentrix fuit, cui & nomen dedit: & decima Musa dicta est, vnde Ausonius:

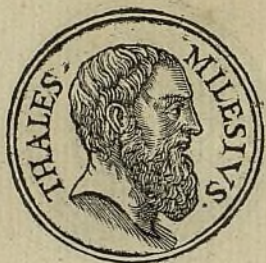
Lesbia Pierijs Sappho soror addita Musis.

extat & Antipatri Sidonij distichon Græcum, in hunc sensum, Mnemosynen matrem Musarum cepit stupor, quando audiuit dulcisonam Sappho: nunquid decimam Musam (inquit) habent mortales? Fuit sanè in Lesbo altera Sappho, verum meretrix, hæc autem Poëtria, tempore Tar. Prisci, de quo supra.

P A N T H E A Abradata vxor fuit, forma & castitate præcellens: hæc à Cyro maiore capta, Araspe Mædo seruāda traditur, qui apud Cyrū affirmat nondū esse ortā hac pulchriorē: nec tamen eam adiit aut accersuit Cyrus, ne à rebus gerendis auocaretur: quare & ipsa id beneficij, nempe non attentatæ castitatis, rependens, virum Cyro reconciliat, animatque, & armat, vt strenuè pro Cyro pugnet: attamen inter pugnandū occumbit: inq; demortui viri pectus imposito hæc se iugulat capite: tres quoque spadones stātes vbi eos iusserat, quod factū erat intuiti, districtis acinacibus ibi se iugulāt. Xen. li. 7. in Cy. Pæ. & Rho. li. 13. ca. 33.

h

T H A L E S, primus sapiēs & Physicus Philosophus vocatur circiter annum mundi 3 3 2 5. ante Christum natum 6 3 7. principe apud Iudæos Iosia, apud Athenienses Damasia, apud Rom. Anco Mar. sunt qui ad Ezechiam, & malè quidem, referant: nam attingit prima Cyri tempora, cum quo & congressus est: vixitque annos ferè centum. Euse. li. 10. præpa. Euang. Hic Mileticius adscriptus est, profectus cum Neleo ex Phœnice, à Cadmo & Agennore originem trahens. Post reip. negocia sese ad contemplandam rerum naturam transtulit. Sunt qui illum immortales animos primùm dixisse asseuerent: & solis cursum reperisse, & annum in 3 6 5. dies diuississe. huius hæ sunt præcipuæ sententiæ:

Parcè loqui prudentis animi indicium est. Quæ in alijs damnes, ipse ne feceris. Amicorum præsentium & absentium æquè memores esse debemus. Noli ditari nequiter. Quæ parentibus feceris, eadem ipse à filijs expecta. Malè cogitans nedum malè agens, Deos haudquaquam latet. Difficile seipsum noscere. Diog. Laër. libr. 1. scribit æstu ac siti eum in spectaculis excessisse. Volater. li. 20.

CHIL O Lacedæmonius, Ephorum ac sapientum vnus, clauit tempore Thaletis, Solonis ac Aesopi, vt ait Plutar. in Solone. Huius hæ sunt selectiores sententiæ: *Periti ab imperitis bona spe differunt. Lingua semper, sed in conuiuio præsertim continenda.*

Proximo non maledicendum, alioquin quæ nobis dolebunt audiemus.

Nemini intetādæmine, id enim muliebre est. Damnum potius quam turpe lucrum eligendum. Aurum cote examinatur, auro autem hominum mens. Obiit Pisæ præ latitia, quod filius in Olympiis coronatus esset. Vide vt supra.

PIT T A C V S Mitylenæus Melanchrum Lesbi Tyrannū profligauit:& cū de agri cuiusdam possessione inter Athenienses & Mitylenæos decerneretur, Dux exercitus ipse cum Phrynone Atheniensium Duce singulari certamine pugnans, rete, quo clypeum texerat, Phrynonem dum non cauet, inuoluit, ipsōque perempto agrum seruauit anno mūdi 3356. à Christo nato 606. Hic decem annis principatum tenuit, dein spōte se magistratu abdicauit. Agri sibi traditi partem abscidit, dimidiūmq; plus toto dixit: cum Cræso, sicut & Solon, pugnaui: cuius & pecunias recusauit, duplo plus quàm vellet, habere se professus. Ebrios duplici incommodo afficiendos statuit, huius hæ sunt inter alias sententiæ: *Perdifficile est bonum esse. Principatus virum declarat. Terra fidelis, mare infidum. Prudentis est priusquā aduersa contingant prouidere, atque occurrere: fortis verò cū obuenerint, æquo animo ferre. Quod factururus es ne prædica, frustratus enim rideberis Infelicitatem nemini impropere.* Fuit alter Pittacus legislator. Vide vt supra.

BI A S Prienæus, siue Prienensis, capta vrbe, cū cæteri ita fugerent, vt de suis quisque rebus multa secum asportarēt, & admoneretur vt idem faceret: ego verò inquit facio: nā omnia mea mecum porto: (non absimile respondit Demetrio Poliorceti Stilpo) hæc ludibria fortunæ ne sua quidem putauit, quæ nos appellamus bona. huius hæ feruntur sententiæ: *Infelix nē, qui infelicitatē ferre nequit. Morbus animi est impossibilia amare, & appetere, nec alieni incommodi meminisse. Indignum hominem diuitiarum gratia ne laudaueris. Quicquid boni egeris, in Deos refer.* Obiit suauē dormiens in sinu nepotis ex filia. Vide vt supra.

h 2

CLEOBVLVS Lindius, è septem quoq; Græciæ sapientibus, cunctos suæ ætatis, viribus & forma antecelluit: hic fertur id ænigmatis edidisse:

Est genitor, proles cui sit bisfena: sed horum

Cuius triginta natæ, sed dispare forma:

Hæ nuceis totæ, fuscis sed vultibus illæ:

Atque immortales cum sint, moriuntur ad vnam.

Est autem annus. Sunt & eiusdem hæ sententiæ: *Amicos beneficijs foue, vt amicitiores sint: ex inimicis autem amicos fac. Audiendi magis quàm loquendi, auidum esse oportet. Cum muliere neque blandicijs agendum, neque presentibus extraneis iurgandum: illud recordem, hoc vesanum arguit.* Diog. Laër. li. i. huic fuit Cleobulina filia, insignis vates ænigmatum heroicis versibus conscriptorum.

PERIANDER Corinthius, è septem Græciæ sapientibus, claruit eadem ferè ætate qua priores illi: nam id in confesso est septem illos nomine sapientiæ insignes viros in eadem tempora incidisse. Porro sunt qui hunc eundem putant cum illo Periandro tyranno, qui agebat tempore Sedechiæ, sed aberrant: nam diuersos, hoc est duos fuisse Periandros Aelianus autor est, sapientia illum illustrem, hunc tyrânide. Vide Rhod. li. 2 i. ca. 37. huius sapientis hæ sunt potiores sententiæ: *Bona res quies, ac periculosa temeritas. Turpe lucrum. Voluptates fluxæ sunt: honores immortales. Inter secundas res esto moderatus, inter aduersa prudens. Amicis felicibus & infelicibus, eundem te præbe. Inter loquendum caue ne secreta pronunties.* Diog. Laër. li. i. Cæterum de Solone dicemus inferius, nam adiunctus est Cræso.

SERVIVS Tullius Romanorum Rex sextus ac penultimus, successit Tarquinio Prisco anno à mundo condito 3387. ante Christum servatorem natum 575. hic ex nobili foemina Corniculana, captiua tamen & ancilla, genitus est: cui adolescentulo dormienti caput ardere visum est: quod prodigium Tanaquil vxor Regis Tarquinij Prisci cùm vidisset, eum inter liberos suos educauit: omen enim sic interpretabatur, fore vt aliquando imperaret, quod & contigit: simile etiam de Ascanio supra narrauimus. Hic Tarquinij Prisci cū esset gener, eo mortuo, Rex à patribus, hinc à plebe designatur. Sabinos subegit, Veientes fregit. montes Quirinalem, Viminalē & Esquilinū vrbi adiunxit, fossas circum murum duxit: primus omnium cēsum ordinauit, rem saluberrimam tāto futuro imperio, vt inquit Liuius. Sub eo Roma omnibus in censum delatis, habuit capita 84. millia ciuiū Romanorum, cum his qui in agris erant. occisus est 44. imperij anno, scelere generi sui Tarquinij superbi, filij eius Regis cui ipse successerat, & impulsu Tulliae filiae suae. Videto Tit. Li. lib. i. Decad. i. & Dionys. Hal. li. 4. ac Eutrop. li. i.

OCRISIA, vxor Publij Corniculæ, supradicti Seruij Tullij mater fuit, & Tanaquilis Reginae ancilla captiua. Videto vt supra. Ceterum Plin. lib. 36. cap. 27. mira narrat de Ocrisia, qua via conceperit Seruium Tullium.

h 3

AESOPVS Phrygius, facie quidem & corpore deformis fuit: at verò iocis & fabulis omnium facetissimus. Conditione etiam fuit servus, tempore Cræsi Lydorum Regis (de quo pagina sequente) autor fuit quidem fabularum, quem citare non dignatur Aristoteles 2. li. Rhetoricorum: & Plato in 1. Phædri: & Apuleius de deor. som. fabulas ac vitam eius non est hîc locus recensendi, & vulgatoria sunt quàm vt recitatione aut commendatione egeant. legat qui volet Volaterranum li. 13. & 38. præterea Aesopi vitam à Maximo Planude descriptam Græcè, atq; etiam latinam factam, quæ præponitur eiusdem fabulis. hic furti falsò Delphis accusatus, de rupe insons præcipitatur.

RHODOPE, siue Rhodopis meretrix fuit famosissima, ex Thracia, Aesopi aliquādiu cōserua, postea à Charaxo, siue Coraxe, Sapphus Poëtriæ fratre, qui eius amore tenebatur, ingenti pecunia redempta: cuius sic meminit Sappho apud Ouid. 21. & vltima epistola:

*Arsit inops frater, victus meretricis amore,
Mixtæque cum turpi damna pudore tulit.
Factus inops, agili peragit freta cærule remo:
Quasque malè amisit, nunc malè querit opes.
Me quoque, quod monui bene multa fideliter, odit:
Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.*

Scribit Plinius lib. 36. cap. 12. Rhodopen tantas opes meretricio quæstu cumulasse, vt insignem turrim, siue pyramidē, suis sumptibus extruxerit.

CROESVS Lydorum Rex, imperauit ipsis Lydis anno mundi 3402. ante Christum natum 560. hic opibus & diuitiis præpotens, auxilium tulit Babylonis aduersus Cyrum: verumtamen victus, iamque de se sollicitus, in regnum regreditur. At verò post victoriam compositis in Babylonia rebus, bellum transfert Cyrus in Lydiam: vbi, perculsum iam fortuna prioris belli, Cræsi exercitum, nullo negotio fundit. Cræsum capit, vincitumque super ingentē lignorū struem imponit, & circa eū 14. Lydorum filios, vt viui exurerentur. tunc ingemiscens Cræsus ter clara voce exclamauit, O Solon, Solon, Solon. quod intelligens Cyrus, voluit rescire quamobrem id exclamaret: retulit Cræsus, se tunc meminisse Solonis, qui aliquando illi dixerat, *neminem in hac vita beatum ante mortem*: Itaque Cyrum pœnituit, cū se quoque hominem esse agnosceret: iussitque ignem iam incensum celerimē extingui. Posthęc summo in honore habuit Cræsum Cyrus, atque à consiliis præcipuum. Vide Herodo. lib. 1. & Iusti. li. item 11

SOLON, inter septem Græciæ sapientes clarus, Atheniensibus leges dedit: & quas Draco instituerat abrogauit, præterquam quæ de cæde erant. Pisistrati propinqui sui tyrannidi latenter obrepenti semper obstitit: quæ vbi inualuit, in Aegyptū abiit sapientiæ operam daturus, impetrata prius ab Atheniensibus decem annorum peregrinatione. Vocatus à Cræso intuitusque omnes eius opes, eas coram, pro nihilo duxit: inquires, *non esse beatum quempiam nisi post funera*. Plutarc. in Solone. ad huius leges describendas, legati à Roma Athenas missi sunt, anno mundi 3510. ante Christum natum 452. Liui. li. 3. obiit Rhodi ann. natus 80.

CYRVS Persarū Rex primus, imperavit apud Persas anno mundi 3403. ante Christū natum 559. rexīq; annos 30. hic filius fuit Cambyſæ, & Mandanes, quæ filia erat Aſtyagis Medorum Regis. A filiis paſtorum, Rex appellatus eſt per ludum, cū eſſet annorum 12. Nam iuſſerat eum occidi Aſtyages, ob ſomnium, quòd viderat ex genitalibus filiæ vitē enaſci, quæ totam Aſiam occuparet: attamen ab vxore Mitradatis, ſeruatus & enutritus eſt, cui vxori nomen erat Cyno, quod Græcè canem ſignificat. hic conſilio Harpago aduerſus Aſtyagē exercitū duxit, eūq; ſuperavit prodēte Harpago, vlcifcente mortem filij, quem in edulium paratum, ei edendum dederat Aſtyages, ob ſeruatum Cy-
rū. Cum Cyro regnavit Cyaxares Aſtyagis filius apud Medos, annos 20. antequam Cyrus Babyloniam caperet, vt ait Xenophon li. 8. Cyrus iſte à Daniele vocatur Darius, item ab Eſdra, 3. Eſdræ 3. De Cyro vide Herodo. li. 1. & Iuſtin. li. item 1. Oro. lib. 2. ca. 6. & 7.

TOMYRIS, regina Maſſagetarum in Scythia, cum Cyro pugnavit, vicit, omnēque eius exercitum internecioni dedit: erant autem militum 20000. Sic vltima eſt filij mortem, quem Cyrus per bellicas inſidias cum ſuis interfecerat: nam amiſſo hæc exercitu quem præmiſerat, & vnico filio, orbitatis dolorem non in lachrymas effudit, ſed in vltionis ſolatia intendit: hoſtēsque recenti victoria exultantes, pari inſidiarum fraude circumdedit: quippe ſimulata diffidentia, Cyrum vſq; ad anguſtias perduxit: ibi compoſitis in montibus inſidiis, exercitum cum Rege trucidavit, neque nuncius tantæ cladis vllus ſuperfuit. Cyri caput in vltrem demifit, quem humano cruore compleuerat, cum hac exprobratione crudelitatis, *Satia te ſanguine (inquit) quem ſitiſti.* Herodo. li. 1. Iuſt. li. 1. acta ſunt an. mun. 3432. ante Chriſtū natū 530.

ZOROBABEL, filius Salathiel, Iudeorum Dux fuit anno à mundo condito 3418. ante verò Christum natum 544. Hic Regis Iechoniæ in directa (quam vocant) linea, nepos erat: qui cum Iehosua, siue Iesu, Sacerdote summo, in Iudæam remigravit, & cum multis Iudeorum millibus: templi Hierosolymitani fundamenta iecit, permittente Cyro Persarum Rege, qui Babyloniam ceperat, regnûmque & monarchiam ad Persas transtulerat, Rege Baltazaro interempto, iuxta Prophetiam ac prædictionem Danielis, imperante apud Romanos Seruio Tullio Rege sexto: quanquã Orosius lib. 2. cap. 6. sentiat regnante Tarquinio superbo, septimo atque vltimo Romanorû Rege, captam fuisse à Cyro Babyloniam. At verò Baltazar imperitabat Chaldaistẽpore Seruij. Tullij: sub quo Baltazare Daniel scripturam mysticam legit & interpretatus est: autore Eutropio, li. 1. Cæterum quatenus attinet ad historiam sacram de Salathiele & Iehosua, consulto li. 1. Esdræ ca. 1. & sequentibus. item Aggeum & Zachariam Prophetas, & Ecclesiasticum, cap. 4. 9. ipsum deniq; Iosep. li. Antiq. 10. cap. 1. ac Ioan. Cario. chro. li. 2.

IEHOSVA, qui & Iosue, & Iesus dictus est, summum gefsit apud Iudæos sacerdotiũ, temporibus Zorobabelis supradicti, cuius & in remigratione ex captiuitate Babylonica comes fuit. Vide vt supra. Hic (vt Philo refert) historiam Iudith & Hester conscripsit. Fuit alter eiusdem nominis Iosue (ne erres) Israëlitiçi populi post Moysen Dux, qui cum Caleb in terram à Deo promissam tandem peruēnit.

h 5

HIPPONAX, Iambicus Poëta fuit, insignis fœditate vultus: quamobrem imaginem eius sculptores Bupalus & Anthermus publicè deridendam proposuerunt. quod indignè ferens Hipponax tam amarum carmen in eos distrinxit, vt à nonnullis credatur eos ad suspendium compulisse. Scazontem, carminis iambici genus, fertur inuenisse Hipponax, quod ab eius nomine Hipponacticum, seu Hipponacteum, vocatur. Plin. li. 36. ca. 5. huius meminit. Clarebat autem Hipponax circiter annum mundi 3424. ante Christum natum 538.

BVPALVS & Anthermus filij fuerunt Anthermi Chij, qui in arte sculpendi clarissimi extitere. ij feruntur sculpsisse Hipponactis deformis Poëtæ imaginem, de qua hîc supra mentionem feci: reiicit tamen Plinius vt falsum, quod ad laqueum adacti fuerint à Poëta: *complura enim (inquit) in finitimis insulis simulachra postea fecere, sicut in Delo, quibus subiecerunt carmen, non vitibus tantum censerî Chium, sed & operibus Anthermi filiorum.* In ipsa Chio narrata est operis eorum Dianæ facies in sublimi posita, cuius vultum intrantes tristem, exeuntes exhilaratum putant. Consulti to Plin. lib. 36. capit. 5. vt supra citavi. nec est hîc repetenda à me annorum supputatio quam supra inserui, cum iisdem vixerint temporibus sculptores hi, cum Hipponacte Poëta prædicto, vbi habes annorum rationem.

L. TARQVINIVS Superbus, septimus ac vltimus Romanorum Rex, regnare incepit anno mundi 3431. ante Christum natum 531. primus vincula excogitavit, fustes, carceres, compedes, catenas, exilia, atque metalla. Volscos vicit: oppida valida in Latio, Gabios, Sueffamque Pometiam subegit: cum Thufcis pacem fecit, templum Ioui in Capitolio ædificavit. verum Ardeam oppugnans, imperium perdidit. nam omnibus cum esset exofus, accepta occasione ex violatione Lucretiæ, quam Sextus Tarquinius filius eius armatus noctu cõstupravit, Romani eum cum suis omnibus eiecerunt. defecit ab eo exercitus qui ciuitatem Ardeam decem & octo miliaribus ab vrbe Roma distantem, oppugnabat: atque etiam Romam veniens Rex ipse, portis exclusus est. ita Romæ septem regnarunt Reges annos 244. qui vix ad decimum quintum vrbis miliarium possidebant. postea creantur Romani Consules. Titus Liu. li. i. Diony. Halic. li. 4. Eutro. li. i. Plutar. in Bruti vita.

TVLLIA vxor fuit L. Tarquinij Superbi, filiæque Seruij Tullij. hæc occiso patre, cuius cædis conscia erat, carpento in forum inuecta, nec reuerita cœtum virorum, euocavit virum è Curia, primæque Regem appellavit: deinde, redeundo, per patris demortui corpus carpentum egisse fertur. Diony. Halicar. & Titus Liuius vt supra.

CAMBYSES Perfarum Rex secundus, successit Cyro, anno mundi 3433. ante Christum natum 529. Is dicitur Artaxerxes, i. Esdræ 4. ca. qui templi & ciuitatis edificationem prohibuit, quam Cyrus, pater permiserat. Sub hoc Hebræi historiã Hester factam asserunt: alij in tempora Darij, Hytaspis filij, reiiciunt. Is Aegyptum suo regno adiecit, sed offensus illorum superstitionibus, Apidis, cæterorûmque deorum ædes dirui iussit. Ad Ammonis quoq; templum expugnandum exercitum misit, qui in Libya deserta arenis obrutus, vniuersus interiit. Smerdin fratrem ex vtroque parente, interfici iussit, liuore commotus, quòd solus ille arcum duobus traheret digitis, quod nemo alius è Persis poterat: præterea eo in Persidem profecto, somniarat sibi nuntiarì in regio sedentem fratrem Smerdin folio cœlum vertice tangere: quare metuens ne se necato, à fratre occuparetur imperium, Prexaspem ad illum occidendum misit: Sororem quam in vxorem duxerat, interfecit. Ceterum Actabanem obsidens, proprio se interemit gladio, anno regni 8. fuit quoq; alter Cambyfes, mediocris dignitatis Persa, huius auus, Cyri pater, ac Mādanes maritus. Vide Herodo. li. 3. Iusti. li. 1. Ioseph. li. 11. cap. 2.

HOLOFERNES Dux exercitus Cambyfæ supra dicti, missus est ab eo aduersus prouincias quæ suo ipsius nolebāt subdi imperio. Hic Bethuliam obsedit, ciues ad extremam redacti sitim se dedere volebant: at consilio, atque insigni facinore Iudith liberatur. Vulgatiores est Iudith historia, quàm vt hîc ad vnguem referri consentaneum sit. Vide librum Iudith.

EPI MENIDES Poeta Cretensis, Atheniēſibus peſtilentia laborantibus dixit ciuitatem purgari oportere: eò cū rogatus veniſſet: iuſſit oues albas atque nigras apud Areopagum immolari. inde recedens domum, purgatis Athenis, ab Athenienſibus pecuniam recuſauit (nā etiam Poetas haud facilè auaros videas.) Hic, iuuenis in agrum ad cuſtodiendum pecus miſſus ab Agiaſarcho patre, in quodā antro obdormiſſe dicitur annos 75. hinc manauit prouerbiū, Epimeni lis ſomnū dormire. Fertur primus domos atque agros expiaſſe, delubrāque erexiſſe. expiauit itaque Athenas anno mundi 3368. ante Chriſtum natum 594. Vide Dioge. Laër. lib. 1. Plato. lib. 1. & 3. de legibus Apule. lib. 2. Floridorum.

PYTHAGORAS Samius, Mneſarchi anulorū ſculptoris filius, clarebat circa annum mundi 3439. ante Chriſtum natum 523. hic primus, *amicorum omnia communia*, dixit, amicitiam. que æqualitatem: cuius etiā diſcipuli facultates omnes in vnum deponebant, & quinquennium ſilebant. Animatis abſtinere iuſſit, aſſuefaciēs homines ad faciliorem victum. fertur primus Græcis pondera & meſuras inuexiſſe, primūque, veſperum atque Luciferum idem ſyduſ dixiſſe. ſequuntur aliquot eius ſymbola:

Ignis gladio non fodiendus. Statera non tranſilienda. Cor non edendum. Verſo ad Solem vultu non mingendum. Extra publicam viam non eundum. A fabis abſtinendum. Sunt & alia quæ referuntur latiùs à Diog. Laër. li. 8.

D A R I V S Hyftaspis filius, hinnitu equi rex declaratus est, anno mundi 3 4 4 1. ante Christum natum 5 2 1. Smerdis & Patizithes qui regnum vsurparant, occisi sunt antequam imperaret hic, qui etiam Smerdin occidit, detecta per Otanem eius fraude: nam Smerdis hic, se Cambyfis fratrem dicebat, quòd illi de facie ac nomine similis esset: attamē ab aurium mutilatione dolus deprehēsus est. Porro Darius hic, Atossam Cyri filiam vxorem duxit, ex qua liberos sustulit, inter quos Xerxes fuit: hanc atossam putant nonnulli fuisse Hester. hic permisit Iudæis remigrare in Iudæam, ac templum reædificare: vasa & thesauros templi restituit. Prouincias viginti constituit, earumq; singulis præfides præfecit, taxato quod penderetur tributo. etenim sub Cyro & Cambyse nihil dum fuerat circa tributa institutum, sed munera afferebatur. hic Getas subegit, Thraces se dedidere: at Scythæ hunc in fugam adegere. Vide Herod. li. 3. nam Iusti. li. 1. Smerdin, siue Smerdem, de quo supra, Oropastem vocat.

Z O P Y R V S, præcis de industria, labiis, naso, auribus, nomine transfugæ Babylonem profectus, corpus populo laniatum ostendit: cōstituitur dux omnium suffragio aduersus Dariū, qui Babylonem iandiu frustra obsidebat, cui tandem creditum sibi exercitum prodidit: sicque Babylonem quæ defecerat, & ab Assyriis occupabatur, recuperavit Darius, memorabili hoc quidē facto Zopyri: cui fuit etiam Megabizus filius, dux exercitus Darij in Europa, qui & Thraciam subegit. Herod. lib. 3. Iusti. lib. 1.

TARQVINIVS Collatinus Lucretiæ maritus, cœnabat cū regiis iuuenibus & aliis primoribus in statuis obsidionis Ardeę, cū incidit de vxoribus mentio: suā quisq; mirè laudat: hoc certamine contentionis accenso, negat Collatinus verbis opus esse: paucis id quidem horis posse sciri quantum cæteris sua præstet Lucretia: vxores inuifunt. certaminis laudem retulit Lucretia: ibi mala libido Lucretiæ stuprandæ Sextum Tarquinium capit: post aliquot dies stricto gladio ad dormiētem Lucretiā venit, marito in castris agente: vi potitur. vltio breui crimen sequitur: deturbatur regno Tarquinius Superbus: Sextus Tarquinius eius filius, Gabios profectus, interficitur. Titus Liuius li. i.

LVCRETIA Spurij Lucretij filia, scēminā certè Romanam atque exemplar totius coniugalis castitatis se præstitit. hæc siquidem vi à Sexto Tarquinio constuprata, mœsta nuntium ad patrem atque ad virum mittit, vt cum amicis veniant: ita facto maturatōque opus esse, rem atrocem incidisse: veniunt cum L. Iunio Bruto: his corpus violatum fatetur, animam verò. infontem morte ipsa testatur. Brutus viro patriq; luctu occupatis, cultrum ex vulnere Lucretiæ extrahens, per hunc inquit castissimum sanguinem iuro, me Tarquinium Superbum cum scelerata coniuge, & omni liberorum stirpe, ferro, igni, quacunque vi possim exacturum. Vide Tit. Liu. li. i. Sic exacto rege res Romana rediit ad Consules, anno mundi 3 4 5 6. ante Christum natum 5 0 6.

C. M. CORIOLANVS Patricius Romanus ab Romanis exactus est, quòd Consulatum arroganter ambiret, & Tribunis Plebis aduersaretur, ac proinde suspectus esset populo ob nimium fastum ac potentiam. quare cum iam ante pro Romanis pugnans, Coriolos urbem, Volscorum ciuitatem, vnde Coriolanus dictus est, expugnasset, ad ipsos Volscos contendit iratus, à quibus auxilia contra Romanos accepit anno mundi 3 4 7 5. ante Christū natū 487. Romanos sæpe vicit: vsque ad quintum miliarium vrbis accessit, expugnaturus etiam patriam suam (legatis qui pacem petebant repudiatis) nisi ad eum mater Veturia & vxor Volumnia, ex vrbe venissent: quarum precibus remouit exercitum, quem submouere armis Roma non poterat. Vide Titum Liuium li. 2. & Eutro. lib. 1. fœmineæ item preces ac lachrymæ vxoris Meleagri, ad arma pro patriæ tutela capeffenda Meleagrum compulerunt. Ouid. epi. 3.

VETVRIA C. M. Coriolani mater fuit, ad quam adierunt matronæ Romanæ, quæ in discrimine patriæ peruicerunt vt Veturia magno natu mulier, & Volumnia Coriolani vxor, duos paruulos ex Coriolano ferentes secum, in castra hostium irent: & quam armis viri defendere urbem non possent, mulieres precibus lachrymisque defenderent: quod præstiterunt. nam fractus precibus ac fletibus matris Veturiæ ac vxoris Volumniæ Coriolanus, castra retro ab vrbe mouit. Titus Liuius li. 2. Dion. Halic. li. 7. & 8. Statuit Senatus vt fœmineum extrueretur templum Diuæ Fortunæ, vbi fœminæ singulis annis, eadem qua liberata fuerat vrbs die, sacra peragerent: idq; in fœminarū honorem, ac huius facti, & velut miraculi, monimentum perpetuum.

PORSENA Hetruriæ Rex, bellum Ro. intulit, in gratiam Tarquinij Superbi, tribusque continuis annis trepidam urbem terruit: quam audax Scæuolæ facinus ab hoste liberauit: nam scribam pro Rege interfecit, dum timet sciscitari vter Porsena esset. Tit. Livi. li. 2. Halicar. li. 5. Eutro. li. 1. Porro de Porsena & Scæuola elegans hoc apud Martialem li. 1. extat epigramma:

*Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focis:
Sed tam sua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire virum.
Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit.
Maior deceptæ fama est, & gloria dextræ:
Si non errasset, fecerat illa minus.*

CLOELIA, Romana virgo, vna ex obsidibus, cum castra Hetruscorum fortè haud procul ripa Tyberis locata essent, frustrata custodes dux agminis virginum inter tela hostium Tyberim tranauit, sospitèsq; omnes Romam ad propinquos restituit anno mundi 3457. ante Christum natum 505. iratus Porsena Clœliam obsidem per oratores deposcit: deinde in admirationem versus, supra Coclites & Mutios id facinoris esse dicebat: restituta hæc apud Regem Hetruscum, non tuta solum, sed honorata, partèque obsidum donata est. Romani nouam in fœmina virtutem nouo genere honoris, statua equestri donauere: in summa sacra via fuit posita virgo insidens equo. Liuius li. 2.

XERXES quintus Persarum Rex, Darij Hytaspis filius, successit patri in regno Persarum anno mundi 3477. ante Christum natum 485. fuit nonnihil controuersia inter hunc & maiorem natu fratrem Artabazanē: attamen res facile componitur ut Xerxes, Atossa secundæ Darij vxoris filius, quæ Cyri filia erat, regno potiretur. Primū Aegyptios qui defecerant subegit: posthæc maximā in Græciam expeditionē fecit: tātēque ferūtur eius fuisse copiæ ut fluuios exicarent: quod de Scamandro fluuio (qui & Xāthus dictus est) legimus. Græciam vastauit, Athenas, urbēque vicinas combussit. tādē à Leonida ac Themistocle pulsus, vno die etiam duo vulnera accepit: nauicula piscatoria aufugit. Cæterū is cum filio Dario ab Artabano, spe adipiscendi regni interficitur: Artabanum autem Artaxerxes gladio transuerberauit, ut dicturi sumus inferius. consulto Iusti. lib. 1. 2. & 3. Præterea Plut. in vita Themis. & Agesil. item Hero. li. 7.

CIMON Atheniensium dux præstantissimus, semel atque iterum Xerxis exercitum vno die fudit: primò pugna nauali, deinde terrestri: præterea Asiæ minoris partem cepit: inimicorum exuiis opulentus factus, pauperibus bonam partem distribuit, mensasque dapibus instructas, pauperibus ac peregrinis publicè parauit. Vide Plutar. in Cimone.

Clarebant his temporibus Aeschylus, Sophocles, & Euripides, Poætæ Tragici, quinetiam Zeuxis pictor insignis.

THEMISTOCLES, Atheniensium dux fortissimus ac prudentissimus, ingenti gloriæ studio tenebatur. hic fufis, fugatisque Persis, atq; eorum Rege Xerxe, Athenas reedificauit, muro cinxit, Pyreumque ciuitati iunxit, anno mundi 3492. à Christo nato 470. nec tamen inuidia caruit, dicere solitus se neque honoribus ab Atheniensibus affici, neque apud eos in admiratione esse, sed procella vexatos imminente periculo, ad se veluti platanum subterfugere, reddita autem serenitate, euellere atque deiicere. Suffragiis è ciuitate eiectus, eiusque dignitate ac nimis opibus depressis, grauis fortuna inimico patriæ supplicem esse coegit. Nec tamen, iussus à rege Persarum, ad quem descieuerat, Græcis bellum inferre, ira in ciues suos eum cõcitare potuit: nec maximi honores atque opes ad patriam bello laceffendam impulerunt: fortasse quidem ratus opus maius quàm vt à se confici posset, præclaris tum ducibus abundante Græcia, præsertim Cimone. Itaq; fertur epoto taurino sanguine, venenòq; infuso, in Magnesia diem obiisse, annos natus 65. Plutarc. in Themisto. Thucy. li. 1. huius etiam Themistoclis meminit Eras. in apophth. li. 5. & 8.

STESILEA, eleganti forma mulier, amata fuit ab Aristide ac Themistocle: inde fortasse conflato liuore, perpetuo flagrarunt inter se odio: quanquam vitæ ac morum dissimilitudo, non parum auxisse odium dicatur: nam Aristidem contraria in repub. sententia aduersarium semper habuit Themistocles. Vide Plutar. in Themistocle.

A R T A X E R X E S Xerxis filius, cognomēto Longimanus, quod manum dextram sinistra longiorem haberet, Artabanum cum filiis occidit, de patris nece vindictam sumens. imperavit Persis anno mundi 3 4 97. ante Christum natum 4 6 5. hic à Metasthene Darius, ab Esdra Darius & Artaxerxes vocatur indifferenter. nam Persę his duobus nominibus promiscuè vtuntur, sicut & nos imperatores nostros Cæsares & Augustos, sine discrimine vocamus. Astu Artabanum, iuuenis adhuc, gladio transfodit: nam finxit se arma velle commutare, sic inermem aggressus egregio in iuvene commento, inimicum ense traiecit. Iust. li. 3. & 10. Hero. li. 7. Plutar. in Artaxerxe. imperavit annos 40. Vide item Esdr. i. li. ca. 4. & 7.

E S D R A S Propheta fuit temporibus Artaxerxis, quē adiit, ab eoque petiit vt liceret Iudæis reuerti Ierusalem: & obtinuit. missus est igitur Esdras Ierosolymam, cum reliquiis vasorum Domini à Nabuchodonosore in Babyloniam abductorum, acceptis ab Artaxerxe priuilegiis vt liceret ei constituere iudices ac præsides in populo Iudæ ac Ierusalem, collapsamque Iudæorum remp. instaurare. Consulito 1. lib. Esdræ, 7. cap. hinc incipiunt septem Danielis hebdomades.

L. QVINTIVS Cincinnatus in opere , arans inuentus, sudore deterſo ab aratro accerſitus ad faſces , togam prætextam accepit, Dictatôrque eſt creatus anno mundi 3506. ante Chriſtũ natũ 456. hic mox ſumpto honore, inſtructôque exercitu , cæſis hoſtibus victor exercitum Romanum liberauit. Nam Minutius Conſul ab Equis & Volſcis ſuperatus , fugerat, ac fame ferroque cingebatur, actũque inſœliciter foret , ni Quintius ipſe, qui iugum boum Equis impoſuit, victoriãque quali ſtiam tenens, ſubiugatos hoſtes præ ſe primus egit. Romæ triumphauit. Caſtris hoſtium receptis, plenſ rerum omnium (nudos hoſtes emiſerat) prædam omnem ſuo tantũ militi dedit: Conſularem exercitum, ipſũque Conſulem increpans, *carebis*, inquit, *prædæ parte miles ex eo hoſte cui propè prædæ fuiſti*. Titus Liuius lib. 3. Eutropius li. 1. Romæ quidem hic L. Quintius Cincinnatus ob egregiam hanc partam victoriam meritò triumphum egit. tandem Dictatura (qui erat ſummus honos) ſe abdicauiſt, rurſũque rus ad agriculturam diuertit.

RACILIA vxor fuit L. Quintij Cincinnati, hæc togam properè è tugurio viro poſtulanti protulit: cũ mandata Senatus, togatus vt audiret rogaretur à legatis, qui eum operi agreſti intentum nomine Senatus ſalutabant. Titus-Liuius lib. 3.

i 3

SOCRATES Sophronisci statuarij & Phanaretæ obstre-
trici filius fuit. clarebat anno mundi 3531. ante Christum na-
tum 431. hic veram Philosophiam esse prædicabat, *seipsum co-
gnoscere, talemque esse debere hominem, qualis vellet videri.* Philoso-
phiam naturalem deseruit, vt moralem amplexaretur. Constan-
tissimus ille, nec tristior nec iucundior vnquam visus est. pauper-
culus quidem extitit, at verò ab Apolline omnium sapientissi-
mus dicitur iudicatus. In huius signo sculptum erat, *hominis ami-
cum esse, idipsum sapere: inimicum autem, desipere.* Inuidia non caruit:
accusatus est ab Anyto diuite, Melito Poëta, Lycone oratore,
quòd malè de diis sentiret. Intrepidus coram iudicibus stabat,
nec voluit quam ei parauerat orationem Lysias, orator perce-
lebris, ad sui defensionem, pronuntiare: quinimo ad bibendam
cicutam damnatus, eam sumpsit intrepidè. Athenienses tandem
delatores eius occiderunt: æneamq; statuam ei erexerunt, quam
in templo collocarunt. Cice. li. 1. de Orato. Aelianus, Plin. libr. 7.
August. de ciui. Dei, li. 8. ca. 3.

XANTIPPE, vxor fuit Socratis, quæ cùm molestissima
esset, atque aliquando post nimios clamores & iurgia, sordidam
aquam in caput illi iecisset, haud ægrè ferens respondit, *Sciebam
post tonitru venturam pluuiam,* interrogatus ab Alcibiade Socrates
cur tam acerbam vxorem domo non exigeret, quoniam, inquit,
cùm talem domi perpetior, insuesco vt aliorum foris iniuriam
feram. Vide Gel. li. 1. cap. 17. & Apophtheg. Eras.

ASPASIA mulier, consuetudinem amatoriam cum Pericle habuit, quam vnicè adamavit: nam cùm exiret domo, & cùm ingrederetur, eam osculabatur. hanc nomine & gloria claruisse ferunt. Quæ autem in bello contra Samios gesta sunt, decreto Periclis ob Milesios, rogatu Aspasiæ facta dicuntur. Vxorem Pericles alteri dedit, cùm ingrata vtrique vitæ cōsuetudo foret, hanc autem Aspasiam superinduxit. Plutar. in Pericle.

PERICLES Atheniensium dux, cum Sophocle Poëta tragico, missus est aduersus Lacedæmonios, qui diuerso exercitu, Lacedæmoniorum agros vastauerunt, & multas Achaia ciuitates Atheniensium imperio adiecerunt. his malis fracti Lacedæmonij in annos triginta pepigerunt pacem: sed tam longum ocium inimicitia non tulerunt. Quare intra quindecim annos, fines Atticos populantur, hostes ad prælium vocant: verum Athenienses Periclis consilio iniuriam differunt in tempus vltionis. Deinde interiectis aliquot diebus naues conscendunt, & nihil sentiētibus Lacedæmoniis, totam Spartam depradantur, multoque plura auferunt quàm amiserant. Post hæc nauali prælio victi Lacedæmonij, fugerunt: pacem in annos quinquaginta fecerunt, quam non nisi sex annos inuiolatam obseruarunt. hæc facta sunt temporibus Artaxerxis, anno scilicet à mundo condito 3536. ante Christum natum 426. Iusti. lib. 3. Plutar. in Periclis vita. bellum intestinum, quod Peloponnesiacum dicitur, tunc incepit, quod durauit annis 27. de quo Thucy. & Xeno. De Pericle mentionem quoque facit Eras. in apoph. lib. 5. & 8.

ALCIBIADES. Atheniensium Dux, ad bellum Siculum missus est anno mundi 3548. ante Christum natum 414. hic erat ætatis flore, formæ veneratione, nec minus eloquentia insignis: sed in conciliandis amicitiarum studiis quàm in retinendis vir melior. Siculi itaque belli concitator & Dux Alcibiades, Athenis insimulatur: reuocatus à bello ad iudicium, siue conscientiam, siue indignitatem rei non ferēs, tacitus in exilium Elidem proficiscitur: deinde Lacedæmonia se confert. Lacedæmoniorum Regem aduersus Atheniēses impellit: sed huius virtus plus inuidiæ quàm gratiæ apud Lacedæmonios contraxit: quare præmonitus à Tinæa vxore Regis, quam adulterio cognouerat, sibi tendi insidias, ad Tifasernem Darij præfectum profugit. Circa hæc tempora Athenienses Lacedæmonios vicerunt ad Arginusas. Alcibiades ad Chalcedonem victoria est potitus: Byzantium per prodicionem obtinuit: Lacedæmonios vicit, Pharnabazum fudit. Vide Xenoph. li. 2. de reb. Græ. Tandem Atheniēsum iussu vulneribus multis cōfossus occubuit. Iustin. li. 5. Plut. in Alci. Thucy. li. 6. hic in Lacedæmoniorum gratiam à Pharnabazi militibus occisus dicitur: alij à quibusdam familiaribus, quando cum eorum sorore congressum haberet.

TIMANDRA meretrix fuit quam deperibat Alcibiades, cui hæc Timandra funus, satis amplum atque magnificum pro suis facultatibus curauit faciendum. huius Timandræ filiam fuisse dicunt Laidem, quam Corinthiam appellabant: Sic matrem sequitur sua proles. Vide Plutarchum in Alcibiade.

CONON Atheniensis dux in locum Alcibiadis suffectus est, hic classē maxima industria adornat, anno mundi 3553. ante Christum natum 409. Sed nauibus exercitus deerat, fortissimis quibusque in Asię populatione amissis: armantur tamen senes aut impuberes pueri, & numerus militum sine robore exercitus expletur. non magnam bello moram ætas facit. Omnibus captis aut occisis, cum dux Conon superfuisset solus, crudelitatem ciuium metuens, ad Regem Cyprium contendit. Athenienses 30. rectores accipiunt, quos triginta Atheniensium tyrannos vocant. Lacedæmonij formandas Lysandro Athenas tradunt: repletur Græcia Atheniensium exulibus. Tandem Pharnabazus cum Conone classē comparata, Laconicas maritimas ciuitates incommodis affecit: pugnatur: vicit Conon. Videto Iustinum. lib. 5. & 6.

LYSANDER Lacedæmoniorum dux factiosus, Alcibiadem in capitis adduxit periculum: totius Græciæ odium in Lacedæmonios concitauit. hoc duce Conon nauali prælio victus est. paulò post tamen duce Conone victi sunt terrestri prælio Lacedæmonij, in quo occisus etiam est ipse Lysander. Tunc restituta est per Cononem terrestri prælio Atheniensibus libertas, per quem antea amissa maritimo prælio fuerat. Videto vt supra, & Plutar. in eius vita.

i 5

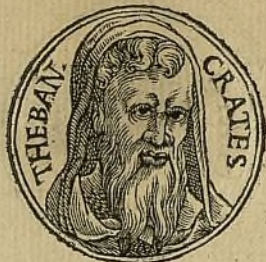

THRASYBVLVS à triginta Atheniensium tyrannis in exilium actus, audendum aliquid pro patria ac salute communi, etiam cum periculo ratus, adiunctis sibi exulibus, reditum in patriam manu comparauit, lato prius Plebiscito de iniuriis vltro citroq; obliterandis. sic Tyrannis victis popularis status restituitur eius opera, anno mundi 3558. ante Christum natum 404. Xen. rerum Græcarum lib. 4. Iustin. lib. 5. Putarc. in Pelopida. Cicer. in Philip.

EPAMINONDAS Thebanorum dux fortissimus, clauit circa annum mundi 3590. ante Christum natum 372. fuit vestium tenuitate, cibi moderatione, laborum tolerantia, atque, in fungendo imperatorio munere, synceritate singularis ac præstantissimus: huic soli ex amicis nunquam vt quicquam acciperet, potuit persuadere Pelopidas. hic dum non ducis tantum, verum etiam fortissimi militis officio fungitur, grauius vulneratur. fuit incertum, virne melior an dux esset. honores ita gessit vt ornamentum non accipere, sed dare ipsi dignitati videretur: literis & Philosophia vsque adeo clarus, vt mirum esset vnde tam insignis militiae scientia homini inter literas nato. Saucius ac semianimis quæsiuit num cadenti sibi scutum ademisset hostis, quod sibi allatum, velut laborum gloriæque socium, osculatus est: iterum quæsiuit vtri vicissent: vt Thebanos audiuit, velut gratulabundus patriæ expirauit, apud Mantineam cum Lacedæmoniis congressus. Iustin. li. 6. Plutar. in vita Pelopidæ, Cicer. in epist. ad Luccium.

DIOGENES, Philosophus Cynicus, palliolum duplex ad frigus arcendum habuit, peram pro cellario, baculum pro corporis sustentatione. habitans in portarum vestibulis & porticibus ciuitatum, cibum emendicabat. cum se contorqueret in dolio, volubilem domum se habere iocabatur, & se temporibus immutantem: frigore enim os dolij vertebat in meridiem, æstate in Septentrionem. Cum Alexandrum ceteri Philosophi adiissent, Alexander hunc adiit: ad solem apricantem offendit, rogat Alexander reïne cuiuspiam egeat: cui Diogenes, parumper inquit à sole mihi secedas. Adeò hoc responso delectatum & admiratum ferunt Alexandrum, vt eo discedente, cum amici irriderent, ac per iocum morderent, dixerit: *Ego profectò nisi Alexander essem, Diogenes esse vellem.* Fertur cum aliquando videret puerum manu aquam haurientem, ac bibentem, vasculum quod ad bibendum gestabat, ab se abiecisse, cum natura manu tanquam ad bibendum instrumento, prouidisset. Vixit fermè nonagenarius. Pluta. in Alex. Dioge. Laër. hic ex ficu poma aliquando legebat: at custode dicente, huic ante paucos dies homo suspēsus est, ego, inquit, illam purgabo. fuerunt autem Diogenes quinque. supputationem temporum non est quòd hīc inferam, cum constet fuisse tempore Alexandri, de quo vide inferius.

CRATES Thebanus, vt Philosophiæ vacare posset, magnum auri pondus in mare proiecit, abite, inquiēs, *peffum male cupiditates: ego vos mergam, ne ipse mergar à vobis.* Neque putauit, se posse virtutes & opes simul amplecti. Cice. in Paradox.

PLATO Philosophus Aristone Patricio inter Athenienses ciue,& Perictiona siue Prona natus est. claruit circa annum mundi 3575. ante Christum natum 387. à corporis habitu egregio, Plato dictus est, aut ab orationis vbertate & mira amplitudine, cum prius Aristocles ex aui nomine diceretur: 20. annos natus, Poëticam miro complexus est ingenio: celebratas Tragœdias, atque alia carmina scripsit, suauique vocis sono pronuntiavit, nisi quòd ad gracilitatem tēderet. Postea Philosophiam amplexatus, Poëticam reliquit: Socratis discipulus fuit, & Aristotelis ac Xenocratis præceptor. Ter militauit, egregiūque militem se præstitit. Ter in Siciliam nauigauit: tertio rediens, venundatus, atque à Dionysio Tyranno extrema penè passus est. In Aegypto didicit quæcunque illic magna habebantur. Philosophiam in moralem, naturalem, & rationalem distribuit. Varia de eius morte scribuntur. Vixit annos 80. Vide Dioge. Laër. libr. 3. August. de ciui. Dei li. 8. ca. 4. & Plutar. in eius vita.

ARISTOTELES patre Nicomacho medico, natus est in obscuro oppido Stagira: vbi adoleuit, Athenas studiorum gratia missus est. Platonem audiuit annos 20. Deinde in Macedoniam euocatus à Philippo, & Alexandro filio in disciplinam tradito, maximam autoritatem in regno promeruit. huius scripta extant quàm plurima, quæ vel ad eloquentiam spectant, vel ad ciuilem, moralemque disciplinam, vel ad secreta naturæ. Dioge. Laër. li. 5. Plutar. in eius vita.

BRENN O, seu Brennus, Gallorum Senonũ Dux fortiss. collecto exercitu in Italiam irrupit (nec tamen primus, nam ante 200. an. Galli Italiam inuaserant) cũque urbem Clusium obsedisset, dimissa obsidione, totis viribus Romam contẽdit, quem Fabius cum exercitu excepit, nec tamen obstitit: quin potius impetus ille hostilis Romanos quasi aridas segetes succidit: testatur hanc Fabij cladem fluuius Allia. patentem Romam capit Brẽno, (nam metu perculsi Rom. in Capitolium se receperant) eam depradatur ac exurit: Capitolium obsidet: pacta pecunia obsidionem soluit: cum aurum penderetur, additur etiam à Gallo duce ponderi gladius, anno mundi 3576. ante Christum natum 386. Tit. Li. 5. Eutro. li. 1. Oro. lib. 2. ca. 19. Ab hoc, seu ab alio eiusdem nominis, extructam ferunt Brenonam, quẽ postea Verona dicta est: nam post an. cẽtum Brẽnus quidam, Gallorum qui Graciam inuaserunt dux, Sothenem fudit: at contra Delphos infeliciter pugnans, pugione seipsum confodit. Iustin. libr. 24. Porro Galli cũ Nicomedi Bithyniæ Regi, opem aduersus Zibœam tulissent, parta victoria, regionem partiti sunt: inde Gallogræcia dicta. Tit. Liu. li. 8. Deca. 4. Iustin li. 25. qui etiam scribit Gallos sedibus Thuscis expulisse, ac Mediolanũ, Comum, Brixiam, Veronam, Bergomum, Tridẽtum, & Vicentiã in Italia condidisse.

M. FVRIVS Camillus nobilis Roman. Dictaturam quin quies gessit triumphum quater egit. hic ob prædam Veiẽtanam, in exilium abiit, deos orans, vt si in fonti ea sibi iniuria fieret, statim desiderium sui ingrati ciuitati facerent: quod contigit: nam paulò post Dictator creatus, Brẽnum vincit, aurum reportat, vt inquit Liuius: nam Drusum potius sunt qui censcant aurum extorxisse. Sueto. in Tibe. Plutar. in Camil.

MAVSOLVS Cariæ regulus, quæ est in Asia minore, obiit anno mundi 3586. ante Christum natum 376. huic Artemisia vxor fuit, quæ illum vsque adeo amauit, vt illius demortui cineres vino mixtos biberit, alij dicunt aqua odoribus mixta: præterea sepulchrum illi extruxit, quod ab Oriente cælauit Scopas, à Septentrione Bryaxis, à meridie Timotheus, ab occasu Leochares: priusquam id operis peragerent, obiit Artemisia: nec tamen recesserunt nisi absoluto iam, id gloriæ ipsorum, artisque monumentum iudicantes. Plin. li. 36. ca. 5.

ARTEMISIA, Mausoli vxor, molita est, conseruandæ mariti memoriæ causa, sepulchrū memoratissimum, dignatūque numerari inter septem omnium terrarum spectacula. Id monumentum Artemisia cum diis Manibus, sacris Mausoli dicaret, agona, id est certamen laudibus eius dicundis fecit: proposuit præmia pecuniæ, aliarumque rerum amplissima. Ad eas laudes decertandas venisse dicuntur plerique disertī viri, inter quos Iſocrates ac Theopompus, quem vicisse iudicatum est. Aul. Gel. lib. 10. ca. 18. Boc. & Herodo. li. 7.

PHILIPPVS, Amintæ filius, apud Macedones imperavit anno mundi 3603. ante Christum natum 359. In Athenienses primò bellum movit: vicit: modestissimè victoria usus est. deinde aduersus Illyricos movit, multaque horum millia, cecidit. hinc Thessaliam non prædæ cupiditate, sed quòd exercitui suo Thessalorum equitum robur adiungere gestiebat, improvisus expugnat. Cùm Methonam urbem oppugnaret, de muris fagitta iacta dextrum Regis Philippi oculum effodit: quo vulnere nec segnior ad bellum, nec iracundior aduersus hostes factus est: adeò vt pacem deprecantibus dederit, mitisque aduersus victos fuerit. Tandem totius Græciæ Imperator factus, parabat bellum in Persas, cùm à Pausania occiditur, ob privatâ iniuriam: creditum quoq; est immissum ab Olympiade Alexandri matre fuisse, nec ipsum Alexandrum ignarum paternæ cædis extitisse, cùm ipse vereretur ne hæres regni institueretur frater natu minor, ex Cleopatra nouerca susceptus. Cōsulito. Iustin. li. 7. & 8. & Diod. de gestis Philippi. Imperavit Macedonia annos 23. vixit 47.

OLYMPIAS Regis Molossorum filia, vxor fuit supradicti Philippi Macedoniae Regis, & Alexandri mater. hæc dolens ob adulteria repudiatam, prælatamque sibi Cleopatram, parauit necem viro, vnà cum filio regni æmulo, qui fratrem ex nouerca susceptum, timebat. Videto Iustinum vt supra.

DEMOSTHENES orator facundissimus, clarebat circa annum mundi 3615. ante Christum natum 347. hic patrem habuit gladiatorum fabrum, satis opulētum, qui obiit, filium relinquens septennem: patrimonium à tutoribus malè administratum, dum in iudicio repetit Demosthenes, dūmq̃ue in causa propria disertus esse studet, etiam in alienis causis disertus esse discit. Nec mens eius primū s̃tis poterat intelligi, cū lingua, vocēq̃ue laboraret: verū studio ac exercitatione incredibili, actionem hanc ingratam in suauissimam commutauit. Dubium fuit ingenio plūs ne an doctrina valuerit, plus olei quā vini consumpsisse dictus est. Sæpe duos vel tres mēses continuos non cessabat motum corporis fingere, vocem exercitare, chartis impallescere, abrasa etiam parte capitis, vt exeundi facultatem sibi ipsi præriperet. Propositum eius in repub. maximè fuit, omnibus Philippi Macedoniæ regis conatibus obsistere. hoc etiam autore ciuitates Græciæ post mortem Philippi conspirauere. postea exulauit, sub obitum Alexandri, cuius cognita morte, rursus ciuitates Græciæ conspirauerunt, Antipatro in Lamia vrbe à Leosthene fortiter obseſso. Tandem accersitus ab Antipatro per nūrium Archiam Tragædum, qui identidem repetebat, fore vt ab eo humanissimè susciperetur, venenum è calamo hausit. Plutar. in Demost. Iuuen. Saty. 10.

LAÏS, meretrix fuit nobilis, Corynthis habitans, quam Demosthenes clanculum adiit, hac autem noctis pretium 10000. drachmarum petente, discedens Demosthenes, *Pœnitere* (inquit) *tanti non emo.* Gel. li. 1. ca. 8. Macro. in Satur. li. 2.

M. VALERIVS adolescens Trib. militum, aduersus Gal-
lum prouocatorem solus, omnibus territis, processit: coruus re-
pētē galeæ eius infedit: dictu mirabile, quoties certamen initum
est, leuans se alis, os, oculósque hostis, rostro & vnguibus appe-
tiit: donec territum prodigij talis visu, oculísque simul ac mente
turbatum, Valerius obruncat. anno mundi 3617. ante Chri-
stum natum 345. Consul laudatum Valerium decem bobus,
aureáq; corona donat: inde Coruinus dictus, summo populi fa-
uore annos natus 23. Consul renuntiatur. Ti. Li. li. 7. i. Dec. Eut.
li. 2. Oro. li. 3. ca. 6. Au. Gel. li. 9. ca. 11. Statuam Coruino Augustus
erexit, in cuius capite corui effigies erat, pugnae monumentum.
vixit Coruinus centum annos, intérque primum & sextum con-
sulatum intercefferunt anni 46. Valer. li. 8. ca. 14.

M. CVRIVS Dentatus Consul Rom. Samnium diruit
funditus, anno mundi 3673. ante Christum natum 289. tūc
bellum 49. annis cum Samnitibus gestum, finitum est: neque vl-
lus hostis intra Italiã fuit, qui Ro. antea vsque adeò fatigauerit.
Huic Samnites magnum auri pondus publicè missum attule-
runt, qui in agresti scamno, assidens foco, ac ligneo catino cœ-
nans, vultúmque risu soluens, *Supervacue*, inquit, *legationis mini-*
stri, narrate Samnitibus, M. Curium malle locupletibus imperare, quàm
ipsum fieri locupletem: & mementote me nec acie vinci, nec pecunia
corrumpi posse. Idem Curius Italia Pyrrhum regē exegit, atque
ex præda regia, qua exercitum vrbémque ditauerat, nil attigit.
Eutro. lib. 2. Valer. lib. 4. cap. 3. & Pli. lib. 8. cap. 6. de elephantis
primùm Romæ visis.

TIMOLEON, nobilis Corinthius, missus est cū paucis triremibus in Siciliam anno mundi 3618. ante Christum natum 344. idque ad liberandas à Dionysij tyrannide Syracusas. hic quinquagesimo postquam appulisset die, urbem cepit: deinde arcem obsidens, Dionysium ad deditionem compulit, & cum paucis in exilium Corinthum misit: arcem solo æquavit: Syracusanis libertatem restituit: miseram Corinthi vitam priuatamque Dionysius duxit. Ex Græcia coloni noui in Siciliam habitatum missi, benignè Timoleon suscepit: deinde leges Syracusanis dedit. Cū itaque ciuitas reuiresceret, & ciuibus vndique confluentibus oppleretur, cupiens vniuersam Siciliam in libertatem asserere, & ad vnum tyrannos excindere, ad cæteras vrbes exercitum duxit, & Icetem à Carthaginensibus deficientem vt arces demoliri promitteret, & apud Leptinos priuatè viueret, coegit. Leptinum tyrannum Corinthum misit: nam Sicilia tyrannos in exilio & calamitate Corinthi degere pulchrum ducebat spectaculum Timoleon. Consulito Plutar. in Timoleontis vita.

DIONYSIUS Sicilia Tyrannus, patre eiusdem nominis genitus, militum fauore patri succedens, initio tria captiuorum millia libertate donat, tributa triennio remittit, vt populum sibi conciliet. At verò sublatis quos metuebat, in cæteros quoq; grassatus, ob crudelitatem inuisus expugnatur, fugatur: redit: Syracusas proditione recipit. Iterum, Corinthiorū auxilio obsessus, deposito imperio Corinthi exulat, puerosque in triuiis docet. Vide Iusti. li. 21. Cice. li. Tuscu. 4. Vale. li. 6. ca. 11. meminit eiusdem idē Valer. de neglecta religione, li. 1. ca. 2. & de exquisita custodia, li. 9. ca. 14.

ALEXANDER, cognominatus magnus, successit patri Philippo in regno Macedoniae, anno mundi 3628. ante Christum natum 334. anno aetatis 20. hic conspecta Asia, summo desiderio obtinendae accensus, ac spe eximia, patrimonium omne suum quod in Macedonia Europaeque habebat, amicis diuidit, sibi Asiam sufficere praefatus. Persis dictitans longa iam satis & matura imperia contigisse, quorumque tempus esset vices excipere melius acturos. Sed neque alia quam regis animorum, exercitus praesumptio fuit: nam obliti omnes coniugum liberorumque, & longinqua a domo militiae, Persicum aurum, & totius orientis opes, iam quasi suam praedam ducebant, nec belli periculorum, sed diuitiarum meminerant. milites a populatione Asiae prohibuit, parcendum suis rebus praefatus, nec perdenda ea quae possessuri venerant. In exercitu habuit peditum 32000. equitum 4500. naues 182. Milites elegit veteranos, ut magistros militum magis quam milites electos putares. Darium vicit. Persarum peditum 20000. occidit: equitum 1500. mater, vxor, filiae Darij captae sunt. Babyloniam cepit, Persopolim diripuit, Indiam ad Gangem usque obtinuit. Imperauit annos 12. Vide Plutar. in eius vita, & Iusti. multis in locis.

THALESTRIS, Amazonum regina, Alexandrum adiit, concubitus ad prolem suscipiendam petiit, & obtinuit. Vide Iusti. li. 2. & 12. Quin. Cur. li. 6. Oro. li. 3. ca. 18. de hac vide etiam supra in Penthesilea.

XENOCRATES Platonis auditor fuit, tardus quidem ingenio, quem Plato Aristoteli conferens, *alterum freno, alterum dicebat egere calcaribus*: item, *cui equo quem asinum iungo?* fuit tamen tantæ feueritatis, atque integritatis, tantæque illius verbis fides habita, ut cum nullius iniurati testimonium admitteretur, huic soli remiserint Athenienses iusiurandum: tantæ continentia, ut Phryne ac Laïs, insignia scorta, nullis eum vnquam blandimentis allicere potuerint, quinetiam statuam non hominem esse dixerint: tantæ frugalitatis, ut maximas pecuniæ summas sibi ab Alexandro, itémque ab Antipatro missas recusauerit: tantæ erga præceptorem Platonem obseruantia, atque amicitia, ut cum Platoni Dionysius diceret, caput tibi quisquâ tollet, hic suum ostendens, nullus, inquit, id prius quàm istud abscindet. Vide Dioge. Laer. li. 4. S. Aug. de ciui. Dei li. 8. ca. 12. & Vale. Max. li. 4. ca. 3.

EPICVRVS Neoclis filius, tempore Xenocratis Athenas adiit. Is vulgò dicitur summum bonum in voluptate constituisse. verùm sic suam explanat mentem in epistola ad Menicæum: *Cum voluptatem finem esse dicamus, non eam quæ in gustu & in gluuie est posita, ut quidam ignorantes, aut malè accipientes arbitrantur, sed non dolere corpore, animoque tranquillum esse dicimus: virtutes iucundæ vitæ coniunctæ sunt, iucundâq; vita separari à virtutibus nequit.* Diog. Laert. lib. 10. agnitus est Epicurus circa annum mundi 3635. ante Christum natum 327.

P T O L E M A E V S Lagi filius, mortuo Alexandro Magno, ab equitibus primùm, deinde communi omnium consensu Aegypti rex declaratur, anno mundi 3640. ante Christum natum 322. huic Africæ, Arabiæque pars cum Aegypto sorte venit: ex gregario milite eum Alexander virtutis causa eueherat. In Aegypto solerti industria magnas opes parauit: Aegyptios insigni moderatione in fauorem sui sollicitauit, & reges finitimos obsequiis deuinxit: terminos imperij, vrbe Cyrene ampliavit: tantûsque factus est, vt non tam hostes timeret, quàm timendus ipse hostibus esset. Demetrium Antigoni filium bello vicit: captiuos, omnémque prædam dimisit: se propter dignitatem, non propter prædam pugnasse dictitans. Posthæc victor ipse à victo nauali prælio vincitur: filium & fratrem atque amicos Ptolemæi captos, Demetrius pari antea munere prouocatus, in Aegyptum remittit: donisque inter ipsa bella contendunt: tanto honestius tunc bella gerebantur, quanto nunc amicitia coluntur. Vide Iustin. li. 13. 14. & 15. Legatos ex Alexandria misit Romam conciliandæ amicitia gratia: imperauit annis 40. Cyprum & Phœniciam tenuit: ab hoc omnes alij reges Aegyptiaci, vocati sunt Ptolemæi.

B E R E N I C E vxor fuit Ptolemæi prædicti, de cuius nomine Philadelphus eius filius, quam in sinu Arabico extruxit urbem, appellauit. Fuit & altera Berenice, Philadelphi & Arsinoes filia, quæ Ptolemæo Euergeti nupsit, cuius crines in cœlum relati feruntur, autore Conone mathematico.

k 3

CASSANDER Antipatri filius, post cēdem Philippi (qui & Aridaus) fratris Alexātri Magni, imperium tenuit apud Macedones, anno mundi 3647. ante Christum natum 315. hic Pictuam urbem obsedit: Olympias longæ obsidionis tædio, pacta salute, ei se tradidit: nihilominus tamen eam interfici iussit: hæc erat Alexandri magni mater. Herculem quoque huius Alexandri filium vnà cum matre Barsine occidi curauit. hic Abderitis, à ranis & muribus patria pulsus, agros in Macedonia finibus dedit, sibi ab illis timens. huius filius Antipater matrem Thessalonice occidit, quòd fratri Alexandro in partitione regni propensior esse videretur. Vide Iusti. li. 15. & 16. regnauit annis 19.

SELEVCVS Nicanor, Antiochi & Laëdiee filius, vir clarus, cum Alexandro Magno ad bellum Persicum profectus est: quo mortuo Castris eius præfuit. urbem condidit, quam de patris nomine Antiochiam vocauit: Regnum Syriæ occupauit anno mundi 3652. ante Christum natum 310. multa in Oriente post diuisionem, inter socios, regni Macedonici, bella gessit. principio Babyloniam capit: inde auctis ex victoria viribus, Bactrianos expugnat: transitum deinde in Indiam facit, quæ post mortem Alexandri velut iugo ceruicibus excusso, præfectos occiderat: autórque libertatis Sandrocottus fuerat, qui tunc Indiam possidebat: cum quo facta pactione Seleucus, compositisque in Oriente rebus, in bellum Antigoni descendit. Iusti. li. 13. & 16. regnauit in Syria annis 32.

ANTIGONVS, inter Alexandri Primores clarus, fortetenuit Phrygiam maiorem, mortuo Alexandro: verumtamen post sex annos Asiam occupat, regnatque in ea annos 18. quorū initium fuit annus à mundo condito 3645. ante Christum natum 317. Contra Eumenem pugnavit, fugavit, obsedit: obsidionem soluit, ob auxilia ab Antipatro ad Antigonom missa. Altero bello vicit Eumenem cum Argyraspidibus: qui ignaris ducibus legatos ad Antigonū mittunt, vt sua reddi iubeat: redditurū se pollicetur, si Eumenem sibi tradant: Eumenes fugere tentat, concursu multitudinis retrahitur: retractus facultatem orandi petit: orat: cum non obtinet, milites suos deuouet: hi produnt eum, quem verecundia prioris amicitiae in conspectum suum venire prohibet Antigonus, & custodibus assignari praecipit. tandem dum in belli praedam, in cuius periculum solus descenderat, socios Ptolemaum, Cassandrum, & Lysimachum admissurum se negat Antigonus, ab eisdem bello victus occiditur. Vide Iusti. li. 13. 14. & 17.

DEMETRIVS, qui & Polyorcetes, successit Antigono patri in regno Asiae, anno mundi 3663. ante Christum natum 299. hic à Ptolemaeo victus est, deinde Ptolemaum vicit, vt in Ptolemaeo diximus. Cleonymum fudit, Thebas cepit: Macedoniae regnum sex annis tenuit, Philippo & Alexandro, Cassandri filiis, prius à se per insidias occisis. Pyrrhus victo Demetrio Macedoniae regnum occupat. Demetrius Seleuco se tandem cum Asiae regno dedit. Vide Iusti. li. 15. 16. 17. & Plutar. in Pyrrho & Demetrio.

k 4

LYSIMACHVS illustri quidem Macedonia loco natus, sed virtutis ornamentis omni nobilitate clarior extitit. hic animi magnitudine, Philosophia, virium gloria, omnes per quos Oriens domitus est, vicit. A Callisthene, quamvis truncato auribus, naribus, ac labiis, præcepta Philosophiæ accipere non erubuit. hunc ferocissimo leoni obiecit Alexander: leonis linguam hic statim auulsit: chariorem inde habuit eum Alexander, quem imprudens cum in fronte vulnerasset, diadema sibi demptum Rex alligandi vulneris causa, capiti eius imposuit, quod auspiciū primum regalis maiestatis Lysimachō fuit. Regnavit itaque in Macedonia anno mundi 3676. ante Christum natum 286. Post mortem Alexandri cum inter successores provinciæ dividerentur, Thraces & Pontici, ferocissimæ gētes, illi quasi omnium fortissimo assignatæ sunt. De cuius morte ac filiorum eius 15. vide Iusti. li. 17. Lysimachiā condidit, quæ terræ motu corruit.

ANTIGONVS Gonatas, Demetrii Asiæ regis filius, apud Macedones regnat anno mundi 3686. ante Christum natum 276. Pyrrhus Antigonom fugat: Macedoniam occupat: post cuius mortem Peloponnesij Antigono traduntur: tandem multiplici bello pressus, in speciem castrorum parua manu aduersus cæteros relicta, totis viribus in Gallos contendit, quos vicit. Interim Alexander Rex Epiri in ultionem mortis Pyrrhi patris sui, Macedoniam depopulatur, & capit: Demetrius Antigoni filius eam recipit, regnoque Epiri Alexandrum spoliatur. Consulti Iusti. li. 25. & 26. ac Plutar. in Pau. Aemi.

PYRRHVS, patre Epirotarum Rege in exilium acto, fur-
tim substractus ad Illyrios bimus defertur, vbi Rex eum adoptat,
protegitque aduersus Cassandrum Macedonia Regem, his re-
bus moti Epirotæ, odio in misericordiam verso, eum in regnum
reuocant. Adolescens multa bella gessit, tantoque successu, vt
Tarentinos solus aduersus Romanos tueri posse videretur Ro-
manos elephantis primùm visis territos, vincit, vulneratus ipse:
ducentos captiuos milites gratis Romam remittit. Syracusas ve-
niens, multas ciuitates dum subigit, Rex Sicilia sicut Epiri appel-
latur, filius, Heleno, Sicilia, Alexandro, Italię regnum destinat:
postea bella aliquot feliciter cum Carthaginensibus gerit. tan-
dem ex Sicilia abiens, dixisse fertur, *O qualem Carthaginensibus &
Romanis pro hac insula palestram relinquimus!* A Pœnis nauali prælio
victus, ab Antigono, de quo supra, auxiliares milites petit: non
obtinens, repenti Antigonom vincit, fugat, Macedoniam capit,
anno mundi 3676. à Christo nato 286. Iam Græcię, Asiæq;
regna meditatur: nec illi maior ex imperio quàm ex bello volu-
ptas: à Spartanis tamen, maximè à mulieribus, non fortius quàm
verecundius victus, recedit: Ptolemæum filium amittit. Pulsus à
Spartanis Argos petit, vbi Antigoni oppugnans, atq; inter con-
fertissimos hostes fortissimè dimicās, saxo de muris iactato, occi-
ditur. Vide Iusti. li. 17. 18. 23. 25. Plut. in Pyr. & Oro. li. 4. ca. 1. 2. 3.

ALEXANDER, Pyrrhi filius, vlcisci patris mortem
cupiens, Macedonia fines populatur: Antigonus transi-
tione mi-
litum destitutus, regnum cum exercitu amittit. Iusti. li. 26.

k 5

M. CL. MARCELLVS Romæ Cōsul fuit, anno mundi 3676. ante Christum natum 286. natura vir ad bellum propensus extitit, & quod illius certamina declarant, acer ac strenuus: ad ceteras vitæ partes humanus atque modestus. Græcæ verò disciplinæ ac dicendi studiis addictus, quæ tamen per bellorum occupationes, non vsque adeò illi assequi licuit. Briomatum Gessatarum Regem singulari certamine vicit. Tunc prædam & arma secum auferens, ad collegam Cornelium regreditur, per id tempus aduersus Gallos infelicitè dimicantem: vt venit, Mediolanū, ac collegam obsidione liberat: posthæc decretus est à senatu soli Marcello triumphus. Syracusas cepit, opulentissimam ac florentissimam Siciliæ urbem: cuius subiectam oculis magnificentiam ac splendorem circumspectans, diu illachrymasse dicitur: fatūque Archimedis Geometri ægerrimè tulisse. Cum Annibale post Cānensem cladem congredi ausus est, quem & Nola expulit. Annos supra 60. natus, quintum agens consulatum, inter pugnandum lata transfigitur lancea. Eius clarissima progenies ad Marcellum vsque Cæsaris nepotem propagatur, quem Octauia Cæsaris soror, ex C. Marcello suscepit. Plutar. in Marcelli & Annibalis vita: Titus Liuius Deca. 3. li. 3. 4. 5. 6. 7.

A. POSTHVMIVS Albinus Consul Romæ fuit cum Luctatio Catulo, anno mundi 3721. ante Christum natum 241. Luctatius Hannonem vicit: anno sequente Tyberis exundatio, atque incēdium Romam prope absumpserunt. Consulito Eutr. li. 2. atque Oro. li. 4. ca. 11. & 12.

PTOLEMAEVS Philadelphus, superioris Ptolemæi filius iunior, successit patri in regno Aegypti, anno mundi 3680. ante Christum natum 282. hic Stratonis discipulus doctissimus fuit: Bibliothecam insignem parauit Alexandriae. Iudæos qui in Aegypto erant, liberos esse permisit, & vasa Eleazaro summo sacerdote Ierosolymorum, votiua transmittens, diuinas scripturas in Græcam linguam per septuaginta interpretes verticauit. Huius frater maior natus, qui Seleucum vita regnoque Macedoniae priuauerat, amicitiam, pacemque ac concordiam per epistolas deprecatur, professus deponere se offensam erepti paterni regni, neque amplius à fratre quaesitum quod honestius à paterno hoste percepisset. Eutr. li. 2. Iusti. li. 17. D. Epipha. in li. de ponde. & mensuris. Iose. li. Antiqui. 12. ca. 2. Titus Li. Deca. 5. lib. 4. & 5.

ELEAZARVS, patri Oniæ, cognominato iusto, successit in Pontificatu Iudæorum, anno mundi 3691. ante Christum natum 271. Ad hunc scripsit Ptolemæus Philadelphus, hic quoque ad illum: extant vtriusque epistolæ apud Iosephum li. Antiqui. 12. ca. 2. Misit hic ad Ptolemæum libros Mosaicæ legis, atque ex vnaquaque tribu senos viros interpretes, Hebraicè Græcèque peritissimos. Consulito D. August. li. de ciui. Dei. 18. ca. 42.

P R V S I A S Bithyniæ Rex fuit, ad quem, post memorabilem pugnam ad Magnesium commissam, confugit Annibal, ab Antiocho à Romanis debellato discedens: tandem Prusias *Q.* Flaminio Romanorum legato Annibalem prodidit: custodiis ac militibus Regis vallatâ domum ut sensit Annibal, venenum sumpsit. Postea proditor ille Prusias consilium capit occidendi filij sui, dum minoribus filiis quos ex nouerca susceperat, quos & Romæ habebat, fauet: verum à filio præuentus, ille ipsemet occiditur. Vide Plutar. in Annibal. & Iustin. li. 31. & 34.

A N N I B A L Amilcaris filius, Carthagenensium dux præclarissimus, nisi avariciam & sæuiciam in eo culpes, rem Romanam mirè afflixit. Primùm annos natus viginti, Saguntum Romanis amicâ, debellauit: congregatis 150000. peditum, & 20000. equitum, exercitum deinde per alpes in Italiam traduxit: Titum Sempronium, item Flaminium fudit, cæsis 15000. Romanorum. Sed tamen eius vires à Fabio attritæ sunt: quibus collectis ac resumptis, maxima clade Cannensi Romanos affecit: nam equitum 2700. peditum 40000. occidit: tres anulorum modios Carthaginem misit: cùmque urbem capere posset, in Campaniam reuertitur. Tandem victus à Marcello, iterumque à P. Scipione, item ab Eumene, Antiocho etiam superato, qui illi opè tulerat, ad Prusiam fugit: ubi fidem Prusiæ suspectam habens, hausto veneno, volens obit, anno mundi 3774. ante Christum natum 188. Vide Eutr. li. 3. Flo. li. 2. Plutar. in Annib. In Italiam adduxit elephantos 37. Polyb. lib. 2. & 3. Ti. Li. li. 1. deca. 3. Aug. li. de ci. Dei. 3. ca. 20.

P. CORNELIVS SCIPIO, dictus Africanus maior, ab Africa deuicta, annos natus 24. vir Romanorum omnium & sua aetate, & posteriori tempore ferè primus, quasi nouã integrãque prouinciam vltor patris, & patrum inuadit, Carthaginẽ Hispaniã capit, in qua omne aurum & argentum, & belli apparatus Afri habebant: nobilissimos obsides, Magonem etiam Annibalis fratrem, ibi capit, quem Romã cum aliis mittit. Non contentus Pœnos expulisse, stipendiariam Romanis prouinciam facit: omnem citra vltroque Iberum subiecit imperio: primusque Romanorum ducum victor ad Gades peruenit: plus etiam prouinciam retinere quàm facere studuit. Hispanorum obsides parentibus reddidit: quare omnes ferè Hispani ad eum transferunt. Asdrubalem, Annibalis fratrem victum fugauit, prædãque maximam cepit. Senex tandem inuidiæ cedens, Linternum exulat, vbi sepultus creditur. Vide Eutr. li. 3. & Flor. li. 2. exulauit anno à mundo condito 3777. ante Christum natum 185.

TERENTIA Aemylia, Scipionis Africani vxor, præter vxorum morem, cum videret senem maritum ancillulam deperire, ne eius dignitas imminueretur, reticuit, constantique animo pertulit: quinetiam eo mortuo, ad tollendam suspicionem, ancillam manumisit, libertoque suo in matrimonium collocauit. Vide Supplemen. chro.

MATATHIAS sacerdos, vir pietate clarus, Iudæum quēdam idolis palām sacrificantem iuxta mandatum impij Antiochi, zelo Domini accensus, occidit ad altare ipsum, quod & diruit: ac mox etiam interfecit Antiochi Regis legatum præcipientem idolis immolare: hūc Regis Antiochi iudicem, Apollonium vocat Iosephus, li. Anti. 12. ca. 7. Hic Matathias autor fuit pugnā di Iudæis, etiā die sabbati, cū iam mille occubuiſſent, religiosē nimis obseruantes hunc diem. Multi itaque Iudæorum adiunguntur Matathia, & illum sibi iudicem creant, qui & Sabbatis eos docet pugnare: *quod si non feceritis, inquit, vobismetipsis eritis hostes, in illo die contra vos venientibus inimicis.* Sic arma corripiens, patrias leges aduersus Antiochi Duces vindicauit, præfuitque populo annum vnum, anno scilicet mundi 3795. ante Christū natum 167. vide li. 1. Macha. ca. 2. Ioseph. li. 12. ca. 7.

IVDAS Machabæus, Matathia filius, rebus & populo præest in locum patris suffectus, qui iuuantibus prono animo quatuor suis fratribus, cæterisque piis, qui patri suo adhæserant hostes profligat: Apollonium Ducem, alterum à priore, qui primus contra Machabæum in aciem descendit, cum suis copiis partim cæsis partim fugatis, interficit: Seron quoque Syriæ inferioris ducem superat: deinde Gorgiam à Lisia exercitui præfectum, ipsum quoque postea Lisiam, ac Nicanorem fundit, fugat, superat, mira celeritate, ac victoria: post hæc templum purgat ac instaurat, altare Domino dedicat: pro mortuis sacrificium offert. Antiochus cum eo fœdus init: fidem frangit, templum spoliatur: à populo summus sacerdos creatur Iudas, anno mundi 3805. ante Christum natum 157. Præfuit annis 12. fœdusque cum Romanis init: obit in prælio.

IONATHAS fratre Iuda Machabæo interfecto Dux populi constituitur anno mundi 3808. ante Christum natum 154. Hic statim Bacchidem, cum quo pugnans occubuerat Iudas, ad Iordanem vicit. Tertio posthæc anno, collecto ingenti exercitu iterum in Iudæam venit Bacchides, Jonathan cum Simone fratre obsedit, tandemque commissa cum Bacchide pugna, fusus est Bacchides ipse: qui rebus accisis, coactûsque pacem amplecti, iuravit se nunquam in Ionathâ quicquam moliturum. Alexander Epiphanes, Antiochi filius, audiens Ionathæ famam, amicitia fœdera cum eo fanciuit. Demetrii præfectum Apollonium Ionathas bello fundit ac fugat, multasque vrbes capit: octo hostium millia occidit: templum Dagon, quod erat in Azoto, vñà cū vrbe incendit. Posthæc aduersus alienigenas qui Iudæam vastabant, mouit, atque eos tota Iudæa expulit: & cum Romanis ac Spartiatibus amicitia fœdera renouauit. Tandem Tryphon simulata amicitia cum circumuentum cum suis interfecit. Vide li. 1. Macha. ca. 9. 10. 11. & 12. rexit. an. 15.

SIMON occiso fratre Ionatha, Dux populi creatur anno mundi 3823. ante Christum natum 139. Hic Gazam urbem, quam cepit, ab idolis purgauit: fœdus cum Romanis ac Spartiatis redintegrauit. Cendebaum Antiochi præfectum fudit, fugauitque. At verò, vt sunt hominum fata in temere fortunæ variantis arbitrio, tandem cum filijs duobus atque aliquot seruis, in cōuiuio, atque à Ptolemæo genero suo dominium affectante, qui ei conuiuium appararat, interfecitur. vide li. 1. Macha. ca. 13. 14. 15. 16. & Iose. li. Anti. 13. ca. 9. 10. 11. 12. rexit an. 8.

HYRCANVS, qui & Ioannes, supradicti Simonis filius, patri successit, Duxque populi fuit anno mundi 3831. ante Christum natum 131. Hic summa cum laude populo praefuit, vitae suae insidiantes, à Ptolemæo missos, occidit. Antiochus Soter, qui & Pius, Hircanum Ierosolymis obsedit, accepta tandem pecunia obsidionem soluit. Hyrcanus Davidis sepulchrum aperuit, ingentes thesauros reperit, quibus Iudæorum cepit peregrinos alere. Cum Rom. fœdus renouavit. Cognita Antiochi morte, Samariam, quæ rursus à Iudæis defecerat, obsedit, ac post annum captam, solo equavit. magnas opes cumulavit (nam à Regibus Syriæ, qui inter se certabant, liber factus, nullum ijs vectigal ab Antiochi morte pendebat) quin etiam ciuitates Idumææ domuit. Vide 1. lib. Mach. ca. 16. Iose. lib. Antiqui. 13. à ca. 13. ad 18. Fuit Hyrcanus Dux, summus sacerdos, ac Propheta: rexit an. 25. Iose. ait 31.

ARISTOBVLVS Hyrcani filius, mortuo patre principatum & sacerdotium suscipit, anno mudi 3857. ante Christum natum 105. Hic Magistratum ad regiam dignitatem transtulit, primusque, post captiuitatem Babylonicam, diadema sibi imposuit. Crudelis, fratres in vinculis tenuit & matrem quæ penuria consumpsit: fratrem Antigonum nefariè occidi curauit, ad turrim Stratonis clam collocatis sicariis. Ituræos subegit, plurimamque eorum prouinciam Iudæis adiecit. Corruptis postquam annum imperat, visceribus, copiamque sanguinis euomēs, decedit in eundem locum qui sanguine fratris aspersus erat, ibique fraternos manes, miserè moriens, placat. Iose. li. Anti. 13. ca. 18.

TIB. GRACCHVS Tribunus plebis, certauit de lege agraria pro egenis aduersus diuites, quo tempore Africanus Scipio apud Numantiam pugnabat. Nam Romani quantum vicini agri hostibus adimebant, partim venundare, partim in publicum redigere, ac egenis ciuibus pro modica pensione vtendum tradere consueuerant: sed diuitibus pensiones augmentibus, pauperesq; excludētibus, lata est lex, quę supra quingenta agri iugera ciuem Romanum possidere vetabat. Hęc lex paucos annos aduersus locupletes auxilio fuit. Nam primò conductis personis fraus legi fiebat: deinde apertè iam per seipsos occupare agros diuites cœperant. Pauperum itaque partes fouens Gracchus, diuitum inuidiam contraxit: in ipsoq; tumultu dum fugere tentat, toga retentus, pede subsellij caput percutitur à P. Saturnino, vno ex principibus, & cum aliis triginta, fustibus & lapidibus mactatur: quorum corpora fuerunt proiecta in Tyberim, anno mundi 3831. ante Christum natum 131. Plut. in vita Grac. Appi. li. 1. Eutr. li. 4.

CORNELIA Africani filia, Tiberij & Caij Gracchorum mater, marito vidua hos sic educavit, vt cū magnitudine indolis ceteros omnes anteirent, doctrina tamen quàm natura praualuissē viderentur. hęc relicta cum duodecim filiis, Ptolemæi regis nuptias respuit: cum ille regni & diadematis communicationem offerret. Deinde decem ex filiis obierunt, supradictis duobus relictis: filiam Africano minori collocavit. Plutar. in Tibe. & Ca. Gracchis.

IVGVRTHA, Micipsæ Numidarum regis adoptivus hæres, Hiempsalis capite potitus, in Adherbalem se convertit (hi erant fratres regni cohæredes.) Adherbal Romam profugit (nā in Romanorum fide ac cliētela regnum Numidicum erat) missa itaque pecunia primò in sententiam suam senatum trahit Iugurtha: deinde missis à senatu, qui regnum diuiderent, inchoatū nefas perficit, pacem emit. Accersitus posthæc Romam, publica interueniente fide, ubi venit, auro omnibus corruptis aut attētatis, omnia dissensionibus permiscet: discedensque dicit, *O Urbem venalem, & citò perituram, si emptorem inueniat.* Placet deinde Senatui bello hunc parricidam persequi, Sp. Albinus in eum mittitur, cuius exercitum auro etiam corrumpit Iugurtha. Assurgit Metellus, qui eum duobus præliis vincit: cūque iam bello finem impositurus esset, successit C. Marius, qui Bocchum Mauritaniæ regem Iugurthæ socerum superat: Bocchus precium fœderis atque amicitiae, regem Iugurtham facit: quem catenis opertum in triumpho populus Romanus aspexit. Eutr. li. 4. Flo. li. 3. Sall. Plutar. in Mar. & Syl. Romæ in scrobem demissus post sextum diem fame ac frigore atteritur, anno mundi 3857. ante Christum natū 105.

C. MARIUS cum Q. Catulo aduersus Cymbros missus, victoriam reportat, anno mundi 3863. ante Christum natum 99. Hic affectauit vt ad bellum Mithridaticum mitteretur: quare Sylla cōmotus, Marium vrbe fugat: inde perniciosiss. bellum ciuile exortum. Eutr. li. 5. Appi. li. 1. ca. 8. Flo. li. 3. ca. 3. fuit septies Consul: victus à Sylla, in palude latuit: in vincula inde coniectus, immissum percussorē, autoritate vultus terruit, & scapha in Africam traiecit: fertur voluntaria morte obiisse.

IAMNEVS, qui & Alexander, Aristobuli frater, Rex Iudæis constituitur à Salome, siue Alexandra, eiusdem Aristobuli vxore relicta, quæ mariti fratres, inter quos erat is Iamneus, statim è vinculis liberat anno mundi 3858. ante Christum natum 104. Iamneus fratrem regni æmulum occidit. contra Ptolemaidē & Gazam, quæ à Iudæis rursus defecerant, mouit: cladē maximā à Ptolemæo Lathyro accepit ad Iordanem. A cleopatra Aegypti Regina, Ptolemæi huius matre, opem implorat, quæ ne filius subacta Iudæa in Aegyptum irrumperet, valida eum manu in Cyprum abire cogit. Maxima populi multitudo ab Alexandro defecit, sed adiutos etiam à Demetrio Rege Syriæ, vicit: quorum potentissimos octingentos, dum cum concubinis cænat, crucifigi iubet, liberósque, & vxores eorum coram ipsis adhuc viuētibus, mactari. posthæc Iamneus hic, siue Alexander, crapulæ indulgēs, in morbum incidit, quartanâque febri postquàm tribus annis laborauit, obiit anno regni 27. Vide Iose. li. 13. ca. 19. 20. & 21.

ALEXANDRA, quæ & Salome, Aristobuli prædicti ac Iamnei postea vxor, vt certum cum filiis regnum tutaretur, Regis mortem, ex eiusdem Regis Iamnei mandatis, militibus celat, vsquequo castellum cepisset: præterea Phariseorum beneuolentiam captat, in quos omnem potestatem transfert, nomen tantùm regium ipsa retinet annos nouem, incipientes anno mundi 3885. ante Christum natum 77. Iose. li. Antiqui. 13. ca. 22. Hæc summum sacerdotem Hyrcanum creauit.

1 2

MITHRIDATES Rex Ponti, dissidentibus Romanis primum sociali bello, deinde civili, Cappadociam occupat, ex eaque Ariobarzanem Regem, amicum populi Romani fugat: mox etiam Bithyniam inuadit, & Paphlagoniam, quorum Reges expellit, anno mundi 3876. ante Christum natum 86. Inde ad Ephesum contendit, & per omnem Asiam literas mittit, ut ubicunque inuenirentur ciues Romani, unico die trucidarentur: quod & factum est: nam vno die octuaginta Romanorum ciuium millia occisa sunt. Causam belli prætenderat, attrectari terminos suos à Nicomede Bithyniae Rege, populi Romani amico. Mittit ad Achaïam Archelaum ducem suum cum hominum 120. millibus, tam equitum quam peditum, per quem Græcia occupata est. In summa fuit hoc bellum Mithridaticum omnium longè maximum: nam cum anni quatuor Pyrrho, 17. anni Annibali suffecerint, hic Mithridates per 40. annos restitit, donec tribus ingentibus bellis subactus, felicitate Syllæ, virtute Luculli, magnitudine Pompeij eneruaretur. Consulito Eutr. li. 5. & Flor. li. 3. item Appi. li. Mithridatico.

HYPsicRATEA, pellex, siue, ut alij volunt, Mithridatis vxor, viri Persici habitum gerens, aderat Mithridati etiam tum cum à Pompeio victus, à suis etiam, præterquam à duobus, sociis relictus est summo in discrimine. Vide Plutar. in Pompeij vita.

SYLLA Romanus Patricius, Cōsul, mittitur à Senatu aduersus Mithridatem. Archelaum Mithridatis ducē obsidet, vincit, ita vt ex 120. hominum millibus vix decem superessent millia Archelao: Athenas capit Sylla anno mundi 3877. ante Christum natum 85. Mithridates 70. hominum millia lectissima Archelao in subsidium mittit: vno atque altero praelio has omnes Mithridatis copias delet Sylla: Archelaus triduo nudus in palude latet. Mithridates pacem postulat: non daturum se respondet Sylla, nisi relictis quæ occuparat, in regnum redeat. Interim Sylla Dardanos, Scordiscos, Dalmatas & Mæsos partim vincit, partim in fidem accipit. Ecce autem interea Romæ Marius & Cor. Cinna nobilissimos ex Senatu interficiunt, multos proscribunt: Syllæ domum evertunt: vniuersus reliquus Senatus ex vrbe fugiens, ad Syllam in Græciam venit, atq; vt patriæ subueniat, precatur. In Italiam ille traiecit, Marianam factionem dissipat: aduersariorum exercitus delet, fundit, obruit. Eutr. li. 5. Appi. li. 1. Flo. li. 3. Dictaturam gerens, ea se abdicauit, rurique agens morbo obiit pediculari.

MARIUS, C. Marij filius, Romæ consulatum gerens infeliciter contra Syllam dimicat, 20000. ex suis perdit: Præneste fugit, obsessus ad mortem compellitur. Eutro. lib. 5. Porrò Flo. li. 3. scribit hunc apud Catuli sepulchrum, oculis, manibus, cruribusque defossis, aliquandiu seruatum, vt per singula membra moreretur.

Q V I N T V S Metellus, Pius dictus est, quod patrem Metellum Numidicum, qui de Numidiæ rege Iugurtha triumpharat, assiduis precibus ac lachrymis ab exilio reuocarit. Hic Prætor bello sociali Marforum ducem interemit: Consul in Hispania Herculeos fratres comprescit, Sertorium expulit, qui redeunte à bello Mithridatico Sylla, in Hispaniam aufugerat, quod partium Marianarum fuisset. Adolescens Metellus in petitione præturæ & Pontificatus, consularibus viris Prælatus est. huius adolescentia priscos vidit mores, senectus autem nouam exorsa est luxuriam, vt Valerij verbis vtar. Hic inter proscriptos à Sylla, cum ad posticum vxoris suæ Bastiæ, clam capite adoperto accessisset, nec admitteretur, quia illum proscriptum diceret vxor, ibidem se transfuerberans, fores sanguine respersit. Cæcilius. Liuius in epito. lib. 89. Vale. lib. 9. cha. 1. hic Consul fuit anno mundi 3884. ante Christum natum 78. palmata veste conuiuia celebravit in Hispania, demissâsq; lacunaribus aureas coronas velut cœlesti capite recepit: aris, thure, Attalicisque aulaïs læto animo excipi passus est, & lautis epulis apparatus ludos interponi.

CLAVDIA, Q. Metelli Pij supradicti fuit filia. Circa hæc tempora locutus esse dicitur gallus gallinaceus in Ariminensi agro, in villa Galerij. Plinius li. 10. ca. 21. id miraculi, in annalibus relatum, editum est (si credere fas est) anno à mundo condito 3887. ante Christum natum 75. nempe M. Aemy. Lepido, & Q. Lucatatio Catulo Romæ Consulibus. Tribunatus plebi restituitur.

ANTIPATER à C. Cæsare Iudææ Procurator designatur anno mundi 3919. ante Christum natum 43.

HYRCANVS Iamnei filius post matrem Alexandram apud Iudæos regnat non ita diu, nam frater eius Aristobulus minor natus, cum fugat: conuenit tandem inter ipsos vt Hyrcanus priuatum, Aristobulus Regem uiuat. verum post an. 6. à Pompeio Hyrcanus restituitur: & partim solus, partim cum Antipatro Herodis patre, administrat: tandem ei aures dentibus præcidit Antigonus, Iosef. lib. I 4. ca. I. & 22.

ARISTOBVLVS itaque regnat apud Iudæos anno mundi 3895. ante Christum natum 67. sed enim Hyrcanus tandem ad Pompeium Magnum confugiens, ab eodem iuuatur, cognita superbia ac iniuria Aristobuli: qui cum bellum Romanis inferre statueret, à Pompeio Ierosolymis præuentus, obsidetur: ad quæ supplex egreditur, pecuniâq; promittit: quam cum primores dare recusarent, relicto Rege Aristobulo apud Pompeium, urbem claudunt, eosque introitu arcent. æstuans ira Pompeius, Aristobulum ligat: atq; urbem magnis viribus dum oppugnat, hæc ab iis qui Hyrcano fauebant, Pompeio traditur: templumq; tertio postquam obsederat mense oppugnat Pompeius, M. Tullio Cicerone, & M. Antonio Romæ Coss. Hircanum summum Sacerdotem appellat: Aristobulum cum duabus filiabus filio vno (alter enim filius Alexander effugerat) victos Romam abducit. tum primum Romanis subiiciuntur Iudæi. Ioseph. li. Anti. I 4. à I. cap. ad 9. & de bel. Iud. li. I. cap. 5. Post annum aufugit Aristobulus à Roma in Iudæam, & regnum iterum affectas, à Gabinio captus, & secundò Romam victus missus est: tandem à Cæsare liberatus, præmissusque in Iudæam, à Pompeianis veneno necatur. Aegesip. li. I.

P. CLODIVS vir claris parētibz ortus, iuuenis quidem audax, incestuosus ac seditiosus, cū amore Pompeiæ Cæsaris coniugis flagraret, clam eius domum ingreditur, vestem ac habitum psaltriæ indutus: spēq; latendi mulieres adductus ob adolescentiæ formam, genasque nondum pubentes turbæ earum, quæ tum in æde Cæsaris sacrum inaccessum viris agebant, immistus, ad Pompeiam ingreditur: deprehensus ac agnitus, etiam Cicero-
ne teste, accusatur: verū iudices tum metu, tum largitione, tum favore eum absoluūt. fit deinde Tribunus plebis, & factione sua Ciceronem in exilium agit, anno à mundo condito 3906. ante Christum servatorem natum 56. cuius domum ac villas incēdit: reliqua bona hastæ subiicit: attamen emit nemo. Tandem à Milone Clodius occiditur, accusatur Milo, patronūque habet Ciceronem, iam antè ab exilio reuocatum. Vide Plutar. in Cice. & Cæs. item Appi. de ciui. Ro. bel. li. 2.

FVLVIA, vxor P. Clodij, quæ postea M. Antonio nupsit, non muliebres artes, non familiam regere curabat, nec priuatum hominem superare contendebat, sed magistratus gerere, & imperantibus imperare, vt sibi magnas gratias deberet Cleopatra, quod institutum ab ea Antonium acceperit. hæc clam noctu profecta, Ciceroni Catilinæ detexit insidias, eūmq; commonefecit vt Cethegum, eiūsq; comites præcaueret. Plut. in Cice. & Anto.

L. IVLIVS Cæsar, C. Iulij Cæsaris Dictatoris pater, Præ-
tura perfunctus, nullis evidentibus causis obiit Pisis, exanimatus
derepente, dum matutino calceatur. Vide Pli. li. 7. ca. 52. Fuit hic
quoque L. Iulius Cæsar Consul cum Antonio, anno præcedente
Consulatum Ciceronis, qui erat annus à mundo condito 3900.
ante verò Christum natum 62. Præturam gessit anno ab hinc
quarto: Prætorque Iberos, hoc est Hispanos, ad Oceanum vsque
subigit, ac paulò post emoritur. Vide Appi. li. 2.

AURELIA vxor L. Iulij Cæsar, & mater C. Cæsar
Dictatoris fuit. Vide Sueton. in Cæsar's vita. Porrò Aurelia fami-
lia, Romæ olim percelebris, à Sabinis, si Festo credimus, oriun-
da, Aurelios nobiles Romanos tulit: qui primùm Aufelij dicti
sunt: quemadmodum & Valesij & Papyrij, postea Valerij & Pa-
pyrij sunt vocitati.

C. IVLIVS Cæsar primus Romæ imperat anno mundi 3917. ante Christum natum 44. huic Consuli decreta est Gallia & Illyricū cum legionibus decem. Nam Asia Pompeij manibus subacta, reliqua quæ restabant in Europa, fortuna in hunc trāstulit. Restabant autē immaniss. gentiū, Galli, atq; Germani: & quamvis toto orbe diuisa, habuit qui vinceret, Britannia. Primò vicit Heluetios: deinde vincendo per bella grauis. vsque ad Oceanum Britannicum accessit. Domuit autē ferè annis novem omnem Galliam quæ inter Alpes, flumen Rhodanum, Rhenum & Oceanum est. Britannos victos (hi Angli sunt) quibus antè ne nomen quidem Romanum cognitū erat, obsidibus acceptis stipendiarios fecit. Germanos etiam trans Rhenum aggressus, immaniss. præliis vicit. Inter tot successus ter, nec amplius, malè illi successum est: in Britannia (Anglia nūc dicitur) vi tēpestatis classe penè absumpta, & in Gallia ad Gergouiā legione fusa: & in Germanorū finibus legatis per insidias cæsis. E Gallia victor rediēs, poscit alterum consulatum, contradicitur ei à Marcello, à Bibulo, à Pompeio, à Catone, iubetūque dimisso exercitu Romā redire. Hinc manat bellum ciuile lachrymabile. Aduersum ille patriam cum exercitu venit: fugit ex vrbe cum Pompeio Senatus omnis in Græciam. Pompeio duce contra Cæsarem bellum parat Senatus, primò prælio vincit Pompeius, deinde in Theſſalia vincit Cæsar. rediēs vincit Pharnacem Cæsar: item in Africa nobiles Rom. cum Iuba rege: & in Hispaniis filios Pompeij, vbi primo congressu in tantum discrimen venit, vt se voluerit occidere. Tandem omnium victor, dum Romæ insolentius agit, cōiurant in eum 60. senatores, equitesque. Senatus die in curia 24. vulneribus mactatur, post assumptum imperium an. 3. alij dicunt 4. vixit annos 56. Cōsulito Sucto. in Cæs. Plut. item in Cæsaris vita.

COSSVTIA, quæ familia equestri, admodum diues fuit, prætextato C. Iulio Cæsari nupsit, quam postea dimisit. Sueton. in Cæsa.

CORNELIA, Cinnæ quartum Cōsulis filia, secunda Cæsaris vxor fuit, ex qua mox Iuliam suscepit. hanc vt repudiaret compelli à Dictatore Sylla nullo modo potuit: quamuis & sacerdotio, & vxoris dote, & gentiliciis hæreditatibus mulctaretur. Quæstor Cæsar Iuliam amitam, vxorémque Corneliam defunctas, laudauit è more pro rostris.

POMPEIA, tertia Cæsaris vxor fuit, Q. Pompeij filia, L. Syllæ neptis, cum qua diuortium fecit, adulteratam opinatus à P. Clodio: dicebátque, *Cæsaris thorum non tantum crimine, sed & criminis suspitione carere debere.* Suet. & Plutar. in Cæsar.

CALPHURNIA L. Pisonis filia, fuit quarta Cæsaris vxor, cum in Consulatu ei successurus esset ille L. Piso. hæc post viri necem omnem pecuniam ad M. Antoniũ tulit. Suet. in Cæs.

POMPEIVS, parta ingenti felicitate, & celeritate de piratis victoria, mox bellum contra Mithridatem suscepit anno mundi 3897. ante Christum natum 65. quem in Armenia minore nocturno pralio vicit, ac 40000. eius militum occisis, 30. tantum de exercitu suo perdidit: Mithridates cum vxore & duobus ex suis fugit. Tigranes maioris Armeniae rex Pompeio se dedit, ad genua eius procubuit, in cuius manus diadema collocauit, quod ei reposuit Pompeius. Orodem Albanorum regem vicit: rogatus, veniam ei ac pacem concessit. Iberiae quoque regem acie vicit. Armeniam minorem Deiotaro Galatiae regi dedit, quod opem tulisset ei aduersus Mithridatem. Attalo & Pylemeni Paphlagoniam tradidit. Aristarchum Colchis regem imposuit. Mox Ituraeos & Arabes vicit. Seleuciam Antiochiae vicinam, libertate donauit, quod Tigranem non recepisset: Antiochenis obsides reddidit. Inde ad Iudaeam transgressus, Ierosolymam tertio mense capit: 12000. Iudaeorum occidit, reliquos in fidem accipit. Post aliquot annos exarsit bellum ciuile (commune potius, ac plus quam bellum vocat Florus) omnium turbulentiss. ac pestilentiss. inter Pompeium & Caesarem. Primo congressu victus & fugatus Caesar, euasit: quia nocte interueniente Pompeius sequi noluit: dixitque Caesar, *nec Pompeium scire vincere: & illo tantum die se potuisse superari.* Deinde apud Pharsaliam pugnatur, vtrinque summa contentione: victus tamen Pompeius ad Ptolemaeum, cui tutor à senatu datus fuerat, fugit. is fortunam magis quam amicitiam secutus, Pompeium occidit anno mundi 3917. ante Christum natum 45. Vide Eutro. libr. 6. Plutar. in Pom. Appia li. 2. Iosep. lib. 14. cap. 8.

IVLIA C. Caesaris & Corneliae filia, Pompeij fuit vxor, quae dum filiam parit, emoritur.

M. P O R. C A T O, cognominatus V t i c e n s i s, quòd post Pharsalicam pugnam V t i c æ seipsum interfecerit, Catonis maioris, qui Cēsorius dictus est, pronepos fuit. Hic relictus parentum orphanus, cū fratre Cēpione & sorore Portia, apud Liuium Drusum auunculum educatur. Romæ Tribunus plebis fuit anno mūdi 3903. ante Christum natum 59. fuit quoque tribunus militum, item Prætor audacia, fortitudine ac decore, nihilo antiquo illo Catone proauo inferior apparuit. Consulatum petēs, victus à competitoribus, non ægrè tulit repulsam, nec erubuit, erubescētibus interim amicis: quinimò sequenti die sine calceis & tunica in forum vt solebat, iuit: cum familiaribus ambulauit: se se ad faciē faciens non nisi turpibus rebus erubescere. Tandē deuictō Pompeio, cuius partes secutus fuerat, V t i c æ, quæ vrbs in Africa est, gladio se transfixit, bis perlecto prius (vt ferunt) libro Platonis de animæ immortalitate. hic Cato minor dictus est: nam alter fuit dictus maior. Horum duorum Catonum innocentia, & sapientia in prouerbium abiit: vnde Iuue.

Tertius è cælo cecidit Cato.

Huius cognita morte exclamauit Cæsar, *Inuideo morti tuæ Cato, nam & tu gloriæ meæ pro salute tua inuidisti*, filiūque eius vita donauit. Vide Plutar. in eius vita. & Apoph. Eras. li. 5. & 8. item D. Augusti. li. de ciuitate Dei 1. ca. 23.

I V B A Mauritanix Rex, Pompeij partibus fauēs, Curionem à Cæsare in Africam missum cum copiis deleuit, anno mundi 3916. ante Christum natū 46. hic victo Pompeio, cum Scipione copias iunxit. Victi à Cæsare Iuba & Petreius, cū nec fugā nec salutem sperarent, inedia vulneribūque se adinuicem tandem confecere. Vide Appi. li. 2. & Plut. in Cæs.

PORTIA Catonis Vticensis filia, vxórque Bruti fuit: hæc accepta viri morte, cùm ipsa quoq; mori statuisset, nec diu superesse viro quem tantopere diligebat, nemo amicorum assentiebat: quinimo diligenti cura cùm id prohiberent, hæc ex igne ardetes prunas corripiens, in os sibi coniecit, deinde os, diemque clausit. Plutar. in vita Bruti. Vale. li. 3. & 4. ca. 2. & 6. Appi. li. 15. De hac sic scribit Martialis, li. Epigrammatum primo:

*Coniugis audisset fatum cùm Portia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor:
Nondum scitis (ait) mortem non posse negari:
Credideram satis hoc vos docuisse patrem.
Dixit, & ardetes avido bibit ore fauillas:
I nunc, & ferrum, turba molesta, nega.*

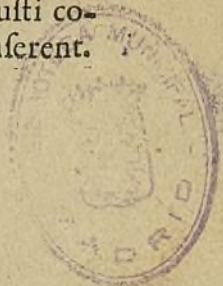
MARTIA, Catonis filia minor fuit, quæ cùm interrogaretur, cur de mortuo marito priore, alteri non nuberet, respondit se non inuenire virum qui se magis vellet quàm sua. quo responso ostendit diuitias magis in vxoribus eligi solere quàm pudicitiam. Quæsitum est iterum ab ea quis esset illi extremus dies luendi maritis: (respondit hæc) qui & extremus vitæ dies mihi erit. Vide Eras. Apoph. li. 8.

CICERO, Ro. oratorum facilè princeps, obscuro satis loco natus, ingenio atque eloquentia nobilè se præstitit. honorum desiderio forensibus causis se obtulit: in pronunciando primùm laborauit, sicut & Demosthenes: in iocando nimius, plerosque acriter offendit. Difficilem Roscij causam cum laude sustinuit: vnde & odiũ Syllæ conflauit: cui cedens in Græciã abiit: philosophos ac oratores Athenis audiuit. Vim opum paruã licet, sed sumptibus suis cùm satis concinnam haberet, admirationi est habitus, quòd neq; mercedes, neque nummorũ quicquam in actionibus forensibus caperet. Catilinæ conatibus tam diligenter ac prudenter obstitit, vt *primus pater patriæ* diceretur. In P. Clodiũ testis fuit. Ab eodem Clodio Tribuno plebis aqua & igni interdictus est, ac in exilium actus: vnde post aliquot menses cum omniũ plausu, atque etiã laudibus ornatus, rediit. Proconsul, in Ciliciam exercitum 12 000. peditum, 2600. equitum traiecit: munera à Regibus sibi oblata renuit. Tandem cùm Cæsari aduersus M. Antonium fauisset, ab hoc Antonio miserè contrucidari iubetur, anno mundi 3922. ante Christum natum 40. Plutar. in Cice. Cæsarem post Pharsalicam victoriam pertimescebat (Pompeianarũ siquidem partium fuerat) Cicero, attamen Cæsar illi occurrens, cum præsalutauit, atque in honore habuit.

L. MVNATIVS Plancus Romæ Consul fuit eodẽ anno quo Cicero interfectus est. Is dum Galliam Comatam regit, Lugdunum condit, aut (vt alij volũt) instaurat: item Rauricam, quæ nunc est Basilea. Huius sententia, Octauio Augusto, Augusti cognomen inditum est, cum alij Romulum potius dici censerent. Sueto. in Aug. Volater. li. 18.

PACORVS Parthorum Rex, Antigono fauens, Hierusalem venit, prætextu cõponendæ seditionis obortæ inter Iudæos, partim Phaselo & Hyrcano, partim Antigono fauentibus: re vera autem principatum Antigono traditurus: itaque per dolum Phaselum ad Barzafarnem, Persarum satrapam, mittit: Phaselus cum Hyrcano ligatus à Parthis est, quibus talenta mille, ac mulieres quingentas pollicitus erat Antigonus. hac via Iudææ Rex à Pacoro constitutus Antigonus, Hyrcano sibi à Parthis tradito, dentibus aures præscidit, ne quando summum obiret sacerdotium: nam lex integros tantum admittebat. Phaselus autem, cum se occidendum sciret, maluit præuenire, saxoque caput allidens, emori: porro Herodes Phaseli frater, fuga salutem quærit: atque à Senatu Ro. ob patris beneficia, Iudææ Rex declaratur. huius Pacori pater, Crassum Ro. dolo circumuentum interfecerat, quã maculam Ventidius Bassus, M. Antonij legatus, deleuit, pacorum cum exercitu ad internecionem cædens. Vide Aegelsip. li. i. & Iose. li. 14. ca. 22. & 23.

ANTIGONVS Aristobuli filius, Pacori, vt dixi, auxilio Iudæam occupat, anno mundi 3924. ante Christum natum 38. eodem ferè tempore, Herodes Antipatri filius, ac Phaseli frater, qui cum Antigono, prius congressus, eum vicerat, nunc autem à Pacoro fugatus, Romam peruenerat, à Senatu Iudæorum Rex designatur: ac post an. 4. ipse cum Sosio Romano Hierusalem capit: Antigonum Sosius ad M. Antonium mittit, à quo securi percutitur. Vide Iose. li. 14. ca. vltimo.

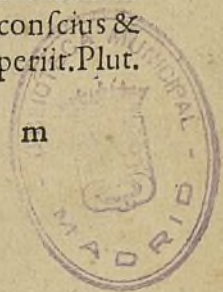

C. CASSIVS, vir Bruto familiaris, sed tamē dissimili ingenio, ac varius & impurus fuit, omnisq; autoritatis, potestatis, ac tyrannidis aduersarius: testis sit Faustus ab eo, adhuc adolescente, in maxillam percussus, quod Syllam patrem nimis commendaret, talique patre gloriaretur. in summa ferus & truculentus ille, odia priuata cum Cæsare exercuit: priórque super insidiis & parricidio in Cæsarem, Brutum conuenit, quem inflammavit, impulitque, priuatè magis inimicus Cæsari, quàm publicæ tyrannidi. dicitur enim Brutus dominationem grauiter tulisse, sed Cæsius odissè dominantem. Itaque conspiratione facta, Cæsius comite Bruto, Cæsarem in curia opprimit. Plutar. in Bruto. Cæsius deinde cum Bruto, ab Augusto & Antonio victus, desperata salute, eodem quo Cæsarem interfecerat gladio, seipsum interfecit anno mundi 3922. ante Christum natum, 40. Vide Plut. in Cæs. & Bruto.

BRVTVS bonarum artium disciplina & philosophiæ studiis imbutus, mores suos natura graues & humiles, ciuilibus negotiis excitans, ad bonum & æquum modestissimè ferri visus est. Pópei partes secutus est, cuius causam quàm Cæsaris iustiorē æstimabat. Valuit primò gratia apud Cæsare, atq; quantum voluit impetrabat, sed hinc eū sodales Cæsij abstraxere, ipsūq; planè in perniciem adduxere. nihilominus tamē bello ciuili Cæsar suis militibus iussit vt cauerent eum occidere, sed eum volentem ad se adducerent, nolentem, liberum abire sinerent. tandem multis ab eo acceptis beneficiis, cum parricidij illius conscius & confors cum Cæsio fuisset, eodem quo Cæsius fato perit. Plut. in Bru. & Appi. li. 2.

m

HERODES Magnus, dictus Ascalonita, Antipatri Iudææ Procuratoris filius, primus fuit Iudæorum Rex ex alienigenis (nam erat Idumæus) anno mundi 3927. ante Christum natum 35. iam aliquot ante annos à Ro. Senatu Iudæorum Rex fuerat designatus. hic diligebatur ab Augusto, qui regnū eius auxit, adiecta Samaria, atq; aliquot aliis vrbibus ac castellis. Herodes vicissim in honorem eius templum atq; vrbē extruxit, quam de nomine eius Cæsaream vocavit. Alexandrū atq; Aristobulū filios, Romæ erudiendos curavit. Arabes vicit. Templū funditus deposuit, summāq; magnificētia aliud secundū, figuram primi, cōstruxit. Huius temporibus terræ motus in Iudæa, 30000. hominum peremit. Vide Iosep. de bel. Iud. li. 1. ca. 14. Crudelis hic, vxorem, filios, amicos, occidit, legis etiam interpretes, ac statim post Christum natum Beth-lehemitas infantes puerulos, innocētes interfecit, non redeuntibus Magis, quibus abeūdi potestatem fecerat, ad Christum seruatorem nuper natum disquirendum, non tamen ex animo. Vide Matth. ca. 2. & Iose. li. Antiq. 14. 15. & 16.

MARIAMNE, filia Alexandræ, vxórque supradicti Herodis fuit, quam ille ob pulchritudinem valdè dilexit. hæc cum casta esset, animo tamē interim satis rigido ac præfracto, meridie quadam recusavit viri amplexus, quinetiam improperavit ei parricidium. Id ægerrimè tulit Rex: quod sentiens Regis soror Salome, pincernam regium instruit, qui persuadeat Regi Mariamnem ei confecisse potionem. quare indignatus Rex, de vxore supplicium sumit. Vide Iosep. li. Antiq. 15. ca. 3. & 9. item. li. 18. ca. 11.

C. ME COENAS à regibus Thuscis originem trahēs, iu-
uenis poemata scripsit. perfugium fuit Poëtarum atque oratorū:
huius munificentia Vergiliū, Horatiū atq; alios complures dita-
uit, vnde Mecœnates hodie quoq; vocamus qui Poëtis fauēt. re-
prehensus interim est quòd oratione, cultu atq; animo esset mol-
liori, quam obrem Octavius suis hunc epistolis per iocū exagita-
bat. ortos Romæ habuit amœniss. vbi versari consuevit, & de li-
beralibus disciplinis cum amicis disceptare. ad hos sæpe diuertit
Octavius, quòd à curis liberū haberet animū in eo quietis seces-
su. taciturnus fuit, nec tamen interim monere ac reprehēdere Au-
gustū dubitauit. Hic vr̄bis custodiis præpositus, vbi res exigeret,
sanè exsomnia, resurrecturi belli ciuilis restinxit initium, oppres-
so M. Lepido iuvene, forma quàm mente meliore, qui de Augu-
sto interficiendo cōsilia inierat. Vide Velleiū Paterc. Cri. & Sue.

VERGILIUS natus est in vico Ande, non procul à Mā-
tua, parentibus sat obscuris anno mundi 3895. ante Chri. nat.
67. nec vagissē nascēdo ferūt. tam probus extitit, vt Parthenias
dictū sit: valuit gratia apud Augustū, tū ob mores, tū ob poema,
vt nil nunquam ei denegarit petenti: quinimo bona cuiusdam
exulis offerēre Augusto recusauit Vergilius. Bucolica tribus an.
Georgica 7. Aeneid. 10, an. conscripsit. huius eclogā cū per can-
tores recitatam intellexisset Cicero, dixit, *magna spes altera Romæ:*
quæ verba postea Aeneidi inseruit Verg. Ro. populus auditis ali-
quando in theatro eius versibus, surrexit vniuersus, & spectātem
Vergilium, veneratus est sic quasi Augustum. Porro Aeneidos
tāta fuit fama, vt scriberet Prop. *Cedite Rom. scriptores cedite Graij:*
Nescio quid maius nascitur Iliade. Hanc tamen Aeneida vr̄ere
voluit, & testamēto mādauit: hoc tandē ipse sibi epitaphiū fecit:

Mantua me genuit: Calabri rapuere: tenet nunc

Parthenope: cecini pascua, rura, duces. Vide Cor. Taci. & Crini.

SIBYLLA Phrygia, Ancyrae vaticinata dicitur : est autem Ancyra Asiae minoris vrbs, inter Paphlagoniam & Galatiam. Vide Lactan. li. i. ca. 6. at verò de nominis Sibyllae origine sic apud Caelium Rhodig. li. i 4. ca. i. scriptum reperi : Dardanus ex Samo profectus, Teucrorum Regis filia, nomine Neso, duxit vxorem, ex qua nata illi filia vaticina, nomine Sibylla, ex qua in vaticinatrices omnes propagatum sit nomen, ob theophoriae cognationem quandam. Huius Sibyllae Phrygiae haec fertur prophetia:

Tuba de caelo vocem luctuosam emittet, tartareumque chaos ostendet dehiscens terra: venient ad tribunal Dei Reges omnes: Deus ipse iudicabit pios simul, & impios: demum impios in ignem mittet: qui autem pietatem coluerunt, iterum viuent. Item: flagellabit Deus potentes terrae: ex olympo excelsus veniet.

SIBYLLA Tyburtina, siue Tyburs, proprio nomine Albunea, Tyburi olim vt Dea culta est, iuxta ripas Anienis, in cuius gurgite simulachrum eius inuentum esse dicitur, habens praemanibus librū: cuius Sibyllae sacra, Senatus Rom. in Capitolium transtulerit. Vide Lactan. vt supra. Caeterum Sibyllarum trium statuas iuxta rostra positas, ad suam vsque aetatem perdurasse, autor est Pli. li. 3 4. ca. 5. quānam illae sint, non constat: attamen liceat coniecere hanc ex illis tribus vnam fuisse, cuius extaret effigies. Huic haec tribuitur prophetia:

Nascetur Christus in Beth-lehem, & annuntiabitur in Nazareth, regente Tauro pacifico fundatore quietis: O felix illa mater, cuius vbera ipsum lactabunt!

C. OCTAVIVS, pater Augusti, à principio ætatis, & re & æstimatione magna fuit: amplis innutritus opibus, honores et adeptus est facilè, & egregiè administravit. Prætor Macedonia, fugitivos, reliquam Spartaci & Catilinæ manum, in itinere deleuit. Prouinciæ præfuit non minore iustitia quàm fortitudine: nam Bessis ac Thracibus magno prælio fufis, ita socios tractauit, vt epistolæ Ciceronis extent, quibus Quintum fratrem, eodem tempore parum secunda fama Procōsulatum Asiæ administrantem, hortatur & monet vt imitetur in promerendis sociis, vicinum suum, hunc inquam, Octauium. Decedēs Macedonia priusquam confiteri se candidatum Cōsulatus posset, morte obiit repentina, superstitibus liberis, Octauia maiore, quam ex Ancharia, & Octauia minore, item Octauio, nondum Augusto, quos ex Accia susceperat. Consulito C. Suetonium Tranquillum in Augusti vita.

ACCIA, C. Octauij patris Augusti vxor, M. Accio Balbo, & Iulia, sorore C. Cæsaris, genita est. Balbus paterna stirpe Aricinus, multis in familia Senatoriis imaginibus clarus, à matre Magnum Pompeium arctissimo contingebat gradu: functusque honore præturæ, inter 20. viros agrum Campanū plebi, Iulia lege, diuisit. Suet. in Aug. fuit hæc Accia imperatoris Augusti mater.

m 3

OCTAVIVS Augustus, C. Cæsaris auunculi hæres, Romæ imperat anno mundi 3921. ante Christum natum 41. Hic primum cum M. Antonio, Marcôque Lepido, dein tantum cum Antonio 12. ferè annos, nouissimè verò 44. solus remp. tenuit. Antonium vicit nauali pugna apud Actium. Deinde Romanò adiecit imperio Aegyptum, Cantabriam, Dalmatiam, sæpe antè victam, sed penitus tunc subactam: Pannoniam, Aquitaniã, Illyricum: Rhetiam, Vindelicos, & Salassos in Alpibus: omnesque Ponti maritimas ciuitates. Armeniam à Parthis recepit: obliides, quod nulli antea, Persæ ei dederunt: quin etiam signa Romana, quæ Crasso victo ademerant reddiderunt. Scythæ & Indi, quibus antea Romanorum nomen incognitum fuerat, munera & legatos ad eum miserunt. Galatia sub hoc prouincia facta est, cum antea regnum fuisset. Multi Reges ad eum ex regnis suis venerunt, vt ei obsequerentur. Hic in bello felix, in pace moderatus, in cunctos liberalis, in amicos fidus extitit, quos tantis euexit honoribus vt penè fastigio suo æquaret. Nullo tempore res Romana magis floruit. Ab initio principatus eius ad finem vsque 56. anni numerantur: anno autem 42. imperij huius, natus est Dominus noster Iesus Christus. Vide Euang. Lucæ 2. cap. item Sueto. in August. & Eutro. lib. 7.

CLAVDIA priuigna Antonij, Fuluiæ ex P. Clodio filia, vix dum nubilis, vxor fuit Augusti, quam dimisit intactam adhuc & virginem, exorta similitate cum Fulvia focu: mórque Scriboniam accepit. Sueto. in Aug.

SCRIBONIA Imperatoris Augusti vxor fuit, postquàm ille dimisisset supradictā Claudiam, quæ illi in matrimonium pacta fuerat, sicuti diximus. Porro Scribonia hæc nupserat antè duobus Consularibus, & ex altero quoq; mater fuerat: cum hac etiam diuortium fecit Augustus, pertæsus (vt scripsit) morum eius peruersitatem: ex hac filiam Iuliam suscepit. Vide C. Suetonium Tranquillum in vita Octauij Augusti, Romanorum imperatoris secundi.

LIVIA Drusilla vxor quoque fuit Augusti, quam matrimonio Tiberij Neronis, & quidem prægnantem abduxit, dilexitque ac probauit vnicè ac perseveranter. Ex hac nullos suscepit liberos, cum maximè cuperet: infans qui conceptus erat, immaturus est editus. in osculis Liuię, & in hac voce defecit Augustus: *Liuiæ, nostri coniugij memor viue, ac vale*: fortitus exitum facilem, & qualem semper optauerat. Vide Suetonium Tranquillum in Octauio Augusto.

m 4

SIBYLLA Europa, siue Europea, vulgò vndecima inter Sibyllas, hoc est fatidicas, & Deo plenas, consiliq; diuini participes mulieres annumeratur. De hac non memini me vsquam quidquā apud autores legisse, nisi quòd libellus ille vetus, qui de Sibyllarum vaticiniis est, Sibyllæ huic hanc tribuit prophetiam:

Veniet ille, & transibit montes & colles, & latices Sylvarum olympi: regnabit in paupertate, & dominabitur in silentio: & egredietur de utero virginis.

SIBYLLA Aegyptia, quam supradictus libellus Sibyllam Agrippā vocat, ab Aeliano inter quatuor Sibyllas enumeratur: quæ sunt hoc ordine, Erythræa, Samia, Aegyptia, & Sardiana. Sibyllas porrò in iis quæ de Christo, aut aliis ad humanam salutem spectantibus, sunt vaticinata, probabile habet D. Augu. (seu bonæ fuerint seu malæ) à Deo edoctas fuisse: nam prophetiæ donum bonis esse commune ac malis. Vide S. August. de ciui. Dei li. 18. ca. 23. & Cæl. Rhodig. li. 2. ca. 37. nec me fugit de quadam Sibylla mentionem fecisse Diod. Sicu. li. 5. Huius Aegyptiæ Sibyllæ hæc circumfertur prophetia:

Inuisibile verbum palpabitur, & germinabit vt radix, & siccabitur vt folium, & non apparebit venustas eius. &c.

M. AGRIPPA in pedes dicitur ex vtero matris egressus, unde nomen auspicatus sit vnico felicitatis exemplo, quanquam ille plurima sit passus, duabus susceptis Agrippinis: quibus C. Caligula & Nero, principes, totidem generis humani faces geniti sunt. Hic gener fuit Augusti, coronâq; nauali ab eo donari meruit bello Actiaco, anno mundi 3930. ante Christum natum 32. de quo Verg. lib. 8. Aene.

Parte alia ventis, & Dijs Agrippa secundis.

Altera Agrippinarum, nempe filia Agrippae huius, nupsit Germanico, quae peperit C. Caligulam, altera verò, neptis ex filia, Domitio Neroni primum nupsit, ex quo Neronem peperit, deinde Claudio Caesari, quem postea boletio sustulit. Hic M. Agrippa aquam Marciam, omnium saluberrimam, Romae restituit: cōplurâq; alia praestitit, de quibus vide Plinium lib. 31. ca. 3. atque aliis in locis, maximè li. 16. ca. 4. & li. 7. ca. 8. Fuerunt alij Agrippae, vt Menenius, item filius Aristobuli, à Tiberio coniectus in carcerem, & à C. Caligula liberatus, Rexque Iudaeae factus: de quo vide in 2. huius operis parte.

IVLIA Augusti & Scriboniae filia, quae primum pacta fuerat Marcello adulescenti, vt is obiit, M. Agrippae supradicto nupsit: quo defuncto, Tiberio Augusti priuigno, nupsit, qui coactus est ab Augusto praegnantem vxorem, & ex qua iam pater erat, dimittere: vt in Tiberio dicemus. Hanc omnibus probris contaminatam, relegauit Augustus per quinquennium: vsum vini, & delicatorem cultum ei ademit: neque adiri à quoquam nisi se consulto permisit. haec Agrippinam peperit, quae Germanico vxoris suae nepoti collocauit Augustus, ex quo Agrippina secundae alteram Agrippinam peperit, Neronis matrem. Suet. in Augusto.

m 5

M. ANTONIVS Consul, partiū Cæsaris, ciuilibus bellis opprimere Cæsaris interfectores, quibus Senatus fauebat, conabatur: turbata hic rep. multaq; scelera cōmittens, à Senatu hostis iudicatus est. missi sunt aduersus eum Cofs. Panfa & Hircius, & Augustus 18. annorum: vincitur, sed Lepido operā dante, cum Augusto pacem facit: diuiditur respub. Antonius Asiam, Pōtum, oriētem sortitur: deinde repudiata sorore Augusti, Cleopatram vxorem ducit, ex qua suscipit vnico partu Solem & Lunam: (sic enim vocauit gemellos, marem & femellam.) contra Persas pugnat, vincit. Cleopatra itaq; muliebri cupiditate optans Romæ quoq; regnare, Antonium ad suscipiendum bellum ciuile cogit: vincitur ab Augusto nauali pugna, apud Actium, in Epiro: fugit in Aegyptum, seipsum interimit. Cleopatra aspidem admittit, cuius veneno extinguitur, anno mundi 3934. ante Christum natum 28. Vide Eutr.li.7. Suet.in Octa.

CLEOPATRA Aegypti regina, non vsque adeo elegāti forma præstitit: verū moribus suauiss. ac facundia, forma adiuta, omnes in admirationē trahebat. lingua sua velut instrumento plurium chordarum, apud quasuis gentes promptē utebatur: paucis nationibus per interpretem loquebatur. Hæc anno mundi 3923. ante Christum natū 39. ad Antonium incredibili pompa per Cydnum amnem nauigauit: erat enim aurea puppis, vela purpurea pandebantur, remi argentei ad fistulæ tibiæque modos agitabantur: ipsa regina sub tentorio aurato requiescēs, ad similitudinem Veneris ornata erat: pueri vtrinq; collocati piētis Cupidinibus persimiles: puellæ insignes, Nereidum & Gratiarum stolis, gubernaculis incumbebant, rudentibus annitebātur: ancillæ ornatiss. omnes ripas fluuij complebant vaporibus. Plu.in Anto.

C. MARCELLVS, Octaviæ, sororis Augusti vir, ex ea Marcellum suscepit, qui ab Augusto adoptatus est, anno 16. ætatis, inciditque in valetudinem, ac 18. obiit, cum ædilitatē gereret. huic, tantum pueritiam egresso (vt inquit Suet.) Augustus Iuliam suam filiam ex Scribonia nuptui dedit, deinde, vt is obiit, Marco Agrippæ. Huius adolescentis generosam indolem describit Vergilius 6. Aeneidos, deflens immaturum eius obitum aliquot versibus, quos recitauit coram Augusto & Octavia: sed vbi tandem ad nomen Marcelli ventū est, perculsa dolore filij demortui mater, decidit, quasi intermortua, silentiōq; imperato, iussit pro singulis versibus dena sestertia numerari, quæ valent ducentos aureos. in summa 5000. aureorum pro 18. versibus reportauit, qui sic incipiunt apud Verg. li. 6. Aene. ad calcem:

Atque hic Aeneas (vnā namque ire videbat

Egregium forma iuuenem, & fulgentibus armis) &c.

Multū sanè abest vt tam officiosos ac munificos se hodie in Musas præstent principes viri, quàm se erga Verg. præstitit Octavia, quæ etiam in filij memoriam ac decus, bibliothecam extruxit: Augustus verò theatrū huius Marcelli nomine inscripsit. Vide Sue. in Aug. & Plut. in M. Cl. Marcello, de quo diximus supra. pa. 138. cuius progenies ad hunc C. Marcellum propagatur.

OCTAVIA Augusti soror, non ex eadē matre (hæc enim ex Ancharia, ille ex Tatia natus est) forma, moribus, ingenio præstans, nupsit Antonio (mortuo C. Marcello priore marito) quam susceptis etiam ille ex ea liberis, dimisit, superinducta Cleopatra. Vide Plutar. in Anto.

TAVRVS Cæsaris Augusti præfectus, totâ penè Siciliam ferro perterritam, in fidem recepit. 44. legiones sub vnus tunc imperio Augusti erant: milites multitudine ferociores, quosdam pro ambiendis agris tumultus excitauerunt, sed Cæsar animo ingēs, 20000. militum exautorauit, 30000. seruorum dominis restituit, 6000. quorum domini non extabant, in crucem egit. Vide Suet. in Augusto. Id factum est circa annum mundi 3932. ante Christum natum 30. Cæterum de ratione legionum Romanarum Consule Vegetium, & Budæum de Asse, li. 3.

QVINTILIVS Varus nobilis Romanus fuit, qui Dux expeditionis Germanicæ (præfecerat siquidem illum tribus legionibus Augustus) ab Arminio dolo circumuentus, cum suis legionibus est interfectus: qua clade penè exitiali, vsque adeò consternatum ferunt Augustum, vt per continuos menses, barba, capillôq; summissio, caput interdum foribus illideret, vociferans, *Quintili Vare, legiones redde*: diemque cladis quotannis mœstû habuerit, ac lugubrê. Is Varus fuit Vergilij amicus, cuius meminit Ecloga 6. & 9. honorificè, his, atque aliis versibus:

Vare tuum nomen (superet modò Mantua nobis:

Mantua, v. æ misere, nimium vicina Cremonæ)

Cantantes sublime ferent ad sydera cygni.

Cæsus est cum suis legionibus Varus à Germanis anno mundi 3972. decem annis post Christum natum. Sueto. in August.

Hactenus huius operis pars prior: sequetur subinde posterior.

INDEX PRIORIS

PARTIS HVIVS OPERIS.

ORDINE ALPHABETICO

DIGESTVS.

Arö pag. 26	Antigonus Gonatas De	Brutus Ascanij nepos
Abrahā 19	metrij filius 136	58
Abesā 52	Antigonus Aristobuli	Brutus Rom. 161
Abia, seu	filius 160	Bupalus 106
Abiam 64	Annibal 140	C Admus 29
Abimelech 35	Ad, siue Ehud 31	C. Cassius 161
Accia 165	Archilochus 91	C. Iulius Caesar 154
Achab 67	Arphaxad 8	C. Octavius 165
Achas 81	Aristoteles 124	C. M. Coriolanus 112
Achilles 50	Aristobulus filius Hir-	C. Mecænas 163
Adam 5	cani 144	C. Marius 146
Aegeria 87	Aristobulus Iamnei fi-	Calphurnia 155
Aeneas 54	lius 151	Cambyfes 108
Aesopus 102	Artaxerxes 116	Candaules 86
Agamemnon 47	Artemisia 126	Cassander 134
Agar 20	Asa 64	Cato Vticensis 157
Ahias 63	Ascanius 56	Cecrops 25
Alcibiades 120	Ascatades Ass. rex 25	Cham 7
Alexāder Magnus 131	Aseneth 23	Chilo 98
Alexander Pyr. fil. 137	Assasia 119	Cicero 159
Alexandra 147	Athalia 71	Cimon 114
Altadas 24	Atlas 24	Claudia Metelli fil. 150
Amasius 73	A. Posthumius Albi-	Claudia vxor Aug. 166
Amon 88	nus 138	Cleobulus 100
Amphion 33	Aurelia 153	Cleopatra 170
Amri 66	Axa, siue Acfa 31	Cloelia 113
Ancus Martius 89	Aasa 65	Comerus Gallus 10
Androgeus 36	B Barac 34	Cornelia Ces. vxor 155
Andromache 42	Baruch 92	Cornelia Grac. vx. 145
Andromeda 28	Belus Iuppiter 10	Conon 121
Anthermus 106	Berenice 133	Corax 29
Antigonus Alexandri	Bias 99	Cossutia 155
Dux 135	Brenno seu Brēnus 125	Crates 123
		Cræf

INDEX.

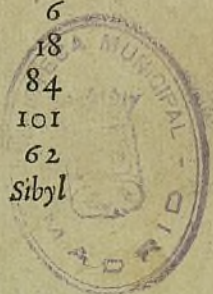
Cræsus	103	Ezechiel	95	Ignogne	58
Curetes	25	Fvlua	152	Ioas Rex Iudæ	73
Cyrus	104	GEdcon	35	Ioas Rex Israel	75
D Alida, seu Dalila	57	GGyges	86	Ioachas	75
Daniel	95	HEber	9	Ioachin	93
Darius	110	HEctor	42	Ioacim, seu Eliacim	93
David	61	Hecuba	41	Ioathan	78
Debora	34	Helena	48	Ioiada	72
Deianira	37	Hercules	37	Ionatas	143
Demetrius	135	Herodes Ascolonita	162	Ioram Rex Iuda	69
Demosthenes	128	Hermione	55	Ioram Rex Israel	70
Deucalion	25	Hersilia	82	Iosaphat	69
Dido	74	Hesiodus	59	Ioseph filius Iacob	23
Diogenes	123	Hippodamia	32	Iosias	88
Dionysius Siciliæ Tyrannus	130	Hippolyte Amaz.	45	Iosue Israelitarum Dux	27
Dionysius Hammonis filius	16	Hipponax	106	Isaac	21
Dionysius Bacchus	30	Holofernes	108	Ismael	20
Dionysius Sebasus	30	Homerus	59	Isis	17
Dirceus Poëta	76	Hosea, seu Osee	80	Iuba	157
E La	66	Hypsicratea	148	Iudas Machabeus	142
Eleazarus Onice filius	139	Hyrceanus Simonis filius	144	Iugurtha	146
Eleazar Aaronis filius	27	Hyrceanus fili. Iānei	151	Iulia Iulij Cesar. fil.	156
Elias	68	Iacob	22	Iulia Augusti filia	169
Eliacim, seu Ioacim	93	Iair	35	Lais	128
Eliseus	68	Iamneus	147	Lampedo, seu Lāpeto Amaz.	44
Epaminondas	122	Ianus	15	Latinus	53
Epicurus	132	Iaphet	7	Lauinia	53
Epimenides	109	Iasius Ianigena	25	Lia uxor Iacob	22
Esaías	85	Iehosua	105	Liua Drusilla	167
Esdras	116	Iehu	72	L. Iulius Cesar Imperatoris pater	153
Eua	5	Iephthe	52	L. Munatius Plācus	159
Euander	40	Ieremias	92	L. Quintius Cincinnatus	117
Europa	36	Ieroboam fil. Ioas	77	L. Tarquinius Superbus	
Ezechias	81	Ieroboam filius Nabat	107	Lucretia	111
		Rex Israel	63		Lyc
		Iezabel	67		

INDEX.

<i>Lycurgus</i>	76	<i>Ochofias Rex Iuda</i>	71	<i>Prolemæus Philadel-</i>	
<i>Lysander</i>	121	<i>Ocrisia</i>	101	<i>phus</i>	139
<i>Lysimachus</i>	136	<i>Octavius August.</i>	166	<i>P. Clodius</i>	152
M <i>Annahen</i>	79	<i>Octavia</i>	171	<i>P. Cornelius Scipio</i>	141
<i>Manasses</i>	85	<i>Olympias mater Alex.</i>		<i>Pythagoras</i>	109
<i>M. Agrippa</i>	169	<i>Mag.</i>	127	<i>Pyrrhus</i>	137
<i>M. Antonius</i>	170	<i>Orestes</i>	55	Q <i>Vintilius Varus</i>	
<i>M. Clau. Marcellus</i>	138	<i>Orithya Amaz.</i>	46		172
<i>Mariamne</i>	162	<i>Osiris</i>	17	<i>Q. Metellus Pius</i>	150
<i>Marius</i>	149	<i>Orthoniel</i>	31	R <i>Achel</i>	22
<i>M. Curius Dētatius</i>	129	<i>Oxias, seu Azarias</i>	78	<i>Racilia</i>	117
<i>Marcellus Octavie ma</i>		P <i>Acorus</i>	160	<i>Rebecca</i>	21
<i>ritus</i>	171	<i>Palladon, dicta Mi</i>		<i>Ren, siue Rhagau, siue</i>	
<i>M. Furius Camillus</i>	125	<i>nerua</i>	16	<i>Regu</i>	11
<i>M. Valer. Corvinus</i>	129	<i>Palamedes</i>	51	<i>Rhodope, seu Rhodopis</i>	
<i>Martia</i>	158	<i>Panthea</i>	97		102
<i>Marthesia, seu Marpe-</i>		<i>Paris</i>	48	<i>Roboam</i>	62
<i>sia Amaz.</i>	44	<i>Pelops</i>	32	<i>Romulus</i>	82
<i>Matathias</i>	142	<i>Penelope</i>	49	<i>Romus Celtarum Rex</i>	
<i>Mausolus</i>	126	<i>Periander</i>	100		29
<i>Menalippe</i>	45	<i>Pericles</i>	119	S <i>Ale</i>	8
<i>Menelaus</i>	47	<i>Penthesilea</i>	46	<i>Salomon</i>	61
<i>Minos</i>	36	<i>Perseus</i>	28	<i>Salmanasar</i>	84
<i>Minotaurus</i>	43	<i>Phacea fil. Manahē</i>	79	<i>Samgar</i>	31
<i>Mithridates</i>	148	<i>Phacea fil. Romelia</i>	80	<i>Samotes</i>	13
<i>Moyfes</i>	26	<i>Phaleg</i>	9	<i>Samson</i>	57
N <i>Abuchodonosor</i>		<i>Phoenix</i>	29	<i>Samuel</i>	60
	94	<i>Philippus Macedo</i>	127	<i>Sappho</i>	97
<i>Nachor</i>	14	<i>Pittacus</i>	99	<i>Sara</i>	19
<i>Nadab</i>	65	<i>Plato</i>	124	<i>Sarug</i>	11
<i>Nauplius</i>	51	<i>Polyxena</i>	50	<i>Saul</i>	60
<i>Nemrod Saturnus</i>	10	<i>Pompeia</i>	155	<i>Scribonia</i>	167
<i>Nicostrata</i>	40	<i>Pompeius</i>	156	<i>Sedechius</i>	94
<i>Ninus</i>	12	<i>Porfena</i>	113	<i>Seleucus</i>	134
<i>Noe</i>	6	<i>Portia</i>	158	<i>Sem</i>	6
<i>Niobe</i>	33	<i>Priamus</i>	41	<i>Semiramis</i>	18
<i>Numa-Pompilius</i>	87	<i>Prometheus</i>	24	<i>Sennacherib</i>	84
O <i>Chofias Rex Is-</i>		<i>Prusias</i>	140	<i>Seruius Tullius</i>	101
<i>rael</i>	70	<i>Ptolemæus Lagi fil.</i>	133	<i>Sesachi</i>	62

Sibyl

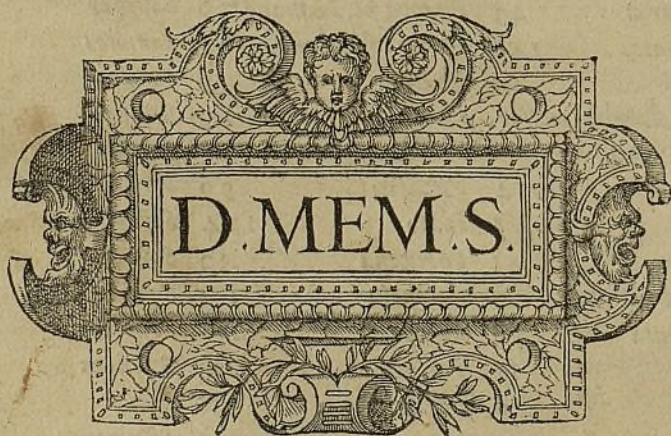

INDEX.

<i>Sibylla Persica</i>	38	T Anaquil	96	<i>Tullus Hostilius</i>	89
<i>Sibylla Libyca, seu Li-</i>		T Tarquinius Colla-		<i>Turnus</i>	54
<i>byssa,</i>	38	<i>tinus</i>	111	<i>Tuscon, qui & Asce-</i>	
<i>Sibylla Delphica</i>	39	<i>Tarquinius Priscus</i>	96	<i>nas</i>	13
<i>Sibylla Cumæa</i>	39	<i>Taurus</i>	162	V Ergilius	163
<i>Sibylla Erythrea</i>	83	<i>Terentia Aemylia Cor.</i>		<i>Vesta</i>	15
<i>Sibylla Samia</i>	83	<i>Scip. vxor.</i>	141	<i>Veturia Coriolani ma-</i>	
<i>Sibylla Cumana</i>	90	<i>Thales</i>	98	<i>ter</i>	112
<i>Sibylla Hellepontica</i>		<i>Thalestris Amaz. ali-</i>		<i>Vlysses</i>	49
90		<i>ter dicta Minothea</i>		X Antippe	118
<i>Sibylla Phrygia</i>	164	131		<i>Xenocrates</i>	132
<i>Sibylla Tyburtina</i>	164	<i>Thare</i>	14	<i>Xerxes</i>	114
<i>Sibylla Europa</i>	168	<i>Themistocles</i>	115	Z Acharias Rex	
<i>Sibylla Aegyptia</i>	168	<i>Theseus</i>	43	<i>Israel</i>	77
<i>Sicheus</i>	74	<i>Thola</i>	35	<i>Zaleucus pater & fi-</i>	
<i>Simon Dux Iud.</i>	143	<i>Trafybulus</i>	122	<i>lius</i>	91
<i>Socrates</i>	118	<i>Timandra</i>	120	<i>Zameis Ninias</i>	18
<i>Solon</i>	103	<i>Tiberius Gracchus</i>	145	<i>Zopyrus</i>	110
<i>Stesilea</i>	115	<i>Timoleon</i>	130	<i>Zoroastes</i>	12
<i>Sylla</i>	149	<i>Tomyris</i>	104	<i>Zorobabel</i>	105
<i>Sylvius Posthumus</i>	56	<i>Tullia</i>	107		

FINIS.

PROMPTVARIII
ICONVM PARS

SECUNDA INCIPIT

A CHRISTO NATO, PER-
petuam ducens seriem ad vsque Chri-
stianissimū Francorum Regem

HENRICVM hoc no-
mine secundum,
hodie feli-
citer
regnantem.

*Lex per Moysen data est : gratia & veritas per Iesum
Christum facta est. Ioan. cap. I.*

NOX
PRAECESSIT:

DIES
SVCCCESSIT.

CUM PRIVILEGIO CHRI-
stianissimi Regis Henrici secundi, ad decem annos:
vt habetur secunda primae partis pagina.

NATIVITAS D. NOSTRI

saluatoris I E S V - C H R I S T I planè est præ-
nuntiata, ac prædicta ab ipsis Prophetis,
è quibus nonnulla quæ sequun-
tur decerpimus.

*Non auferetur sceptrum de Iuda, nec Dux de femore eius,
donec veniat qui mittendus est: & ipse erit expectatio Gentium.
Gene. cap. 49.*

*Ecce Virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen
eius Emanuel: quod est interpretatum, nobiscum Deus. Isa. cap. 7.
& Matthæi cap. 1.*

Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis. Isa. 9. cap.

*Exulta, & lauda habitatio Sion: quia magnus in medio tui
Sanctus Israël. Isa. cap. 12.*

*Et tu Beth-leem terra Iuda, nequaquam minima es in prin-
cipibus Iuda: ex te enim exiet Dux, qui regat populum meum
Israël. Michea cap. 5. & Matthæi 2.*

*Sic Deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret:
ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam ater-
nam Ioan. cap. 3.*

*Lauda, & letare filia Sion: quia ecce ego venio, et habitabo in
medio tui, ait Dominus. Zachariæ cap. 2.*

SALVATOR noster IESVS Christus, verus atq; vnicus Dei filius secundum essentiam diuinam, natus est ex Maria virgine, quemadmodū ei in Nazareth Angelus Gabriel prædixerat, anno mundi 392. imperij Augusti 42. ab vrbe Roma condita, 752. Olympiade 194. anno regni Herodis Ascalonitæ 35. Natus est autem cooperante Spiritu sancto, in Beth-leem, ciuitate Iudææ. Porrò simul atq; natus est Christus, pannis eum inuoluit virgo mater, & reclinauit in præsepio, quia non erat ei locus in diuersorio. Et pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce Angelus Domini stetit iuxta illos, & claritas Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno: & dixit illis Angelus, nolite timere: ecce enim euāgelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est vobis hodie Saluator qui est Christus Dominus, in ciuitate Dauid, & hoc vobis signū: Inuenietis (inquit) infantē pānis inuolutū, & positum in præsepio. finita legatione, subitò facta est cum Angelo multitudo militiæ cœlestis, laudantium Deum & dicentium, *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus.* Porrò vt discesserūt ab eis Angeli in cœlum, pastores locuti sunt adinuicem: *Transeamus vsq; Beth-leem & videamus quæ nuntiata sunt:* statim itaq; profecti, inuenerūt puerum cum Maria matre positum in præsepio: & omnes qui hæc audierunt mirati sunt. Maria autem conseruabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. Et reuersi sunt pastores glorificantes & laudantes Deum. Luc. 1. & 2. cap. Hæc autem facta sunt anno 42. imperij Octauij Augusti, vt prædictum à me est.

*hæc opus
ut pergen
sequit' ac
otice sicut
rior es per
di. 23. 3;*

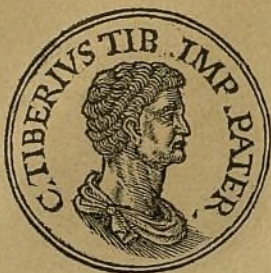

ARCHELAVS magni Herodis Ascalonitæ filius, successit patri in regno Iudæorum anno mundi 3964. post Christum natum 2. Augustus imperator Archelaum Idumææ, Iudææ, & Samariæ: Antipam, qui & Herodes, Galilææ: Philippum Gaulanitidis, Trachonitidis, Bathaniæ, & Paneados Tetrarchas ex testamento Herodis designavit. Hic Archelaus in ipsis regni auspiciis modestus admodum, noluit Rex appellari, donec confirmaretur ab Imperatore, apud quem ab Antipatro fratre accusatus, absoluitur. Confirmatus Tetrarcha, malè administravit. Accusatus iterum apud Imperatorem, exilio damnatur, & relegatur in Galilæam: postea Cyrenius ac post eum Pilatus Romanorum nomine Iudæam administrant. Iose. libr. Antiq. 17. ca. 10. vsq; ad finem 17. & lib. 2. de bel. Iuda. cap. 4. Regnavit Archelaus annis novem, & desit regnum Iudæorum: nam Iudæa in provinciam redacta, Syriæ tunc iuncta est. Iose. li. 17. Antiq. ca. 19.

GLAPHYRA Alexandri Cappadocum regis filia, nupsit primùm Alexandro fratri Archelai supradicti, deinde Iubæ Maurorum Regi, deinde ipsi etiam Archelao, qui contra legem Mariam priorem vxorem dimisit, præterea susceperat ex Glaphyra filios Alexandri, huius Archelai frater: quare apparuit vxori in somnis exprobrans ei in hæc verba: nunc confirmas prouerbum, fidem mulieribus non habendam: nonne mihi iurciurando constricta es, & iugali fœdere virgo sociata? post susceptos etiam filios (chara pignora) amoris nostri oblita es, iterum nubens, imò tertio, atq; cum meo fratre: nunquam tamen ego tui obliuiscar: quin liberabo te opprobriis, & efficiam vt mea, sicut fuisti, in perpetuum sis. ac post paucos dies hæc obiit. Iose. li. 17. ca. 19.

CL. TIBERIVS pater Tiberij Cæsaris, Quæstor sub C. Cæsare, Alexâdrino bello classi præpositus, plurimum ad victoriam contulit: quare & pontifex in locum P. Scipionis substitutus, & ad deducendas in Galliâ colonias, in queis Narbona & Arelate erant, missus est. Cæsare occiso, cunctis barbarum metu abolitionem facti decernentibus, etiam de præmiis tyrânicidarû referendum censuit. Tandē indignè ferens nec statim se in conspectum Sexti Pompeij admissum, & fascium vsu prohibitum, ad M. Antonium traiecit in Achaiam: cum quo breui, reconciliata inter omnes pace, Romam rediit: vxorēq; Liuiam Drusillam, & tunc grauidam, & antè iam apud se Tiberium enixam, petenti Augusto concessit: nec multò post diem obiit, vtroque liberorum superstite, Tiberio, Drusóq; Neronibus. Sueto. in Tiber.

LIVIA Drusilla Cl. Tiberij supradicti vxor, Tiberij imperatoris mater fuit, de qua dictum à nobis est in fine prioris partis huius operis. hanc prægnantem abduxit Augustus: porrò qui cōceptus erat, infâs, immaturus est editus: is est Drusus Tiberij Imperatoris frater minor natu, ac Claudij Cæsaris, qui Caligulæ successit, pater: fuit alter Drusus Agrippinæ & Tibe. Impe. filius. Cæterum in osculis Liuiæ, & in hac voce defecit Augustus, *Li-
uia nostri coniugij memor viue, ac vale.*

CL. TIBERIVS Nero Imperator Romanorū tertius, succedēs Augusto, imperavit anno mūdi 3 977. post Christum natum, an. 15. Hic principatum diu recusavit impudētissimo animo, nunc adhortantes amicos increpans, vt ignaros quanta belua esset imperium: nunc precātem Senatū, & procumbētem sibi ad genua, ambiguis responsis, & callida cunctatione suspendens. Tandem quasi coactus, & querēs miseram & onerosam sibi iungi seruitutem, habenas rerum suscepit: nec tamen aliter quā vt depositurū se quandoq; spem faceret. Ad Orientē exercitum duxit: regnum Armeniæ Tigrani restituit: signa quæ Crasso ademerant Parthi, recepit. Comatam Galliam anno ferè rexit: Reticum, Vindelicum, Pāonicum ac Germanicum bellum gessit: Germanico bello 40000. dediticiorum traiecit in Galliam, iuxtaq; ripam Rheni sedibus assignatis collocavit: quas ob res quās Romæ antequam imperaret triumphavit. adulationes initio auersatus est: huius quoque vox illa est, *bonus pastor pecus tondet, non deuorat*. Ipse demum ingenti socordia & tyrānide imperium administravit: quosdam Reges per blandicias euocatos, non remisit. Luxuriæ itaque ac cædibus vacans, Caligulæ nepotis astu perit, anno ætatis 78. imperij 23. huius imperij anno 18. Seruator noster Iesus Christus à Iudæis cruci affixus est. Sueton. in Tiber. Hic Christianorum persecutoribus periculum interminatus est.

AGRIPPINA M. Agrippæ filia, vxor fuit Tiberij Imperatoris, ex quo Drusum iuniorem peperit: hāc rursus gravidam dimittere coactus est, ac Iuliam Augusti vxorem filiam ducere, quāquam Agrippinam valde amaret Tiberius maritus, & Iuliæ mores improbaret. Sueton. in Tiber.

CAIPHAS, Iudæorum Pontifex fuit anno mundi 3983. post Christū natū 21. Aiunt hunc cū Anna socero Pontificatum emisse, atq; eodem anno ambos rexisse: nam Cæsarum procuratores pro avaricia & libidine sacerdotium tunc conferebant. hūc Vitellius Syriæ præfectus post 17. annos sacerdotio priuauit. Hic est ille Caiphas qui scidit vestimenta sua ad responfionem Christi: in cuius etiam domo illusus, consputus & colaphis cæsus est D. noster: vbi etiam Petrus Dominum negauit, ab vna atque altera ancilla conterritus. Mat. 26. ca. Iose. lib. Antiq. 18. cap. 8. hic cū esset Pontifex, prophetauit, *expedire vt vnus homo moriatur pro populo, quàm si tota gens pereat.* Ioan. 21.

PILATVS Iudææ præfuit an. 9. incipientes anno mundi 3988. post Christum natum 26. Hic statuas Cæsaris Ierosolymis collocauit, mortem etiam cōminatus Iudæis nisi quieuissent: at illi mortem se potius subituros quàm legis suæ constitutiones transgressum iri, profitebātur. Tū Pilatus demiratus Iudæorum in sua lege obfirmationē, imagines auferri præcipit. de Christiano dogmate ad Tiberiū retulit: & Tiberius ad Senatū: sed Christianos vrbe eliminādos Senatus statuit: & Tiberius edicto, mortem accusatoribus Christianorū interminatus est. Tert. in Apolog. cap. 5. Oro. li. 7. ca. 4. Coràm Pilato Christus criminatus est à Iudæis quòd populū auerteret, quòd tributū Cæsaris prohiberet, quòdq; se regem faceret: quem cū aliquoties interrogasset, cupit: hoc se iudicio eximere, & absolutum dimittere: verū vbi Iudaica rabies inualuit, importunitate ac minis fractus Pilatus, Christū illis ad arbitriū vt crucifigerēt tradidit: præfatus tamē lotis quoq; manibus, se innocētē esse à sanguine eius. Ios. li. ant. 18. c. 5. 6. 7. Vide etiā Euā. Hic tandē tēporibus Caligulæ sibi propria manu mortem consciuit. Euse. li. 2. cap. 7. Pilatū scribit Phi. Berg. li. 7. è Lugduno ortū, vbi etiā exul seipsum interfecerit. aa 4

HERODES Antipas Tetrarcha Galilææ, superuixit fratri suo Archelao, de quo à nobis dictum est supra. Hic primùm vocabatur tantùm Antipas, sed mortuo fratre, nomen Herodis assumpsit. Hic Philippi fratris sui vxorem, fratre viuo, qui etiam ex ea liberos susceperat, abduxit, ac in matrimonium accepit: ex sapientibus Israelitis complures occidit, D. Ioannem Baptistam obruncauit anno mundi 3993. post Christum natum 31. tum quòd eum flagitij coargueret, propter abductā fratris vxorem, tum quòd vereretur ne fortè doctrinæ eius persuasione, populi à suo regno deficeret: nam frequēs populus ad Ioannem confluebat. Hic etiam Christum Dominum nostrum spreuit, ac illudit, indutūque veste alba remisit ad Pilatum. Tandem accusatus Antipas coram C. Cæsare Caligula, Lugdunum in exilium agitur: eiusque tetrarchia Agrippæ regno adiicitur. Iose. li. Anti. 18. cap. 10. & 14. attamen idem Iose. lib. 2. de bel. Iuda. cap. 8. scribit hunc Herodem fugisse in Hispaniam, vbi etiam cum vxore ait decessisse.

HERODIAS filia Aristobuli, soror Agrippæ maioris, nupsit primùm Philippo Tetrarchæ patruo, cum quo diuortium fecit, adiunxitque se Herodi Antipæ, quem & in exiliū secuta est: nec obstitit libertas sibi ab Imperatore cōcessa, quòd esset Agrippæ, quem Imp. diligebat, soror: hæc enim respōdit Imperatori, non æquum esse, vt quem in prospera fortuna secuta esset, in aduersa relinqueret: Lugduni itaque cum viro exul obiit: extatq; etiam nunc memorabile horum sepulturæ monumentum, pyramis lapidea, quam vulgus duorum amātium Pyramidem vocat: Vide Comestorem, & 1. part. histo D. Antonini Archie. to. 6. ca. 21. §. 4. huius filia saltauit coram Herode, quæ caput D. Ioannis petiit. Marci 6. cap.

IESVS Christus Dominus noster, verus Deus ac verus homo, natus ex muliere virgine, factus sub lege, vt eos qui sub lege erant redimeret, passus est, mortemque in cruce pro vita & salute nostra oppetiit anno suæ ætatis 33. anno mūdi 3994. anno imperij Tiberij 18. ac post tres dies resurrexit, nempe vt qui mortē nostram moriendo destuxerat, vitam quoque resurgendo repararet: mortuus est enim propter peccata nostra, & resurrexit propter iustificationem nostram: vt nos peccatis mortui, iustitiæ viuamus, per bona opera certam facientes vocationem nostram. Quadagesimo autem die à morte ascendit in cælum: quinquagesimo, misit spiritum sanctū, quemadmodum suis fuerat pollicitus: & venturus est iudicare viuos & mortuos in consummatione seculi: beati serui illi quos paratos & vigilantes offender. Euāgelia, epistolę D. Pauli, Petri, Ioannis, Iacobi proponūt nobis ob oculos isthæc omnia, Christi vitam, mortem, resurrectionem, ascensionem, spiritus sancti missionem, mundi conflagrationem extremam, extremum quoq; venturi eiusdem Christi iudicium, vitam æternam, & supplicium æternum.

aa 5

IUDAS Iscariotes vnus ex duodecim Apostolis Domini fuit, qui cum loculos gestaret, fur & avarus erat: nec equo potuit animo pati vnguenti pretiosi effusionem in corpus Christi. Hic Dominum suum, ac nostrum, pretio triginta denariorum prodi dit, signo osculi dato Iudæis vt Christum cognoscerent, tandem pœnituit, & pecuniã retulit, ex qua emptus est ager figuli in sepul turam peregrinorum: veruntamen amens & exspes laqueo se sus pendit, mediũsq; crepuit, & diffusa sunt omnia viscera eius, cum desperaret de obtinenda venia à piissimo ac, vt ita dicam, miseri cordissimo Deo, ac in Iudæ locum subrogatus est Mathias. Por rò quod attinet ad rationem denariorum, singuli valebant tres asses, siue solidos, & dimidium (autore Budeo in libro de Assē) si quidem erant denarij Romani ac vulgares: cuiuscunq; autem formæ aut metalli fuerint, feruntur fuisse similes huic qui vobis hic vtrinque effigiatus est, ac expressus. Matt. 27. Ioan. 12. Act. 1.

GERMANICVS C. Cæsaris Caligulæ pater, à Tiberio patruo adoptatus, quæsturam quinquennio ante quàm per leges liceret, ac post eam Consulatum statim gessit. Missus ad exercitum in Germaniam, excessu Augusti nuntiato, legiones vniuersas imperatorem Tiberiũ pertinacissimè recusantes, & sibi summam reip. deferentes, incertum constantia an pietate maiore cõpescuit: atq; hoste mox deuicto triumphauit. Armeniæ Regem deuicit: Cappadociam in prouinciæ formam redegit. Diutino morbo Antiochiæ obiit anno ætatis 34. non sine veneni suspicionem, fraude Tiberij, ministerio & opera Cn. Pisonis, qui sub idem tempus Syriæ præpositus erat. Suet. in C. Cæsare Caligula. moritur hic Germanicus anno mundi 3981. post Christum natum 19.

AGRIPPINA M. Agrippæ & Iuliæ filia, Germanici supradicti vxor, C. Cæsarem, qui Caligula dictus est, peperit, atque Agrippinam Neronis matrem, item alios complures liberos. Hæc virum in Syriam comitata est: Pisonem iudicio persecuta, ad spontaneam necem adegit. tandem apud Tiberiũ in inuidiam adducta, mortem sibi inedia consciuit. Vide Suet. vt supra. hanc Augustus vix anniculâ Tiberio priuigno despondit, quam postea dimittere coëgit, vt Iuliam assumeret, sicuti supra in Tiberio diximus. Vide etiam Cor. Nepotem.

C. CAESAR, Caligula cognominatus, Germanici filius, & Drusi, priuigni Augusti, & ipsius Tiberij nepos, Romæ imperauit anno mundi 4000. post Christum natum 38. Hic veneno Tiberium, cui successit, aggressus esse dicitur, quinetiã manu sua spirãtis adhuc fauces oppressisse liberto, qui ob atrocitatem facinoris exclamauerat, confestim in crucem acto. Initio imperij popularem se ostendit, dein monstrum se exhibuit, luxu, incontinẽtia, atrocitate. Dictum est de eo, nec meliorem ab initio principem, nec peiorem postea fuisse. vnam ceruicẽ populo Romano optauit, quo facilius vno ictu abscindi posset: dixitq; *oderint dum metuant.* cum omnibus sororibus suis stupri consuetudinem fecit: has etiam sæpe exoletis suis prostrauit: quò facilius eas condemnauit, quasi adulteras, & insidiarũ aduersus se conscias. Multos honesti ordinis, deformatos prius stigmatum notis, ad metalla & munitiones viarũ, aut ad bestias cõdemnauit: aut bestiarum more quadrupedes cauea coercuit: aut medios serra dissecuit: nec omnes grauib; ex causis: verũ malè de munere suo opinatos, aut quòd nũquam per genium suum deierassent. Palam queri solebat nullis calamitatibus publicis tempora sua insigniri, tam flagitiosus ac funestus, vt etiam Tiberij dedecora purgauerit. Bellum contra Germanos suscepit: & ingressus Sueuiam, nihil strenuè gessit. Tandem cum aduersus cunctos ingenti auaricia, libidine, crudelitate sæuaret, interfectus est in palatio. Imperauit annos 4. vixit 29. Suet. in vita C. Cæ. Caligulæ. dictus est autẽ Caligula, vt inquit Aur. Victor, cognomentum calceamenti militaris, id est Caligulæ sortitus, quia natus in exercitu fuerat.

IVNIA Claudilla, M. Syllani nobilissimi viri filia, nupsit C. Cæsari Caligulæ, quam amisit ex partu, etiam antequam imperaret ipse, nempe viuo Tiberio, cui successit. Sue. in C. Cæs. Cali.

LIVIA Horestilla C. Pisoni cū nuberet, iussa est ad C. Cæsarem Caligulam deduci. hanc Caligula intra paucos dies repudiavit, ac biennio post relegavit, quod repetiisse vsum prioris mariti tempore medio videbatur. Sueton. in Caligula.

LOLLIA Paulina, C. Memmij Consularis, ac exercitus Ducis vxor fuit. hanc quoq;, facta mentione auia eius, vt quondam pulcherrimæ, subito ex prouincia euocauit C. Cæsar Caligula: ac perductam à marito iunxit sibi, breuique missam fecit, interdicto cuiusquam in perpetuum coitu. Vide vt supra.

CAESONIA neq; facie insigni, neq; etate integra, matérq; iam ex alio viro triū filiarum, sed luxuriæ ac lasciuia perditæ, & ardentius & constantius amata est à C. Cæsare Caligula: quam sepe chlamyde peltâq; & galea armatam, & iuxta adequitantem militibus ostendit, amicis verò etiam nudam: quam enixam vxorio nomine dignatus est, vno atq; eodem die professus & maritū se eius, & patrem infantis ex ea natæ: nec vlllo firmiore indicio sui seminis esse credebatur infantem hanc, quàm feritatis, quæ illi quoque tanta iam tunc erat, vt infestis digitis ora & oculos simul ludentium infantium incesset. periit cum viro Cæsonia, gladio à Centurione confossa, cuius etiam filia parieti est illisa. Vide vt supra.

HERODES Agrippa Aristobuli filius, ac magni Herodis Afcalonitæ nepos ex filio, Romæ agēs, Tiberij nepotis curā fufcipit: verūm ab Eutycho liberto accusatus, iuffu Tiberij in vincula coniiicitur: quo Imperatore defuncto, ftatim è vinculis liberatur, diademateq; regio à C. Caligula, cuius curam gelferat, donatur: nam Rex Tetrarchiæ Philippi ac Lyfaniæ designatur anno mūdi 4000. à Chrifto nato 38. Quinetiam Claudius, qui Caligulæ fuffceffit, Agrippæ huius regnum ratum habuit, omne Herodis quoq; Antipæ exulis Imperium addens: atq; Herodem fratrem (nam Antipas patruus erat) Chalcidis Regem creat. Hic eft Herodes ille qui Iacobum maiorem obtruncauit, ac D. Petrum in carcerem trufit, & ab Angelo percuffus, à vermibus poft diem quintum erofus eft. Vide Acta Apoft. ca. 12. Sed vt ad Agrippam noftrum redeam, hic Herodiadem sororem, eiufq; virum Antipam, contra ipfum nonnihil molientes, præuenit: exiliq; eorum occafionē præbuit, miffio ad Caligulā Fortunato liberto cū literis. Vide Iofe. li. 18. cap. 12. 13. & 14. Variāt autores in hoc Agrippa & fratre prædicto, alij alia huic, alia illi tribuentes: funt & qui vnum tantūm ex his duobus faciant, quem Herodem Agrippam vocitant.

AGRIPPA iunior prædicti filius, feu nepos, defuncto Herode Chalcidis Rege prædicto, Chalcidis Rex designatur, à Cl. Tiberio, qui Caligulæ fuffceffit, nempe anno mundi 4011. à Chrifto nato 49. Fuit hic vltimus Iudææ Rex, prudens, Hebræa Latināq; lingua doctus. Hoc Rege Titus Hierufalem captā exulfit. 17. agebat annum, moriente patre, feu auo, cū Romæ à Cæfare aleretur. Porrò Cæfar Cufpium Fadum huius immaturi loco, Iudææ præfecit: cui fuffceffit Felix, & huic rurfus Portius Feflus. Vide Iofeph. Hebr. diu defi. li. 5. ca. 46.

DRVSVS, Claudij Cæsaris pater, olim Decimus, mox Nero prænomine, ex Liuia Drusilla natus est, intra mensem tertium quàm grauida abducta esset ab Augusto, ex contubernio ac matrimonio Tiberij patris Imperatoris: fuitq; suspicio ex vitrico per adulterij consuetudinem procreatum Drusum. Is in Questuræ Præturæque honore, dux Rhetici, deinde Germanici belli, Oceanum Septentrionalem primus Romanorum ducum nauigauit: trānsq; Rhenum fossas noui & immensi operis effecit, quæ Drusianæ vocatæ sunt: hostem frequenter cæsum in intimas solitudines egit. Inito consulatu, atq; expeditione repetita, obiit diem in æstiuis castris, quæ ex eo scelerata sunt appellata. Hunc Augustus tantopere & viuum dilexit, vt cohæredem semper filiis instituerit: & defunctum ita pro concione laudauerit, vt deos precatus sit similes ei Cæsares suos facerent: sibi que tam honestum quandoq; exitum darent quàm illi dedissent. nec contentus elogium tumulo eius, versibus à se compositis insculpsisse, etiam vitæ memoriã prosa oratione cōposuit. Vide Suet. in C. Clau. Cæ.

ANTONIA minor, Drusi supradicti vxor fuit, ex qua liberos complures suscepit, verùm tres omnino reliquit, nempe Germanicum, Liuillam, & Claudium, qui postea imperauit. Hæc Antonia M. Antonio, & Octauia genita est, quæ sororem habuit maiorem eiusdem nominis, Domitij Aenobarbi vxorem. Vide Plutar. in M. Antonio.

CLAVDIVS Drusi, Germanici ex minore Antonia filius, Liuillæ & alterius Drusi frater, Romæ post Caligulam imperat anno mundi 4004. à Christo nato 42. Hic Lugduni natus est, quem mater portentum hominis dictabat: auia Augusta pro despectis. semper habuit: soror Liuilla, cum audisset imperaturum, tam iniquam sortem pop. Ro. palam detestata est. Fortunæ ludibrio ad imperium, cum latitaret extrema pertimescēs, interfecto Caligula, venit: quod nō minore socordia quàm crudelitate per annos ferè 14. vexauit. Britannia bellum intulit, eamq; in deditiōem accepit. Orcades insulas Ro. imperio addidit. Hic Messalina vxore sua vixdū supplicio affecta, quod C. Silius nupsisset, Agrippinam Germanici fratris filiam, nouo exemplo, liberis duobus nouercam superinduxit: cū paulò ante pro concione confirmasset, quatenus sibi malè cederet matrimonia, in cœlibatu se permanfurum, ac nisi permansisset, non recusaturum confodi manibus ipsorum. Præterea Britannico filio priuignum Neronem anteposuit: cuius insidiis, & Agrippinæ matris, veneno in boleto dato perit, anno ætatis 64. imperij 4. exortus crinitæ stellæ, tactūmq; de cœlo monumentum Drusi patris, præfagia mortis eius præcipua fuere: & in vltima cognitione pro tribunali accessisse se ad vitæ terminum semel atq; iterum pronuntiauit. Vide Suetō. in Claud. Cæ.

AEMYLIA Lepida, Augusti proneptis, Pauli Aemilij Censoris filij, & Iuliæ, neptis Augusti, filia, prima omnium desponsata est Claudio: sed eam, quod parentes eius Augustū offenderant, virginem adhuc repudiavit. Suetō. in Clau.

LIVIA MEDVLLINA, cognomine Camilla, è genere antiquo Dictatoris M. Furij Camilli (cuius meminimus in priori huius operis parte pag. 125.) eo ipso die qui erat nuptiis Claudij Imp. atque huius Medullinæ destinatus, morbo periit. Vide Sucto. in Claud.

PLAVTIA HERCVLANILLA, triumphali patre nata, eidem Claud. Imp. nupsit, cū qua diuortium ille fecit, ob libidinū probra, & homicidij in virum suspitionem, ex hac Claudiam suscepit, & Drusum, quem puberem amisit, pyro per lusum in sublime iactato, & hiatu oris excepto strangulatum, cui & filiam Seiani desponderat. Vide vt supra. Cæterum de Seiano homine præpotente ac prædiuite, cui tandem fortuna nouercam se præstitit, vide Iuvenalem Satyra 10. nam huius exemplo nimias opes, potentiam ac fastum multis exitio esse ostendit Iuuenalis, his versibus:

*Quosdam præcipitat subiecta potentia magnæ
Inuidiæ, mergit longa, atque insignis honorum
Pagina, descendunt statuæ, restemque sequuntur.
Ipsas deinde rotas bigarum impacta securis
Cedit, & immeritis franguntur crura caballis:
Iam stridunt ignes, iam foliibus atque caminis
Ardet adoratum populo caput, & crepat ingens
Seianus, deinde ex facie toto orbe secunda,
Fiunt vrceoli, pelues, sartago, patellæ.
Pone domi lauros, duc in capitolia magnum
Cretatūque bouem, Seianus ducitur vnco
Spectandus: gaudent omnes. &c.*

bb

AELIA Petina Cōsulari patre nata, mox, repudiata Plautia Herculaniilla, nupsit Claudio Imp. cum qua item diuortium fecit, ob leuiculas offensas. ex hac Antoniam suscepit quam Cneo Pompeio magno, deinde Fausto Syllæ collocauit, quorum alter à Pompeio magno, alter à Fausto Sylla, Syllæ Felicis filio originem trahebat. Vide Sueton. in Clau.

VALERIA MESSALINA Claud. quoque Imp. nupsit: hanc cum comperisset vir, super cætera flagitia atque dedecora, se absente, Caio Silio, iuuentutis Romanæ pulcherrimo, etiam nupsisse, dote inter Auspices consignata, curauit interfici. Vide Cor. Taci. lib. II. ad calcem. De hac item sic scribit Iuue. Saty. 6.

-- dormire virum cum senserat vxor,
*Ausa palatino tegetem præferre cubili:
 Sumere nocturnos meretrix Augusta cucullos,
 Linquebat comite ancilla non amplius vna,
 Et nigrum flauo crinem abscondente galero,
 Intrauit calidum veteri centone lupanar,
 Et cellam vacuam, atque suam: tunc nuda papillis
 Constitit auratis, titulum mentita Lyciscæ
 Ostenditque tuum generose Britannice ventrem.
 Excepit blanda intrantes, atque æra poposcit:
 Et lassata viris, nondum satiata recessit:
 Obscurisque genis turpis, fumoque lucernæ
 Fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem.*

ex hac Messalina Clau. Octauiam, & quem primò Germanicum, mox Britannicum cognominauit, suscepit. Vide vt supra.

FELIX constitutus est ab Imperatore Claudio praeses, siue procurator Iudææ, Samariæ quoque & Galilææ, & regionis quæ dicitur trans Iordanem, anno mundi 4015. post Christum natum 53. Tertullus coram hoc praeside Paulum accusauit, Paulus vicissim pro se contra Tertullum causam dixit: quibus auditis distulit iudicium Felix in aduentum tribuni Lysia. Hic Felix frequenter accersens Paulum, loquebatur cum eo, & audiuit ab eo fidem quæ est in Christum Iesum. Disputante autem Paulo de iudicio futuro, tremefactus Felix noluit ultra attendere, sed distulit in alium diem: simul sperabat quod pecunia ei daretur à Paulo. De huius auaritia, & factione cum Ventidio, qua, gliscente pernicie, arsisset bello prouincia, ni Quadratus Syriæ rector subuenisset, vide Cor. Taci. li. Anna. 12. item quatenus ad alia, vide Act. 24. ca. Euse. li. 2. ca. 20. Iose. li. Antiq. 20. cap. 9.

DRVSILLA Agrippæ soror, Aziati Emesorum siue Amazorum Regis vxor cum esset, & pulchritudine cæteris præstaret, Felix eam concupiuit: quare misso nuntio, eam in suam partem flexit: nam hæc sponte relicto priore marito, huius nuptias secuta est. Vide Iose. lib. Antiq. 20. cap. 9.

bb 2

ANTONIA Marci Antonij & Octavię sororis Augusti filia maior, Domitio Aenobarbo nupsit, ex quo matrimonio natus est Cneus Domitius Neronis pater, omni parte vitę detestabilis, vt inquit Suetonius, in Nerone Imperatore Romanorum 6. de quo mox tractabimus.

LEPIDA DOMITIA Cnei Domitij Aenobarbi patris Neronis soror fuit. Consulito Caium Suetonium Tranquillum in Neronis Imperatoris 6. vita, si initium sumas à Caio Iulio Cæsare, quod ubiq; factitamus. Ceterum quod attinet ad Aenobarbi cognomentum, atque huius vocabuli (quod subobscurum est) rationem siue interpretationem, visum est quod scriptum reperi edere. Cùm, itaque, Castor & Pollux Helenę fratres, Domitio victoriam aliquando nuntiarent, ipsęque narrantibus minimè crederet, malas, barbámque manibus attrectarunt, atque eam contrectando (si credere dignum est) ex fusca flauam effecerunt: vnde à rutilo, æncóque barbæ colore, Aenobarbi cognomen accepit Domitius, quod postea in familiam transiit, virisque ex ea ortis peculiare id nominis fuit. Vide Ludouicum Cęlium Rhodiginum, lib. antiquarum lectionum 29. cap. autem 8.

CNEVS Domitius Aenobarbus, Neronis pater, ex Antonia maiore, vti dictum est natus, omni parte vitæ detestabilis, primum occidit libertum, quòd potare quantum iubebatur recusarat: deinde in viæ Appiæ vico, repenti puerum citatis iumentis haud ignarus obtrivit: & Romæ medio foro cuidam equiti Ro. liberius iurganti oculum eruit. Perfidia atque auaritiæ maximæ fuit: argentarios pretiis rerum coëmptarum, aurigarios mercede palmarum fraudauit. Maiestatis quoque, & adulteriorum, incestique cum sorore Lepida sub excessu Tiberij reus, mutatione temporum euasit. Decepsit morbo aquæ intercutis, suscepto, ex Agrippina Germanico genita, Nerone, malo ouo ex malo coruo. Suet. in Nerone.

AGRIPPINA Germanici filia, ac Neronis mater, quem ex Domitio suscepit, nupsit secundo Claudio Cæsari patruo suo, quem blanditiis illexit, quémque tandem boleto sustulit, vt viam filio Neroni ad imperium faceret. cæterum ipsa quoque ab eodem filio immixtis percussoribus occiditur, exclamans percussori, feri ventrem qui tam ferum monstrum tulit. Suet. in Nerone Cor. Tac. li. 14.

bb 3

CLAV. DOMI. Nero, Domitio & Agrippina Germanico genita, genitus est. Hic adoptatus à Claudio Imperatore, successit ei in imperio, anno mundi 4017. à Christo nato 55. Orsus à pietatis ostentatione, ex Augusti præscripto imperatorum se professus est: liberalitatis, clementiæ, comitatis exhibendæ nullam omisit occasionem. grauiora vectigalia aut aboleuit, aut minuit, tandem Caligulæ nepotem se præstitit, auunculo suo simillimus: meritóq; fax orbis altera cum Claudio dictus est. Bonam partem Senatus interfecit, & præceptorem Senecam, bonis omnibus hostis, fratrem, vxorem, matrem denique interfecit, cuius etiam cõcubitum appetiisse dicitur. Primus Christianum sanguinem, Petro & Paulo interfectis, hausit, tanto se dedecore prostituit, vt saltaret & cantaret in scena. Romã incendit, vt spectaculi eius imaginem cerneret, quali olim Troia capta arserat. Hic Britanniam penè amisit. Armeniam Parthi sustulerunt, Duæ tamen prouinciæ sub eo factæ sunt, Pontus, & Alpes. In Achaïa Isthmum perfodere aggressus, primus rastello humum effodit, & corbulæ congestam, humeris extulit. Tãdem ab omnibus destitutus, & à Senatu hostis iudicatus, cum quæreretur ad pœnam, è palatio fugit, nec fortiter perire potuit, adiutus alterius, adigendo ferro, manu: anno ætatis 32. imperij 14. Sueto. in Clau. Eutr. lib. 7. Egna. lib. 1.

OCTAVIA, Claudij & Messalinæ filia, vxor fuit Neronis, cuius consuetudinem citò aspernatus est, occiditque eam sub crimine falso adulterij: cum antea sæpe frustra strangulare meditatus, dimisisset eam vt sterilem, respondiissetque corripientibus amicis, sufficere ei debere vxoria ornamenta.

POPPAEA Sabina, Tito Olio Quæstorio patre nata, Neronis vxor fuit, quam duodecimo die post diuortiū Octauiæ in matrimonium accepit. hanc dilexit vnicè: & tamen ipsam quoque ictu calcis occidit, quòd se ex aurigatione serò reuersum grauida & ægra conuiciis inceserat. hæc antea nupserat Rufo Crispino Equiti Romano. huic Poppeæ omnia alia fuere præter honestum animum: sermo comis, nec absurdum ingenium: modestiam præferebat, & lasciuiam tamen vtebatur: famæ nunquam percipit, maritos & adulteros non distinguens. Vide Sueton. in Nerone. hæc luxu supramodum difflebat, autore Plin. li. 34. cap. 11. in hæc verba: *Nostra ætate Poppea coniux Neronis principis, delicatioribus iumentis suis soleas ex auro quoque induere solebat.*

STATILIA Messalina (altera quidē à Valeria illa Messalina Claudij vxore, de qua à nobis dictum est supra) vxor quoque fuit Neronis: hæc vt potiretur, virum eius Atticum Vestinū Consulē in honore ipso trucidauit. Hæc erat Statilij Tauri bis Consulis, ac triumphalis, abneptis. Taurus hic temporibus Augusti amphitheatrum Romæ extruxerat. fuit alter eiusdem nominis, huius, vt opinor, Messalinæ frater, qui ob opes & hortos egregios, quibus Agrippina inhiabat, accusatus, vim vitæ suæ attulit. Sueton. in Nerone.

bb 4

S. PETRVS inter Apostolos præcipuus, frater fuit Andree etiam Apostoli. Ambo ex vico Galilææ, Bethsaida, ambo à Christo simul vocati sunt, cum iacerent rete in mare, erant enim piscatores: quibus dixit, *Venite post me, & faciam vos fieri piscatores hominum, at illi continuo relictis retibus secuti sunt eum.* Matth. 4. huic Christus resurgens dixit, *Pasce oves meas.* Ioan 21. Antiochiæ præses fuit: euangelium dispersos Iudæos in Ponto, Galatia, Cappadocia, Asia & Bithynia docuit. Diony. Corynt. Episc. scripsit S. Petrum & Paulum eodem die Romæ iussu Neronis passos. Petrus capite ad terrâ verso, fertur crucifixus, asserens se indignum ut crucifigeretur sicut Dominus suus. epistolas complures scripsere, quas habes in nouo testamēto. vide item Euse. lib. 3. ca. 1. & 2. D. Iero. scripsit Petrum ad expugnandum Simonem Magum, Romæ perrexisse, ibique pontificatum 25. annis tenuisse, vsq; ad vltimum Neronis annum.

S. PAVLVS de tribu Benjamin, & oppido Iudææ Giscalis fuit, quo à Romanis capto, cum parentibus suis Tarsum Ciliciæ commigravit: à quibus ob studia legis missus Ierusalem, à Gamaliele eruditus est. Cum autem interfuisset neci D. Stephani, & acceptis à Pontifice tēpli epistolis, ad Christianos persequēdos, Damascū pergeret, reuelatione ad fidē, ac miraculo velut cōpulsus, vas electionis de persecutore factus est. Docuit gentes Euāgelium annos 21. duobus annis Cæsareæ, tantundemq; Romæ in carcere fuit: at Romæ è carcere exibat quò vellet, sub custodia tamē. hinc liberatus atq; absolutus, cum causam ipse suā coram Nerone egisset, liberè denuo docuit Euangelium decem annis. at, iterum in carcerem coniectus, capite truncatur, anno mundi 4030. à Christo nato 68.

SERGIVS Galba, Galbæ Imperatoris pater, Romæ Consulatu functus, quãquam breui corpore, atque etiam gibber, modicæq; in dicẽdo facultatis, causas tamen industriè ac̃titauit. Hic vxores habuit Mummiam Achaiam, item Liuiam Ocellinam, ditem admodum & pulchram: à qua tamen nobilitatis causa appetitus vltro existimatur, & aliquanto enixius, postquàm subinde instanti, vitium corporis secretò posita veste detexit, ne quasi ignaram fallere videretur. Crati quoque Thebano idem cõtigat, cum Hipparcheum maritum optaret. Suet. in Galba.

MVMNIA Achaiã neptis Catuli, proneptisq; L. Mummij qui Corinthum exc̃dit, vxor Sergij Galbæ fuit, ex qua Caius & Sergium procreauit: quorum maior Caius attritis facultatibus vrbe cefsit, prohibitúsq; à Tiberio sortiri anno suo Proconsulatum, voluntaria morte obiit: Sergius verò post Neronem imperauit. Vide Suet. in Galba.

bb 5

SERGIUS Sulpitius Galba, Romæ post Neronē imperat anno mundi 4030. à Christo nato 68. Hic nullo gradu Cæsares contingebat, nam horum familia, siue progenies in Nerone defecerat: nobilissimus tamen erat, magnæque & vetere prosapia. Antequàm imperaret mula fertur peperisse. Hic cum Prætor esset, elephantos funambulos edidit ludis Florilibus. Maiore ab initio fauore quàm lato successu, septimestre imperium tenuit annos natus circiter 80. priuata eius vita insignis fuerat militaribus & ciuilibus rebus. Tandem avarum, sauum, pigrum se præstitit: atque inuisus omnibus, in medio foro, insidiis Othonis iugulatur: nam cum subinde iactaret se legere militem, non emere consueisse, eo nomine omnes milites exacerbauit. sed maximè fremebat superioris Germaniæ exercitus fraudari se præmiis: quare statim legationem ad prætorianos cum mandatis destinant: displicere inquit Imperatorem in Hispania factum, eligerent ipsi quem cuncti exercitus probarent, quamobrem ascitus Otho eum trucidari curauit. Vide Sucto. in Galba, Eutro. lib. 7. Bap. Egna. li. i.

LEPIDA vxor fuit Galbæ Imperatoris, qua amissa, duobusque ex ea filiis, remansit in cœlibatu: neque sollicitari vlla conditione amplius potuit, ne Agrippinæ quidem matris Neronis, viduatæ morte Domitij Aenobarbi, quæ maritum quoque adhuc necdum cœlibem Galbam, adeò omnibus sollicitauerat modis, vt in conuentu matronarum correpta iurgio, atque etiam manu pulsata sit à matre Lepidæ. Sucto. in Gal.

L. OTHO , Imperatoris Othonis pater , materno genere præclaro, multarumque & magnarum propinquitatum , tam charus, tamque non abſimilis facie Tiberio principi fuit, vt plerique procreatum ex eo crederent. Hic vrbanos honores, Proconſulatum Africæ, & extraordinaria imperia ſeueriſſimè adminiſtrauit. Senatus hunc honore rariffimo, ſtatua in palatio poſita, proſecutus eſt:& Claudius allectum inter Patricios collaudans hunc ampliſſimis verbis, hæc quoque adiecit: *Vir, quo meliores liberos habere ne opto quidem.* Sueton. in Othone.

ALBIA Terentia ſplendidiffima ſcœmina , L. Othonis vxor fuit, quæ peperit illi L. Titianum, ſiue Teretianum, & minorem Marcum, cognominem patri, Othonemque appellatum, qui poſt Galbam imperauit: peperit quoque filiam, quam nondum nubilem Druſo Germanici filio deſpondit. Conſulito Suetonium in Othone.

M A R C. S. Otho octauus, Galbæ succedens, Romanis imperat anno mundi 4031. à Christo nato 69. A prima adolescentia prodigus, procax, & mollis extitit, Neroni etiam familiaris. die quem Nero necandæ matri destinarat, ad auertēdas suspitiones cœnam vtrique exquisitissimè comitatis dedit. Speraue- rat fore vt adoptaretur à Galba: sed Pisone prælato ad vim conuersus est, instigante, super animi dolorem, etiam magnitudine æris alieni. Neq; enim dissimulabat, nisi principem se stare non posse, nihilque referre, ab hoste in acie, an in foro sub creditoribus caderet. Quare missis qui Galbam, & Pisonem trucidarent, ea ipsa die qua Galbam manè salutarat, osculo etiam vt consueuerat exceptus, Imperator salutatur. Ad conciliandos pollicitationibus animos nihil magis pro concione testatus est, quàm id demum se habiturum quod sibi milites reliquissent. Dicitur noctu per quietem pauefactus, gemitus maximos edidisse, reper- túsque à concursantibus humi ante lectum iacens, à quo manes Galbæ eum deturbarant: quod fatebatur ipsemet vidisse. Hic leui prælio victus à Vitellij ducibus, sinistram sibi papillam pugione transfixit: cum tamen complures adhuc copias haberet, & peten- tibus militibus ne tam citò de belli euentu desperaret, dixisset, *se tanti non esse, vt propter eum ciuile bellum oriretur.* Vixit annos 38. imperauit menses treis: adeò militibus charus vt multi ad eius exemplum, ante mortui pedes se interfecerint. Suet. in Othone.

L. VITELLIVS, A. Vitellij Imperatoris pater, Syriæ præpositus, Artabanum Parthorum Regem summis artibus non modò ad colloquium suum, sed etiam ad veneranda legionum Signa pellexit. Mox cum Claudio principe duos insuper ordinarios Consulatus, Censuramque gessit. Curam quoque Imperij sustinuit absente eo, expeditione Britannica: vir innocens & industrius, sed amore libertinæ perinfamis. Idem miri in adulando ingenij, primus C. Cæsarem Caligulam adorari vt Deum instituit, primusque adorauit, non aliter adire ausus, quàm capite velato circumuertens se, deinde procumbens. Hic à Valeria Messalina petiit vt ei pedes præberet excalceandos: detractumque foculum dextrum inter togam tunicamque gestauit assiduè, nonnunquam osculabundus, idque factitabat, vt nulla non via, atque arte, principem vxori addictum demereretur. Decessit paralyti altero die quàm correptus est. Sueto. in. Vitellio.

SEXTILIA, probatissima, nec ignobilis fœmina, Lucij Vitelij prædicti vxor fuit, quæ ei peperit duos filios, quos eodem anno ambos Cōsules, cū maiori minor in sex mēses successisset, vterque parens vidit. Alter ex his filius, Aulus Vitellius, post Othonem imperauit: cuius genituram, siue natiuitatem, aut natalis horæ inspectionem, à Mathematicis prædictam ita exhoruerunt parētes, vt pater magnopere contenderit ne qua ei prouincia viuo se committeretur: mater & missum ad legiones, & appellatum Imperatorem, pro afflicto statim lamentata sit. Vide Sueto. in Vitel. prædixerant Mathematici Aulum Vitellium futurum quidem Imperatorem: sed in imperio per vim cruciabiliter perituum.

A V L V S Vitellius, à Galba in inferiorem Germaniam missus est. Aduertantem, malè animatus erga principem exercitus, libens ac supinis manibus excipit, velut dono Deum oblatum III. Conf. filiū, ætate integra, facili ac prodigo animo. hanc de se veterē persuasionē auxerat, tota ipse via milites obuios exosculatus, perq; diuerforia comis, manè singulos iamne iētassent sciscitatus, seq; fecisse, ructu quoq; ostendens. nil cuiquā negauit, atq; etiam vltro reis sordes, damnatis supplicia dempsit: Quare vixdū mense transacto, subito à militibus è cubiculo raptus, vt erat, in veste domestica, Imperator consalutatur anno mundi 4031. à Christo nato 69. Hic in iētacula, prādīa & cœnas, facilè omnibus sufficiebat vomitandi consuetudine. Cœna ei data est aduētitia à fratre, in qua, super ceteros sumptus, 2000. lectissimorum piscium 7000. auium apposita sunt. hanc quoq; exuperavit ipse, dedicatione patinæ, quam *chlypeum Mineruæ* dicebat. Sæuus fuit, nam & eius hæc vox est, *optimè olere occisum hostē, & melius ciuem.* Vespasiano principe declarato, cœno fimóque iactatus, vestéque discissa in forum tractus, subiecto ad mentum gladio, tandem minutiss. ictibus excarnificatus, vincto trahitur in Tyberim. Suet. in Vitell. vixit an. 57. rexit menses 8.

P E T R O N I A Consularis viri filia, Vitellij vxor prior, Petronianum altero captum oculo peperit, quem pater interemisse creditur, in simulatum parricidij, post matris obitum.

G A L E R I A Fundana. A. Vitellij vxor, Prætorio patre nata, liberos vtriusq; sexus tulit, sed marem titubantia oris prope mutum. Suet. in Vitell.

T. FLA. Sabinus, Vespasiani imperatoris pater, Tit. Flau. Petronio municipe Reatino natus est, eo, inquam, qui bello ciuili Pompeianarum partium Centurio fuit, ac ex acie Pharsalica domum se contulit, vbi venia, & missione impetrata, coactiones argentarias fecit. Porro Sabinus Vespasiani, vt dixi, pater (nam de auo Principis quæ prælibauimus, dicta sunt) expers militiæ (etsi quidam eum Primipilarem, nonnulli cum adhuc ordines duceret, sacramento solutum per causam valetudinis tradunt) publicanum quadrasimæ in Asia egit, fueruntque imagines à ciuitatibus ei sub hoc titulo positæ, *Rectè vectigalia exigēti*. postea scenus apud Heluetios exercuit, ibique diem obiit, superstibus vxore Vespasia Polla, & duobus ex ea liberis, Sabino videlicet, altero ab illo priore Principis patre, & Vespasiano: horum maior Sabinus, Principis frater, ad præfecturam vrbs, minor verò Vespasianus, ad imperium euectus est. Vide Suetonium in Vespasiano Imp.

VESPASIA Polla T. Flauij Sabini vxor, superstes fuit viro cum duobus ex eo liberis, quorum maior Sabinus ad præfecturam vrbs, minor Vespasianus ad principatum vsque processit. Hæc Polla Nursiæ honesto genere orta patrem habuit Vespasium Pollionem, ter Tribunum militum, præfectumque castrorum, fratremque Senatorem prætoris dignitatis. Sueton. in Vespasiano.

FLA. VESPASIANVS natus est in Sabinis vltra Rea-
ten, vico modico, cui nomen est Phalacrine, quinquennio ante-
quàm Augustus obiret. Claudio principe, legatus legionis in
Germaniam missus est: inde in Britāniam translatus, tricies cum
hoste conflixit. Duas validiss. gentes, superque 20. oppida, & in-
sulam Vecten, Britanniae proximam, in deditionem redegit. Mis-
sus ad comprimendos Iudaeos de Ierusalem cum filio triumphauit.
Mortuo Othone hic à Mœsiaco exercitu Imperator creatur.
posthac qui erat Aegypti praefectus primus in verba Vespasiani
legiones adexit, post paucos dies Iudaicus exercitus apud ipsum
iuravit anno mundi 4032. à Christo nato 70. Misso itaq; exer-
citu aduersus Vitellium, in Alexandriam transiit, vt claustra Ae-
gypti obtineret: statimque venere literae fusae apud Cremonam
Vitellij copias, ipsum in vrbe interfectum nuntiantes. Romam
igitur reuersus Vespasianus, afflictam propè, nutantemq; remp.
stabiliiuit primò, deinde ornauit. Cum adolescens vnguento fra-
grans pro impetrata praefectura gratias ei ageret, maluisse, in-
quit allium oboluisse, literasque reuocauit. Achaiam, Lyciam,
Rhodum, Byzantium, Samum libertate adèpta, item Tracheam,
Ciliciā, & Comagenen, ditionis regiae vsq; ad id tempus, in pro-
uinciarum formam redegit. Modestiam retinuit & comitatem:
iustis suppliciis illachrymauit, offensarum minimè memor: inge-
nia & artes maximè fouis: Sola culpatur avaritia. Tādē septua-
genarius ac stans obiit inter manus subleuantium, *Imperatorem*
dicens *stantem mori oportere*. imperauit annos 10. Sueto. in Vesp.

FLAVIA DOMICILLA Vespasiani vxor, peperit ei
Titum, Domitianum & Domicillam: vxorem & natam priua-
tus adhuc amisit Vespasianus. Vide vt supra.

TITVS Vespasianus Romæ post patrē imperat anno mundi 4042. à Christo nato 80. Hic amor & delicia humani generis dictus est: facundus, bellicosus, moderatus fuit, clemēs ac liberalis: quas virtutes per totū principatum magis cōmēdavit & vitæ antea actæ licentia, & sub initia luxuriæ & avaritiæ suspicio, vt Neronis tyrannidem pleriq; augurarentur. Sed mutatus, adepto imperio, in melius, declaravit eiusdem esse ingenij & pessima & optima interdū ferre. Amicos elegit reip. necessarios: Berenicen statim ab vrbe dimisit, inuitus inuitam. nulli ciuium quicquam ademit: ac ne confessas quidē, ac solitas collationes recepit, nec tamen eum quisquam munificentia præuertit: recordatūque aliquando super cœnam, se nil in quenquam toto die contulisse, dixit: *Amici, diem perdidi.* huius etiam & hæc vox est, *Neminem oportere à sermone principis tristem discedere.* Dedit nauale prælium, atque vno die 5000. omne genus ferarum exhibuit. Ad perdomādā Iudæam à patre relictus 12. propugnatores totidē sagittarū confecit ictibus, cepitque Ierusalem natali filiæ suæ, tātō militū gaudio, vt eum Imperatorē cōsalutarint. hic matres etiā filios in edulium pararunt. Fratrem insidiantē, nec occidit, nec relegauit: sed vt à primo imperij die, consortē successorēmq; testari perseverauit. Cæterū obiit febre eadē qua pater villa, ætatis an. 41. imperij 2. Vide Suetonium.

ARRICIDIA, Tertullo patre Equite Romano nata, Titi vxor fuit.

MARTIA* Fulvia splendidi generis, Tito quoq; mortua Arricidia, nupsit: cum qua, suscepta filia, diuortium fecit. Sucto. in Tito.

cc

FLA. DOMITIANVS, post fratrem Titum Romæ imperat anno mundi 4044. à Christo nato 82. Adolescentiam cum infamia, & paupertate transegit. Expeditionem in Galliam & Germanias non necessariam inchoauit, tantum vt fratri se & operibus & dignatione adæquaret. Patre defuncto, iactare non dubitauit, relictum se principem imperij, sed fraudem testamento adhibitam. Initio principatus sui, secretum horarium quotidie sumebat, nec quicquam amplius quam muscas captabat, ac stylo præcuto configebat: vt nō absurdè respōderit Vibius Crispus, *ne muscam quidem cum Cæsare esse*. Varium se præstitit aliquandiu, mixtura quadam inæquabili virtutum ac vitiorū: donec virtutes quoq; in vitia deflexit, super ingenij naturā, inopia rapax, metu sæuus. De Cattis, Dacisq; post varia prælia duplicem triumphum egit: de Sarmatis lauream Capitolino Ioui retulit. Superbus hic, tandem Dominum & Deum se appellari coëgit: nullam sibi nisi auream & argenteam statuam poni passus est. crudelis etiam consobrinos, item nobiliss. ex Senatu interfecit. Per hæc terribilis cunctis & inuisus, multis vulneribus confoditur, suorum, vxoris quoque coniuratione, anno ætatis 45. imperij 15. Funus eius per vespillones cum ingenti dedecore exportatur, & ignobiliter sepelitur: radendum eius nomen Senatus decernit, omniāq; eius acta rescindit. Sueton. in Domiti. Eutr. li. 7.

DOMITIA Longina Aelio Lamia nupta, à Domitiano abducitur, ante quàm imperaret. hanc Paridis histrionis amore deperditam, repudiavit: intrāque breue tempus impatiens dissidij, quasi efflagitante populo, reduxit.

COCCEIVS Nerva, Romę post cædem Domitiani, Imperator designatur, anno mundi 4059. à Christo nato 97. Et hæcenus Romę seu per Italiam orti imperium rexere: hinc aduenæ. vnde compertum, urbem Romam externorum virtute creuisse: quod aurea gibba Domitiano post ceruicem in somnis enata, portendit. Hic quicquid antea pœnæ nomine, tributis accesserat, indulgit: afflictas ciuitates releuauit: puellas, puerosq; natos parentibus egenis, sumptu publico per Italię oppida ali iussit. Quę in aula reperta sunt, ex bonis quę Domitianus per vim abstulerat, restitui curauit. Serui & libertorum plurimi, dominis atq; patronis insidias fecerāt, hos ad vnum occidi imperauit. Ad sustentendam ciuium vitam plus 100000. aureorum erogauit, & quosdam Senatorij ordinis delegit qui agros emerent, eosq; egenis diuiderent. Pecunię inops factus, vestes primum & vala aurea & argentea, siue sua propria siue publica forent, auctiōi subiecit: agros, item ingentes domos, & omnia demum præter admodum necessaria vendidit. Nihil vnquam de suo arbitrio statuit, sed primarios viros in consilium semper adhibuit. Cū ob senectam contemptui esset, Traianum Hispanum, publicę utilitali societatem sanguinis postponens, præteritis cognatis propriis, adoptauit. in coniuratores clemens fuit. obiit ferē septuagenarius, sudore correptus dum voce quā maxima, contra quendam in clamaret suggerente ira, tunc Solis deliquium factum est. imperauit anno vno, & menses 4. Dion Cass. Aurel. Viç. Bap. Egna. lib. i. Eutro. li. 8.

M. V L P I V S Traianus Hispanus, optimus omnium princeps, externorum primus, Romæ imperat anno mundi 4060. à Christo nato 98. Hic Daciam prouinciam fecit, victo rege Deceballo: lapideum pontem in Istro fecit: Parthos superauit, superatis Regem dedit. Transfigritanas prouincias imperio adiecit: Armeniam atq; Arabiam peruastauit: Amicitias, simplicia ac erudita ingenia coluit, ipse à literis & Musis non abhorrens. De hoc Cæsare scribit Iuuenalis Satyra 7.

Et spes, & ratio studiorum in Cæsare tantum:

Solus enim tristes hac tempestate Camænas

Respexit. &c.

Hic Armeniam, Assyriam, Mesopotamiam, postea Arabiâ prouincias fecit. in mari rubro classem instituit, vt per eam Indiæ fines vastaret. Gloriam tamen militarem ciuilitate & moderatione superauit: liberalis in omnes fuit: immunitates ciuitatibus tribuit. amicis culpantibus quòd nimis circa omnes comis esset, respondit, *Talem se Imperatorem esse priuatis, quales esse sibi Imperatores priuatus optasset.* in summa, Deo proximus habitus est. E Perside rediens profluuio ventris obiit anno ætatis 62. imperij ferè 20. Eutr. lib. 8. Aure. Vict. fuit paululum cibo, vinóque deditus.

P L O T I N A Traiani vxor fuit, quæ tam modestè & sanctè in summa se potestate gessit, vt de ea nullus iure conqueri poterit. huius factione Tatianus Traiani Procurator, Adrianum Imperatorem declarauit, cum sine liberis excessisset Traianus, & hæc Adriani amore flagraret, qui vicinus & potens erat. Dion Cassius.

AELIVS Adrianus, cognomento Afer, Adriani Imperatoris pater fuit, ac Traiani consobrinus: huius origo vetustior à Picentibus, posterior ab Hispanensibus manat: siquidem Adria ortos maiores suos, apud Italicam Scipionum temporibus refecisse, in libris vitæ suæ Adrianus ipse commemorat. est autem Adria, seu Hadria, oppidum agri Piceni, quod etiam mari Adriatico nomen dedisse nonnulli censent: attamen huic refragatur opinioni Plin. li. 3. cap. 16. ab Atria Tuscorum oppido, Atriatium mare dictum censens, quod post mutatione vnus tantum literæ Adriaticum dici cœpit. Cæterum quatenus attinet ad Aelium Adrianum, vide Aelium Spartianum, & Sex. Aurelium Victor. Sunt qui Hadrianum cum H, scribant: sunt qui sine H. Porro quod ad Adriam attinet, vide Strabonem li. 5. & 7. Geographiæ, & Plinium lib. 3. cap. 16.

DOMITIA Paulina supradicti Aelij Adriani vxor, Imperatorisque Adriani mater fuit. erat hæc Gadibus orta. Vide Aelium Spartianum.

cc 3

AELIVS Adrianus Romæ post Traianum imperat anno mundi 4080. à Christo nato 118. hunc, quanquam cōsobrinæ filium, viuens noluerat adoptare Traianus, subindicarâtq; se talem nolle successorem habere: attamen Plotinæ Traiani vxoris opera, Imperator est designatus: vti iam in Plotina dixi. hic velut Traiani gloriæ inuidēs, statim prouincias tres reliquit, quas Traianus addiderat, Assyriā, Mesopotamiā, & Armeniā: reuocauit exercitus, ac finē Imperij voluit esse Eufratem. Idem de Dacia facere conatū, amici deterruerunt, ne multi ciues Ro. barbaris traderentur: nā Traianus victa Dacia, eò infinitas Ro. copias transfulerat, ad agros & vrbes colendas. miserabili tandem fato consumptus est, vt in semetipsum sequi potuerit, si per domesticos liquisset. Imperauit annos 21. vixit 62. inuisum eum fecere viri illustres, non pauci sub eius exitum exilio aut morte multati. Eutro. li. 8. Egnat. lib. 1.

SABINA Adriani vxor fuit, quam si priuatus vixisset, vt morosam, & adulterij suspectam dimisisset: nec sine rumore dati ab eo veneni, obiit hæc. Vide Ael. Spartianum.

ANTINOVVS iuuenis formisiss. ex Cithynide quam Claudiopolum vocarunt, vrbe Bithyniæ, ortus, in Nilo periit: hūc Adrianus muliebriter fleuit, ac coluit: vrbe ad Nilum de nomine eius cōdidit: statuas ei per orbem terrarum erexit: templum quoque & sacerdotes ei apud Mantineam instituit. Hunc Græci volente Adriano consecrarunt, oracula per eum dari asserentes, quæ Adrianus ipse edidisse iactatur. Vide Aelium Spar. & Dionē Cassium in Adriano: & Euse. li. 3. ca. 8.

AVRELIVS Fulvius Antonini Pij Imperatoris pater, & Gallia Cispalpina fuit oriundus: Consulatum gefsit, homo triftis & æger. huius pater Titus Aurel. Fulvius, Imperatoris avus, per honores diuerfos ad fecundum Consulatum, & Præfecturam vrbis peruenit. Iulius Capitolin. in Antonino Pio.

ARRIA Fadilla Aurelij Fuluij vxor, & Antonini Pij Imperatoris mater extitit. huius Arriæ pater fuit Arrius Antoninus bis Conf. homo fanctus, & qui Neruam miferatus effet, quòd imperare cœpiffet. Iulius Capitolinus in Antonino Pio.

cc 4

TI. AV. FVL. BO. Antoninus Pius imperat post Adrianum anno mūdi 4101. à Christo nato 139. fuit genere claro, sed non admodū vetere: vir insignis, & qui meritò Numæ Pompilio comparatur: Romulo item, & Traiano æquatur. Barbarorum plurimæ nationes depositis armis, ad eum cōtrouersias suas litēsq; deferentes, sententiæ eius paruerunt. Nullum sub eo bellum fuit. Amor ac timor gentium in eo certarunt: bellum mouere timebant aduersus principem, quem vt numen aliquod venerarentur: nec ille gloriæ ita cupidus, vt per aliorum damna, cædēsque eam appeteret. Nam & à coniuratis vim omnem abstinuit, & in confcios quæri vetuit, ne plures inuenti, odium augerent. Hic ante Imperium ditissimus opes suas stipēdiis militum, & liberalitate in amicos minuit: nihilominus tamen ærarium opulentū reliquit, febre obiit vitę anno 78. Imperij. 22. Eutr. li. 8. hūc Adrianus adoptarat in locum demortui Ceionij, hac conditione vt eiusdem filium cum M. Antonino adoptaret, quod & fecit: deinde ambo vnà adoptati, vnà item imperarunt.

ANNIA FAVSTINA, Annij Veri filia, vxor fuit Antonini Pij, ex qua duos mares, duāsque femellas suscepit: harum maior Lamiæ Syllano, minor, M. Antonino Philosopho, qui postea imperat, nupsit. De Faustina hac multa dicta sunt ob nimiam libertatem, quæ Antoninus Pius cum animi dolore compressit. Iul. Capitolin. in Anto. Pio. obiit Faustina anno Imperij viri tertio.

ANNIVS Verus, pater Marci Antonini Philosophi Imperatoris, in Prætura decessit: cuius etiam pater, Imperatoris avus, iterum Consul & Præfectus vrbi, adscitus est in Patricios à principibus Vespasiano & Tito, Censoribus. Huius familia in originem recurrens, à Numa probatur originem trahere: vt Marius Maximus docet: item à rege Salentino Malennio, Dasummi filio, qui Lupias condidit. Iul Capitolin.

DOMITIA Caluilla, Caluissij Tulli bis Cōsulis filia, Annij Veri vxor, & M. Antonini Philosophi Imperatoris mater fuit. hic Antoninus Philosophus, de quo statim amplius dicemus, patrimonium paternum totum sorori concessit: ac vbi comperit se ab Imperatore adoptatum, magis est deterritus quàm lætatus: iussusque in Adriani priuatam domum migrare, inuitus de maternis hortis recessit. Cùm ab eo domestici quærerent cur tristis in adoptionem regiam transiret, disputauit quæ mala in se continet imperium. Anno ætatis 18. adoptatus, in secundo Cōsulatu Antonini Pij, iam patris sui, per adoptionē, Adriano ferente, gratia seu dispensatio ætatis facta, Quæstor est designatus. Posthæc Faustina duxit vxorem, relicta filia Ceionij quæ illi pacta fuerat, sed impar ætate. Tribunitia potestate donatus est, suscepta filia ex Faustina, atque Imperio extra urbem Proconsulari: tantùmque apud Pium valuit, vt nunquam quenquam sine eo facile promouerit. Iulius Capitolin. in M. Antonino Philosopho: de quo etiam pagina sequente, plura suo loco dicemus.

cc 5

M A R C. Antoninus Verus Philosophus, post Antoninum Pium imperat, anno mundi 4123. à Christo nato 161. Is fratrem & generum L. Anto. Verum ad Imperij partem nouo bene uolentiæ genere asciuit: tū primū duo hi æquo iure Imperium administrarunt. M. Antoninum mirari facilius quis, quàm laudare possit: à principio vitæ tranquillissimus fuit, adeò vt in infantia quoque vultum nec ex gaudio, nec ex mœrore mutaret. hic vita, moribus, & eruditione Philosophus, tantæ admirationis fuit adhuc iuuenis, vt eum successorem parauerit Adrianus relinquere: adoptato tamen Antonino Pio, generum eidem Antonino idcirco hunc esse voluit, vt hoc ordine ad Imperium perueniret. Contra Germanos eo principe res feliciter gestæ sunt. Bellum ipse vnum gessit Marcomanicum, sed quantum nulla memoria fuit, adeò vt Punicis conferatur: quòd eò grauius est factum, quòd pestilentia, post victoriam Persicam, Italiam peruaserat, & maxima hominum pars, militum verò omnes ferè copię langore defecerant. Marcomannos igitur, & cum his Quados, Vandalos, Sarmatas, Sueuos fudit: multa millia interfecit. ærario exhausto pretiosam suam supellectilē hastæ subiecit: Pannonias Marcomannorum seruitio liberauit: Romæ cum filio triumphauit. periit morbo, anno ætatis 61. Imperij 19. Eutro. li. 8.

F A V S T I N A Antonini Pij & Faustinae filia, M. Anton. Philosophi vxor fuit, ex quo Commodum, qui postea imperat, suscepit, non sine magna adulterij suspitione, & Lucillam filiam. Iulius Capitolin.

L. CEIONIVS Commodus, qui & Aelius Verus, ab Adriano auro iam ingrauescente, morbisq; tristioribus presso, adoptatus est, anno mundi 4098. à Christo nato 136. hic tantum Caesar est appellatus, & ab Adriano in Aeliorum familiam ascitus, hoc est in Adriani transcriptus: Prætor factus est, & Pannoniis dux ac rector impositus, mox etiam Cōsul creatus. hic solus omnia quæ cuperet, vel per literas, impetrabat ab Adriano: cui (vt aiūt) acceptior forma quàm moribus fuit: attamen reip. nō omnino inutilis fuit, etsi delicatè vixerit. nam lectum mollem ac voluptarium extruxit, minuto reticulo vndiq; inclusum, eminētibus quatuor anacinteriis, eūmq; foliis rosæ, quibus demptum esset album, replebat, iacēsq; cum cōcubinis, velamine de liliis facto se tegebat, vñctus odoribus persicis: præterea accubationes ac mensas de rosis ac liliis, & quidem purgatis fecit, quæ etsi nō decora, non tamen ad publicam perniciem sunt. libros amorum Ouidij in lecto semper habuit: Martialem, Vergiliū suum dixit. Cursoribus suis exemplo Cupidinū, alas sæpe apposuit, vëtorūmq; nominibus vocitauit, indefessè faciens eos cursitare. Vxori conquerēti de extraneis voluptatibus, dixit: *Patere me per alias, exercere cupiditates meas, vxor enim dignitatis nomen est, non voluptatis.* hic tandem valetudinarius obiit, superstite etiam Adriano: sepultusque est imperatorio funere. Iuli. Capi. in Ceionio.

DOMITIA Caluilla vxor L. Ceionij, peperit L. Annium Antonin. qui cum M. Antonin. Philosopho imperauit.

L. ANNIVS, Antoninus, Verus, aliàs etiam dictus L. Aelius Commodus, Verus, qui cum fratre & socero M. Anton. Philosopho, eiusdem fratris benignitate, imperavit, neque inter bonos, neq; inter malos principes ponitur. hic contra Parthos à fratre missus, qui tum primum post victoriam Traiani rebellaerant, Antiochiæ & circa Armeniam agēs, multa per duces, & ingentia patrauit. Seleuciam Assyriæ urbem nobilissimam cum 500000. hominum cepit: Parthicum triumphum reuexit: cum fratre, eodēq; socero, triumphauit. Deinde cum fratre ad Marcomannicum bellum profectus, in itinere periit apoplexia, sedēs cum fratre in vehiculo. Ingenij fuit parum ciuile, reuerentia tamen fratris nihil vnquam atrox ausus. erat enim solus frater Imperator à Senatu dictus. obiit anno Imperij fratris, & sui, II. tunc M. Antoninus solus tenuit Imperium: ij autem fratres dicuntur, non quòd sint iisdem parentibus prognati, sed, quatenus licet mihi ex autoribus historicis colligere, quòd M. Antoninus sorori huius primum nupserit: tū etiam quòd ambos adoptarat Imperator Antoninus Pius: vel potius quòd ex eadem matre nati sint.

LVCILLA, filia M. Antonini Philosophi, nupsit L. Annio Antonino supradicto: quanquam ex voluntate Imperatoris Adriani debebat hic L. Annianus Anto. in uxorem accipere Faustina, Antonini Pij filiam: verum cum minimè congrueret amorum ætas, nupsit potius Faustina M. Antonino Philosopho. Iul. Capi. in vita Veri principis, qui vnus & idem est cum hoc L. An. Ant. Vero, cuius nunc meminimus: qui filius fuit L. Ceionij Commodi, de quo paulò ante tractauimus.

L. ANTONINVS, siue Aurelius Commodus, successit patri M. Antonino Philosopho: & quis talis Imperatoris filiū reiecisset? ipse verò etiam patri non satis probatus, statim Caligula & Neronis simillimus euasit. cœpit post patrem imperare anno mundi 4142. à Christo nato 180. in scena sæpe aurigæ habitu prodit. ludis gladiatorii & Dalmaticatus præsedet, & in amphitheatro gladiator dimicauit. athletarum etiam more publicè se exercuit. quæ omnia actis inferenda publicis curauit. Cùm à patre decrepito moneretur, vt ne attritos iam barbaros fineret vires recipere, respondit: *Ab incolumi, quamuis paulatim, negotia perfici posse, à mortuo nihil.* In summa, nihil paternum cùm refferat, iure à multis nothus dicitur: nec caruit hac nota mater: adeò vt aliquando viro suo dictum sit, vt eam repudiaret, si non occideret: & dixisse fertur, *Si dimittimus, reddamus & dotem.* dotē intelligebat Imperium. Sed, vt ad Anto. Commodum reuertar, is tandem, autoribus Læto & concubina Martia, strangulatur, anno ætatis 32. Imperij 13. tanta omnium execratione, vt hostis humani generis etiam mortuus iudicaretur. Eutr. li. 8. Egna. Vic. Iuli. Capi. Oro. li. 7. cap. 16.

CRISPINA huius supradicti vxor fuit, cuius dolo Lucilla, Imperatoris soror, quam idem ille comprefserat, periit. Aelius Lampri. in L. Antonino, siue Aurelio Commodò.

P. AELIVS, siue Heluius, Pertinax, Commodus successit, coactusque imperavit Latini opera, ac decreto Senatus, anno mundi 4155. à Christo nato 193. hic dum renuit Imperium suscipere, tale Pertinacis cognomen sortitus est: quãvis Capitolinus aliam huius nominis originem tradat. Libertino fuit genitus pater apud Ligures, genere quidem humili, virtute autem atque innocentia summa. Militia clarus Pertinax in ea ad summas dignitates euectus est, unde & *pila ludus est dictus*. Summam de se expectationem omnibus cum daret, Latini insidiis, qui imperium illi astruxerat, & militari factione, Iuliano, qui ei successit, non inscio, imò conscio, periit, anno ætatis 71. Imperavit vix menses tres: cuius caput ab urbe delatum est in castra. Nam cum omnia in pristinum statum reducere conatur, à prætoriis cohortibus odio habitus, interimitur: acclamatum est ad usque defectum, *Pertinace imperante securi viximus, neminem timuimus: patri pio, patri Senatus, patri omnium bonorum*. hic ex Senatusconsulto imperare iussus fuerat. Eutro. li. 8. Bap. Egna. li. 1. Sex. Aure. Vict. huius vitam vide fufius apud Iulium Capitolinum & Herodianum li. 2.

FLAVIA Titiana Aelii Pertinacis vxor fuit. hanc Senatus nomine Augustæ donauit: filiumque eius nomine Cæsaris, quos titulos etiam recusabat pater, tanta præditus erat modestia. porro Flavia palam cytharædum amauit: Pertinax vicissim, cum vxoris pudicitiam non usque adeò curaret, Cornificiam perditè, & ad infamiam usque deperisse dicitur. Iulius Capitolinus.

DIDIVS Iulianus, qui & Saluius dictus est, Mediolanensis, imperium quod per scelus, necis imperatoriae conscius ipse; primus etiam licitatus esse dicitur, intra tertium mensem à nece Pertinacis, cum vita simul amisit. Nam Seuerò, ab exercitu Imperatore appellato, à Iuliano omnes defecerunt, qui ab eodem Seuerò victus, tandem in palatio etiam iussu Senatus interficitur. neque enim militi gratus erat, ob non integrum donatium datum: & populo etiam inuisus erat, ob perfidiam in principē optimum. fuit Didius factiosus, præceps, regni avidus, nobilis, iure peritissimus, neposq; Saluij Iuliani, qui sub Adriano perpetuum cōposuit edictum. educatus est apud Domitiam Lucillam, Marci Anton. Philosophi matrem. Imperium illi iussu Senatus abrogatum est, paulò ante necem. Eutro. li. 8. Egna. li. 1. Aure. Vict. & Hero. li. 2. Vixit annos 56.

MALLIA Scantilla vxor, & Didia Clara filia Didij Iuliani fuit. ambæ edicto Senatus Augustæ appellatæ, & in Palatium à viro & patre vocatæ, trepidæ & quasi inuitæ introierunt, velut iam iam imminens exitium præfagirent. Filiam, potitus imperio pater, dato patrimonio emanciparat, quod ei cum Augustæ nomine obtruncato patre, statim sublatum est. Vide Aelium Spartianum in Didio Iuliano.

L. SEPTIMIUS Severus post Iulianum imperat anno mundi 4156. à Christo nato 194. Hic primus Afer ad imperij fastigiū euectus, ab Illyrico exercitu Imperator dicitur, hinc à Senatu: Pertinacem se appellari voluit in honorem eius qui à Iuliano fuerat occisus. Parcus fuit, sœuus, bellicosus. Pescénium Nigrum in Oriëte, Clodium Albinum apud Lugdunum deuicit: erant siquidem hi Imperatores ab exercitibus dicti. Orientem, Parthis, Arabibus, Adiabenis deuictis, Romano restituit imperio: Britânos tumultuantes compescuit, vallo à mari ad mare per 32000. passuū ducto: vbi etiam septuagenarius morbo articulari decessit, anno imperij 18. Philosophiæ ac dicendi studiis deditus, latronum vbiq; hostis, vitam suam priuatam, publicamque composuit ad fidem: solum tamen vitium crudelitatis excusauit. De hoc Senatus ita iudicauit, *aut non nasci debuisse, aut non mori*. Eutro. lib. 8. Eгна. lib. 1. Aur. Vict.

MARTIA, L. Septimij Seueri vxor fuit, tum cùm Tribunatum plebis, Marco Imperatore decernente, promeruit: de qua tacuit in historia vitæ priuatæ: ei tamen postea, cùm imperaret ipse, statuas collocauit: ex hac Bafsianum, qui postea imperat, suscepit. Deinde Iuliæ nupsit, quam, domi minus cautus, adulteriis famosam tenuit, etiam coniurationis consciam: ex Iulia Getam quoque filium suscepit. Aelius Spart. in Seuero.

M. A V R E L. Antoninus Bassianus, dictus Caracalla, Se-
uero patri succedit, imperátque anno mundi 4174. à Christo
nato 212. hic Lugduni genitus est, dictusque Bassianus ex au-
materni nomine: Caracalla autem, quòd cùm è Gallia vestem
plurimam deuexisset, talarésque caracallas fecisset, coëgerit ple-
bem ad se salutandú talibus indutam caracallis. Antoninus por-
rò dictus est in honorem M. Antonini Imperatoris. Hic simulat-
que imperauit, fratrem ex patre, Getam nomine, falsò crimina-
tum occidit ipse in gremio matris eius. Papinianum etiam Iuris-
consultissimum occidi à militibus iussit, complurésque alios. In
summa, nullo in pretio apud populum fuit, etiamsi vestes dedis-
set, & thermas nominis sui, id est Antonianas, eximiè fabrefa-
ctas, extruxisset. fuit patre duro crudelior, in eúmque contumax,
cibi & vini auidus, præter milites prætorianos omnibus castris
exosus, Alexandri Magni admirator, quem, collo in læuum hu-
merum detorto, reddere, & eius nomine vocari cuperet. Alexan-
drinorum dicacitatem vltus est ingenti eorum cæde: Perfas dolo
magis quàm virtute fudit. Cùm Carris iter faceret, apud Edes-
sam secedens ad onus ventris leuandum, à milite, qui quasi ad cu-
stodiam sequebatur, occisus est anno imperij 6. ætatis 43. Hero-
dian. lib. 4. Eгна. li. i. Eutr. lib. 9. Aurel. Vict. Aelius Spart.

I V L I A, quæ erat Caracallæ nouerca, eiusdem etiam vxor
fuit. nam cùm esset pulcherrima, & quasi per negligentiam se ma-
xima corporis parte nudasset, dixit Caracalla, *Vellem, si liceret*: at
respondit hæc, *Si libet, licet: an nescis te Imperatorem esse, & leges da-
re, non accipere?* tunc nuptias celebrat, eique copulatur, in cuius
gremio, eiusdémque filium nuper confoderat. Ael. Spartian.

dd

O P I L I V S Macrinus obscuris parentibus ortus, Maurusij generis, proditor, & necis Caracallæ cōscius, imperat anno mundi 4180. à Christo nato 218. vnà cum Diadumeno filio formosissimo. hic Artabano Parthorum Regi grauitè necē suorum ciuium vindicanti, quos occiderat Caracalla, primò restitit: postea missis legatis petiit pacem, eam libenti animo, interfecto Caracalla Parthus concessit. Inde cum se Antiochiam: recepisset, ac luxuriæ operam daret, iustam causam necis suæ præbuit exercitui, ac Bafsiani, vt putabatur, filium sequendi, id est Heliogabalum, fugiens itaq; cum filio in vico quodam Bithiniæ occiditur: caput eius ablatum ad Heliogabalum perfertur. Iul. Capito. Ael. Lam. vixit annos 50. imperauit menses 14. cuius caput amputatum ad Heliogabalum est perlatum.

M. A V R E. Anto. Bafsianus Varius, Heliogabalus, victo Opi. Macrino imperat anno mundi 4181. à Christo nato 219. fuit hic impurus, superbus, crudelis: honores & dignitates contulit in aurigas, mimos, histriones. cū omnia sordidè ageret, iniretūque à viris, statim milites facti pœnituit: quare in Alexandrum, Heliogabali consobrinum inclinauere animos: tandēmq; Heliogabalum, cum matre & satellitibus, interficiunt, operam etiam dante Alexandri matre, quæ militibus clam pecunias dabat. tractum est cadauer per Circi spatia priusquam in Tiberim præcipitaretur. Ael. Lamp. in Helioga. Herodianus li. 5. vixit annos 18. imperauit 4.

A V R E L. Alexander Seuerus, ab Heliogabalo adoptatus, post eum imperauit anno mūdi 4185. à natiui. Christi 223. à prima pueritia bonis artibus imbutus, pius, mansuetus & liberalis extitit: Christianis fauit: vetuit ne mulieres vulgato corpore matrē illius Mammeam salutarent. in pretio habuit Vlpianum, & tanquam tutorem. bonorum principum vitam versibus descripsit. Fures valde persecutus est, quos inimicos reipub. dictitabat. cum solus accumberet, librum ad mensam habebat: quando conuiuas habebat, aderat Vlpianus atq; aliquot alij, quorum doctis sermonibus ac disceptationibus recreabatur inter epulas. aduersus Parthos, quos vicit, exercitum duxit, habens milites tantæ grauitatis & modestiæ, vt quacunq; iter facerent, Senatores esse dicerentur, non milites. Ad Alexandri magni mores sese componebat, cum eiusdem nominis esset, imò & exuperare satagebat, inquiens *multum interesse debere inter Romanum Alexandrum, & Macedonem.* clamabat sæpe, atq; per præconē proclamari iubebat, cum aliquem emendaret, *Quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris.* Tandem factione militari vnà cum matre in tentorio necatur. vixit annos 29. imperauit 13. Ael. Lāpri. & Herodi. li. 6.

M A M M E A, mater Alexandri Seueri, à quibusdam dicitur Christiana fuisse, & ab Origene edocta. hæc filium eò coegerat, vt quæ mensæ superessent edulia, quamuis permodica, altera vice apponerentur. Aurel. Viç. Ab. V sper. Euse. li. 6. cap. 16.

dd 2

I V L I V S Maximinus Thrax, è militaribus imperauit cum filio eiusdem nominis, coactus à militibus, post Aurel. Alexandrū anno mundi 4198. à Christo nato 236. altus fuit pedes 8. & digitum: tam validus vt Hercules, Achilles, Ajax, Milo, Antæus vocitaretur: tam ferox vt Cyclops, Busiris, Sciron, Phalaris, Typhon, Gyges diceretur. hunc vsq; adeò reformidauit Senatus, vt vota in templis publicè fierēt ne vnquam urbem ingrederetur. erat ei persuasum nisi crudelitate imperium non teneri. simul verebatur ne propter humilitatem generis sperneretur (fuerat siquidem in prima pueritia pastor) quare ignobilitatis tegendę causa, omnes conscios generis interemit. Aduersus hunc Senatus Pupienum & Balbinū Imperatores declarauit. Hic verò in Italiam statim cum exercitu descendit: Aquileiāque frustra obsessa, à suis militibus penuria oppressis, cum filio discerpitur, conclamantibus cunctis militari ioco, *Ex pessimo genere ne catulum quidem habendum.* horum capita Romam perlata sunt. imperauit annos 3. vixit pater 50. filius 20. Herodi. li. 7. & 8. Iul. Cap. Aur. Viñt.

G O R D I A N V S senior ab exercitu Africano, ipse Proconsul Africæ, Imperator factus vnà cum filio eiusdem nominis, à Senatu approbatus est: idque in odium Iulij Maximini anno mūdi 4200. à Christo nato 238. At Capelianus, Mauritaniæ procurator, in gratiam Maximini bellum Gordiano mouet, vincit: occumbit Gordiani filius: pater laqueo se suspendit. imperarunt annum & sex menses, quo tempore etiam imperabat Iul. Maximinus. Vide Iulium Capit.

MAX. PVPIENVS, & Clodius Balbinus, siue Albinus, à Senatu Imperatores creati sunt, & Gordians iunior Cēsar electus est: idq; aduersus Iulij Maximini innatam crudelitatem. anno mundi 4201. à Christo nato 239. Albinus in vrbe manet ad componendam rempublicam, Pupienus foris Iulium Maximinum vincit. tandem ambo Romæ à militibus occiduntur, cū parum concordii inter se animo rempublicam administrarent: erant præterea odio militibus, quòd à Senatu Imperatores facti essent. Imperarunt annum vnum ab obitu Maximini. Iulius Capit. Bap. Egn. li. i.

GORDIANVS 13. annos natus Romæ cum supradictis Imperatoribus, Maximo Pupieno, & Clodio Balbino, siue Albino, imperauit. hic Senatui, populo & militibus charus, tū ob claritatem generis, tum ob peculiares animi dotes, cū bellum aduersus insolescentes Persas per Misi theū confecisset, Philippi præfecti dolo interficitur. nec tamen fuit inulta optimi principis cædes: quicunque in eum coniurauerant, crudelibus afflictis suppliciis interierunt. huius successibus cū posset Persicum nomen deleri, Philippi insidiæ obstiterunt. fuit hic maioris Gordiani ex filia nepos. imperauit annos sex, quinque solus, vnum cum Pupieno & Balbino. dixit aliquando, *miserum esse Imperatorem, nempe apud quem vera ferè reticeantur*. Consulito Iul. Capitol.

dd 3

M. IVL. Philippus, occiso Gordiano iuniore, ab exercitu Imperator declaratus, ad Senatum scripsit de morte Gordiani (nempe graui eum morbo periisse) & de sua ipsius electione, postulans vt confirmaretur. Senatus, rem non planè intelligens, eum Imperatorem confirmat, anno mundi 4207. à Christo nato 245. fuit hic Arabs, humillimo ortus loco, patre nobiliss. latronum ductore. Misit eum primùm veneno sustulerat, Gordiani socerum, virum modestū ac frugi, cuius consilio Imperium augebatur: deinde Gordianum occidit. Huius tempore Scythæ desciverunt, contra quos Marinum misit, qui à militib. Imperator factus, ab eisdem occiditur: atq; iterum ab iis Decius Imperator creatur. Aduersus quem Philippus furens tendit, atq; à militibus occiditur Veronæ, medio capite supra ordines dentium præciso: filius annorum 12. Romæ necatur, qui à quinquennio nunquam risisse dicitur. Imperarunt annis 5. sunt qui hunc primum Imperatorem Christianum fuisse tradant, at perfidi mores obstant. Bap. Egn. Capi. in Gordiano iuniore.

DECIVS missus à Philippo ad comprimēdos motus Mœtias, vt primùm prouinciam attigit, Imperator omnium consensu dicitur anno mundi 4212. à Christo nato 250. Hic ciuiles in Gallia motus sedauit, prius quàm ad urbem rediret. Aduersus Scythas ad liberandas Thracias cum filio profectus, vnà cum filio perit, & loco, & fato aduersantibus, equo sedens, ne in manus hostium veniret, in paludem insiliit: nec cadaver vsquam inuentum est. imperauit annis duobus. vixit quinquaginta. inter optimos annumeraretur, si à cruciatibus Christianorum temperasset. Pompo. Latus.

VIBIVS, seu Virius Gallus Hostilianus post Decium Imperator à militibus creatus est, anno mundi 4214. à Christo nato 252. hic cum Scythis foedus pepigit, non sine Romani nominis ignominia, tributum eis annuum pēdens. tunc primū republica Romana iugum Scythicae seruitutis accepit. hinc Barbari insolentiores facti, nec tributo contenti, ingenti exercitu comparato, terra marique; saepius irrumpunt: & Dardaniam, Thraciam, Thessaliam, Macedoniam, & Helladam infestant. Scytharum exemplo alij hostes insurgunt: iam viscera Syriae penetrant Parthi, & Armenias fugato rege Tyridate occupāt. Interim pernitiosa pestis orbem peruasit, quæ ex Aethiopia orta, per annos 15. terras propè omnes exhaustit. prouenisse ex infelicibus Galli auspiciis visa est, vt qui proditione Imperium arripuisset, Christiani etiam dogmatis hostis erat. Ita Imperium Galli infaustum, rerum gestarum monimentis obscurum, clade generis humani memoriae traditum est. Hic cum aduersus Aemilianum in Moesia Imperatorem factum proficiscitur, prælio victus, à suis militibus vnà cum filio Volusiano occiditur, annos natus 47. imperauit annos 2. Pom. Læ. Bap. Egna. Eutro. Orosi. li. 7. cap. 21.

VOLVSIANVS, Galli filius, à patre Imperij consors factus, mortis item consors & socius fuit.

dd 4

AEMILIANVS Libycus, dux limiti Sarmatico in Mœsia à Decio præpositus est, nec à Gallo submotus. is itaq; cū Scythæ, solertissimum latrocinandi genus, contenti tributo non essent, id pro cōcione suis militibus pollicitus est, si hostes vicisset. Præmio accensi vicerunt. reuersus in Mœsiam Aemilianus præmia perfoluit. Hoc successu adeò gratus victori exercitui fuit, vt ab eo sit Imperator appellatus. ad hos motus opprimendos Gallus cum filio profectus non profecit. Aemilianus ad Senatū scribit se Imperatorem lectum, promittit se Mesopotamiam, & Armenias recuperaturum, depulsurum vndiq; hostes. At verò prius quàm opus aggredieretur, qui in Alpibus erant milites Valerianum Imperatorem faciunt. tunc qui sub Aemiliano erant, ne ciuili bello, & cognato sanguine se inficerēt, eum ob humilitatem generis trucidant: Valeriano, ob generis nobilitatem, & laudatiss. mores, sese dedunt. vixit Aemilianus annos 40. imperauit menses 3. Pom. Læ. Eutro. li. 9. Bap. Egn. Aur. Vict.

VALERIANVS, maioris spei quàm fortunæ, imperauit anno mundi 4216. à Christo nato 254. hic duplici nomine calamitosissimus extitit: tū quòd à Sapore Persarum Rege victus acie (siue dolo suorum, siue eius imprudentia id acciderit) in captiuitate consenuit: tum quòd Gallienum filium reliquit, qui Caligulæ ac Viteliis simillimus, Imperium contaminauit. Vixit Valerianus annos 70. imperauit 4. ante captiuitatem suam vnà cum filio. Quandiu captiuus vixit, Rex Sapor incuruato eo, pedem ceruici eius imponens, equum ascendere solitus est. Aurel. Vict.

GALLIENVS Romæ à Senatu Augustus creatus est, quādo & pater Valerianus ab exercitu in Rhetia. Ab initio Imperiū nō infeliciter administravit: at postea in luxū & socordiā lapsus, mirum in modum afflixit: externis hostibus adeò insultantibus vt fœminæ Imperium in eius contemptum occuparint, & tyranni 30. ex ipso & in ipsum quoq; insurrexerint Imperium. Græcia, Macedonia, Pontus, Asia vastata est à Gothis: Pannonia à Sarmatis, Quadiſq; depopulata est. Germani vsq; ad Hispanias penetrarunt, & ciuitatem nobilem Tarraconem expugnauerūt, opulentissimam, vt inquit Pomponius Mela. Parthi Mesopotamia occupata, Syriam sibi cœperunt vendicare. Dacia, quæ à Traiano vltra Danubium fuerat adiecta, tum amissa est: quòd si Posthumus in Occidente, Odenatus in Oriente Imperium non sustentassent, actum de Rom. Imperio esset. Gallienus nouissimè aduersus Aureolum profectus, à militibus suis, commento Aureoli, ad Mediolanum obsessi, vnà cum fratre Valeriano occiditur. Annos vixit 50. imperauit 15. tam cum patre quàm solus. Eutro. lib. 9. Aurel. Viçt. Bap. Egna. lib. 1. Pom. Le. Trebel. Pol.

SALONINA natione, & Pipa nomine, siue Pipara, Marcomannorum Regis filia fuit, quam per pactiōem concessa parte superioris Pannoniæ, matrimonij specie accepit Gallienus: ex hac Salonianum alterum filium suscepit, quem in locum defuncti Cornelij filij sui, qui fuerat Cæsar creatus, subrogauit. Consulito Trebellium Pollionem, & Sextum Aurelium Viçto.

dd 5

SEQUUNTUR triginta tyrannorum imagines, subiectis illorum vitis per compendium, ex Trebellio Pollione illis ferè contemporaneo. hi siquidem tyranni Imperium inuaserunt partim vi, partim dolo, temporibus Valeriani & Gallieni Imperatorum: quare & tyranni dicuntur, non quòd tyrannicè, hoc est iniquè, se gesserint, (nam nonnulli etiam inter eos optimi innocentem vitam duxerunt) sed quòd Imperium vsurparint, nonnulli etiam coacti, seque Cæsares & Augustos appellari passi sint. Porro, dubium est magisne Ro. Imperium labefactarint, an asserrerint: ne, diffuente luxu & lasciuia Gallieno, ac patre eius Valeriano, bello Persico occupato, quinetiam à Persis victo & capto, omnino illa ipsa misera Ro. resp. pessum ireret: dum vndiquaque ab ingruentibus hostibus premeretur. Ceterum Titus & Censorinus, qui in hac tyrannorum serie vltimi duo habentur, extiterunt, alter Iulio Maximo, alter verò Fl. Claudio imperante, qui Gallieno successit. Fuerunt alij vulgati 30. Athenis Tyranni, Lysandri temporibus, qui paulò post arreptam Tyrannidem à Thrasybulo victi sunt, & popularis status tunc restitutus est: sicuti diximus in priori huius operis parte, pagina 122. Porro eadem phrasi, imò iisdem pene verbis vsus sum, quibus autor meus Trebellius Pollio: qui si haud ita purè latinè loquatur, ipse viderit: institutum meum fuit eius orationem ac mètem persequi: quemadmodum & aliorum quorum ego in hoc opere cito autoritates.

CYRIADES primus è 30. Tyrānorum numero fuit: eorum inquā qui temporibus Valeriani & Gallieni Imperatorum imperarunt. hic dum luxuria sua & moribus perditis sanctum senem eiusdem nominis patrem grauaret, direpta magna parte auri & argenti, Persas adiit: atq; Saporī regi coniunctus, hortator belli Romanis inferendi fuit. Antiochia capta & Cæsarea, Cæsarianum nomen accepit: atq; inde vocatus Augustus, cum omnem Orientem vel virium audacia, vel terrore quateret, patrem etiam interemit: ipse quoq; per insidias suorum; cum Valerianus iam ad bellum Persicum iret, interemptus est. Consulito Trebellium Pollionem, in horum 30. Tyrannorum vitis, vt semel te candide lector, commune faciam.

POSTHVMS vir fuit bello fortissimus, atque in pace constantissimus, in omni quoque vita grauis, vsque adeo vt Saloninum filium suum eidem Gallienus in Gallia positū crederet, quasi custodi vitæ, morum, & actuum Imperialium institutori. Sed vt plerique asserunt (quod eius non conuenit moribus) postea fidem fregit, & occiso Salonino sumpsit Imperium. Vt autem verius plerique tradiderunt, cum Galli vehementissimè Gallienum odissent, puerum autem apud se imperare ferre nō possent, eum qui commissam regebat Prouinciam, Imperatorem appellarunt, missisque militibus adolescentem interfecerunt. Sic omnibus Gallis acceptissimus, Gallias per annos septem instaurauit, submotis omnibus Germanicis gentibus. Sed cum se grauissimè gereret, Lolliani opera interemptus est.

POSTHVMS iunior, supradicti Posthumi filius, à patre appellatus est Cæsar, ac deinceps in eius honorem Augustus. Hic cum patre dicitur interemptus, tum cū Lollianus in locum Posthumi subrogatus, delatū sibi à Gallis sumpsisset Imperium. fuit ita in declamando disertus, vt eius controuersię inter Quintiliani declamationes dicantur insertæ.

LOLIANVS fuit quidem vir fortissimus, sed rebellionis gratia minorem apud Gallos autoritatem de suis viribus tenuit. attamen nonnihil reip. profuit: nam pleraq; Galliæ ciuitates, nonnulla etiam castra Posthumus per septem annos in solo barbarico ædificauerat, quæ ipso interfecto Posthumus, subita irruptione Germanorum, & direpta fuerant, & incensa: hæc Lollianus instaurauit, deinde à suis militibus, quòd in labore nimius esset, occisus est: idq; factione Victorini, Victorinæ, seu Victorinæ, filij, quæ postea Mater castrorum appellata est, & Augustæ nomine affecta, cū ipsa per se fugiens tanti ponderis molem, primū in Marium, deinde in Tetricum atq; eius filium contulisset imperia. Ita Gallieno perdente rempub. in Gallia primū Posthumus, deinde Lollianus, Victorinus deinceps, postremò Tetricus affectatores Romani nominis extiterūt. Lolliani autē vita in multis obscura est, vt & ipsius Posthumi: sed priuata virtute clari, non nobilitatis autoritate vixerunt. Vide Trebe. Pol.

VICTORINVS militaris industriæ vir à Posthumus seniore in partem vocatus est Imperij, & cum eodem contra Gallienum confligit: cùmq; adhibitis non paucis Germanorum auxiliis, diu bella traxissent, victi sunt. Tunc, interfecto etiam Lolliano, solus Victorinus in Imperio remansit: qui & ipse, quòd matrimoniois militum & militarium corrumpendis operam daret, à quodam actuario, cuius uxorem stuprauerat, factione Agrippinæ, percussus est, Victorino filio Casare appellato, ab ipsa auia Victorina, seu Victoria, quæ Mater castrorum dicta est: hic autem Victorinus filius, adhuc puerulus, statim est interemptus, cùm apud Agrippinam pater eius esset occisus. De hoc Victorino Iulius Aterianus sic scriptum reliquit, *Victorino qui Gallias post iuniorem Posthumum rexit, neminem existimo preferendum: Non in virtute Traianum, non Antoninum in clemētia, non in gravitate Neruam, non in gubernando ærario Vespasianum, non in censura totius vitæ, ac severitate militari Pertinacem, vel Seuerum. Sed omnia hæc, libido in mulieres insana sic obliteravit, ut nemo audeat virtutes eius literis mandare, quem constat omnium iudicio condignas voluptatis poenas luisse.*

VICTORINVS iunior, Victorinæ nepos, Victorini supradicti filius fuit: hic & à patre & ab auia, sub eadem hora qua ipse pater Victorinus interemptus est, Cæsar est nuncupatus, ac statim à militibus occisus. diceres iram diuinam de paternis flagitiis etiam in hoc puero supplicium ac vindictam sumpsisse.

M A R I V S, interemptis Victorino, Lolliano & Posthumus, triduo tantum imperavit: vir quidem strenuus, ac militari-
bus usque ad Imperium gradibus euectus. Antea opifex fuerat fer-
rarius, cuius manus vel ad feriendum, vel ad impellendum robu-
stissimae fuerunt: nam fortissimos quosque, vno digito sic afflixit,
ut quasi ligni vel ferri ictu percussi dolerent. Huius concio pri-
ma fuit, *Scio, commilitones, posse mihi obijci artem pristinam, cuius omnes
testes estis: sed dicat quisque quod vult, utinam semper ferrum exerceam:
Non vino, non floribus, non mulierculis, non popinis, ut facit Gallienus, indi-
gnus patre suo, & sui generis nobilitate, depere. Ars mihi obiiciatur fer-
raria, dum me exter. gentes ferrum attrectasse suis cladibus recognoscant.*
Occisus est à quodam milite, quem dedignari ac spernere vide-
batur, cum tamen eius quondam miles ille operarius in fabрили
officina fuisset, dixissetque fertur inter occidendum, *hic est gladius
quem ipse cudisti.*

I N G E N V V S, qui Pannonias regebat, à Mœsiacis legio-
nibus Imperator dictus est: neque in quoquam melius consultum
reip. à militibus videbatur, quam quod instatibus Sarmatis crea-
tus est Imperator, qui fessis rebus mederi sua virtute posset. Sed
Gallienus (ut erat nequam & perditus, ita etiam, ubi necessitas
coëgisset, velox, fortis, vehemens & crudelis) Ingenuum bello
vicit: eoque occiso in omnes Mœsiacos tam milites quam ciues,
ita saevit, ut in plerisque ciuitatibus viros è medio tolleret. fertur
Ingenuus expugnata à Gallieno ciuitate, ne in tyranni veniret
potestatem, domum intrasse, in qua se pugione transfodit.

REGILLIANVS Illyrico Præfectus, militari ioco ad imperium vocatus est, autoribus Mœsiacis legionibus. Nā cum milites cum eo quidam cœnarent, agitata est quæstio, vnde Regilliani nomen? cui responsum est, credimus quòd à regno. Tum aliquis cœpit quasi grammaticaliter inflectere, rex, regis, regi, Regillianus. Milites itaque (vt est hominum genus pronum ad ea quæ cogitant) hoc omine sumpto, postridie ipsum vt Imperatorem salutarunt. Fuit vir in re militari semper probatus, & Gallieno iam ante suspectus, quòd dignus videretur imperio: nec à Gallieno promotus erat, sed à patre eius Valeriano, quemadmodum & Claudius, Macrianus, Ingenuus, Posthumus & Aureolus, qui omnes in imperio interempti sunt, cùm mererentur imperium. Mirum sanè fuit in Valeriano, quòd omnes quoscunq; duces fecit, postea militum testimonio ad Imperiũ peruenerunt. sed fortuna cum Valeriano & bonos principes tulit, & Gallienum diutius quàm oportebat, reip. reseruauit. Caterum Regillianus cùm multa fortiter contra Sarmatas gessisset, autoribus Roxolanis, consentientibûsque militibus, & timore prouincialium, ne iterum Gallienus grauiora faceret, interemptus est.

AVREOLVS quoque Illyricianos exercitus regens, in cõtemptum Gallieni, vt omnes eo tempore, coactus à militibus, sumpsit Imperium: cùmq; Gallienus frustra tentasset eum expugnare, pacem cum eo, contra Posthumũ pugnaturus, fecit. Hunc Claudius, interfecto iam Gallieno, conflictu habito, apud eum pontem interemit qui inde pons Aureoli dictus est. Trebel. Pol.

MACRIANVS, Gallieno & Aureolo vsurpâte imperiũ, factus est Imperator, cum duobus filiis suis, Macriano & Quietito: idque consilio & opera ducis Balistæ, ac omnium militum assensu. Hic cum statim cõtra Gallienũ veniret, ac 45000. militum secum duceret, in Illyrico, vel Thraciarum finibus, congressus cum Aureolo, victus & cum Macriano filio interemptus est: triginta deniq; milia militum in Aureoli potestaté concessere. Domitianus autem eum vicit, dux Aureoli fortissimus, & vehemensissimus, qui se originem diceret à Domitiano Imperatore trahere, atque à Domicilla. De hoc sic scripsit Valerianus ad senatum è Persidis finibus: *Ego P.C. bellum Persicũ gerens Macriano totam rē-pub. credidi, quòd à parte militari ille vobis fidelis, ille mihi deuotus, illum & amat & timet miles: nec noua vel inopinata nobis sunt: pueri eius virtus in Italia, adolescētis in Gallia, iuuenis in Thracia, senescentis denique in Illyrico & Dalmatia comprobata est, cum in diuersis prælijs ad exemplũ fortiter faceret: huc accedit quòd habet iuuenes filios Romano dignos collegio, nostra dignos amicitia.*

MACRIANVS iunior vnà cum patre factus est Imperator, vnà item cum patre cuius merito imperare cœperat, à Domitiano victus, triginta, vt superius dictum est, milibus militum spoliatus est. De hoc multa dicuntur quæ ad fortitudinem pertinent iuuenilis ætatis. fuit matre nobili, patre tantum forti & militia claro. Trebel. Pol.

QVIETVS cum patre & fratre, Balistæ iudicio, Imperator est factus. Sed ubi comperit Odenatus, qui olim iam Orientem tenebat, ab Aureolo Macrianum patrem, Quietû & eius fratrem Macrianum victos, militésque Macriani, in Aureoli potestatem concessisse, quasi Gallieni partes vindicaret, adolescentem Quietû cum Balista, præfecto dudum, interemit. Idem quoque adolescens, Ro. dignus Imperio fuit, vt vera Macriani proles. Porro Macrianorum familia speciale semper habuit, vt viri in auro & argento, mulieres in reticulis & dextrocheriis, & in anulis, & in omni ornamentorum genere Alexandri magni effigiem gestarent. Trebel. Pollio.

ODENATVS, princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, fessis reipub. viribus, nisi sumpsisset Imperium, in Oriente res perditæ essent. Nam hic collecto exercitu cōtra Persas profectus est, cum vxore Zenobia & filio maiore, cui nomen erat Herodes. Nisi bin primû & Oriētis pleraq; cum omni Mesopotamia in potestatem recepit: deinde ipsum Regem, victum fugere coëgit, Saporem & eius liberos bello lacesiuit, captis concubinis, capta etiam magna præda. Macriano interempto, filium eius Quietum, interfecit. Composito itaq; magna ex parte Oriētis statu, à consobrino suo Maonio, qui & ipse Imperium sumpserat, interemptus est, cum filio suo Herode, qui & ipse post reditum è Perside cum patre Imperator est appellatus. fuit Odenatus bellicosus: præterea capiendis leonibus, pardis & vrsis à prima ætate assuefactus, iniuriarum cœli pertolerantiss. cuius etiam vxor non minus viro fortis extitisse perhibetur: huius vxoris postea meminerimus pagina 75.

cc

HERODES, non Zenobia matre, sed priore Odenati uxore genitus, cum patre accepit Imperium, homo omnium delicatissimus, ac prorsus Orientalis, & græcæ luxuriæ, cui erant sigillata tentoria, & aurati papiliones, & omnia Persica. Denique ingenio eius vsus Odenatus, regias Saporis concubinas, & quascunque gemmas ac diuitias cepit, huic filio suo Herodi tradidit paterna motus indulgentia. Oderat illum Zenobia nouercali animo, quare commendabiliorem eum patri fecerat. Consulito Trebellium Pollionem.

MAEONIVS Odenati consobrinus inuidia extimulatus Imperatorem optimum, eundemque consobrinum suum interemit, cum ei nihil aliud obiiceretur, præter filij Herodis delicias. Dicitur autem primùm cum Zenobia conspirasse, quæ ferre non poterat ut priuignus suus Herodes princeps diceretur atque autoritate præiret eius filios, Herennianum & Timolaum. Hic spurcissimus fuit, quare Imperator appellatus per errorem, breui à militibus pro suæ luxuriæ meritis interemptus est. Videto vt supra.

BALISTA vtrum imperarit ambigitur: sunt qui dicant Quieto per Odenatum occiso, Balistæ veniam datam: attamen eum imperasse, quòd nec Gallieno, nec Aureolo, nec Odenato se crederet. Alij asserunt priuatum in agro suo interemptum. Multi & sumpsisse illum purpuram, & more Romano imperasse, ac exercitum duxisse. Fuit vir quidem insignis, valuit consilio: expeditionibus & prouisione annonaria singularis. Gratiæ egit Balistæ Valerianus per epistolam, in qua docet sibi præcepta gubernandæ reipub. ab hoc data, gaudens quòd eius consilio nullum adscriptitium, id est vacantem haberet, & Tribunum nullum sti patorem qui non verè pugnaret. Hic nihilominus in tentorio suo cubans, à quodam gregario milite Odenati, in Galliæni gratiam dicitur interemptus. Vide Treb. Pol.

VALENS, militaris vir, simul etiam ciuiliū virtutū gloria pollens, Proconsulatum Achaiæ, dato à Gallieno tunc honore administrabat: quem Macrianus vehementer reformidans, missō Pisone interfici præcepit. At Valēs sibi diligentissimè cauens, nec aliter sibi posse subueniri existimās, sumpsit Imperium, & breui à militibus interemptus est. Fuit & alter Valens, huius auunculus, sed par in ambobus fuit fortuna: nam & ille cū pau-
cis diebus Illyrico imperasset, occisus est. Vide vt supra.

cc 2

PISO ad interficiendum Valentem missus, ubi eum prouidum futurorū imperare cognouit, in Thessaliam cōcessit, atque illic paucis sibi cōsentientibus sumpsit Imperium, Thessalicusq; appellatus, interemptus est, vir frugi, & summæ sanctitatis, dictus ducere originē ab illa Pisonum familia, cui se Cicero nobilitandi causa sociauerat. Ipse quoque Valens, qui ad eum percussores misisse perhibetur, dixisse fertur, *Non sibi apud Deos inferos constare rationem, quod quamuis hostem suum, Pisonem tamen iussisset occidi, virum cui similem Romana respublica non haberet.*

AEMILIANVS coactus sumpsit Imperium, cū alioquin videret ob seditionem obortam vndecunque sibi pereundum. Consenferunt ei Aegyptiacus exercitus, maximè in Gallie ni odium. Nec ei ad regēdam rempublicam animus defuit. Nam Thebaidem, totāmq; Aegyptum peragrauit: & quatenus potuit, barbarorum gentes armis ac auctoritate submouit. Denique Alexander, vel Alexandrinus, virtutum merito vocatus est. At cū contra Indos pararet expeditionem, missō Theodoto duce, Galliēno iubente, dedit pœnas: siquidem strangulatus in carcere, captiuorum veterum more, perhibetur.

SATVRNINVS, optimus ducum, à Valeriano dilectus fuit. hic cùm dissolutionem Gallieni pernoctantis in publico, ferre non posset, & milites non Imperatoris exemplo, sed suo regeret, ab exercitibus Imperator designatur: vir sanè prudens, grauis, omnibus gratus, atq; adeò victoriarum barbararũ insignis. qua die à militibus peplo Imperatorio est amictus, concione adhibita, dixisse fertur: *Commilitones bonum ducem perdidistis, & malum Imperatorem creastis.* Cùm multa strenuè in Imperio gessisset, tandem quòd esset seuerior, & grauior militibus, ab iis ipsis à quibus creatus Imperator fuerat, interemptus est. Vide Trebel. Pollio.

TETRICVS, senior, pop. Rom. Senator, cùm præses in Gallia esset, ad capeffendum Imperium instigatus est à Victoria, siue Victorina. Augustum itaque eum appellari fecit, filiũque eius Cæsarem nuncupauit, mortuo Victorino eiũsque filio. Tandem cùm multa feliciter gessisset, diũque imperasset, ab Aureliano victus, militum suorum impudentiam & procacitatem vix ferens, grauissimo principi, simul ac seuerissimo volens se dedit, Aureliano inquam: cui & statim scripsisse fertur,

Eripe me his inuicte malis.

Sed tamen seuerus ille Aurelianus hunc virum Senatorem, Consularem, Galliarum præsidem, in triumphum duxit, quo tempore & Zenobiam. pudore deinde victus, eum quem triumphauerat: toti Italiæ præfecit, nec solùm viuere, sed etiam in summa dignitate esse passus est, sæpe collegam, nonnunquam commilitonem, aliquando etiam Imperatorem eum nuncupans. Vide vt supra.

cc 3

TETRICVS iunior, superioris Tetrici filius, appellatus est Cæsar (vt dixi) à Victoria, cùm illa Mater castrorum ab exercitu nuncupata esset. hic vnà cum patre in triumpho ductus postea omnibus Senatoriis honoribus functus est illibato patrimonio, quod quidem ad suos posteros transmisit. Narrabat auus Trebellij Pollionis hunc sibi familiarem fuisse, neq; quenquam illi ab Aureliano, aut postea ab aliis principibus esse prælatum. Vide Trebel. Pollionem.

TREBELLIANVS factus est in Isauria princeps, ipsis Isauris sibi ducem quærentibus: quem cùm alij archipiratam vocassent, ipse se Imperatorem appellauit: monetam etiã cudi iussit: in intima Isaurorum loca se contulit: munitusq; locorum difficultatibus & montibus, aliquandiu apud Cilicas regnavit: sed per Gallieni ducem Causisoleum, natione Aegyptium, fratrem Theodoti, qui Aemilianum ceperat, in campum deductus, victus & occisus est. Neq; tamen postea Isauri, timore ne in eos Gallienus sæuiret, ad obseruantiam, ac præstandam fidem quauis principum humanitate allici vnquam potuerunt. Denique post Trebellianum pro barbaris habentur. Non sunt statura decori, non virtute graues, non instructi armis, non consiliis valentes, sed hoc solo securi, quòd in editis positi, adiri nequeunt. Vide vt supra.

HERENNIANVS, & Timolaüs, Odenato patre nati sunt, quos moriens superstites reliquit pater. horum nomine Zenobia mater vsurpauit Imperium, ac rempub. administravit diutius quàm sceminam decuit: paruulos Ro. Imperatorio habitu ostendit purpuratos, eosdémque adhibuit concionibus quas illa quasi vir sæpe ad populum habuit, Didonem, Semiramidem, & Cleopatram sui generis principem inter cætera prædicās. De horum exitu incertum est: aiunt nonnulli ab Aureliano interemptos, alij morte sua extinctos: nã & Zenobiæ posteri etiam Romæ inter nobiles agebant tempore Trebellij Pollionis, qui horum vitas descripsit.

TIMOLAVS, supradicti Herenniani frater, breui Græmaticam consecutus esse dicitur: fratri fuit haud absimilis, eum tamen ingenio longè anteuertit, nam potuisse Timolaüm summum etiam Latini sermonis Rhetorem instituere tradunt. Consulito quem supra citaui autorem.

CELSVS peplo deæ cœlestis ornatus, appellatus est Imperator ab Afris, autore Vibio Passieno Proconsule Africæ, & Fabio Pomponiano duce limitis Libyci. Hic priuatus ex Tribunis, in Africa positus, in agris suis degebat : sed ea iustitia & corporis magnitudine, vt dignus videretur Imperio. At verò per quendam mulierem Gallienam nomine, cōsobrinam Gallieni, 7. Imperij die interemptus, atq; adeò etiã inter obscuros principes vix relatus est. corpus eius à canibus laniatum est: nouóque iniuriæ genere imago eius in crucem sublata est, persultâte populo quasi patibulo ipse Celsus videretur affixus.

VICTORIA, seu Victorina, vbi filium ac nepotem ex filio Victorinos, inquam, à militibus vidit occisos, ac Posthumũ, deinde Lollianum, Marium etiam, quem principem milites nũcuparãt, interfectos, Tetricũ, cuius supra memini, ad Imperium adhortata est, vt virile semper facinus tentare auderet. insignita est præterea hoc titulo, castrorum mater, sicq; ab exercitu vocitabatur. Cusi sunt eius nummi ærei, aurei, & argentei. Non diu vixit: nam Tetrico imperante, vt pleriq; aiunt, occisa, vt alij afferunt, fato suo extincta est. Itaq; dum Gallienus popinatur, ac inter lenones & meretrices degit, partes Gallicanæ, orientales itẽ, Ponti, Thraciarum & Illyrici occupantur: mulieres deniq; imperant, nempe Zenobia & Victoria: de Zenobia meminimus statim, quam cum Aureliano collocauimus: nam illam vicit, ac triumphauit.

TITVS Tribunus Maurorum, qui à Maximino inter priuatos relictus fuerat, inuitus, atq; à militibus coactus, imperauit: atq; intra paucos dies, post vindicatam defectionem, quam Magnus, vir consularis, Maximino parauerat, à suis militibus interemptus est. imperauit menses 6. domi forisque fortunatus, sed Imperio parum felix. huic fuit vxor Calphurnia nomine, sancta & venerabilis fœmina, de genere Censorinorum, id est Pisonū. Hæc vniones Cleopatrz habuisse perhibetur, & lancem 100. librarum argenti, cuius pleriq; poetæ meminerunt, in qua maiorum eius expressa visebatur historia.

CENSORINVS, vir planè militaris, atq; antiquæ in curia autoritatis, cùm post omnes honores (nā multis functus fuerat) in agro suo degeret senex (atq; vno pede claudicans, eo vulnere quod bello Persico Valeriani temporibus acceperat) factus est Imperator, & scurrarum ioco Claudius quasi claudicans appellatus est. Hic cùm se grauissimè gereret, neq; à militibus ob disciplinam censoriam ferri posset, ab his ipsis à quibus Imperator fuerat designatus, interemptus est. extabat tempore Trebellij eius sepulchrum, in quo grandiusculis literis iuxta Bononiam incisi erant omnes eius honores, vltimo tamen versu adscripto,

Felix ad omnia, infelicissimus Imperator.

Hactenus de iis qui Imperiū vsurparunt à Gallieno ad Fla. Claudium: de quo mox tractabimus, persequentes ipsorum Rom. Imperatorum seriem.

cc 5

FLA. CLAVDIVS post Gallienum imperavit anno mundi 4 2 3 1. à natiuitate Christi 2 6 9. Hic Sarmatas, Getas, Scythas, & Quados deuicit: Daciam recuperavit: Aureolum vicit, ac Imperio exiit. Alemannorum tam multa millia cecidit, vt vix media pars exercitus eorum superesset. Imperator optimus remp. bene administravit. Senatus auream illi statuam in Capitolio posuit. A plerisque Gordiani, cuius supra meminimus, filius existimatus est. Hic Gallieni morientis sententia Imperator designatus est, ad quem etiam regia misit ornamenta. biennium imperavit: & Diuus est appellatus: moriens Aurelianum commendauit, quasi suffragium ferens, vt post se ille imperaret. Consulito. Aur. Vict. Pomp. Læ. Bap. Egna. lib. 1. atq; Eutro. lib. 9.

A V R E L I V S Quintillus Flauij Claudij frater fuit: hunc Senatus, nuntiata Claudij morte, Cæsarem Augustum appellauit: at exercitus interea Aurelianum Imperatorem lègit. Postquam nuntium ad urbem peruênit, illius conatibus se imparem cum videt, venas sibi soluit, & pòst paulò decessit, 17. Imperij die. fuit hic ante Imperium Italici præsidij dux. Videto Pomponium Lætum, in Claudio.

VALE. AVRELIANVS imperavit post Quintillum anno mundi 4233. à Christo nato 271. Hic quanquam patre colono inter Daciam & Macedoniam genitus, haud dissimilis fuit Magno Alexandro, nam Ro. urbem triennio ab inuasoribus receptavit, cùm Alexander annis 13. ad Indiam pervenerit. Hic Suevos & Sarmatas vicit: Marcomannos, qui Mediolanum vastarant, attriuit: Imperium ad antiquos fines perduxit: validioribus muris urbem sepelit. Sævus ac sanguinarius hic, etiam sororis filium interfecit: ipse itidem fraude serui, inter Constantinopolim & Heracleam occisus est. imperavit an. 5. menses 6. primus apud Ro. diadema capiti innexuit, gemmisque & aurata veste usus est. Vide Aure. Vict. Bap. Egna. lib. 1. & Eutro. lib. 9.

ZENOBIÀ, bellicosa mulier, quæ se de Cleopatrarum Ptolemæorumque gente iactabat, nomine filiorum an. 8. imperavit, vixque tandem ab Aureliano victa & triumphata, concessit iniura Romana. Cùm illam Aurelianus cepisset, interrogavit exprobens, *Quid, ò Zenobia, ausa es insultare Romanis Imperatoribus?* at respondit hæc, *Imperatorem te esse agnosco, qui vincis.* fuit castis. vocem habuit claram & virilem, oculos nigros ac vigentes: dentes tam cædidos ut plerique margaritas putarent: ingenium diuinum. venusta fuit, seuera, atque etiam clemens ubi oportuit: in triumphum ducta, sub gemmarum pondere anhelas sæpe restitit, alioqui fortissima: collum, manus, pedes aureis vinculis ac catenis, irretiebantur. huic agrum dedit Aurelianus: vixitque hæc more matronæ Ro. Vide Trebel. Pollio.

A N. TACITVS post Aurelianum imperavit anno à mundo condito 4 2 3 8. à Christo nato 2 7 6. Siquidem Aureliano interempto, 7. menses vacavit Imperium: interim milites ad Senatum, Senatus ad milites Imperatoris eligendi prerogativam deferebant. Tandem Senatus huc Senatorij ordinis Augustum dixit. Quam verò amplissimi ordinis iudiciũ à militari tumultu distet, Taciti electio ostendit, cum in curia testatũ sit, *neminem aut iustius quàm gravem virũ, aut prudentius quàm doctũ imperare posse.* Verũ hic tantus vir sexto imperij sui mense obiit. Vide Oros. lib. 7. cap. 2 4. Hic ducentesimo Imperij die, vt inquit Aurelius Victor, apud Tarsum febre periit: at 6. mense postquam imperare cœperat, militari scelere periisse scribit Bap. Egn. lib. 1.

FLORIANVS, Taciti frater, cum suo iudicio ad tantam velut hæreditatem mortuo fratre properaret, Imperium & inuasit, & arripuit. Itaque cum vix duobus mensibus præfuisset, quasi per ludum Imperio usus, & ad ludibrium fortunæ euectus esset, à militibus occisus est, aut ad Probi imperantis nuntium, solutis sibi venis, expiravit. Consulito autores quos supra.

AVRE. PROBUS, verè probus, mortuo Tacito, ac Floriano fratre, ex alio patre, imperavit anno mundi 4239. à Christo nato 277. patrem habuit agrestem Dalmatici sanguinis: sed nec genus humile, nec qui præcesserat Florianus obstitit quominus omnium consensu Imperator diceretur, vir omnium amantiss. pacis, bellique artibus clarissimus. Hic Gallias à barbaris occupatas, ingenti præliorum felicitate afferuit: ita se & in toga & in militia gessit, ut res ipsa nomen sequeretur. Saturninum in Oriëte, Proculum & Bonosum Agrippinæ Imperiū vsurpantes oppressit: Sarmatas cōtudit: tyrannos omnes sustulit: pacem orbi restituit. Pace terra marique parta, dicere solebat *milites minime necessarios fore, cum desunt hostes, quos nusquam virtute sua futuros, mox sibi promittebat*: quæ vox invidiam sibi apud milites conflavit. In Smirnensi agro, natali suo dum moram trahit, tumultu militari occisus est, anno Imperij 6. Pompo. Læ. Eutro. lib. 9. Egna. li. i.

CARVS Narbonæ genitus, ab exercitu Imperator dictus est anno mudi 4245. à Christo nato 283. filios suos, Carinum & Numerianum, Cæsares dixit. Hic dum bellum Sarmaticum gerit, nuntiato Persarum tumultu, ad Orientem profectus est cum filio Numeriano Cæsare, doctiss. iuvene: bellum itaq; Persicum, quod Probus parauerat, aggressus, Mesopotamiam cepit, Ctesiphontem vsque peruënit. quod si fulmine ictus non fuisset, dum ad Tigridis fluuium castrametaretur, regnum Persicū subuertisset. Aure. Vict. Oro. lib. 6. cap. 24. imperarunt hic, & duo proximè sequentes, annos duos.

CARINVS, Cæsar à patre dictus, omnibus se sceleribus inquinavit: plurimos innoxios fictis criminibus occidit: matrimonia nobilium corrumpit. Ad extemum trucidatur, eius præcipuè tribuni opera, & dextera, cuius dicebatur coniugem polluisse. Consulito Aur. Vi&t. Eutr. li. 9. imperavit annos duos.

NVMERIANVS Cæsar Carini frater, Carino tamen longè absimilis fuit. hic nempe adolescens tum probitatis, tum eruditionis eximiæ, maximè verò ad poëticen natus erat, atque etiam ad arma. hic itaque miles, orator, poëta, dum oculis æger in occlusa lectica ferretur, cōfecto bello Persico, vnà cum patre, ab Apro socero, Imperium inuadere cupiēte occiditur. Nec eius mors inulta est, cōcionātem Aprum Diocletianus manu propria confodit. Imperarunt hi tres, Carus, Carinus & Numerianus, annis duobus. Pomp. Lætus.

DIOCLETIANVS Dalmata, Amilini Senatoris Libertinus, matre atq; oppido nomine Dioclea, vnde & Diocles dictus, imperauit anno mūdi 4 2 4 7 à nat. Christi 2 8 5. hic Carinū omnibus odiosū prælio vicit: at 2. Imperij an. cū tāta molem grauiorem animaduerneret quā vt vnus esse vniuersæ par posset, Maximianum Herculum Augustum creat, ac in confortem Imperij legit. anno 6. Constantium Chlorum, & Galerium Maximianū siue Maximum, cognomento Armētarium, Cæsares creat in Aegypto: Alexandriam 8. mensibus obsessam cepit: Achilleum Alexandriæ imperium affectantem feris obiecit. anno Imperij 2 2. principatu se abdicat Nicomediæ, & Hercules Maximianus Mediolani eodem die: cūque in propriis agris confenescens, ab Herculo atq; Galerio ad recipiendum Imperium rogaretur, tanquam pestem aliquam detestans, respondit: *Vtinam Salone possetis visere olera nostris manibus insita, profecto nunquam istud tentandum iudicaretis:* sicq; per decem annos priuatus, & Imperij mole exoneratus vixit. Attamen adorari aliquando voluit: Christianos etiam afflixit. vixit annos 7 8. imperauit 2 2. obiit vel alienatione mentis, vel hausto veneno, dum veretur Licinium ac Constantinum. Aure. Vict. Eutr. li. 9. & Bap. Egna. li. 1.

MAXIMIANVS Hercules in cōsortē Imperij à Diocletiano ascitus, tanquam filius patri obtemperauit: in Gallia & Africa exortos tumultus, armis repressit: Romæ cum Diocletiano triumphauit: Dein à Diocletiano persuasus, se Imperio abdicauit: rem miram, vt sponte, nec grauate senectæ, vel rerum mole (nam pacatus erat orbis) vterq; in ordinem se redegerit. At verò Imperium iterum affectans Maximianus, dum in diadema Constantino, genero suo ex Fausta, parat, Massiliæ captus, strangulatur. regnauit annos 2 1. vnà cum Diocletiano. Pom. Eutro. lib. 9.

CONSTANTIVS Chlorus & Galerius Maximinus siue Maximianus, ambo à Diocletiano & Maximiano Herculio, priusquam se imperio abdicarent, Cæsares facti ac adoptati sunt, propter varia bella in diuersis locis pullulantia. Constantius natus patre Eutropio, qui genus ab Aenea deducebat, & matre Claudia, Claudij Augusti filia, Galliis, Hispaniis, Italiae & Africae praefuit: Galerius Illyrico, Graeciae & Orienti. At verò hac diuisione Imperij facta, Constantius natura mitis, & diuitiarum spreto, Italiae & Africae Imperium recusat, quod putaret ab vno tantum pondus minimè sustineri posse: in Galliis & Hispaniis tantum regnat, propèsus ad promerendam Gallorum gratiam, nec à vera pietate abhorrens. Vxores habuit duas, prior fuit Helena, ex qua Constantinum magnum suscepit: posterior fuit Theodora, priuigna Maximiani Herculij: quam dimissa Helena, coactus est ducere. obiit Constantius Eboraci, quod est oppidum in Britannia, anno 2. postquam Imperio se Diocletianus abdicauit: nam longè antea Cæsar factus, & à Diocletiano adoptatus fuerat. duos igitur veri Imperij annos Constantio tribuo, ab ipsa abdicatione Imperij à Diocletiano, quæ facta est an. mun. 4 2 6 9. à Christo nato 3 0 7. hoc regnante nulli motus in suis ditionibus extitere, hostes populi Rom. ab armis cessauere. Dictus est Chlorus, à colore, quasi virens. Vide Pom. Lat. Egna. li. i.

HELENA, prior vxor Constantij, ac magni Constantini mater, annos nata 80. diuinitus monita, Ierusalem perrexit: crucem in qua Christus pependit, non sine labore reperit: Romæ diem obiit, superstite filio, Deo hominibusque gratissima, anno mundi 4 2 8 6. à Christo nato 3 2 4. Vide Euse. lib. 10. cap. 7. & Supple. Chro.

SEVERVS à Galerio Maximiano, siue Maximino, adoptatus est, postquam Constantius Italiam & Africam reliquit: adoptatum Italiæ & Africæ postea præfecit. Romæ autem prætoriani Imperatorem fecere Maxentium, non abnuente Senatu. Aberat tunc ab vrbe Severus, qui citò rediit: sed Maxentij vires statim creuerant: quare impar viribus Seuerus, fugit, cupiens adire Maximianum qui in Illyriis erat: at verò interim Rauennæ captus occisusque est. Vide Pom. Læ. in Constantio.

MAXENTIVS Romæ à prætorianis Imperator factus, vt tyrannus imperauit. Porrò Maximianus sororis Galerij filius, relicto in Illyriis Licinio, quem adoptauit, mortuo Seuerò, Romam proficiscitur, pugnaturus contra Maxentiũ: in itinere certior fit de futura suorum militum defectione, si in prælium descenderet: quare in Illyriã reuertitur. Interea bona pars nobilium Romanorum nuntium clam mittunt ad Constantinum, qui apud Gallos imperabat: exorant vti Romam, Imperij caput, tyrannide Maxentij liberet: tandem horum precibus cedens, Maxentium vincit: qui vnà cum equo in Tiberim insiluit, submersusque est, nec vsquam inuentus, periit anno mudi 4276. à nato Christo 315. imperauit an. 6. Cōstātino imperāte: hic haud fuit absimilis Maximiano Herculio, Domitiano, & Cōmodo: plerisque claros viros occidit, bona eorum diripuit, noua vectigalia excogitauit ac exegit: in occidendo & exigendo inexorabilis fuit, libidine item inexplibilis. Vide Pompo. Læ. in Constantio & Galerio.

ff

LICINIUS in Dacia natus, mortuo Severo, confors Imperij factus est à Maximiano Galerio, anno mundi 4270. à Christo nato 308. idque ob virtutem rei militaris. Prius Illyriis, post Orienti præfuit: parentes habuit agricolas, ipse rusticus & barbarus rusticis & agrariis æquus, at crudelis etiam in Galerij liberos. literarum hostis fuit infensissimus, quas venenum ac pestem appellabat: quippe qui harum rudis ac expers adeò esset, vt ne nomen quidem suum decretis subscribere posset. Christianis aduersabatur, nec destitit, sæpius rogatus ab Constantino: quare Constantinus contra illum vires Gallicanas & Italicas iure expertus est. primis congressibus in Pannonia victus, concessit in Macedoniam Licinius: vbi vires reparantem, Constantinus iterum adoritur, fugat in Asiam. Tandem naualibus & terrestribus præliis victus, mittitur Thessalonicen, vt priuatus cum vxore degat. Sed cum rebelles adhuc animos homo ille vecors retineret, interfici iubetur. vixit an. 60. imperauit 14. Constantino imperante. laudatur quòd aulicorum insolentiam mirè compefcuerit, tineas foricèsq; palatinos eos appellans. Pomp. Lat.

CONSTANTIA, vxor fuit Licinij, ac soror Constantini, quæ (vt fertur) fratrem adiit, pro Imperio mariti rogauit, deinde pro titulo tantùm, nec impetrauit: tandem pro salute rogans, impetrauit. Vide Pom. Lat. hæc Licinium iuniorem peperit, quem Constantinus Magnus Cæsarem creauit.

CONSTANTINVS Magnus, Constantij & S. Helenæ filius, cæteris fratribus patris etiam testamento, prælatus est. A Galerio Maximiano adhuc adolescens missus aduersus Sarmatas, præter opinionem hostes profligauit: Ducem catenatum ad Galerium duxit. veritus ex ea laude gliscentem Galerij inuidiam, Roma ad patrem in Angliam transfugit, qui paulò post moritur. Tum cunctis qui aderat annitëtibus, sed præcipuè Eroco, Alemannorum Rege, imperat Constantinus, anno mundi 4271. à Christo nato. 309. Regnũ Galliarum Hispaniarumq;, & Alpium Cottiarum testamëto relictum accepit. veteranis militibus agros assignatos, vt ad filios suos trasirent, primus instituit. Accersitus in Italiam ab iis qui Maxentij tyrannidem ferre non poterant, biennio totam Italiam vrbemque Romam pristina maiestati asseruit. hæc laurus Italiam ei adiecit & Africam: fuissetq; his contëtus nisi Licinius qui Orientem regebat, vltimi belli ciuilis causam præbuisset, quem vicit. Tuncq; cognomë assumpsit Magni, quod antea soli Alexander & Pompeius acceperant. ita insolens factus, plurimorum se nobiliũ, suorumq; etiam cæde polluit. Attamen Christum amplexus est, bonaq; quàmplurima in Ecclesiam cõtulit: Nicenam synodum 322. prælatorum, multis dissidentibus, indixit: literis impensè studuit, easq; fouit. Bizätium instaurauit, imperatoriãmq; vrbem, & nouã Romam appellauit. vixit annos 66. imperauit 31. Pomp. Lat. obiit Nicomediæ in qua baptizatus fuerat ab Euse. episc. huius mortem denuntiavit crinita stella. Eutro. lib. 10: veneno aiunt periisse à domesticis parato, cùm ille in Persas bellum pararet.

FAVSTA, Herculij filia, & Constantini vxor, peperit ei Constantinum, Constantem & Constantium, Helenamque & Constantiam. Faustam occidit Constantinus vir. Pomp. Lat.

ff 2

CONSTANTINVS, natu maximus filiorum Constantini Magni, patre mortuo, anno mundi 4301. à Christo nato 338. imperat vnà cum fratribus Constante & Cōstantio. hi, siue ex testamento patris, siue ex propria eorum voluntate, Imperium ita partiti sunt, vt Constantinus Gallias, Hispanias, Britanniamq; insulam obtineret: Constans Italiā cum Illyrico & Græciam: Cōstantius Byzantium cum Oriente, qui Dalmatium patriuelem Imperij socium haberet, quem postea militari factione oppressit. Nec durat diu fratrum concordia: nam Constantinus Gallico exercitu fretus, Constanti bellum infert: quod dum cupidius quàm cautius gerit, exceptus insidiis, vulneribúsque confossus perit, ad Aquileiam, anno ætatis suæ 25. Imperij 3. Consulito Pomp. Læt. & Bap. Egna.

LICINIVS, iunior, Constantini Magni ex sorore Constantia nepos, creatus est Cæsar vnà cum Crispo, eiusdem Constantini ex Mineruina concubina filio, anno mundi 4278. à Christo nato 316. verùm hi factione infaustæ Faustæ interficiuntur. Aur. Viç. Pomponius Læt. hic Crispus à Lactantio fuit eruditus.

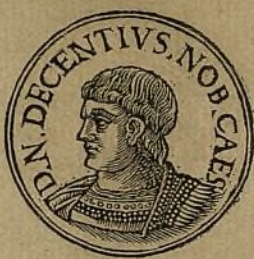

CONSTANS, deuicto fratre Constantino, omni conatu superatis Alpibus Galliam intrat, varióq; euentu biennio pugnás, partem fratris in potestatem redigit. Primùm agit bonum principem, mox siue aduersa valetudine, siue rerum prosperitate mutatus, ingratus omnibus esse cœpit, donec & ipse Magnentij dolo, quem etiam seruauerat, dormiens intra tentorium, non longè ab Hispaniis, ad Helenam oppidum, opprimitur, anno ætatis 30. Imperij 13. Consulito Pomp. Læt. & Bap. Egna.

CONSTANTIVS, cædem fratris Constantis vlturus, magno exercitu aduersus Magnētium comparato, ingenti illum prælio, & memorabili, ad Murtium, siue Mursam, vicit: quo Romani vires Imperij penè concidère, 53. millibus vtrinque desideratis. Mox cum Magnētius bellum reparasset, & ad Lugdunum iterum victus esset, gladio sibi latus aperuit. Caterùm Constantius, iterum in Persas contendens, dum ægrè fert Iulianum à militibus Augustum esse dictū, iuxta Tauri montis radices æstuantissima febre correptus, moritur, anno ætatis 40. Imperij 24. Hic orbis dominum se vocauit: Iulianum adoptauit. Consulito autores quos supra.

ff 3

MAGNENTIVS, Comes duorum ordinum Augustæ (vrbs est Germaniæ) conuiuium militibus exhibuit à mane ad vesperam, more gentis. inde in cubiculum ingressus, statim egressus est, indutus purpura, ac multis satellitibus cinctus: qui conscij non erant, coacti sunt assentiri: donatium dedit, posuitq; custodes ne quis rem aperiret. deinde cum lectissimis Garisonem mittit, qui Constantem in tentorio occidit, anno mundi 4312. à Christo nato 351. Hic Cæsarem facit Decetium fratrem, mittitque cum exercitu vti Gallias tueatur iamq; tota Italia: & Africa Magnentij erant. Constantius tunc in Oriente aduersam fortunam contra Persas experiebatur: ad quem legatos misit cum literis, vti Oriente & Thraciis contentus esset: qui nihil respōdet, sed Gallum patruelem Cæsarem faciēs, eum in Oriēte relinquit: ipse Hesperios adit, vlturus fratris cædem. attamen ne sua Roma bello vexaretur ciuili Galliam Magnentio permittit, si arma deponat: Tyrannus sperans vincere, non paruit. pugnatur ad Mursum, magnis vtrinq; viribus: vincitur Magnentius: bellum reparat: victus iterum, tandem gladio occultè prouiso mortem sibi consciscit. Pom. Læ. in Constante. Aurel. Victo. Hic Desiderium fratrem per furorem vulnerauit, & quosdam ex amicis occidit, paulò ante quàm seipsum occideret.

DECENTIVS qui Gallias tuebatur, audito fratris sui Magnentij casu, laqueo apud Senonas vitam finiuit, sibi metuens. horum frater Desiderius Constantium adiit, à quo humanissimè exceptus est anno mundi 4316. à Christo nato 354. Pomp. Lat. Aurel. Vict.

FL. CL. IVLIANVS natus Constantinopoli, patre Constantio, Constantini Magni fratre, matre Basolina, formali-
 liberali fuit, ingenio callido, ad literas & ad arma apto. Hunc Cō-
 stātius patruelis, Magni filius Constantini, adoptavit, Cæsarem
 fecit, ad Gallias tuendas misit. hostes hinc profligat, Gallias Ale-
 mannorū incurſu vastatas, sub primū accessum, præter omnium
 spem asserit, regemq; Germanorū capit. Agrippinam (quæ nunc
 Colonia dicitur) recipit. Deinde assensu totius exercitus Parisiis
 Imperator & Augustus vocatur an. mun. 4325. à Christo nato
 363. Ad Constantium literas mittit exorans vt qui licet repu-
 gnans, Imperator sit à militibus appellatus, in confortiū Imperij
 admittatur: renuit Constantius. Ad bellum civile parat se Iulia-
 nus, item & Constantius, qui nihilominus febre correptus, cum
 deficeret successorem statuit Iulianum. Adepto itaq; Imperio, so-
 lus rerū summa potitus Iulianus, Persis bellum mouet: verū à
 transfuga quodam Persa in insidias deductus, cū eum hinc in-
 de Parthi vrgerent, ab vno ex hostibus, & quidem fugiente, cōto
 percutitur: & cum Philosophis de immortalitate animæ tractās,
 paulò post moritur, anno ætatis 31. Imperij, mensibus 19. à mor-
 te Constantini patruelis. Hic aduersus fidem Christianam li-
 bros edidit. Egna. lib. 1. Pomp. Læ. Aure. Vict.

IVLIANVS, seu Iouianus, è Pannonia, mortuo Iuliano
 electus est princeps, & statim Antesignani Iuuiantum clamaue-
 runt: tūc qui in medio, quique postremi erāt milites, opinati Iulia-
 nū reuixisse, ingenti lætitia effusi, choreas ducebāt. Hic cū Persis
 fœdus icit, Transfigritanas prouincias quinq; reddidit: atq; Ar-
 faci Armeniæ regi, Ro. socio, & amico, opem ferre vetitus est. At
 è Perside rediens hyeme aspera, ingressus cubiculum noui tecto-
 rij, positus etiā ibi prunis, ex cruditate in super stomachi periit, an-
 no ætatis 33. Imperij mensibus 7. Vide vt supra. ff 4

V A L E N T I N I A N V S Gratiani filius, è Pannonia ortus, quemadmodum & Iuuianus, apud Niceam, quæ vrbs est Bithyniæ, Imperator à militibus post excessum Iuuiani creatur, anno mûdi 4328. à Christo nato 366. huic resistenti Imperium aggeritur: deinde Valentem fratrem consortem imperij facit. Hi Procopium imperium inuadentem Constantinopoli opprefere. Inde Gothi, ac barbaræ nationes à Valentiniano Thracia exturbatæ: Septētrióque omnis cum Saxonibus ad officiũ, eiusdem opera redacti sunt. Parthi è Syria per legatos eiekti. Inquietæ Germania sub eo pacata est, Theodosij maioris auspiciis. Ipse dum Quadorum legati nem latrocinia excusantem audit, subita accensus ira incidit in morbum, quo arefcētibus venis, cum nihil sanguinis emitti posset, obiit anno ætatis 55. Imperij 11. Pomp. Lat. Bap. Egna. alij scribunt eum subita sanguinis eruptione, voce amissa, sensu integro expirasse: idque ob intemperantiam ciborum, quibus artus suos diffuderat. Aurel. Victor.

S E V E R A, vxor fuit Valentiniani, ex qua suscepit ille filium nomine Gratianum, quem Augustum creauit pater Valentinianus. vnà cum Seuera, quinetiam ipsa operam dante, in vxorem accepit Iustinam, ex qua suscepit Valentinianum filium alterum ac filias tres, Iustam, Gratam, & Gallam: lata, priusquàm secundò nuberet, lege, vt qui vellet, duas impunè vxores assumeret: sic populosas fore gentes prædicabat. Eutrop. auctus li. 12.

VALENS, Valentiniani frater, qui cum eo, eiusdémque gratia & benignitate, imperavit in Oriente, mortuo fratre cum Gratiano fratris filio imperat, anno mundi 4339. à Christo nato 377. hic post prædicti fratris obitum infelicitè cum Hunnis, Tartaris, Scythis & Gothis pugnavit: qui olim à regione trans Tanaim venerât, & superato nuper Istro (qui limes regionis erat) vagi Pannonias, Epirumque & Thessaliam, direptis & incensis aliquot vrbibus, depopulabantur. Valens itaque propter ex Antiochia accitus, tantam pestem auertere nō potuit, sed magna clade victus, terga dedit, & in fuga vulneratus decidit ex equo: deportatusque in vile tugurium, ibidē, ab hostibus septus, concrematur anno Imperij ferē 14. post fratris mortem tertio. sic miserē interit, qui paulō ante terror Orientis fuerat: sed enim Christianos post mortem fratris afflixit, Arrianæ factionis fautor: monachos pugnare coëgit, repugnantes occidit. Pomp. Lat. Egna. Abbas Vrspergensis, Paulus Diaconus li. i.

DOMINICA, Valentis vxor fuit, quæ Constantinopolim obsidione liberavit, magna vi pecuniæ data Hunnis, Alanisque & Gothis, qui victricibus signis, superato Valētio, eam obsidebant. Pompon. Lætus. in Fla. Val. Valentiniano. Claruerunt hoc tēpore Basilus magnus, Cyrillus, Ambrosius, Epiphanius, Gregorius Nazianzenus, Theologi.

ff 5

GRATIANVS, Valentiniani filius, à patre factus Augustus, cum eo imperauit annos 8. cum patruo Valente 3. cū Theodosio 5. attamen post patrum Valentem tunc demum ipse imperat annos 6. auspicaturque anno mundi 4342. à Christo nato 380. Hic pietate in suos egregius, Valentinianum fratrem ex patre, Iustinae filium, adhuc puerum, Augustū dixit, patre patruoque extinctis. Mox Theodosium Hispanum in consortem Imperij assumit (ad exemplum Neruae, qui Traianum ex Hispania ascieuerat) eique Orientem committit ut esset velut vallum quoddam aduersus Gothos, & Hunnos, qui Thraciam & Daciam, tanquam naturale solum, occupabant. Gratianus admodū iuuenis, bellum apud Argentoratum formidolosissimum ingenti felicitate confecit: nam plusquam 30000. Alemannorum interfecit. At verò dum tandem tantū spicula & arcus meditatur, & paucos ex Alanis, quos ingenti auro ad se vocarat, veteri ac Rom. militi praefert, Maximus qui apud Britanniam tyrannidem arripuerat, in Galliam traiciens, ab infensis Gratiano legionibus excipitur. Gratianum Parisiis fundit, & Lugduni ex improviso adortum, & in Italiam transire properantem, dolo circumuenit, & occidit. Eutro. auctus li. 12. Pō. Lat. Aure. Vict. Egn. li. 1. Oro. li. 7. cap. 33.

VALENTINIANVS Gratiani supradicti frater, à Maximo ex Italia pulsus ad Theodosiū, qui Oriēti praeerat, vnā cum Iustina matre adiit: à quo benignè susceptus, & particeps Imperij factus, cum eo 7. annos imperauit. tādē in occidētis regnum restitutus, dum Viennae negligentius moratur, fraude Eugenij & Arbogastis, à cubiculariis noctu strāgulatur, ut voluntariam sibi mortem consciuisse putaretur. Pomp. Lat. Eutro. lib. 13.

THEODOSIVS, patre Honorio & matre Therman-
tia genitus, genere Hispanus, originem à Traiano principe tra-
hens, accitus ex Hispania à Gratiano, Imperij consors lectus, ac
Orienti præfectus est, eodem certè anno quo solus imperat Gra-
tianus. à cuius obitu ipsum merum Theodosij imperium incepit,
anno mundi 4348. à Chrsto nato 386. Hic Hunnos & Go-
thos diuersis præliis vicit. cum Persis quoq; pacem pepigit. Ma-
ximum, tyrannum, qui Gratianum interfecerat, & sibi Gallias
vendicabat, vnà cum Andragatio præfecto, subito incurfu vicit,
ac prostrauit. Valentiniano Imperium asseruit. Eugenium tyran-
num atq; Arbogastem, in Valentiniani vltionē sustulit, non sine
manifesto numinis auxilio, vt exclamat Claudian. his versibus:

*O nimium dilecte Deo, cui fundit ab antris
Æolus armatas hyemes, cui militat æther,
Et coniurati veniunt ad classica venti.*

Aquileiam per inuias alpeis cū raptim contendisset, deletis ad-
uersariorum multis millibus, insignem reportauit victoriam.
Quantum veterum scripta & picturæ docent, Traiano fuit simi-
lis corpore, & moribus: nisi quòd vinolentiam, & triumphandi
cupiditatem ita detestatus est, vt bella non mouerit, sed inuene-
rit, prohibueritque lege, ministeria lasciuia, psalteriâsque comeffa-
tionibus adhiberi: & consobrinarum, tanquam sororum, nuptias
vetuerit: tantum pudori & continentiæ tribuebat. obiit Medio-
lani, atatis anno 50. Imperij 17. nam 6. cum Gratiano, & 11. post
Gratianum imperat. fuit pius, sagax, nec à literis alienus. Aurel.
Vict. Pomp. Læt. Bap. Egna. li. 1. Pau. Diac. li. 12.

FLACILLA, Theodosij vxor, Arcadium & Honorium,
qui etiam cum patre imperarunt, peperit. Vide Pomp. Latum.

A R C A D I V S & Honorius, Imperatoris Theodosij filij, imperarunt cum eo 3. annos: attamen post mortem patris ipsissimum eorum Imperium incipit, anno mundi 4359. à Christo nato 397. Arcadius Constantinopoli imperat, Honorius Romæ: sed cum per ætatem tantæ rerû moli impares essent, tres Imperij tutores testamento sanxit pater: Arcadio Rufinû, Honorio Stiliconem commédavit: Africæ verò Gildonem præesse voluit. Quis autem animorû recessus intueri possit: sanctissimum legati ius cupido regnâdi violat. Rufinus, clam missis muneribus, Alarico Gothorum regi capere arma contra Arcadium, persuadet, vt eo metu imperium ipse ab Arcadio extorqueat. Re intellecta, à militibus Italicis, perniciosus tutor obtruncatur. caput cum dextra ante Constantinopolis portas pendens, spectatibus ludibrio fit. Caianus Rufini sceleris æmulus, eundem vitæ exitum habet. Imperauit Arcadius an. 13. obiit Cōstantinopoli. Pom. Lat. Bap. Egn. lib. 1.

H O N O R I V S imperat Romæ eodẽ anno quo Arcadius Constantinopoli. post annos 3. Gildo, Africam sibi vendicat: Mascezelis fratris filios enecat, à quo superatus, strâgulatur. Mascezelem insolescentem vicit Honorius. Stilico Honorij socer regnum filio suo affectans, Sueuos, Vandalos, Alemannos magna prædâ spe sollicitat: illi properant cum 200000. & Rege Radagaso, qui in Italiam irrumpens capitur, & in carcere strâgulatur: in cuius locum hostes Alaricum Regem creant, qui Romam capit anno mundi 4373. à Christo nato 411. Tandem fraude cognita Stilico Vandalus vnâ cum filio sublati sunt. imperat Honorius annos 31. cum patre 2. cum fratre 3. cum fratris filio 16. obiit Romæ. Pau. Diaco. lib. 4. Pomp. Let. Bap. Egn. lib. 2.

THEODOSIVS iunior Arcadij filius, Orientale Imperium post patrem tenuit anno mundi 4372. à Christo nato 410. hunc puerum admodum, moriens pater reliquit sub tutela Iſdigerdis Perſarum Regis: quod bene ceſſit: nam barbarus Rex tutelam ſumma fide geſſit, & pacem cum Romānis quoad vixit habuit. Honorio patruo defuncto Valentinianum Conſtantio & Placidia natum, Cæſarem facit, & peropportunè Romā mittit: nam Ioannem factione Caſtini Imperatorem factum, atque etiam Africam ſibi vendicantem, nouus princeps oppreſſit. Genſericus, Vandalorum Rex, poſt inſignē victoriam & magnam ſtragem, Carthaginem occupat. Ad Aquilonem Bleda & Attila, fratres, Hunnorum Reges, Illyricum & Thraciam Thermopylas vſque deprædantur: attamen omnia Theodoſius magna gloria tutatus eſt. Vide Pom. Læ. & Bap. Egn. vixit, imperauitq; annos 48. cum Honorio 21. poſtea 27. obiit morbo apud Conſtantinopolim. Vide Pau. Diac. li. 4. Hoc principe Venetiæ felicibus auſpiciis in aquis habitari cœpere. Neſtorius cum hæreſi nominis ſui, & cum Pelagianis, ſynodo Ephēſina damnatur: & Pharamundus apud Francos primus regnat.

EVDOKIA, Leonis Athenienſis Philoſophi filia, Theodoſij vxor fuit, quæ præter egregiam formam, ſingularémq; pudicitiam, etiam literis excelluit: hæc filiam eiufdem nominis peperit, quæ Valentiniano nupſit, quo Romæ occiſo, vt viri mortem vlciſceretur Genſericum ex Africa vocauit: qui Romam venit, ac rediens Eudoxiam viduam abduxit.

GENSERICVS, Alanorum, Vandalorumque Rex ab Hispaniis euocatus à Bonifacio Africæ præfecto, in Libyam in-
tromittitur, vt eidem Bonifacio aduersus Sigisuldum siue Suul-
dum opem ferat, nam Bonifacius ille Africam vsurpare conaba-
tur. Genfericus itaque cum suis Alanis & Vandalis totam penè
Africam ferro, flamma, rapinis crudelissimè deuastans, catholi-
cam insuper fidem Arriana impietate subuertit: anno mundi
4390. à Christo nato 428. post treis annos Hipponen ob-
sedit: mense 3. obsedionis D. Augustinus, in illa ipsa vrbe cuius
erat Episcopus, obiit annos natus 76. nec vrbis suæ ruinam vidit.
Pom. Lat. Paul. Diac. li. 14. Ab. Vrsper.

ATTILA Hunnorum Rex omniumq; Septentrionalium
penè nationum, fratrè suum occidit, eiusque subditos sibi parere
compulit. Hic Imperium Occidentale ambiens, ac Visigothis
inuidēs, exercitum 500000. hominum comparauit: in Galliam
irrupit: cum Aetio, Imperatoris vicem gerente, & cum Theodori-
co Visigothorum Rege, in campis Catalaunicis grauissimo præ-
lio pugnavit: caesa sunt 180000. (alij scribūt 200000.) vtrinque
hominum, inter quos Theodoricus: tātūmq; sanguinis effusum
est, vt paruulus qui ibi labebatur riuulus, immodicus subito tor-
rens effectus, cadauera secum traheret peremptorum. cōmissum
est id prælium anno mundi 4414. post Christum natum 452.
nullus pedem retulit, nullus retro vulnus accepit: tanta conten-
tione pugnatum est. At superatus Attila, tandēmq; respiens, Ita-
liam peruasit furibundus, actūque esset de ea, ni Papa supplex
illum adiens, totius Italiæ salutem reportasset. Vxorem exinde
duxit Imperatoris Valentiniani filiam, aliàs minitatus Impera-
tori: dein alteram duxit, cūmq; nuptiarum die nimio se vino
ingurgitasset, expirauit. Pau. Diac. li. 15. Ab. Vrsper.

FARAMVNDVS, primus Francorum Rex incepit apud eos imperare anno mundi 4383. à Christo nato 421. fuit hic Marcomiri Francorum Ducis filius, sed vt paulò altius rem repetam, Franci Troia oriundi (qua capta, Duce primùm Francione, ad Mœotim paludem se contulerant, nec procul ab ea urbem condiderant, quam ad Valentinianum vsque Valentiani filium ac Gratiani fratrem incoluerant) Duce Marcomiro, Faramundi patre, in eam Germaniæ regionem, quæ nunc Franco-nia dicitur, concesserant tum cum ad vectigal pensitandum reuocati, Imperium, circa paludem Mœotidem agentes, detrectassent. Sub Faramundo primùm vfi sunt legibus Frâci: tunc enim quatuor ex primoribus qui controuersias dirimerēt, elegerunt: tunc etiam lex Saliqua condita. Regnat Faramundus apud Francos annos 11. Robertus Gaguin. li. i. Paul. item Aemyl. li. i.

CLODIO, secundus Francorum Rex Faramundo patri succedit, anno mûdi 4394. à Christo nato 432. Hic Thuringos subegit: Cameracum cepit: Romanos ad Rhenum prostrauit: traiecto flumine, Tornacū etiā cepit, in Galliā traiecit, finitimos Reges vicit: Burgundiam, Tholosam, totāmq; Aquitaniam in potestatem redegit: comatos voluit esse Frâcos, libertatis indicium, comatus ipse dictus. Rexit annos 18. Vide vt supra.

MEROVEVS tertius Francorum Rex, succedit Clodion anno mundi 4412. à Christo nato 450. siquidem occisus à Bonifacio in Africa pueris Valentiniani Cæsaris, aduersus eum à matre Placidia missis, ad tantæ cladis famam Franci, velut nouo classico excitati, hoc Rege in Galliam regressi sunt. Cogitur Aëtius, exercitus Romani dux, cū pristinis hostibus Francis, Burgundionibûsq; fœdus ferire: cui etiam opem tulerunt aduersus Attilam in campis Catalaunicis, vbi prostratæ sunt vtrinq; 200000. armatorum: tūc rediit Attila in suam Hongriam. Porro Aëtius Francos cum eximiis laudibus dimittit. Franci longius spe promota, Senonum etiam, Parisiorūque ac Aurelianensium ciuitates occupauere. Quicquid in Gallia Meroueus Rex cum suis possedit, Francia dici cœpit. Expectatione autem magnorum nouorūque motuum consiliorūque, Meroueus obiit, anno regni 10. Vide Paul. Aemyl. li. i. Gag. li. i.

CHILDERICVS, Merouei filius, vir bello clarissimus, pacis artibus minus nobilis, successit patri anno mundi 4422. à nat. Christi 460. Hic cum pudicitiam illustrium fœminarum attentare diceretur, ob coniurationem procerum, sibi fuga consulere coactus, in Thuringiam ad paternos amicos se contulit, expectaturus fortunam aliquam redeundi: datis prius occultis mandatis amico Vidomaro, acerrimi ingenij viro: nummūq; aureum cum in duas partes Childericus diuisisset, alteram sibi retinuit, alteram illi dedit, vt nulli nūtio fides haberetur, nisi qui partem nummi deferret. Sic itaque bello nil opus fuit ad recuperandum regnum: plus amicitiae necessitudo, quàm vlla arma, valuit. Rexit annos 26. Vide vt supra.

VALENTINIANVS tertius, Constantio & Placidia genitus, ab Honorio cum matre pulsus, in oriẽtem profiscitur, à Theodosio iuniore suscipitur: subinde mortuo ipso Honorio, Eudoxia Theodosij filia in vxorem accepta, Romam opportunè missus, Ioannem tyrannum obterit: à Theodosio Augustus appellatur, Romæque Imperat, anno mundi 4329. à Christo nato 427. cum Genferico statim fœdus init, parte Africę, vt videri voluit, cõtento: & aduersus Attilam Aëtij ductu, feliciter conflixit: quẽ Aëtium postea iussit occidi: à cuius militibus, in vltionem, ipse Imperator paulò pòst occiditur. Hoc principe Franci Gallias, Angli & Scoti Britanniam occupant. Vandali Africam populantur. Hunni Europam vexant & Italiam: tunc imperium Romanũ funditus est collapsum ad Carolum magnum vsque: nihilominus tamen interea Constantinopolitani Imperatores, Romanos se quoque Imperatores nuncupabant. imperauit annos 30. Pomp. Læ. Egna. Pau. Diac. lib. 5.

MARTIANVS humili loco natus, militia tamen clarus, Pulcheriæ Archadij filiæ opera, Constantinopoli, post Theodosium primũ admodũ senex imperauit. Cum Vandalis fœdus percussit: arma nunquam nisi prouocatus mouit: dicere solitus, *Non decere principẽ arma sumere, dum licet ei in pace viuere.* Is Talianũ Iuliumque (ambo fratres erāt, qui eum olim ægrum hospitio susceperant, & aquilæ superuolantis eius caput, auspiciũ retexerāt, viaticoque 200. aureorũ inopem & ægrum recrearant) statim vt princeps est dictus, illum Constantinopoli, hunc Illyrico præfecit. Imperauit Martianus annis septem, auspiciatus anno mundi 4413. à Christo nato 451. Vide vt supra.

F L A. Vale. Leo, primus Græcanici sanguinis, Asparis Patri-
cij factione, post Martianū Constantinopoli imperat anno mun-
di 4420. à Christo nato 458. Aspar conuenerat cum Leone,
vt factus Imperator, Ardaburium eius filiū adoptaret: quod Leo
præstitit: populus, vbi hæc nouit, Ardaburium cum patre inte-
remit: vel vt alij sentiūt, insidiarum in se autores occidit: Anthe-
mium Cæsarem fecit Leo, Romamque misit: deinde Olybrium
misit qui Anthemium regno pelleret: at factione Richomeri iam
iam fuerat Seuerus Lucanus Rauennæ Imperator electus. Leo
Basiliſcū Patritium aduersus Genſericum misit, qui eum propul-
ſauit, cum iterum in Italiam irrumperere tentaret. Cum Ostrogo-
this fœdus pepigit, (nam Illyrium vastabant) eiſque Pannoniā,
acceptis obſidibus, incolendam cōceſſit. Hic Leo paulò ante obi-
tum Leonem, Ariadnæ filiæ ſuæ filium, conſortem imperij fecit.
Byzantium magna ex parte conflagrauit: præterquam quòd Ita-
lia in perpetuo motu fuit. Imperauit annos 17. Pom. Lat. Egna.
lib. 2. Pau. Diac. lib. 16.

LEO iunior, puer ab auo relictus, cum annū præſuiſſet, Ze-
noni patri, aut ſaltem vitrico, manibus ſuis diadema impoſuit, pa-
trémque pro ſe deinceps imperare iuſſit. Egna. lib. 2.

ZENO Constantinopoli imperat anno mundi 4437. à Christo nato 475. fuit ex Isauris Ciliciæ, obscuri sanguinis, facie deformis, moribus tyrānus, vt Isaurum agnoscas. Hic Theodoricum Ostrogothorum Regem cum vnicè diligeret, Consulē fecit, ac in Italiam aduersus Odoacrem misit: occurrētem Odoacrem Theodoricus prælio vicit, fugauit: fugiens Odoacer, intra mœnia vrbs non admissus, citissimè Rauennā contendit. triennium ibi obsessus, tandēque à Theodorico in fidem receptus, contra fidem truculenter excarnificatur. Pellitur regno Zeno à Basilisco, factione vxoris Augustæ, cū in Isauriam concessisset maritus Imperator: non multò post reuersus Zeno Basiliscū expulit, quem vnà cū filio inedia mori coëgit. Sunt qui viuū adhuc inclusum ab vxore sepulchro tradant. Hoc principe incendium adeò graue fuit, vt præter maximam vrbs partem conflagram, centum & viginti librorum millia combusta sint: inter quæ & Homeri poëma, intestino draconis 120. pedū, aureis literis descriptum. Pom. Læ. Pau. Diac. lib. 6. Egna. lib. 2.

ARIADNA, supradicti Zenonis vxor, fratrem Basiliscū Imperatorem fecit, filiūque eius Cæsarem, absente quidem viro suo, qui rediēs supplicium de patre & filio sumpsit, vt iam dictum est. Bap. Egna. lib. 2. Romanorum Principum.

gg 2

F L A. Vale. Anastasius, Constantinopoli post Zenonem, Ariadnæ opera, imperat, anno mundi 4454. à Christo nato 492. Hic à Græcis cognominatus est Dicoros, à discoloribus oculorum pupillis, quarum dextra nigricās, sinistra cœrulea fuit, inter bonos principes referendus veniret, quanquam humili loco ad imperium sit euectus, nisi postea mutatus Eutylianæ hæresi adhæsisset: vnde illi aduersus orthodoxos graue dissidium conflatum. Legatos Indorum cum muneribus venientes, placidissimè audiuit. à mari ad Selymbriam lōgum murum duxit, ne incursiones Mysorum, Bulgarorum, & Scytharū obesse possent. Athenodorus Tyrānus in Cilicia pœnas luit: & Longinus tanquam fera dilaniatus est. Hunni, non cōtenti Armenorum spoliis, Cappadociam vastauerūt, & vsque ad Lycaoniam vrbes diripuerunt. Ad Aquilonem Vitalianus rebellauit: vt quiesceret nongenta pondo auri ab Imperatore accepit. Getæ Macedoniā, Theffaliam, Epirum diripuerunt: quibus, pro captiuis redimendis aurum cūm misisset Anastasius, nec sufficeret hostium votis, Barbari captiuos aut in domibus suffocarunt, aut pro mœnibus in conspectu multitudinis trucidarunt. obiit octuagenario maior, subita morte, vel fulmine tactus, ob heresim vt aiunt, imperij anno 28. Pom. Læ. Egna. lib. 2.

I V S T I N V S Thrax, dolo imperium adeptus est: nā mortuo Anastasio, accepta ab Amātio eunucho pecunia vt militi pro Theocritiano eligendo distribueret, in se cautè Thrax suffragia vertit. fuit primū suūm custos, deinde boum, post lignarij cuiusdam minister, postea miles, deinde princeps ordinis, hinc Comes, dein Imperator: annis 9. optimè præfuit, & feliciter. Vide vt supra.

AMALASIVNTHA Theodorici filia Athalaricique Gothorum Regis mater fuit, cum qua imperavit ipse filius octo annos, auspiciatus anno mundi 4488. à Christo nato 526. hæc mortuo filio Athalarico Theodatum cognatum in confor-tem imperij legit: verùm ingratus hic, ac perfidus, eã paulò pòst relegavit, tandem etiam obtruncari iussit: nec ita diu postea im-
peravit: quinetiam ipsum Optaris occidit: quare Gothi Vitigem Regem crearunt: quem captũ Belisarius Ravenna potitus, Con-
stantinopolim duxit. Blondus lib.3. Deca.1. Pau. Diac. lib.7. Ab.
Vrsper. Pom. Læ. in Iustiniano. Pau. Emy. lib.1. de re. Franc.

ATHALARICVS Gothorum Rex, Theodorico ayo materno, (qui Gothorum primus in Italia imperavit 34. annis) iuuenis admodum, nempe octo annorum, successit: huius imma-
tutam ætatem mater rexit, erudiendãque civilibus, priusquam
bellicis artibus curavit: nam pater Eutharicus obierat. hic ætatis
anno 16. imperij 8. decessit. Vide vt supra.

gg 3

CLODOVEVS hoc nomine primus, Francorum Rex quintus, Francicæ vtiq̃ religionis conditor, successit patri Childerico anno mundi 4448. à Christo nato 486. Hic vxorẽ duxit Christianam Clotildem Burgundionem. Syagrius, Egidij Romani filius (eius qui, expulso Childerico, Frâcis præfuerat) à Sueffionibus expulsus, Tolosam cõfugit ad Alaricũ Visigothorum Regẽ: à quo proditus, & Clodoueo redditus, securi percutitur. Sic desiere expulsi & cæsi in Galliis imperium habere Romani. Deinde Clodoueus Turingiã debellat: à Rheno ad Sequanã regnum ampliat: ad Ligerim vsque fines suos extendit. In bello quod ad Tolbiacũ gessit, periculi magnitudine, idolorũque diffidentia, repentẽ vouit se Christianũ fore: voto facto Germanos hostes vicit, subegit, tributa imposuit: à D. Remigio Remẽsi Episcopo cũ Frâcis omnibus baptizatur. Post hæc Gundebaldũ Burgundiæ Regẽ regno & patria cedere coëgit: Alaricũ Regẽ cum suis Visigothis fudit. Mœnia Engolismẽ ruinosa in cõspectu Clodouei vrbe aggressuri ruunt: illinc Burdegalã vsque hostes insecutus, iterũ vicit. Omnes tum ferẽ Gallias, & vniuersam Alemanniã Rex sub ditione tenuit: ab Anastasio Imper. dona recepit, Patritiatus & Cõsulatus titulũ, & insignia, coronã insuper auream, multis vnionibus distinctã, quã postea Romã D. Petro offerẽdã remisit. rexit an. 30. Hic Lutetiẽ sepultus est in eã quã D. Petro & Paulo erexerat: hodie Fanũ D. Genoueses vocatur. Aem. li. i.

CHILDEBERTVS patri Clodoueo successit ann. mudi 4478. à Christo nato 516. Hic Almaricum fundit, occidit: Hispanias populatur: sororem, quod ab Arriana hæresi abhorreret, à viro Almarico Alarici filio durẽ tractatam, reducit. Tandẽ obiit sine liberis anno regni 45. Sepelitur in æde D. Germani ad Parisios ab eo erecta, & dicata D. Vincentio.

IUSTINIANVS, Iustini ex sorore nepos, ab auunculo, paulò ante obitum successor instituitur, imperatque anno mūdi 4491. à Christo nato 529. Hic Romani imperij gloriam plurimum ampliavit. Primùm Persas, Belisarij opera, intra suos fines continuit, fudit, fugavit, trans Eufratem abire coëgit: iura imperij toto Oriēti posuit: Belisarium cum victoria redeuntem, & aureo curru triumphantem Iustinianus magno plausu excepit. Inde eodem duce Romam à Gothorum servitute asseruit: Africa quoque recuperata, Gelimerem, Vandalorum Regem, catenis vinctum Constantinopolim misit Belisarius: triumphus maior Persico fuit. Narsete duce, occupato aliunde Belisario, tādē Gothos deleuit Iustinian. Leges, fusissimè antea dispersas, opera Triboniani contraxit: Institutionum libros quatuor edidit: Codicem inuulgavit. Maximus sanè princeps, nisi avariciæ, & delirij Eutychiani reus fuisset. Serici vsus è Persis ad Græcos hoc tempore transit, iampridē desitus. Moritur morbo, & mente captus, anno ætatis 82. imperij 38. Pom. Læ. Pau. Diaco. lib. 7. & 8. Egna. lib. 2. Eutr. auctus lib. 16. autor est, Iustinianum morte præventū cūm edictum vbique à pietate alienū transmisisset.

THEODORA vxor fuit Iustiniani, ex quo matrem Iustinæ suscepit Iustinianus. Hæc fraudem molita est in Syluerium Papam, quem Belisarius falsis testibus conuictum in exilium misit, vbi etiam mortuus est. consulito Eutropium auctum lib. 16.

gg 4

CLOTARIVS Francorum Rex septimus, atque huius nominis primus, succedit fratri Childeberto, imperatque Francis anno mundi 4522. à Christo nato 560. Hic tertiam redditum ecclesie partem sibi dari iussit: cui dationi Turonum Archiepiscopus liberè & fortiter se opposuit, vaticinatus regno spoliatum iri Regem, si pauperum bona imminueret aut eriperet. Cranum filium bello subactum, cum vxore, liberis, & vniuersa familia exurendum curauit. is enim patri non obsecundans, multa Gallia dāna intulerat, primū à Childeberto patruo instigatus, deinde focero Aquitaniae duce eius causam defendēte. Conabus Britannus eum excepit, ac tutatus est. Socerum illum Rex ferè perdiderat. Britannum autem paulò ante filij necem interemerat. Rex Cōpendij obiit anno regni quinto. Pau. Emyl. lib. 1. Robertus Gaguinus lib. 2.

CHEREVERTVS, qui & Aribertus, patri Clotario succedit anno mundi 4527. à Christo nato 565. nam ei, diuisa inter fratres hæreditate paterna, Parisij sorte obuenerunt: Chilperico Sueffionum regnum, Guntrano Aurelianensium, Sigiberto Metensium. Fertur Cherebertus paucos annos vixisse, muliere quauis corruptior, scortationi & luxui addictissimus: computantur tamē in chronicis anni nouem administrationis huius Childeberti. Pau. Aemy. lib. 1. Ro. Ga. lib. 2.

IUSTINVS Iunior, filius filiae Iustiniani Imperatoris, post auum imperat Constantinopoli anno mundi 4529. à Christo nato 567. Hic æmulus Iustini, atque perinde ac filius à Iustiniano in regia semper enutritus, facili admodum ingenio fuit, atque ad promerendam, ex liberalitate, hominum gratiam accommodato. Cum Persis fœdus pepigit, tributo, quod Romani annum his penderent, sublato. Porro Narses cum post Gothicam victoriam Italiæ præesset, accusatur apud Iustinum, male administrationis: hic per literas se purgat. Sophia Iustini vxor, scripsit ad Narsetem vt ad pensa muliebria rediret, eunuchus enim erat Narses, quare eum oderat. tunc Longobardi, Germanica gens, qui in Pannonia erant, à Narsete indignato vocati, in Italiam irrumpunt, quam ab Alboino Rege ad Desiderium, per 204. annos in principatus diuisam tenuere: responderat vtique Sophiæ Narses, se talem texturum telam, quam ipsa discutere & diuellere nequiret: obiit graui pedum dolore Iustinus anno imperij 11. Pomp. Læ. Egna. lib. 2. Longinus, primus Rauennæ exarcha fuit anno mundi 4533. à Christo nato 571.

TIBERIVS Constantinus adoptatus à Iustino, rem per septennium satis feliciter administrat, Persas sæpe profligatos, intra suos fines compellit, recepta Mesopotamia. Longobardi rupto fœdere urbem Romam graui obsidione premunt: sed eos iniuria decidentium imbrium depellit: nihil hoc principe fortunatius, si res vt in Oriente, ita in Occidente successisset. vixit summa cum pietatis & liberalitatis opinione. Pomp. Lat. Egna. lib. 2. Diac. lib. 8.

gg. 5

MAVRICIVS, Cappadox, Tiberij Constantini gener fuit: à Socero successor declaratur, imperatque ann. mun. 4547. à Christo nato 585. Hic imperium sub initia Persis victis, Scythis afflictis, Longobardis repressis, ac Hunnis è patrio solo in solitudines pulsas, feliciter administrauit. Mox tamen cum præ avaricia, stipendia aut nulla aut rara daret, coniuratur in eum ab exercitu cui præerat Phocas imminens Sarmatiæ. Tandem cum frustra Phocæ insidias, somnio etiam admonitus præcauet, cumque miles stipendio fraudatus, seditiosius agit, ab eodem Phoca imperio & vita priuatur Mauricius anno ætatis 66. imperij 20. vxor, liberi, omnisque eius prosapia cum eo sublata est. Turcicum nomen tunc primùm Asiæ auditum. Pomp. Læ. Egna. lib. 2. Hic Mauricius Childeberto Francorum Regi summam argenti misit vt Longobardos Italia exturbaret. Pau. Diac. lib. 8. mirum est sanè in hoc Imperatore opum cumulandarum cupiditatem eius oculos ita excēcasse, cum præsertim notarius primùm fuisset, deinde miles, postea præfectus vigilum, deinde Imperatoris gener, postea Augustus. Discant itaque Principes avaritiam nō tantum illos dedecere, sed & damno & exitio interim illis esse: (exemplo sint Imperatores Pertinax & Mauricius) contra verò maximum esse Principis ornamentum liberalitatem.

CONSTANTINA, Tiberij Imperatoris filia, Mauricij vxor fuit, ex quo liberos suscepit, qui vnà cū patre & matre cæsi sunt, vt dictum est. Vide autores quos supra.

CHILPERICVS, post fratrem Cherebertū apud Francos imperat anno mundi 4536. à Christo nato 574. Initio Chilpericus neque omnia tenebat, neque fortior erat. Inter fratres de regno lis est. Sigiberto in Germania trās Rhenū occupato, Remorum oppidū quod ditionis Sigiberti erat, nonnullaque in Campania loca Chilpericus adoritur: parātque bellum quantum potest maximum cum filio Theodeberto. Sigibertus redit: Suefsionum deditione facta, Theodebertum capit, quem statim ad Chilpericum remittit, iureiurando tamen prius astrictū, vt ne vnquam bellū aduersus eum susciperet. Attamen iussu patris, violato iureiurando, contra patruū dimicans occiditur Theodebertus. Rebus accisis Chilpericus Tornacū se recipit. Sigibertus magna pompa cum vxore Brunechilde Parisios ingreditur: atque post paucos dies cū statuisset fratri ne vitam quidem saluā iri, à duobus percussoribus, quos Fredegūda Chilperici vxor immiserat, trucidatur: Hæc tandem etiam cum adultero Landrico, virum, regē, noctu à venatione redeuntem, cædi curauit: ad Calam Parisiorum vicum. huius item imperio nouercæ, puer regius Clodoueus, natu postremus, iam ante necatus fuerat. rexit annis 14. Sepultus est in æde D. Germani à Pratis, iuxta Lutetiam. Aemy. lib. 1. Gaguin lib. 2.

CLOTARIVS, huius nominis secundus, Francorū Rex 10. Chilperico patri puer admodū successit, anno mundi 4549. à Christo nato 587. Tutor à Guntrano patruo ei datur Landricus: apud matrem Fredegundam educatur. Cruentam de Saxonibus victoriam reportat Clotarius: rexit annos 44. in æde D. Germani sepultus est. Vide vt supra.

PHOCAS in eius Imperatoris, & Domini sui, locum succedit, quem nuper imperio & vita priuauerat: nec tamē ipse ab auaricie vicio temperauit, cum causam ei auaricia Mauricij præbuisset coniurandi in caput illius: quin longē studiosius corradendę pecunię incubuit: & omnia ex Persicę seruitutis instituto egit. Hic Romanum Pontificem primarium omnium declarauit sollicitatus à Bonifacio 3. Cætera adeò socors & ignauus, & frequentibus adulteriis infamis, vt cum Ro. imperium vndique barbari vastarent, starētque solūm eius nominis vmbra, conspiratum sit in illum ab Heracliona, Heraclio & Prisco, qui captum inertissimum hominem prius interfecere quàm ferre ei suppetias eius milites potuerint, omnēmque stirpem impurissimi principis sustulere. cœpit imperare anno mundi 4567. à Christo nato 605. imperatque annis 8. Egna. lib. 2.

HERACLIVS, qui in Phocam coniurarat, à militibus primū Imperator pronunciat: populus dein & Senatus ingenti acclamatione probant: accepto itaque diademate à Sergio Constantinopolitano patriarcha, Persicum bellum parat, legatis antea missis pro induciis impetrandis. Ludibrio habitus à Persis, adeò excanduit vt differre non potuerit: respondebant enim impij hostes non prius se Romanis pacem duros, quàm Christum abnegasset Imperator. Perside igitur omni, in vltionē, igni ferróque vastata, lignum salutiferę crucis recepit. Celebris adhuc est nobis dies festus, argumentum victorię insignis: Tigris factus est inter vtrosque limes: nouo tandem morbi genere obiit Heraclius, anno imperij 30. Pomp. Lat. Egna. lib. 2. Tunc Mahomethes insanus emerfit.

MAHOMETVS ex stirpe Ismaëlis oriundus, in Arabia humili loco natus, inops, ac orphanus, captus est ac veditus mercatori cuidam diuiti, qui eum mercimoniis præposuit. hero mortuo vxor eius vidua ac vetus nupsit Mahometo. robusto. iuueni: qui à Sergio monacho hæretico praua imbutus opinione, diuinitatem quandam inde sibi adstruxit, quam leuissimo hominū generi facilè persuasit: cūque epilepsia laboraret, conspectum se Angeli Gabrielis minime ferre posse cōminiscebatur: sunt etiā qui prodant assuefactam columbam ei ad aurem aduolasse, grana in aure captaturam, mentitūque eum hanc esse spiritum sanctum. hic vinū lege prohibuit: plures vxores permisit: paradisum etiam voluptarium constituit: legem suam armis tutari sanxit. Hic itaque rerum successū elatus, Syriam vastat, Damascum expugnat: in Persas mouet: à quibus victus Scenitas Arabes, Romanæ assuetos militiæ, ab Heraclio, ob negata stipendia deficientes, adiungit. Sic stabilito paulatim imperio, an. ætatis 40. veneno, vt aiunt, à cognatis ad quos vxoris hæreditas spectabat, inter epulas immixto, interiit spurcissimus ille: cuius tandē superstitio Romanorum principum ignauia, eò creuit, vt iam non Asiam solum, & Africam, sed bonam Europe partem infecerit. Vide Egn. lib. 2. Pom. Læ. Blon. lib. 9. Deca. 1. Chro. Antonini. titu. 13. ca. 5. hunc Turci vocant Mehemet, alij autem Muhamet.

CADIGA, seu Tadiga Mahometi hera, cū vidua esset quinquagenaria, ac diues nupsit seruo suo Mahometo, à Sergio monacho, vt censet Pom. Læ. persuasa. hic Mahometus primò Cadigæ camelis ad negotiandū utebatur: cūque veniret in Palestinā cū Iudæis & Christianis versatus, religionēque eorū edoctus, ex his duabus doctrinis mixtis, ynam quandā tertiam ac nouā confinxit circa ann. mun. 4586. à Christo nato 624. Vide Ab. Vrsper. in Heraclio Imper. & Volater. lib. Geographiæ 12.

HERACLIVS, qui & Constantinus iunior, & novus Constantinus dictus est, Heraclij ex Fabia Eudoxia filius fuit: admodum adolescens erat tum cum à patre imperiali diademate donatus est. Hic veræ pietatis cultor, cum nondum annum imperasset, Martinæ nouercæ insidiis, quæ Heraclionæ filio imperiû astrueret, veneno sublatus est. Vide Baptistam Egna. lib. 2. Pom. Læt. Succedit Heraclionas Heraclio anno mundi 4604. à Christo nato 642.

HERACLION, siue Heraclionas, imperavit Constantinopoli cum Martina matre, quæ imperium inuaserat venefica: hæc cum esset filia fratris Heraclij prioris Imperatoris, fuit item illi Heraclio vxor, suscepitque ex eo hunc Heraclonam siue Heraclionam. Cum imperium male partum vix biennio tenuissent mater, & filius decennis, in exilium à Senatu in Cappadociam mittuntur: mulieri lingua præciditur, ne oratione, qua plurimum valebat, populos commoueret: puero nasus abscinditur, ne decor aut gratia vultus in miserationem populum flecteret. Senatus tunc sine militibus Imperatorem Cōstantem fecit, quod raro contigit, vel ante vel post Tacitum. Pomponius Lætus, in progenie Heraclij.

DAGOBERTVS huius nominis primus, ac Francorum Rex vndecimus succedit patri Clotario, huius nominis secundo, anno mundi 4593. à Christo nato 631. Hic viuo adhuc patre, pædagogo barbam vulsit, virgisque eum cædi iussit: pro miraculo habetur, patris iram vitare potuisse. Fratri Ariberto Aquitaniæ regnum in partem hæreditariam dedit: Sclauos adhuc idololatrias debellauit. Effœminatus Dagobertus, scortorum & pellicum agmen secum traxit: & variis in locis formosarum collegia instituit, quæ vt Regina adornarentur: D. Amandus, id flagitij corripiens, in exilium mittitur. Rex Iudæos omnes qui Christum amplecti nollent, edicto expulit. Templum D. Dionysij, ad Parisios, à fundamentis erexit: ex aliis vnde quaque corrasit, quò id vnum ditaret: nec quisquam ante eum patrimonij redditus annuos templis tam profusè donauit. Vascones rebelles in fidem recepit. Tandem profluuiò ventris obiit anno regni 14. Pau. Emyl. libro 1. Gag. lib. 3.

CLODOVEVS, huius nominis secundus, Francorum Rex duodecimus, succedit patri Dagoberto anno mun. 4607. à Christo nato 645. cum Sigibertus natus maior Austrasia contentus esset. Clodoueus & Ludouicus idem nomen est Germanicè. Sigibertus, nulla prole suscepta, Ildebertum filium Grimoaldi adoptat: verum mox nascitur illi filius Dagobertus: quem Grimoaldus valde puerum, & tonsum, & monachum in Scotiã mittit, patre Sigiberto defuncto: & eundem Ildebertum Austrasiæ Regem creat. Clodoueus hanc perfidiam minimè fert. Ildeberto in bello occiso, Grimoaldus captus, Parisijs in carcere vitam miserè finiit. Fames maxima Galliam inuadit: cui vt succurrat Clodoueus, thesauros & opes, quibus ædem D. Dionysij Dagobertus pater ædificauit, ac fert, obiitque anno regni 17.

CONSTANS, qui & Constantinus, Heraclij Constantini supradicti ex Gregoria, filia Nicetæ Patricij, filius, imperio potitur adnitente Senatu, uti dictū à me est, qui Martinæ scelus exécrabatur. Hic dicitur etiam Constantinus tertius, qui valde dilectus ab auo Heraclio, Phocæ successore, magnisque honoribus functus, auitæ tandem impietatis hæres, Martinum Ro. Pontificem sibi aduersantem comprehendi iubet, in exiliūque mori cogit. A Saracenis victus aufugit. Biennij ab eisdem induciis impetratis, Italiam petit, ut eam à Longobardis liberet: à quibus etiā victus, in suos conuertit irā, laminas argenteas, quibus Pantheon tegebatur, & alia quædam pretiosa, reliquias hostilium prædarū atque incendiorum aufert: plūsq̃ ornamentorum intra quintū diem vrbi detrahit, quā barbari per tot annos: quicquid Romę antiqui operis, signorūmve fuit, in Siciliam secum asportat: ubi cum sextum annum agit, & auarē ac crudeliter tributum exigit, in balneis, à ministris, autore Mazese, interficitur, anno imperij 27. cœpit anno mundi 4605. à Chrsto nato, 643. Pom. Lat. Diaco. lib. 8. Egna. lib. 2.

CONSTANTINVS, natus maximus Constantis prædicti, post patrem imperat. Hic in Siciliam venit, ultusque Mizzium, siue Mazesen, tyrannum, & cædis paternæ conscios, bellū in Saracenos annos septem terra marique feliciter gessit: vnico congressu 30000. cecidit: tributarios fecit. Ignis sub aqua ardet, Callinici inuentum: quo valde terrentur hostes Arabes. Bulgari trans Danubium derepente bellum ostentant: inhonesta pace, Mysia ad inhabitandum datur, cum annuo tributo. imperat annis 17. Iogonatus dictus, id est barbatus, quod barbatus è Sicilia rediisset. Egn. lib. 2. Dia. li. 8. hic è palatio præcipitatus interiit.

CLOTARIVS, huius nominis tertius, Francorum Rex decimus tertius, succedit patri Clodoueo secundo, tanquam maximus natu filius, anno mundi 4624. à Christo nato 662. Hic egregij nihil præstitit. Theodoricus huius frater Childerico minor, post hunc, Ebroini Magistri equitum opera regnat: sed ob incontinentiam & scelera regno pellitur: & cum suo Ebroino in cœnobium truditur Theodoricus. Childericus frater, qui in Austrasia imperabat accersitus, Rex creatur. Tunc inertes Reges toti se Magistris equitum permittebāt, in deliciis clam volutabantur: tantum in publicum prodibant Calendis Maij, cū pompa & regio apparatu. Ferè Parisij & Neustrię regnum erant vniuersę eorum ditiones: reliquū Gallię in controuersia erat, quàm plurimis ab eorum imperio deficientibus, dum penes Magistros equitum summa rerum esset, apud quos stetit ad Pipinū vsque, id est annis ferè centum: vixit, ex quo patri in regno successit Clotarius ann. 4. regio magis ornatus nomine, quàm Regem agens, sicuti nec qui ad Pipinum vsque ferè sunt. Aemy. lib. 1. Gag. lib. 3. obiit nullis relictis liberis.

CHILDERICVS, huius nominis secundus, accersitus ex Austrasia, vti dictum est, creatur Rex, in locum Theodorici prædicti anno mundi 4629. à Christo nato 667. Crudelis hic in suos, insignem virum Bodillum, palo alligatum flagris cædi iubet. Bodillus in vindictam inter venandum Regem adortus eum occidit 12. regnantem annum, atque vnà cum eo Reginam Blitildem, vterum ferentem. Sepultus est ad fanum D. Germani à pratis. Consulito autores quos supra.

hh

THEODORICVS, huius nominis primus, ac Francorum Rex decimusquintus, qui iam post Clotarium tertium ferè annum regnarat, & ob scelera in monasterium detrusus fuerat, perempto Childerico, è monastica vita reuocatus, à Frâcis in solium reponitur, anno mundi 4641. à Christo nato 679. Lendefius, Ercembaldi filius, Magister equitum creatur. Ebroinus, tādē relicto monachatu, ingenti sceleratorum manu collecta, inopinantes hostes magna celeritate opprimit. Gaza capta, Rex agrè effugit initio: mōxque se Ebroino cōmittit, Magistro equitum ab se dicto, & periculorum socio: medio in colloquio trucidatur Lendefius ab Ebroino. Ita sublato aduersario, Ebroinus vnus rebus, Regique præest: sequiturque in eos quos sibi in calamitate insultasse sentit, nec dignitati, nec sanctitati cuiusquam parcit. Pipini dein, & Martini, fratrum, Austrasianorum Ducū acies fundit Ebroinus, cōtrāque fidem datam Martinum occidit. tandemque occiditur ipse, ab Ermenfredo in Martini ultionē. Moritur Rex anno regni 14. qui à Pipino victus, fugatusque fuerat ante paucos annos: tum Pipinus Palatij curam suscipiens, multū res Francorum auxit. Vide Gag. lib. 3. Aemy. lib. 1. Rex Atrebatibus sepelitur in D. Vedasti aede.

CLODOVEVS, huius nominis tertius, Francorum Rex 16. succedit patri Theodorico anno mundi 4655. à Christo nato 693. Hic brevis æui, moriens post annos quatuor, fratrem suū Chilbertum regni successorem habuit. Claret venerabilis Beda. Frisij, Rabodo eorum Duce superato, in Christianismum à Pipino inducuntur: apud quos Vuillibrotus, quem nonnulli Clementem Papam vocant, frequentes de Christi verbo conciones habuit, eosque instituit. Vide Chro. Reg. Fran.

IUSTINIANVS huius nominis secundus, qui etiā Iustinus quartus dicitur, Heraclianæ stirpis vltimus, imperat post patrē anno mundi 4648. à Christo nato 686. hunc pater Constantinus 4. imperij heredem reliquerat, & fratribus minoribus, ne ad imperium aspirarent, nares absciderat. Praui hic ingenij, synodum aduersus sextam à patre celebratam indixit: aduersantem Papam comprehendī iussit, quòd hanc synodū minimè probaret. Bellum in Arabas & Bulgaros cōtra fœdus mouit, vtrunque infelicitè gessit. Ammirathus Saracenorum Rex cū eo fœdus icit, Africāque restituit. Tum crudelitate in suos inuisior factus, imperio deturbatur anno imperij 10. & relegatur Chersonam, nare prius abscissa: opera Bulgarorum post annos sex restitutus in hostes sauit: Tiberium qui Leōcio successerat, fugat: Callinicum exoculat: ac quoties truncas nares mungit, vnū aliquem ex iis qui Leontio fauerant trucidat. Post annos sex restitutionis, Chersonam euertere studens, à Philippico, quem exilio dānauerat cum Tiberio filio, bello superatur, & occiditur. Egn. lib. 2. Pau. Diac. lib. 8. Ab. Vrsper.

LEONTIVS, qui & Leo secundus, adnitente Callinico Patriarcha Constantinopolitano, Iustinianum imperio deturbat, imperiūque inuadit, anno mundi 4658. à Christo nato 696. itaque ab Heraclio, qui Phocam occidit, in vna gente imperatum est annis plus 80. quod vix vlli priorum contigit: fuit Iustinianus sextus continua serie ab Heraclio Imperator, traditūque est imperiū velut per manus Heraclianæ stirpi, quæ defecit in hoc Iustiniano. Porro Leontius itidem cum infecta re ab expeditione Africana rediret imperio pellitur à Tiberio Abdimaro, post annos tres, nasōque mutilatur, & in carcerem truditur. Egn. lib. 2. Diac. lib. 8.

hh 2

ABSIMARVS, qui & Tiberius tertius, ab exercitu Imperator eligitur, cum Leontius ingenti classe parata aduersus Arabas Africam occupantes, infecta re rediret, anno mundi 4661. à Christo nato 699. Hic Arabas, opera fratris, reprehsit. Philippicum nobilitatis præcipuæ Cherfonam relegauit, quòd aquila caput obumbrasse videbatur Philippico dormienti. Caterùm septimo post anno, reuerso tandem Iustiniano, qui pulsus fuerat, ab eoque captus, vnà cum Leontio interimitur: calcato prius eorum collo, à Iustiniano in solio sedente, vniuersaque plebe clamante: *Super aspidem & basiliscum ambulasti, & leonem, draconemque conculcasti.* id etiam fecit Papa Friderico primo, vt infra dicitur. Vide Ab. Vrsper. Egna. lib. 2. Diac. lib. 8.

PHILIPPICVS, cognomento Bardanes, quem acriter infectatus fuerat Iustinianus, quémque relegarat Absimarvs, vita & imperio Iustinianum, secundò imperantem priuat, prius à se victum: ab exercitu etiam Iustiniani Imperator dicitur, anno mundi 4674. à Christo nato 712. Hic sextæ synodi decreta, altera synodo infirmare contendit, gratificaturus monacho, qui imperaturum illum prædixerat, id prædictionis præmium petenti. Huic cum sermonis multum, sapientiæ parum inesset, opesque imperij iam pridem congestas dissiparet, passus etiam Bulgaros Thraciam deprædari, post annos ferè duos, ab Anastasio in ordinem redigitur, oculisque pridie Pentecostes priuatur, & sequenti die Arthemius Imperator designatur. Vide Pau. Diaco. lib. 8. Egna. lib. 2.

CHILDEBERTVS huius nominis secundus Franco-
rum Rex 17. fratri Clodoueo tertio succedit anno mūdi 4659.
à Christo nato 697. De huius gestis, quasi nil commendatione
vel memoria dignum gessisset, nil scriptū reperi. Pipinus regnū
administrans, D. Lambertum Traiectentiū Episcopū, ab Ebroi-
no, virtutum hoste, sede pulsum, in pristinum locum restituit: qui
cū non dubitat Pipinum adulterij arguere, à Dodone pellicis
fratre interficitur. percussor & conscij intra annum pereūt. Obiit
Pipinus crassus 27. Magisterij anno, cum iam instituisset Austra-
sianorum ducem Carolum, à viribus Martiis cognomēto Mar-
tellum, ex Alpaide concubina natum: quem Plectrudis Pipini vi-
dua in carcerem coniicit, sperās cum Theobaldo nepote summa
rerum potiri. Anni regni huius Childeberti numerātur 18. Sepul-
tus est apud D. Stephanum in oppido Canciaco. Vide Guag. li. 3.

DAGOBERTVS, huius nominis secundus, qui & Clo-
doueus à Sigiberto dicitur, succedit patri Childeberto ann. mun-
di 4677. à Christo nato 715. In Frācia tunc maxima fuit re-
rum perturbatio, quousque genus hoc regum extingueretur, &
regni administratio ad Martelli familiā deuolueretur. Theobal-
dus Magister equitum Dagoberti, & Ramanfredus Magister
equitum Chilperici prēliantur acerrimē ad syluā Cociam. Theo-
baldus multis suorū millibus prostratis effugit. Interea obiit Da-
gobertus anno regni sui quarto: quo mortuo, à victoribus Rex
salutatur Chilpericus, quem Austrasiani dicebant Danielem vo-
catum monachū, in cœnobio adolescentiā egisse. Pau. Aemy. li. 1.

hh 3

ARTEMIVS, qui & Anastasius secundus, ab exercitu Imperator creatus, in Philippicum, vti dictum est, insurrexit, regno oculisque eum priuavit, nec tamen occidit. Hic imperiū adeptus est anno mundi 4676. à Christo nato 714. Cum optimè quæ ad pietatem attinent instituisset, classē ingentē aduersus Arabes in Alexandriam misit. Verū classiarij quidam cōtumacius agentes, qui illum oderant, domum reuersi, Theodosium ignobilem alioqui virum Imperatorem creant: captāque Cōstantinopoli, monasterio Anastasiū includunt, annos tres imperantem. Vide Pau. Diac. lib. 8. Egn. lib. 2. Ab. Vrsper.

THEODOSIVS Atramitenus coactus à militibus sumpsit imperium: anno mundi 4679. à Christo nato 717. Hic ad Niceam graui prælio Artemium vicit: obseuro licet loco natus, non pœnitendum Imperatorem egisset, si diutius illi per Leonē & Cononem, Oriētis præfectos, imperare licuisset. Verū cū Leonem exercitus Imperatorem dixisset, pertesus belli ciuilis Theodosius, cefsit imperio, monasticam vitam amplexatus. Vide Diac. lib. 8. Egn. lib. 2. Ab. Vrsper. hic annum imperat.

LEO Isaurus sceleratus, imperat post Theodosiū. huius temporibus Saraceni triennali obsidione terra mariq; Constantinopolim obsident: verū peste famēque confecti, à Bulgaris etiam sæpe victi, classe magna ex parte igne sub aquis ardente consumpta, numinis iram sensere: nec minori interim clade in vrbe sæuitum, trecenta & amplius ciuium millia peste famēque cōsumpta sunt. Hic, in gratiam duorum Iudæorum, imagines sanctorū deiecit atque incendit. imperauit annis 24. Vide Diaco. lib. 8. Egn. lib. 2.

CLOTARIVS, huius nominis quartus, Francorum Rex
19. extitit. Nā cū Carolus Martellus è custodia nouerçe Plectru-
dis elapsus esset, Chilpericum Daniele, Regem à morte Dago-
berti statim creatum, persequitur, & magna tandem clade casti-
gat ad Vinctiacum Samarobrinensium: iterumque eundem cum
Eudone Aquitaniæ duce, quem in auxilium aduocarat Chilperi-
cus, fugat: & Ramanfredum Andegaui assequitur. Tunc Martel-
lus Regem salutat Clotarium quendam (nonnulli scribunt fuisse
Dagoberti secundi fratrem, alij autem auunculum aut patruū)
qui annos duos regnat: sepultus Canciaci cum Childeberto &
Dagoberto.

CHILPERICVS huius nominis secundus, Francorum
Rex vicesimus, qui antea & Daniel vocatus & monachus fuisse
dicitur, siue vera Clodouei magni soboles, siue falsa, mortuo
Clotario, ex Vasconia à Martello reuocatur: quem reddidit Eu-
do cum parte gaze. Vt venit Chilpericus, Regem sibi facit eum
Martellus anno mundi 4683. à Christo nato 721. regnat Chil-
pericus hic, qui & Daniel, annos quinque, deinde moritur, & se-
pelitur Nouioduni. Vide Chro. Regum Francorum.

h h 4

CAROLVS Martellus, gloriæ suæ augendæ, opibûsque Francorû tutandis incûbēs, Saxones, arma parâtes, finitimósque sollicitantes, antequâ maius exoriretur bellû, ad officiû redire cogit, Bauaros debellat. Alemanis vi armorû perterritis recipit, reducitq; Plestrudē vnâ cûm Sonichilde eius nepte, quæ profugerât illuc, sibi à Martello metuētes. Interea Eudo Aquitanicæ Dux multa hostilia in Frâcos ausus est. Celerius omniû opinione reuersus Martellus, primûm omniû conuentû vniuersæ Frâciæ habuit: ab eoq; iam non Magister equitû, sed alioi fastigio princeps Francorû salutatus est, an. mun. 4686. à Christo nato 724. Tum noua nominis nobilitate inclytus, Aquitanicû bellû suscipit, aduersus Eudonē qui Saracenos ex Africa exciuerat: quo in bello ad 370000. barbarorû cecidere: ex Frâcis 1500. tantûm. exteri rerû scriptores de nobis hoc literis prodiderunt, cum magna laticia significatione quòd gens legis ac religionis tam impiæ, penè occidione occiderit. Obiit Martellus Carisiaci ad Isaram: conditus in Mausoleo Dionysiaci in ordine Regum. Clotarium quartum vt dixi, Martellus Regem creauit, deinde Daniele Chilpericum vocatum, postea Theodoricum secundum. Vide Aemy. lib. 2. Gag. lib. 3.

THEODORICVS secûdus, Dagoberti itē secûdi filius, post Chilpericû qui & Daniel dictus est, apud Francos imperat ann. mun. 4688. à Christo nato 726. Huic fuit cognomētû Calâ, qui in cœnobio, educatus fuit: imperauit Martelli opera, nec præter nomē, regiû quicquâ habuit, cû summa rerû, penes vnicû principē Martellû esset: qui, hoc rege, Abdiramâ, atque Athinû, Saracenorû Reges, variis præliis strenuè debellauit. Obiit Theodoricus hic, anno regni 15. (eodem anno etiam obiit Martellus.) atque in æde D. Dionysij sepultus est. Vide vt supra.

CHILDERICVS, huius nominis tertius, dictus stupidus, ob ignaviã, fratri suo Theodorico secundo supradicto, succedit in regno Franciæ anno mundi 4703. à Christo nato 741. hoc principe, Gripho hæreditate Martelli patris priuatus, Laudum arcem belli occupauerat, mox fratribus in fidem se permittere cogitur. Carolomanus eius frater Roma rediens, abiectis omnibus fortunis, in cœnobium secessit: deinde in montẽ Casfinum migravit, t̃osu, habitũque monachi. Childericus anno regni nono, cum regio nomine indignus ac solij dehonestamentũ videretur, opera Pipini consilióque Zachariæ, Pontificis, regno pellitur: conuentu præterea habito, mira procerum consensio- ne Pipinus ipse salutatur Rex: Childericus fit monachus. Vide Aemyl. lib. 2. Chroni. Reg. Franc. Gag. lib. 3. defecit primũ in hoc Childerico masculea Regum Francorum progenies.

PIPINVS Breuis, Francorum Rex dicitur anno mundi 4712. à Christo nato 750. In hoc defecit prima Francorum Regum masculea proles. Pipini præfidiũ contra Aistulfum Longobardorum Regem Papa implorat: conscripto exercitu Pipinus Italiam intrat: Aistulfum Papiæ obsidet, atque ad deditio- nem cogit. Papæ exarchatum Rauennatem dono dat, monitis etiã Constantini Copronymi Imperatoris neglectis. Vide Blon. lib. 1. Dec. 2. Aemy. li. 2. Aistulfus Longobardorũ Rex inter ve- nandum obiit. Rex Pipinus Parlamẽtum in Frãcia instituit: Pa- risiis obiit anno regni 18. relictis filiis Regibus, Carolo Magno & Carolomano: succedit ei in Franciæ regno Carolus Magnus anno mundi 4730. à Christo nato 768. qui imperat Romæ an- no mundi 4763. de quo, vt Imperatore, suo loco meminerimus: à Pharamundo ad Pipinum sunt anni 331. à Meroueo 302. à Clodoueo Christiano 252.

hh 5

CONSTANTINVS huius nominis quintus Leonis Isauri filius, impio patri scelestissima proles succedit, imperatq; Constantinopoli anno mundi 4704. à Christo nato 742. Hic dictus est Copronymus, quòd infans dum baptizatur, ventrem purgat. Sanctorum imagines non tantum, sed & reliquias aut contemnit, aut comburit: nobilissimum quenque è medio tollit. Constantinopolitanos antistites duos graviter excruciatos capite plectit. Bulgaricum, variante fortuna, bellum, terra marique gerit. Artabasdum Imperatorem creatum oculorum usu cum liberis priuat. Gravissimam hyemen, uti Pontus, Bosphorusque Thracius perglaciauerit expertus, post infinita flagitia exquisitissimo cruciatu, nempe lepra consumptus, obiit anno imperij 35. Consulito Egna. lib. 2.

LEO quartus, succedit patri Constantino Copronymo anno mundi 4739. à Christo nato 777. Hic paterni sceleris atque imperij haeres extitit, idque minimè assentiente matre, pia quidem ac proba muliere. Coronam à Mauricio principe Deo dicatam, nefario capiti imponens, captus gemmarum & auri splendore, breui poenas luit. In Saracenos, Syriam inhabitantes, impetum fecit. Imperavit annos quinque, relinquens ex Irene coniuge, proba, & speciosa, filium Constantinum, qui post patrem imperat. Vide Egna. lib. 2.

CONSTANTINVS, huius nominis sextus, succedit patri, Leoni quarto, imperatque cum matre apud Constantinopolim, anno mundi 4744. à Christo nato 782. Hic & mater eius, persuasi consilio Therasij Patriarchæ Constantinopolitani, septimam synodum in Nicea vrbe 350. Episcoporum celebrarunt, in qua sanctorum imagines templis restitutæ sunt. Nec multo post tamen, Constantinus iam adultus, matrem haud amplius passus imperare, imperio deiicit, eiectionemque in ordinem redigit. Nicephorum, in quem suffragia multorum tacite inclinabant, oculorum & linguæ vsu priuat. Et ne quid sceleris deesset, Maria vxore monasterio obtrusa, quæ filia erat Caroli magni, Theodoram concubinam superinducit: idque etiam matris consilio, vt filium inuisum omnibus faceret: vnde mox rerum sola potita, filium in potestatem redactum excecatur. Consulito Blondum & Baptistam Egna. lib. 2.

IRENE, Attici sanguinis mulier, Leonis quarti vxor, atque huius Constantini mater, imperauit cum filio puero admodum, annis nouem: deinde à filio deiicitur. Verum exacto circiter anno deiectionis septimo, iterum, sed sola, quatuor annos imperat. Postea à Nicephoro pulsa, in Lesbum insulam relegatur. Hac principe, Carolus Magnus à Leone tertio huius nominis Romano Pontifice, Imperij Romani corona donatur, virtutis ac pietatis gratia. Vide Egna. lib. 2.

NICEPHORVS Patricius, relegata Irene, Cōstantinopolitanum imperiū inuadit anno mundi 4764. à Christo nato 802. Hic fœdus cum Carolo magno icit. Nemo maiore opinione hominū ad imperium venit, dum singulos aut muliebris impotentia, aut flagitiosi principis tēdet: nemo tamen auarius aut crudelius administravit: quorum scelerum mox pœnas meritas luit. A Bulgaris enim paulò ante à se victis, improuiso noctis assultu oppressus, ipse cum toto exercitu ad internecionē ceditur. Stauracius filius saucius euadit, qui cum patre imperarat, & post patrem Imperator ab amicis salutatus, nō multò post à Michaële Curoplate, qui sororem eius in vxorem duxerat, imperio deturbatur, & monasterio includitur. Vide Blon. lib. 2. Egn. li. 2. Stauracius in hac Imperatorum serie minimè à nobis inseritur, quòd paucis diebus post Nicephorum patrem imperitarit.

MICHAEL Curoplates, Rangabe cognomēto, imperat, qua dixi via, Constantinopoli anno mundi 4773. à Christo nato 811. hic melior pacis artibus & pietate, quàm bellicis rebus administrandis, ad vnam aduersam cum Bulgaris pugnam, ita deiecit animum, vt accepto nuntio de Leonis imperio, qui post eum Cōstantinopoli imperat, monasterio sese abdiderit: habenas imperij facillè relinquens post annum alterum imperij. Hic quēadmodum Nicephorus, legatis ad Carolum magnum missis pacē fecit, hac conditione vt Veneti suis legibus ac iure viuerent: immunitate his seruata, quam ad eam diem retinuerant. Egn. li. 2.

LEO Armenius, huius nominis Constantinopolis Imperator quintus, ac post Carolum magnū Romanorum Imperatorē, quartus à Nicephoro, dum in oriente Michaëlis supradicti Imperatoris Ducem agit, ad imperium aspirans seditionem in exercitu excitat, factusque est à militibus Imperator ann. mun. 4775. à Christo nato 813. hic ubi regiam ingressus est, Michaëlis filiū abscisis genitalibus in exilium misit. victoriam de Bulgaris retulit, Thraciam recuperavit, quā plurimos hostes cepit, represitque eorum audaces conatus, qui iam Adrianopoli potiti, in Constantinopolim arma meditabantur. Diuorum imagines quas sustulerat ipse, cum nollet restituere, noctu per insidias dum sacris operatur, in ipso templo ab imaginum cultoribus capite truncatur, ac multis confoditur vulneribus, anno imperij octauo: vxor in monasterium truditur, filij in exilium pelluntur. Vide Egn. li. 2. ac Cosmographiam Munsteri lib. 4. & Blond.

MICHAEL Balbus prauissimis moribus imbutus, quique Leonē prædictum confoderat, imperat Constantinopoli anno mundi 4783. à Christo nato 821. Hic humili ac sordido loco natus, Thomam virum quidem obscurum, qui tyrannidem inuaserat, vario primū rerum euentu aggressus, tandem oppressit: cum prius eò desperationis deductus esset, vt ex arce Constantinopoli ad Peram, oppidulum, ferream catenam produxisset. Itaque traditum sibi Thomam, qui Adrianopolim se receperat, manibus pedibusque truncauit, multisque cruciatibus affectum, tandē iugulauit. Saraceni hoc principe Cretam occupant, totāque ferē in ditionem redigunt, Græcos duplici vincunt prælio. Obiit Michaël ventris profluvio anno imperij nono. Vetus oraculum innotuit, tum rem Romanam ruiturā, cum & Balbus & auarissimus princeps imperaret. Vide vt supra.

CAROLVS MAGNVS, Francorum Rex, vicissimus quartus, scito Romani populi, clerique rogatu, Romanorū Imperator dicitur, ob egregia in Christianum nomen, & Romanā sedem merita: inunctusque cum Pipino filio à Papa Leone tertio Augustus consecratur, anno mundi 4762. à Christo nato 800. acclamatusque est ter à populo Romano: *Carolo Augusto à Deo coronato, Magno, & pacifico, vita & victoria.* Hic Pipini filius fuit (eius qui huius nominis primus Frācorum Rex, primus item Christianissimus vocatus est) filiumque Pipinum alterum suscepit ex Hildegrande. Carolus & Nicephorus diuiserunt imperiū: hic Orientis, ille Occidentis Imperator est dictus: sub regni initia bello defunctus Aquitanico, Longobardorum regnum, capto eorum Rege, Francico nomini subegit. Saxones saepe rebellantes, tricēnali tandē bello vicit: & vera pietate imbuit, Saracenos, Hispaniam ferē omnem vastantes, intra Beticā angulum cōpulit. Sclauos, Danos, & Boiarios tumultuantes, in ditionem suam redegit. Hunnicum bellum octauo post anno feliciter confecit. Moritur anno ætatis 71. regni 46. imperij 13. obiit febre, atque Aquisgrani sepultus est: vocatus est Magnus à magnanimitate, sicut & ante eum Pompeius & Alexander hoc nomine, magni, donati sunt. Parisiense gymnasium & Papiense viris vndique doctis accersitis, instituit: templa diuis erexit: iniurias illatas civili animo tulit: in hostes rarò acerbè sæuit. His meritis ad hæc usque tempora à multis vt cœlitum vnus colitur. Aemy. lib. 2. Egn. lib. 3. Ab. Vrsper. lib. 4. Hic synodos quinque pro statu ecclesiastico celebrauit.

HILDEGRANDIS Sueuæ nobilitatis princeps, Caroli-Magni vxor secunda fuit, ex qua Carolum, Pipinum, & Lo-
doicum sustulit.

LVDOVICVS Pius, patri Carolo Magno succedit, imperatque Romæ & Franciæ anno mundi 4776. à Christo nato 814. à pietate, cognominatus est Pius. Dacicum bellum conficit: nec multo post Bernardum Pipini fratris filium, in Italia res novas molientem, capite plectit. Cōiurarunt in eum filij eius, & optimates, maximè verò prælati, in quos non alia animadversione vsus est, quàm quòd in monasteria eos intrufit. Synodū habuit in qua vanitates vestium, luxumque gemmarum, & auri & argenti nimia pompa ecclesiasticis sunt interdicta. A filiis tribus imperio præter spem deturbatur, & in cœnobium truditur, imperiumque eiurare cogitur, tanquam in Carolum natu minimum propensior esset, sed tumultuante optimo quoque, eodem anno restituitur. Lotarius filius in Italiam pedem refert: data fide ad patrem redit, reconciliatur: eique pater imperij dignitatē, regnūque tribuit coronam. Obiit Ludouicus Maguntia anno ætatis 64. imperij 26. in Mediomatricibus sepultus est. Vide Gaguin. lib. 4. Egna. lib. 3.

IVDITH Comitissæ Altorf filia, & Ludouici Pij vxor, suscepit ex eo Carolum Caluum: hanc Ludouicus Pius maritus repudiavit, ac postea recepit: inde concitati prioris vxoris filij, odium in patrem aluerunt: eumque in monasterium intruserunt. Vide Chronica Regum Francicorum.

THEOPHILVS Michaëlis Balbi filius, post patrē imperat Cōstantinopoli anno mundi 4792. à Christo nato 830. Hic erga subditos iustum ac æquum se præstitit, diuorum autem imagines execratus est, eorūque cultores acriter puniuit, patrē imitatus. Cum Saracenis Asiæ prouincias vastantibus, bis congressus, bis victus est, castrisq̃ exutus. Amorium, vnde illi genus, ab iis obsessum, ac proditione captum, direptum est. inde ob animi mœrorem ab omni cibo ille abstinens, solāmq̃ aquam frigidam potans, in dysenteriam incidit, qua periit post annum imperij decimumquintum. Vide vt supra, in huius Imperatoris patre.

MICHAEL Theophili filius, successit patri adhuc infans, & sub tutela matris Theodoræ, quæ pro filio imperium administravit Constantinopolitanum anno mundi 4807. à Christo nato 845. Michaël autem adolescentiam vbi attigit, regni negocia tractare cœpit, cessitque ei mater. Hic auo quā patri similior, per ignauiam ac prodigalitatem rem afflixit: irruētibus subinde multis bellis, à cursu equorum in quem omne studium collocarat, auocari non potuit. Circensibus itaque ludis dum plus nimio indulget, Basilium Macedonem Barda interfecto, cōsortem imperij asciiuit: à quo mox occisus est, cū imperasset annis tredecim. Vide Blondum lib. 2. Deca. 2. Baptist. Egna. lib. Ro. principum. 2. & Cosmog. Mun. lib. 4.

LOTARIVS post patrem Ludouicum Pium Romę imperat anno mundi 4802. à Christo nato 840. hic paterna diuisione inter filios minimè contentus, omnia sibi, tanquã natu maximo, & Imperatori à patre declarato, vendicabat. bellum inter fratres vtrunque atrox & cruentum die paschæ, dum vterque alteri insidias parat, committitur ad Fontoniacum in Altissiodorensibus: tot hominum millia vtrunque cecidere, vt cõuulsæ prope sint imperij vires: victus tamen est Lotarius à Carolo caluo: qui cùm bellum iterum repararent, iterum fusi, pacē petiere: quadraginta vtrunque dictis arbitris, fœdus ineūt: imperij titulo, Lotario Italia, cum Prouincia, & Lotaringia, ab se sic dicta, cessit: Ludouico Germania, Carolo Francia, quæ Britannicum Oceanum & Mosam terminos haberet. Huic Carolo Francici nominis primo, separatim contigit quod veræ Franciæ regnum nunc dicitur: nam Carolus Magnus, & qui præcesserant, Germanicū quiddam referebant. Lotarius Ludouicum filium in consortem imperij assumpsit: & post aliquot annos imperio se abdicans, monasticam vitam vixit, tædio (vt opinantur) rerum aduersarū. Imperat Lotarius annos 15. Vide Blond. Aemy. lib. 3. Egn. lib. 3.

LVDOVICVS Lotarij filius, post patrem Romæ imperat: inter eum, & Carolum Caluum patrum, minimè conueniebat, propter Austrasiam quę Lotarij fuerat, quam tamen sibi Caluus vendicabat, sed compositis rebus, cum imperasset annos 21. moritur, superstitē filio Ludouico. Vide Egn. lib. 3.

ii

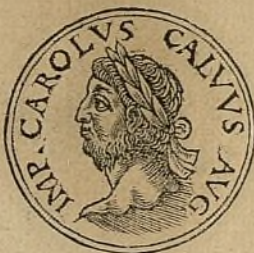

BASILIVS Macedo, qui Michaëlem occiderat, eiusdem imperium occupavit Constantinopolitanum, anno mundi 4831. à Christo nato 869. Hic in pueritia captivus inter venales Constantinopolim adductus fuerat: præfuit tamen, & eo rerum successu, ut ad eius nepotes imperij maiestas transferit. Adepto imperio, Michaëlis largitiones ita reuocavit, ut dimidium eorū quæ quisque acceperat, arario inferret. Treis liberos imperij hæredes instituit: deinde plurima cum Saracenis gessit bella, victoria plerunque potitus: multos Iudæos ac Scythas ad Christum perduxit. Anno imperij 17. à ceruo in venatione cornu ictus, mox periit, vir frugi, & quem principem non contempnas. Vide Liut. lib. 1. Egna. lib. 2. Cosmog. Mun. lib. 4.

LEO Basilij filius, huius nominis Imperator sextus, Cōstantinopoli imperat anno mundi 4848. à Christo nato 886. Bulgarios desciscentes, Turcarum auxilio primò vicit: postea ab his per inanes inducias delusus, magna ipse clade affectus est: inde in Saracenos classe comparata, Nicetæ ductu insignem adeptus est victoriam. Philosophus fuit, literarum omnium, Astrologiæ in primis studiosus, quæ etiam filium Cōstantinum imperaturū prædixit, ac diuinauit: in rep. moderanda, ac vrbe custodienda sollicitū ac solertem se præstitit: huius providentiam ac vigilantiam pro Reipub. salute, describit Liuthprandus, qui à Basilio Imperatore ad Nicephorum Phocam, historiam rerum per Europam cōscripsit. Hic Leo ut vigiliam suæ custodiarum vrbis fidem experiretur, noctu solus è regia mutato habitu sese proripuit: à primis custodibus numerata se liberat pecunia, ab aliis verò, pugnis, flagrisque cæsus, in carcerem truditur: hos postea muneribus donat, illos autem bonis exutos expellit. Vide ut supra.

CAROLVS Caluus Ludouici Pij filius, Francorum Rex vigesimus sextus, mortuo Ludouico secūdo huius nominis, Imperatore, Lotarij filio, Italiam petit: à Ioanne Pontifice huius nominis octauo, corona imperij donatur, anno mūdi 4838. à Christo nato 876. Hic antea cum Britonibus & Normanis varia fortuna dimicauerat: nā Normani Danis finitimi, qui à Carolo magno debellati fuerant, ditionem Caroli Calui infestant, & piraticam exercentes, Nannetes vsque peruolarunt molestis incursionibus: contra quos Carolus annis ferè decem pugnavit. tandem fortiter apud Andegauum, quod ceperant, obsessi, pecunia se redimunt. Carolus in Saracenos mouens, facile conatus eorū repressit: inde in Galliam reuersus, breui Italiam repetit: aduersus quem dum Ludouici Imperatoris filij bellum parant, ipse curis confectus, & Mantuæ morbo correptus, veneno à Sedechia, medico Iudaici sanguinis, dato, moritur anno regni sui Francici tricesimo octauo, imperij verò, secundo. Nec tradunt autores quo sollicitatore, corruptorēque id sceleris perpetrarit Hebræus ille: neq; an scuitum in eum sit, vt domesticis magis insidiis quàm externis petitus videatur Caluus: qui impotentia, superbiaq; à suis insimulabatur: & quòd contemptis patriis moribus, cultu in externos ritus degenerasset: ita dum oculis hominum augustiorem se facit, pectoribus inuisus fuit. Paul. Aemyl. de rebus Francorum lib. 3. Bap. Egna. Ro. prin. lib. 3.

ii 2

L V D O V I C V S Balbus Caroli Calui filius, à Papa Ioanne huius nominis octauo, qui in Galliam se contulerat, coronam imperij accipit anno mūdi 4 8 4 0. à Christo nato 8 7 8. Hic Papa præter Italiae multorum principum voluntatem solus titulū imperij Balbo asseruit: nam è custodia fugiēs, cui Romani illum incluserant, & in Galliam contendens, ratum Balbo imperium suo assensu fecit: quod tamen valetudinarius princeps biēnio vix obtinuit. Hic paruum expeditionē in Cenomanos fecit, ac Gothofredi Cenomanensium comitis filios præfractos quidem, ac patri, ipsi denique Imperatori minus obsecundantes ad obseruantiam compulit: interminatus nisi ad officium redirēt, vltima passuros. Obiit Compendij, quo die Christus passus est: vxorem reliquit grauidam, quæ Simplicē peperit: cui Odo Roberti Andium Ducis filius, in spem ventris, fuit à patre tutor designatus. Aemy. lib. 3. Egna. lib. 3. Chro. Reg. Fran.

L V D O V I C V S Carolomanusque fratres, Balbi expellere filij, Franciæ regnum obtinent anno mundi 4 8 4 2. à Christo nato 8 8 0. Hi duo nothi initio feliciter rem gerunt aduersus Normanos & Danos, qui numerofo exercitu, igni ferrōque Galliam per quinquennium vastabant. Carolomanus in equo ludibundus dum refugientem domum puellam insequitur, impetu equi intra humile ostium illatus, corporis compagem soluit. Ludouicus aprum venabulo premens, intorto aliundè telo transfigitur: hic anno regni quarto, ille quinto: Porrò Carolomanus, quòd natu maior esset, Rex præ altero censetur. Consulito Aemyl. lib. 3.

LVDOVICVS nihili, mortuo patre Carolomano coronam regni Franciæ suscipit, anno mundi 4846. à Christo nato 884. hunc non annumerat Paulus Aemylus in serie regū Franciæ, vel quòd eundem hunc putet cum Carolo Simplice, Balbi posthumo, cuius simplicitas hic, sub nomine Ludouici nihili, interposita sit: (nam etiam hic attentioribus turbata & confusa videtur historia) vel quòd huius Ludouici loco (si quidem alter sit ab illo Simplice) ob ignauiam quasi reiecti, censeatur potius Carolus Crassus, qui Romæ tunc imperabat, Franciæ quoque Rex: nam & is Carolus regnum etiā optimè dicitur administrasse, ab Italia euocatus, vt statim dicitur. Fertur Ludouicus hic pulsus fuisse regno, anno quinto: cuius regni annos quinque in Carolū Crassum, ob eam quam diximus causam, transferimus. Gag. li. 5.

CAROLVS cognomento grossus, siue crassus, Ludouici 2. Germaniæ regis filius, Romæ imperat post Balbū, anno mundi 4842. à Christo nato 880. hic cum subsidio opus esset Italis contra Saracenos, à Papa Ioanne octauo, necessitate compulso, è Germania accersitus, profligatis Saracenis, imperialem coronā accipit. Accersitus à Francis aduersus Normanos, Franciæ Rex appellatur. Neustrij publicè detrectabant imperium: pacem cum eis composuit: idque Neustriæ, quod nunc Normania est, nomine à nouis incolis indito, incolendum eis dedit. Exin qui iuuenis mira indole fuerat, adeo degenerauit ab illa Caroli Magni stirpe, vt quòd rebus suis, publicisque supereffe non posset, curator ei daretur, nouo exemplo fratris filius patruo: is est Arnulphus. Aemy. Egna. lib. 3. imperat annis 10.

ODO, Roberti Andium Ducis filius, alienus à genere Caroli Magni, tutorque Caroli Simplicis, iussus regnat apud Frâcos post Carolū Crassum, anno mundi 4852. à Christo nato 890. nec obstitit Arnulphus Crafsi curator, & Augustus Imperator salutat, qui regnum occupare satagebat. Is Odo aduersus Normanos præclare se gessit. Franci biennio postquam Odonē Regem salutarunt, in Aquitania omnino eum regnare iubēt, assumpto Rege, ante tempus, Simplicem adolefcētulo: id emulatione factum putarim: multi enim pro vno tutores exorti sunt, atque armis in Odonem actum ac decertatum est: aduersus quem Arnulphus Augustus accersitus est: virtute tamen, opibus, fortunâque superior Odo euasit. Odo in Galliam attulit nobile illud signum innumeris sparsum liliis, quod ad Caroli sexti tempora durauit. numerantur anni regni huius nouem. Vide Aemy. lib. 3. & Gag. Chro. li. 5. moriens Odo pupillo Simplici regnum restitui iussit.

CAROLVS Simplex, Balbi filius, post Odonem tunc demum dicitur regnasse apud Frâcos, nempe anno mundi 4861. à Christo nato 899. huic pupillo coram proceribus regnū iubet restitui Odo animam agens. hoc Rege finitum est bellū Normanicum: Rhollo primus Normaniæ Dux factus est. Tot rerū fluctus in Gallia extitere à Balbo ad Simplicem, vt vix certò sciri possit quis potissimum regnarit. Robertus Odonis frater, regni emulus, aduersus Simplicem pugnās occiditur. Herbertus, cuius sororem in vxorem duxerat Robertus, Simplicem ad se in speciem rei componendæ accersit, & in carcerem Peronę cōiicit: vbi post annos tres moritur, ac Peronæ sepelitur, Aemy. lib. 3. regnat annis 27. fuitque iuxta nostram supputationem 32. Francorum Rex.

ARNVLPHVS, Carlomani filius, patruo Carolo crasso, cui curator datus fuerat (nempe nouo ac inusitato modo nepos patruo) succedit in imperio Romano anno mundi 4852. à Christo nato 890. eodem nempe anno quo Odo apud Francos regnat. Hic Normanos strenuè superat: mox in rapinas conuersus, iusta numinum ira plectitur: nam pediculari morbo cōfectus obiit, anno imperij 12. Vltimus hic è Caroli Magni prosapia imperat Romę: in eoque imperij maiestas deficit ad Germanos, quę per centum annos apud Francos steterat: sub quorum principatu Francorum, adeò floruit, vt vetera tempora nō desideres. imperat annis duodecim. Vide Baptistam Egn. libro Romanorum principum sexto.

LVDOVICVS à Gallis & Germanis successor Arnulpho patri creatur, anno mundi 4864. à Christo nato 902. imperat annis decem in Germania & Galliis, puta Lotaringiæ. aduersus Berengarium bellum mouit, quę primò vicit: deinde Veronæ victus, luminibus priuatur. Imperat annis decem. Hic grauius prostrauit Hungaros Germaniam vastantes. Sed ab illis postea vicissim victus est, coronam accepisse nusquam legitur. Vide Chro. Imperatorum, & Carionem lib. 3.

ii 4

BERENGARIVS hoc nomine primus, Foroiulij Princeps, ex genere Longobardorum, Arnulpho successor in imperio ab Italis creatur, eodem anno quo Ludouicus, de quo proximè, à Gallis & Germanis. Itali siquidem a sidiuis barbarorū incursionibus vexati, ius antiquum, & veterē imperij gloriā amittere nolentes, hunc sibi præfecerunt: fuit ingenio & re bellica potens. Guidonem Spoletinum Ducē interfecit. imperat annos ferè quinque. Videto Chro. Impe. Scribit Ioannes Carion li. 3. hūc Berengarium collectis ingentibus copiis aduersus Hungaros quanquā infelicitè pugnaver, attamen ex ea expeditione tantam nominis existimationem consecutum esse, vt postea Cæsare se voluerit nominari. Chronica Phry. referunt hunc Berengariū ad Arnolphi Imperatoris Romani tempora. Ceterū imperij Romani maiestas in Arnulpho defecit, quæ tanta indole à Carolo magno quæsitā fuerat, & ad Germanos translata est. terra certè Itala sub Gallorum principatu adeò floruit, vt vetera Romanorum principum tempora minimè desiderares, sed & anni sexaginta vsque ad Othonem primum Saxonum Regem, quibus nulum non calamitatis genus sensit Rom. imperium, ac terra Itala, effecere vt Gallicum nomen desiderabilius foret. Vide Egn. li. 3.

BERENGARIVS secundus priori succedit anno mundi 4868. à Christo nato 906. Hic post tertium aut quartū annum à Rudolpho Burgundo Rege pellitur. Vide vt supra.

ALEXANDER Leonis supradicti Imperatoris frater, eidē in imperio Cōstantinopolitano succēssit, anno mun. 4866. à Christo nato 904. Hic & Basilio patri, & Leoni fratri dissimilis, luxu & delitiis perditus, annum & mensem imperavit: turpissimum quēque rebus præfecit: erumpente tandē è naribus & pudendis toto die sanguine, ob crapulam ac ludum pilæ intempestium, obiit. Vide vt supra, vbi de patre ac fratre huius memini.

CONSTANTINVS Leonis supradicti filius, septennis à patre sub matris tutela relictus est. imperavit Constantinopoli post patrum Alexandrum prædictum anno mundi 4867. à Christo nato 905. Huic Romanus quidam Lecapenus insidias tetendit, vtq; eum omnino imperio deturbaret, nullum non lapidem mouit: frustratus tamen spe sua, à propriis filiis captus, ac in monasterium trusus est, qui antea matrem Constantini Zoen, in monasterium truserat. Cum autem hi Romani Lecapeni filij idē Constantino facere tentarēt, capti ipsimet, & tonsi in monasteriū detrusi sunt. Constantinus itaque qui à Romano vitrico multis annis oppressus fuerat, monarchiam sic recuperat, solusq; prudenter satis administrat, tyrannis quibusdam oppressis, Turcarumque principibus aliquot, Christianam amplectentibus pietatem. Hic literas penē extinctas ab interitu vindicauit. Librū filio Romano, qui alter est à Romano Lecapeno, reliquit: in quo totius imperij summam, sociorum fœdera, hostium vires, rationes, & consilia aperuit, quem Veneti in bibliotheca vt thesaurum adseruāt: nam & multa de Venetorum rebus differit liber ille. Vide vt supra. Imperavit Constantinus hic, tam solus, quàm cum Romano Lecapeno annos 55.

CUNRADVS Ludouici, Arnulphi filij, ex fratre nepos, vltimus ex nobilissima posteritate Caroli Magni, Germaniæ Rex, Cæsar designatur anno mundi 4873. à Christo nato 911. nec tamen à Pontifice coronatur. Hic Hungaros, quos instigarat Berengarius (qui Imperatoris sibi nomē in Italia vsurpabat) vt iterum Germaniam depopularentur, superauit, Othonis Saxonis ducis præsidio: cuius filius Henricus à Cunrado morituro, Imperator declaratur. Consulito Chro.

HENRICVS Saxonum Dux, supradicti Othonis filius, in Germanorū imperio succedit, defuncto Cunrado anno mundi 4881. à Christo nato 919. tunc imperium à Caroli magni posteris ad Saxones trāslatum est. Hic Hungaros vicit, Sclauos subegit, Dalmatas tributarios fecit: Bohemos imperij legibus subiecit, quadraginta millia Hungarorum apud Meresburgum prostrauit: Brandeburgum cepit: Vandalos subegit ad mare vsque (hi Christianam religionem tunc amplexi sunt) toti Germaniæ summam tranquillitatem peperit: hic cognomento auceps, iam morti proximus successorem imperij instituit Othonem filium suum, cum ipse imperasset annos octodecim. Vide Liuthp. lib. 2. ca. 9. Vuitich. lib. 1.

B E R E N G A R I V S tertius, in Italiam accersitus anno mundi 4872. à Christo nato 910. vñà cum filio Adalberto Italiae regnum administravit. Sed cum tyrannum verius quàm principem ageret, accersitur à Romanis Otho, cuius tunc nomen ac pietas celebris erat, qui Berengariũ cum filio Italia expulit. Vide Bapt. Egna. lib. 3. & Carionem lib. item tertio.

O T H O Henrici supradicti Saxonum Ducis filius, in Italiã accersitus, cum quinquaginta millibus armatorũ venit: Berengarium, eiũsque filiũ ad obsequiũ retrahit: quos, data venia, magna Gallia Cisalpina parte donat. Romam inde profectus, à populo Imperator & Augustus salutatur, à Pontifice coronatur anno mundi 4923. à Christo nato 961. iãmque annos 25. Rex Germaniã extiterat, succedens Henrico patri. Hic Otho conscripto exercitu Franciam intrauit, cuius Regem Ludouicum à Normannis proditum, & in carcerem coniectum, libertati regnóque restituit. Berengarium cum filio res novas iterum molientes, facile vicit: captosque alterum Bizãtij, alterum in Austriam relegavit. Huic, cum administrasset annos 35. successit eiusdem nominis filius, quem etiam pater Romam vocatum, Imperatorẽ designarat. Vide Egn. lib. 3. Aemy. lib. 3. Vuit. lib. 2. Luithpr. lib. 6. ca. 6.

ROMANVS Lecapenus obscuro genere natus, insidias Constantino parauit, imperiique Constantinopolitani socius ac particeps ab eodē necessariò adscitus est, eodem quo regnare cœpit Constantinus anno, vti supra videre est: Helenamq; Constantini filiam, pulsa matre Zoë vxorem habuit. Nec tamen iusiurandum sanctissimum quod præstiterat Lecapenus, nec gener Constantinus obstitit, quo minus imperium & sibi & Christophoro filio idem Lecapenus assereret. Cum autem aduersus Bulgaros, Simeonémque eorum ducem, infeliciter congressus esset, à Stephano & Constantino, filiis suis captus, imperio exuitur, & in vicinam insulam in monasterium ad Philosophandum relegatur. At cum iidem ipsi aduersus Constantinum Leonis filium idē molirentur, in laqueum quod tetenderant incidunt, nam & ipsimet, Lecapeni inquam filij, monasterio mancipantur. Imperauit Romanus Lecapenus annos 39. Vide Liuthprandum lib. 5. ca. 9. 10. & 11. Egna. lib. 2. Cosm. Mun. lib. 4.

ROMANVS Constantini, Leonis filij, filius iunior, post patrem imperium suscepit Constantinopolitanum, quod tamē alieno rexit arbitrio, nēpe Nicephori Phocæ, de quo statim meminimus, vbi & annorum supputationem inseram, nō hīc, ne bis id faciam. Fuit Romanus hic foris aduersus Saracenos Cretam occupantes, & Turcas Asiam vastātes, Nicephori ductu felix: domi in matrem ac sorores impius, vt regia eiectē, ob mœrorem quòd regio essent exuta vestitu, quæstum fecerint meretricium: ipse ludis ac crapulæ deditus, anno imperij decimo, veneno potionatur. Vide vt supra.

RODVLPHVS post Carolum Simplicem Franciæ trigessimus tertius Rex imperat, anno mundi 4888. à Christo nato 926. Nam dū anceps fertur Carolus Simplex in potestatē Herberti Viromandui, Peronam profectus, præsidio custodibúsque circumfusus, adducitur, & velut cogitur vt regni iure cedere se in procerum concilio profiteatur, illudque dono dare huic Rodolpho Burgundiæ Regi, Richardi filio, post Ludouicum in Italia captum, luminibúsque orbatū. Hic imperij veluti vagi ac in medio positi spem affectans, in Italiam transcendit, Berengarióque victo, rerum illarum magna ex parte triennium potitur. At verò mortuo in custodia Simplicis, cum Italos iam eius pœniteret, in Galliam rediit. Continuo Hugo Arelatensium Rex, in Italiam tanquam vacuam possessionē, spe imperij se contulit: quòd Proinciæ Regibus Italiam deberi diceret, Gallis, Germanisq; ac Italis de imperio decertantibus. Regnat in Francia Rudolphus Burgundio, annos duos: alij dicunt 12. Ad fanum D. Columbæ apud Senonas sepultus est. Vide Chro. Reg. Franc.

LVDVICVS, huius nominis quartus, Simplicis filius, ex Anglia, quo se ad auunculum Regem cum Ogenia seu Ogenia matre post comprehensum ab Herberto patrem, contulerat, reuocatur: inde huic Transmarino cognomen est: regnatque apud Francos anno mundi 4890. à Christo nato 928. De regno fuit inter ipsum & Rodolphum cōtrouersia: Rodolphus moritur anno regni huius nono. Rex aduersus Othonem Cæsarem, in Lotaringiā bellum mouet: Gerberga Gisleberti vidua Othonis soror nubit Regi. Hugo Roberti filius, Regi facessit negocium: cuius opera quidā aiūt Regē à Normanis captū, & Laudunum in carcerē ductū, vnde eum liberat Otho. Regnat Ludouicus annis 27. Apud Remos sepultus est. Vide vt supra.

LOTARIUS, Ludouici transmarini filius, post patrem apud Francos regnat anno mundi 4917. à Christo nato 955. Hic Imperatorem Othonem huius nominis secundū, bello adortus, penè opprimit: is vicissim ab octobre ad decembrem Regem persecutus, præter templa, resque sacras nihil non funditus evertit Lutetiam usque: sed pedem cum suis referre coactus, eruptio. ne ciuium ac præsidij, fortissimos suorum, & nobilissimos amisit. Mox ad colloquium congressis Rege & Cæsare, in possessione Lotaringiæ Carolus Regis frater perseueravit, sed angustioribus finibus descripta quàm ante fuisset. Mortuo Othone secundo, imperij anno decimo, successit Otho tertius. Tunc Francus repetito Lotaringico bello, Viriduum, eiusque oppidi Comitem Gothofredum capit: sed supremis suis diebus Cæsari Comitem, Comiti opes restituit. regnat Lotarius hic annos 31. Obiit, sepultusque est Remis. Vide Aemy. li. 3. & chro. Reg. Francicorum.

LUDOVICUS, huius nominis quartus, supradicti Lotarij filius, mortuo patre, apud Fracos regnat anno mun. 4948. à Christo nato 986. vltimus hic ex agnatione Caroli magni regnat: nã cum is annum omnino regnasset, veneno periit, Compendiisque sepultus est, cui Capetus subrogatur. Ita tertium stemma in folio locatur, haudquaquam Francis pœnitendum: nempe Pipini, Martelli, & Capeti. Vide Aemy. lib. 3. huius Capeti agnatio ad hæc usque nostra tempora feliciter perdurat. Caterum à Faramundo ad usque Hugonem Capetum anni sunt 568. à Clodoueo Christiano 487. à Pipino 237. Vide vt supra.

NICEPHORVS Phocas Constantinopoli imperat anno mundi 4922. à Christo nato 960. Cum Saracenis sæpe ac feliciter congressus est, qui Calabriam, Siciliam, Candiam, Ciliciam & Cyprum occupant: in Sicilia res haud ita bene per duces acta est: ipse Ciliciam, & bonam Asiæ partem letis recepit auspiciis: mox Antiochiam noctu aggressus, pulsus Saracenis imperio eam adiecit. Inuisus omnibus fuit, quòd bellorum prætextu nouis tributis & exactionibus populum expilaret, numismata adulteraret, ac pondus imminueret: quare odiosus ciuibus, facile à Ioanne Zimisce, noctu dormiens in cubili occiditur: intromittente etiam sicarios, Theophania Nicephori vxore: imperat annos decem. Vide Egnat. Ro. prin. lib. 2. & Cosmograp. Mun. de Gracia lib. 4.

IOANNES Zimisces occiso, vt dixi, Nicephoro, post eum imperat Cōstātinopoli, an. mun. 4932. à Christo nato 970. Hic clarus antea militari laude, in Roxolanos feliciter mouet, Bulgariamque totam, quam sibi Roxolani vendicabāt, imperio subiicit, Sphendoslauo eorum Rege ad deditionem coacto. Basiliū & Constantinum fratres, Romani secundi supradicti filios, Cæsares facit, ac imperij consortes creat: Nicephoro deditos è medio tollit: & damnatos exilio ab eodem, reducit. At mox parta de Roxolanis victoria, cum triumphantis specie Constantinopolim ingressus esset, veneno potatur, post annum imperij sextum. Vide vt supra.

O T H O iunior, siue Otho huius nominis secundus, superioris Othonis filius, patri Romanorum Imperatori succedit anno mundi 4935. à Christo nato 973. attamē à patre iam ante sex annos fuerat Imperator creatus: cuius etiam opera Saracenos, Græcósque Calabria expulerat. Hic mortuo patre Henricum Bauiariæ Ducem nouis rebus studentem, debellauit: atque aduersus Lotarium Francorum Regem, qui sibi Lotaringiam asserebat, Galliam ingressus, fœdis populationibus eam vastauit. At dum reuertitur, in Axonę fluuij transitu graui incommodo à Francis afficitur, quibusdam ex suis militibus vorticibus absorptis, pluribus ab insequente hoste interfectis. Dum in Italiam festinat ad famam Græcorum principum, qui Saraceno etiam milite instructi Italiam sibi vendicabant, vincitur: ac scapha conscensa, à piratis captus, in Siciliam ducitur: liberatus, omnem in Beneuentanos iram, quòd signa deseruissent, effundit: ciuitatem capit, spoliât, incendit. Tandem fato concessit, cum imperasset solus post patrem annos decem. Consulito Blond. lib. 3. Deca. 2. Egna. lib. 3. Ab. Vrsper.

T H E O P H A N I A vxor huius Othonis secūdi filia fuit, Nicephori Græcorum Imperatoris, quem regno pulsum, restituit, & confirmauit Otho. Vide Sup. Chro. lib. 12.

BASILIVS & Constantinus fratres, Romani iunioris filij, post Ioannē Zimisken Constantinopoli imperant anno mundi 4938. à Christo nato 976. nullique diuturnius imperarūt, nam annos 53. præfuerunt: ille 50. hic treis etiam solus, post fratrem: & ne sine civili bello rem transigerent Bardæ Scleri ambitio effecit, quem imperium inuadentem, victum ad Persas fugarunt. postea Phocam, egrè ferentem se contēni post rem in Sclerum se duce egregiè nauatam, in acie cæsum, ac tyrannidem vsurpantem superarunt. Inde Bulgari victi sunt præliis aliquot: horū 15. milibus captis oculos eruit Basilius, vno tātū in columi, qui ad Samuelem eorum Ducem præiret: idque ad compescendam eorum perfidiam, qui Thraciam, Macedoniam & Græciam flammis & ferro vastarant. Tunc demum Bulgaria tota subditur imperio Constantinopolitano, quæ in illum vsque diem semper rebellarat: mœrore ob id confectus Samuel, nō ita diu vixit. Obiit autem septuagenario maior Basilius, cui per treis annos successit Constantinus frater, qui cum eo dignitatis potius quàm potētie particeps fuerat: hic totus deliciis diffuens, gulæ, veneri ac ludis operam dedit. Vide Egna. lib. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

ROMANVS Argyropylus Constantini, de quo hic meminimus, gener, eidē vitrico successit in imperio, anno mundi 4991. à Christo nato 1029. hic sub initia, liberalis fuit: verū cum parum ex sententia illi celsisset in Saracenos expeditio, statim ignavia ac pecuniæ corradendæ se totum tradidit. Zoæ vxoris salacissimæ ac sterilis infidiis, & Michaëlis Paphlagonis adulteri, dolo intra balneas immersus obiit, anno imperij sexto. Vide vt supra.

kk

O T H O tertius, secundi Othonis supradicti filius, post patrem imperat anno mundi 4945. à Christo nato 983. atate puer erat vixdum annum duodecimum egressus, cū moreretur pater: quare Henricus Bauariæ Dux, cognatus eius, seruandum eum Romæ curauit, & iterum cœpit imperij dignitatē sibi vsurpare. Itali plerique Crescentium declarandū Cæsarem censebāt, vt ad Italos imperij maiestas rediret: sed fideles erga dominum suum Germani, hunc Othonem Cæsarem creant: hic iam natus annos 28. eo fuit ingenio præditus, vt mirabilia mundi vocaretur. hic Brunonem Saxonem cognatum suum, Gregorium quintum appellatum, Pontificem creat, qui à populo Romano minis & maledictis ex vrbe pellitur. Crescentius Numentanus Consul se Romanum titulo præferens, vrbis dominium ante cœperat: Romā itaque ingētibus copiis accinctus aduolat Otho. Papa Ioannes 18. quē Romani designarant, cum Crescētio fugit. Crescentius captus interficitur, prius naso & auribus truncis retrorsum asino impositus. Ioannes Papa exoculatur: sedi Gregorius pristina restituitur: qui statim sanctionē eam tulit, quæ in hunc vsque diem durat, in hæc verba: *Imperatorum nullus hereditariam dignitatem vëdicato. Principes sex, sacri ordinis tres, profani totidem eum deligunto: hi si discordes fuerint, Bohemiæ Regem coaptanto.* Egn. lib. 3. Blon. lib. 3. decade 2. Imperauit hic Otho tertius, annos 19. vixit 30. missoque per insidias à Crescētij vxore veneno, necatus est, ac Augustæ sepultus.

M A R I A, Regis Arragonum filia, vxor fuit huius Othonis tertij, intemperans quidem mulier, vti autorum scripta testatur.

HUGO Capetus Parisiorum Comes, mortuo sine liberis Ludouico huius nominis quinto Francorum Rege, Lotaringiæ Ducem ac Lotarij Regis fratrem, Franciæ regno inhiantem, repressit, atque ex insidiis cepit: deinde vi & militum fauore, Hugo primùm Nouioduni Rex salutatur, mox Remis cōsecratur, anno mundi 4949. à Christo nato 987. Hic cū annum solus regnasset, Robertum filium, liberalioribus literis institutū, Aureliani coronandū curauit. Nā ipse Hugo neque diademate, neque regiis insignibus vnquam, sed tantum vi & armis vsus est. Regnat, tam solus quàm cum filio Roberto, annis nouem. Vide Aemy. lib. 3. Chron. Reg. Franc. Sabaudię domus apud Allobrogas, hoc Rege in Comitatum primùm erigitur,

ROBERTVS, Hugonis Capeti filius, succedit patri, & solus apud Francos regnat anno mundi 4958. à Christo nato 995. Henricus Dux Burgundiæ, quòd liberos nullos suscepisset, Ducatum suum Regi testamento legat: quem confestim Rex Hugonis filio, eiusdem nominis Roberti, tradit: eūque mittit aduersus Landricum Niuernensem Comitem Burgundionibus acceptissimum. Senonū vrbs ob Comitis Reginaldi scelus, Regis patrimonio adiicitur. Rex cū Ricardo Normaniæ Duce Valentianas proficiscitur, opem laturus Balduino Flandriæ Comiti, quas is contra Henricum Imperatorem occupauerat. Aduentu Francorum Cæsar soluere obsidionem cogitur: sequitur exinde incredibilis fames & pestis. Pace terris, veniæque à numine redita, Henricus Cæsar, Robertusque Rex, ad Charum fluuium conueniunt, ac pacem firmant. Regnat annis 34. Vide Aem. li. 3.

kk 2

HENRICVS huius nominis secundus, Bauarus, dictus Claudus Othonis primi vel filius, vel ex filio nepos (nam id ambigitur) designatus est Imperator Romanus, anno à mūdo condito 4964. à Christo nato 1002. Romæ post aliquot annos coronatur. Principio Bohemos & Vandalos bello fatigatos tributarios ac subditos fecit: Metas & Gandauum obsedit: Lotaringiam ac Flandriam debellauit: post hæc accepta Romæ imperiali corona, in Capuam mouit: Saracenos ex Italia expulit. Constantinopolitani Imperatoris Ducem Bubaganum, Saracenis fauentem, bello insecutus est acerrimo. Troiam in Apuliæ finibus, vbi olim Annibalis castra fuere, à Græcis ædificatam obsedit, & per deditiōem accepit. Hic Episcopatus Bambergensis fundator, Bambergæ sepultus est. Hungaros debellatos ad fidem Christianam pertraxit, data sorore Hungarorum Regi in matrimoniū. Cunradum Francum, hoc nomine secundum, Cæsarem creauit, addito legitimo Electorum suffragio. Hunc cum vxore Cune-gunda virginitatem perpetuam obseruasse sunt qui scribant, ac post mortem miraculis claruisse. Primus Electorum principum suffragiis Cæsar, iuxta Gregorij formulam designatur: imperât-que annis 22. Vide Blon. lib. 3. deca. 2. Egna. lib. 3.

CVNEGUNDA Henrici secundi supradicti Imperatoris vxor fuit: quam castissimam fuisse, quinimo virginitatē perpetuam vnà cum viro obseruasse, memoriæ proditum est. Vide autores quos supra.

CONRADVS Francus, huius nominis secundus, successit Henrico proximè supradicto, Imperatorque designatus est, anno mundi 4986. à Christo nato 1024. Hic sub initium imperij, cum videret turbari passim omnia, effecit vt in consortium imperij filius suus eligeretur. Catulos Sueuos, cum Ernesto Sueuiæ Duce, compescuit: ad domandos Hungaros, Hungariam cū exercitu intravit: res composuit. Burgundi ad eū defecerunt: unde Burgūdia diuisa, altera quæ Campaniam attingit Francis, altera quæ Bisantinos spectat, Imperatori fuit subiecta. Lugdunū, & regnum Arelatense cepit, & subiectum suo imperio administravit. Mediolanum obsedit, cūque exitium vrbi minaretur, deterritus oraculo recessit. Inde Romam veniens, à Pontifice coronam accepit: insurgunt Romani, quos reprimat. Ernestus Sueuiæ Dux, novos iterum motus concitans, à Cōrado, in regressu, fugatur, & confoditur: Ducatum donat Hermannō, Ernesti fratri. Imperavit Conradus annos quindecim: dicitur fuisse Othonis ex filia nepos, eius inquam qui Henrico Imperatori successit. Gag. lib. 5. sub finem. Aemyl. lib. 3. Hic magnis sumptibus extruxit Basilicam Spirensē, in qua cum vxore sua Gisela, seu Gissa sepultus est. Vide Carionis Chro. lib. 3.

GISLA, siue Gisela, Regina fuit Burgundica, ex posteritate Caroli, de qua magnæ laudes feruntur, maritum primò hæc habuit Ernestum Sueuiæ Ducem, ex quo duos suscepit filios, Ernestum, qui pulsus est, & Hermannum: postea in matrimoniū accepit Conradum. Vide autores quos supra.

kk 3

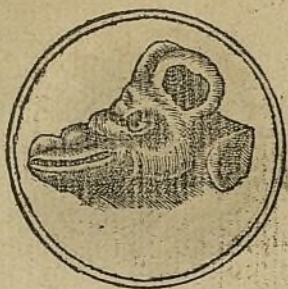

HENRICVS huius nominis primus, Roberti Frácorum Regis filius, succedit patri, regnatque apud Francos anno mūdi 4992. à Christo nato 1030. Contendit Henricus hic (minor natus, ut aiunt, sed à patre hæres nuncupatus) cum Roberto fratre, cuius partes Odo Campaniæ, & Balduinus Flandriæ Comites sequuntur: Henrici verò partes Robertus Normaniæ Dux sequitur: priores ab Hérico vincuntur: frater Robertus Ducatu Burgundiæ contentatur. Rodolphus TransIurensis Burgundiæ Rex, regnum Imperatori Conrado dat: Odo Campanus suū iure censet, armisque inuadit: tūc in Comitatum qui ad imperij ditionem, & in Ducatū, qui ad regiam pertineret ditionem, diuiditur Burgundia. Henricus Philippum filium Regem creādum, coronandūque Remis curat: moriens Balduinū Flandriæ Comitem filiis suis tutorem dat. Vide Aemyl. lib. 3. Gag. lib. 5. Regnat Henricus annos triginta, & sepelitur in æde Diui Dionysij ad Parisios.

PHILIPPVS Henrici supradicti filius adulescens, succedit patri in regno Franciæ anno mundi 5022. à Christo nato 1060. Balduinus Regis tutor, simulat in Saracenos bellū, quo audaces nobiliū animos reprimat. Hoc Rege è Galliis duæ illustres prodire familiæ, quæ apud exteros duo potentissima regna exerunt, Gulielmus nothus, Normanorum Dux, Angliā Rege cæso occupat: Gothofredus Bullionius terram sanctam, & Ierusalem postea obtinet 39. obsidionis die, anno mundi 5060. à Christo nato 1098. Obiit Philippus Meleduni, anno regni sui 49. Ad ædem Benedicti prope Ligerim sepelitur. Vide Gaguin. libr. 6.

MELLVSINA, quæ olim apud Mellam & Lusignanum dominabatur (vnde fortè Mellusina nomē accepit) Comitis cuiusdam Pictaviensis soror, aut (vt alij volunt) filia fuit: hæc Raimondo, Comitis cuiusdam filio, seu nepoti, nupsit, ex quo Gotfridum Magni dentis suscepit, atque alios fortissimos milites: idque circiter annum à mundo condito 5040. à Christo nato 1078. regnante apud Fracos Philippo huius nominis primo, Roberti, Capeti filij, aut (vt alij censent) Henrici, Roberti filij, filio: non autem regnante Philippo illo secundo, qui Ludouici filius, fuit: vt malè quidem, Aquitaniæ Annales ferunt. Quod autē fingitur fuisse Mellusina semiserpens, id fortasse non absurdum fuerit sortilegio tribuere, cuius peritissima esset, sicut etiam tunc temporis ars magica erat vulgatissima: vel quod pro insigni tale etiam monstrum ipsa gestaret. Vide Annales Aquitaniæ.

GOTFRIDVS Magni dentis, Mellusinae supradictæ filius, vnà cum fratre, Gotfridum Bolonium, siue Billionensem, in expeditione Ierosolymitana secutus est, vbi strenuum se militē præstitit. Ab hoc Gotfrido Magni dentis originem traxere Cypri insulæ Reges complures, cognominis Lusignani. Videto Annalium Aquitaniæ, partem tertiam: nam in partes quatuor digestus est liber 15.

kk 4

MICHAEL Paphlago, Zoës adulter, quique eius virum Romanum Argyropyllum intra balneas immerferat, ab eadem Imperatrice Zoë Imperator instituitur Constantinopoli, anno mundi 4996. à Christo nato 1034. Fuit hic mancipium barbarum, nulla re nisi forma commendatum, mente etiam commotum, labensque ad singula momenta, spuma insuper oris fœda. Quis non effrenem in quinquagenaria muliere Zoë libidinem, amorémque fœdissimum excretur, aut fortunæ aleã in hoc principe non admiretur? asciuit primùm illa omnem sibi potestatem, Michaële velut ministro vsa, sed non diu duravit hæc obseruantia: nã Michaël imperij habenas retinuit, nec malè rexit. Tricennales inducias cum Aegyptio Rege percussit: Edessam obsidione liberauit: domi in suos facilis, vni Zoë, propter expertam libidinem, parum æquus fuit. Intercutis morbo laborās, Michaëlem Calaphaten hæredem imperij dixit. imperauit annos ferè septē. Vide Egna. lib. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

MICHAEL Calaphates à Zoë adoptatus, eius pedibus aduolutus iurat se titulo tenus imperaturū, potestatē penes eam mansurū: his blanditiis ad imperiū euehitur Constantinopolitanum, anno mundi 5004. à Christo nato 1042. paulò pòst in Zoën machinatur, fingens ab ea sibi struētas vitæ insidias, ac venenum positum, à quibus innocēs erat: relegat itaque eam in insulam, detōdet, ac monacham facit: interim genio ipse indulget. Id iniq; ferens plebs, Theodorā Zoës sororē, Imperatricē creāt: Zoën reuocant: Michaëlem fugientē, capiunt, exoculant, vnā cū fratre: quæ familiaris Græcis pœna est. Sic præter sordes parentum, qui naues apud Paphlagonas pice oblinerent, vnde Calaphates etiam dictus, auarē, perfidē, ac crudeliter imperat Michaël hic, menses quatuor. Vide vt supra.

HENRICVS, huius nominis tertius, dictus Niger, post Conradum 2. Romæ imperat anno mundi 5001. à Christo nato 1039. Hic Conradi Franci filius siue gener, primùm Bohemos bello inuasit, sed ab his Hungarorum præsidio adiutis, vincitur: sequente anno adeò illos bello fatigat, vt Regem eorum tributarium fecerit. Lotaringiæ Ducem parère imperio cõpulsit: apud Capuam Saracenos vicit. Cæterum pertesus eorum quæ Romæ circa Põtifices per summum scelus agerentur, Romam contendens, abdicatis adulterinis Pontificibus aliquot, Clementem secundum Pontificiæ sedi præfecit: & vt caueret in posterum Pontificum securitati, iureiurando Romanos adegit, neminem creationi eorum interfuturum sine eius permissu. Petrum Regem ab Hungaris eiectum, regno restituit: Capuam aduersus Saracenos nouo præsidio firmavit. Hêricum filium annos quinque natum, Cæsarem eligi, & Aquisgrani coronari curauit: qui sub matris Agnetis tutela aliquãdiu fuit. Imperat Henricus Niger ann. 17.

AGNES, Gulielmi Aquitaniæ principis filia, nata in Pictorum Comitatu in Gallia, vxor fuit huius Hêrici tertij, quæ suscepit ex eo Henricum quartum huius nominis Imperatorem: hæc non sine laude imperio præfuit annos quinque, dum adolesceret filius: sed Colonienfis Episcopus Otho, clam abducto puero, imperio eam deturbat. Vide Chron.

kk 5

ZOE, ab exilio & monasterio assentiente vniuersa plebe (vti dictū à me est) reuocata, & Michael Calaphate exoculato, imperij fasces suscipit Constantinopolitani, vnà cum sorore Theodora. anno mundi eodē quo Michael Calaphates quatuor menses imperauit: itaque flagitia Imperatorum effecere vt muliebre æquius videretur imperium. At verò, cū sit *varium, ac mutabile semper Fœmina*, vt inquit poeta, Zoe sexagenaria, ardens tamen adhuc libidine, Cōstantinum Monomachum ab exilio reuocat, sibi que eum maritum adiungit: curatque vt sceptrum imperij illi tradatur, cū fœminarum vix treis menses durasset imperium. Vide Egna. lib. 2. Cosmog. Munst. lib. 4.

CONSTANTINVS Monomachus, imperatorij quidem & ipse stemmatis, quem sibi in virum asciuit Zoe, Constantinopoli imperat anno mūdi 5005. à Christo nato 1043. Hic ignauus, & luxu totus diffluens, concubinā, egregia alioqui forma, iustæ vxoris loco habuit, quam efflictim deperiit. Sustinuit tamen duo grauissima bella ciuilia, alterum à Maniace Georgio, alterum à Leone Tornicio, illata: & multa externa. Turcarum arma tunc primum per Asiam latius sunt euagata: victi tamen Roxolani, & Patzinacæ, Scythicum genus hominum. Zoe vxore septuagenaria fato mox functa, & ipse tandem podagricus, & pleuritide correptus obiit, anno imperij ferè 13. Vide vt supra.

THEODORA, Zoës soror, quæ iam etiam cum ea menses circiter treis imperium tenuerat Constantinopolitanum (vti in Zoë dixi) nunc denuo, sed sola, post Cōstantinum Monomachum imperat, anno mundi 5017. à Christo nato 1055. Nec verò est quòd pudeat hanc in ordine ac serie Imperatorum inferre, cum non muliebriter se gesserit: quinimo tãta domi, forisq̃ue hac imperante quies & ocium fuit, tãta rerum omnium vbertas, vt fœminei imperij neminem pœniteret. Verùm ingrauescente cum ætate morbo, illecebris Eunuchorum adducta, Michaëlem iam senem imperij ac curæ participem fecit: nec ita diu superuixit: annos propè duos imperauit. Vide Egna. lib. 2. Rom. prin. & Cosmog. Munst. vbi de Græcia tractat, libro quarto.

MICHAEL senior, post Theodoram supradictã, qua dixi via, Constantinopoli imperat, anno mundi 5019. à Christi natiuitate 1057. Fuit quidem hic Michaël genere & opibus clarus: cetera minus ad imperij fasces ac administrationē suscipiendam, aut exequendam, idoneus, vel propter ætatem decrepitã & prægrauantem. Quare cum vix etiam annum imperitasset, Isaacij Comneni factio eum imperio deturbauit, & in ordinem redegit: priuatus itaque factus, paulò pòst fatis ac naturæ concessit. Videto vt supra.

HENRICVS quartus (tertium facit Egnatius) Henrici Nigri filius, Romanus Imperator patri Romanorum Imperatori succedit anno mundi 5018. à Christo nato 1056. Hic dicitur M. Marcellum & Iulium Cæsarem supergressus, bis & sexages pugnaſſe. In hoc huius generis Imperatorum virtus defecit: & totius Germaniæ imperium adeò corruiſe cœpit, vt poſtea in veterem ſtatum redigi nūquam potuerit. Tragœdię huius autor Papa Hildebrandus fuit: qui ſtatuit Pontificatus confirmationē à Cæsare non eſſe petendam, contra ſanctionem Henrici Nigri, quam patris conſtitutionē ratam haberi voluit: quamobrem nō tantum à Papa excommunicatur, ſed & principibus potentioribus mādāt Papa, vt Imperatorem alterū creent: Rudolſus creatur, aduerſus quem mouet Henricus, & multis præliis tandē vincit. Deinde Romam venit, & vrbe per vim capta, Papam cepit. Obiit Henricus Leodij, carcere detentus à filio, ab Episcopis ſolicitato, quem etiam Imperatorē delegerat pater: imperat Henricus quartus annos 50. Rodulfo miſit Hildebrandus coronam cum hac inſcriptione,

Petra dedit Petro, Petrus diadema Rodulfo.

HENRICVS quintus, Henrici quarti filius, qui patrem bello & carcere eſt inſectatus, poſt eum imperat ann. mun. 5068. à Christo nato 1106. Recuſat eum coronare Papa, niſi prius ſtatuat Pontificem & Episcopos ſine Cæsaris conſenſu creandos, Romam & Papam capit, coronam extorquet, & inueſtituram. Tertio Italiam intrās Gelafium Papam vrbe pepulit. Obiit nullis relictis liberis anno imperij 20. Vide Chron.

ISAACIVS Comnenus post Michaëlem seniore[m] imperat Constantinopoli, anno mundi 5020. à Christo nato 1058. Hic Michaëlem Seniore[m] in ordinē redegit: fuit tamen vir alioqui strenuus, pace ac bello clarus, ac infractus, morib[us]que arrogantioribus. Cooperāte Patriarcha Imperium sumpsit, in quē tamē postea ingratus, ac velut collati beneficij immemor, ipsum cum suis in exilium misit. Comnena hic gēte nobili ortus, in negociis obeundis expeditus fuit. Caterum lateris morbo inter vendendum subitō correptus, cum de salute desperat, cucullam induit, atque imperio se abdicat. Constantinus Ducas de Senatus populique consensu ei successor declaratur. Tanta continentia fuisse perhibetur Isaacius, uti nec vxorem cognoscere vellet post prolem semel ex ea susceptam, cum tamen ad morbi subleuationem medici in primis consulerent ut coitu vteretur frequentiore. Imperavit annos 4. Vide Egna. lib. 2.

CONSTANTINVS Ducas Constantinopoli imperat post Isaacium, anno mundi 5024. à Christo nato 1062. hunc conspiratio sub initia grauis excepit, quam non sine discrimine compressit: pietatem coluit, equitatem obseruauit: sed auaricię supra modum operam dedit, hinc suis odiosus, hostibus etiā ludibrio, res imperij vndique vexantibus, fuit. Ad externa mala familiaris Constantinopoli clades accessit, nempe grauis terræ motus, quo templa, ædēsque multæ pessum iere. Obiit sexagenarius, anno imperij sexto, Eudocię vxori & liberis tribus imperiū tradens. Vide ut supra & Chro. Phry.

EVDOCIA cū filiis imperat Constantinopoli post Constantinum Ducam, anno mundi 5031. à Christo nato 1069. Poterat muliebri fortasse prudentia hæc, si foris cessassent bella, imperium domi administrare: sed laceffentibus vndique imperium barbaris, vicit eorum sententia, qui rebus præficiendum virum appositum ac idoneum contendebant. Quare iurisiurandi oblita, quo marito Ducæ, morienti, se obstrinxerat, nō superinducturam se virum, etiam si coacta esset, Romanum cognomine Diogenem, post menses imperij septem, in virum Eudocia assumit, qui rempubl. prudentia ac fortitudine tueretur: at pœnituit statim Eudociam, quod vir hic insolēs rem ad se totam traheret. Vide Egna. lib. 2. Cosmog. Mun. lib. 4.

ROMANVS Diogenes Eudocię vir, imperat Constantinopoli, anno mundi 5032. à Christo nato 1070. duas hic suscepit expeditiones vario rerum successu: prior quidem optimè cessit, posterior autem pessimè: nam vel fugatis, vel cæsis militibus suis ipse Imperator Constantinopolitanus capitur: quod ad eam diem nunquam contigerat. Ferunt tamen Turcam nomine Azan, ad primum huius euentus nuncium, vix credentem cōstitisse: mox ad se adductum Ro. Diogenem, & cognitū, in precio habuisse: ac amplis donatum muneribus, pace inita, dimisisse. Sed ad primum aduersæ cladis nuncium, vt ferè fit, omnia Cōstantinopoli iam mutata erant: Eudocia nempe relegata est: Romano abdicatum est imperium: Michaël Imperator creatus, Romanum Diogenem victum, deditūque, contra iusiurandum exoculat, ac in insulā deportat, vbi ab vxore Eudocia sepelitur, post annos imperij ferè quatuor. Vide vt suprà.

MICHAEL Constantini Ducæ filius, Parapinaceus à fame, quæ sub eo inualuit, dictus, imperavit Cōstantinopoli anno mundi 5036. à Christo nato 1074. post Romanum Diogenē vitricum suum. Hic ad imperium administrandum ineptus, studiis tantū literarum intentus, ac sub Psello præceptore versus factitans, à Turcis interim vndecunque premebatur, maximè ab Orientalibus regionibus: quare præfecti etiam, velut coacti, alterum sibi delegerunt Imperatorem: putà Nicephorum, sanè nobilissimum, quem, in principis ignavi inuidiam, facilè ciues admiserunt: Michaële prius, cum vxore & filio, in monasterium detruso, ac monacho facto. Imperavit Michael annos sex. Vide Egna. lib. 2. & Gosmogra. Mun. lib. 4.

NICEPHORVS Botaniates, à Phoca Imperatore originem trahens, tanquam omnium nobilissimus, facilè Michaële deturbato, imperium obtinuit Constantinopolitanū, anno mundi 5042. à Christo nato 1080. Hic Constantinum, Constantini Ducæ filium, imperium sibi asserere contendentem, cepit: totondit, ac in sacerdotē inūxit. Paulò pōst Nicephorus qui Comnenorum fratrum forti, fidelique opera vsus fuerat (nā hi Bryennium & Basilacium imperij inuafores sustulerāt) ab illis deiicitur, anno imperij tertio, in cœnobiūque cōiicitur, vbi aliquandiu vixit. Post hunc Alexius Comnenus, natu minor, militibus acceptior, imperat: qui die ipso Paschæ Bizātium clam ingressus, hostilem in modum urbem diripit. Vide vt supra.

GOTFRIDVS Bolionius, seu Bilonensis, Lotaringiæ Dux, Bulionis Ducatum Sperto Eburonum Episcopo magna vi auri vendidit: primusque Dux huius expeditionis in Iudæā aduersus Saracenos extitit: quem illustrissimi ac præstantissimi è Gallia principes comitati sunt, diuēditis vel oppigneratis bonis suis. Habuerat siquidem orationem Pontifex Vrbanus secundus, super hac re in concilio Claromōtano, qua huiusmodi primores ad suscipiendam hanc expeditionem extimularat: id ipsum suaserat Petrus heremita, qui apud Iudæam peregrinatus Christianos à Saracenis valde opprimi renuntiarat. Itaque tercentum hominum millibus cruce signatis comitatus Bolionius, Ierusalē ipsam trigesimo nono obsidionis die cepit, idibus Iulij, nēpe ann. mun. 5060. à Christo nato 1098. Corbana Persa victo, cæsa sunt infidelium centū millia: ipse Gotfridus Rex Ierosolimitanus designatus est: attamen auream recusauit coronam, quòd eò loci, corona spinis contexta capiti Christi imposita fuisset. Cōtiguit id post annos ferè quingētos quàm Persæ Ierusalem etiā cœperant, atque ad centum Christianorum millia occiderant: quam urbem exactis decem annis Heraclius receperat, Saraceni quoque post annos 16. expugnant. At verò Dux Bolionius, anno postquàm rex creatus fuerat, febre correptus obiit, sepultusque est ad nobile illud Christi sepulchrum. Regnatum est Ierosolymis à Christianis Regibus septem, spacio annorum 88. Vide Blondum lib. 4. decade 2. & Chro. Chronicorum.

BALDVINVS Gotfrido Bolionio fratri in regno Ierosolymitano succedit die natalitio Christi, anno mundi 5061. à Christo nato 1099. atque post suscepta, ac confecta multa bella, in hostes nominis Christiani, mortuus est anno regni 18. Vide vt supra.

ALEXIVS Comnenus Isaacij Imperatoris filius, Constantinopoli post Nicephorum Botaniatem imperat, anno mūdi 5045. à Christo nato 1083. Hic Roberto Guiscardo cum Venetis occurrens, victus, fugatusq; est. præterea memorabilē illam Gallorum in terra sancta recuperanda expeditionem turbare conatus est: sed Bohemundus Apuliæ Dux, exercitū aduersus eum duxit, ac Dyrachium obsedit. Alexius, eius potentiam reformidans, cum eo fœdus init, com meatūq; & aliis rebus adiuturum se Gallos pollicetur. Inde ad pacis artes conuersus orphanotropheion, & Musæum erigit: in altero pueros, puellāsq; parentibus orbos, alendos, in altero instituendos curat, sumptus ex regio vetigali suppeditat. ad supplicia minimè præceps, moribúsq; moderatus fuit. Longo tandem pressus morbo, obiit anno ætatis 70. imperij 33. Vide Aemy. li. 5. Egna. lib. 2. Cos. Mun. lib. 4. & Platinam. fauit omnibus qui egregias artes, virtutēque amplexarentur, quos & euexit.

CALOIOANNES Alexij filius, post patrem imperat anno mundi 5078. à Christo nato 1116. Variis hic expeditionibus in Asiam vsus, Turcas, Persasque aliquot præliis vicit, urbésq; illis non paucas ademit. Gallis & Venetis infestus fuit, qui socia arma iunxerant. Dux tamen Venetus Rhodū, Samum, Lesbū, Andrūmq; cepit. Perit Caloioannes manum saucius, telo à seipso intoxicato, quod in aprū tendebat, anno imperij 25. Hic initio imperij sui dignitatibus suos omnes consanguineos ornavit: Manuelem fratrem natu minorem imperij hæredem dixit, cū alterum minus aptum sentiret. Vide vt supra.

L V D O V I C V S Crassus mortuo Philippo patre, continuò Aureliani inungitur à Gilberto Senonum Archiepiscopo, causante Remensia sacra expectari, nimis longum: nempe anno à mondo condito 5071. à Christo nato 1109. Nobiles & Principes ab Anglo Rege adiuti in Regem seditionem mouët, quem diu multumque vexarunt: tandem tamen superior euadit Rex. Tunc cœpit initium belli Anglici, quod sexcentis fœderibus compositum semper renouatur. Gelasius Papa in Galliam venit, opem implorans aduersus Cæsarem. Henricus Cæsar ab Anglo focero impulsus Galliam inuadit: timore perculsus, Regis potētia cognita, domum reuertitur: paulò pōst in amicitiam cum Rege rediit, re cum Papa composita. Ludouicus iunior Remis presente patre, à Papa Innocentio vngitur in Regem. post sex annos Parisiis obit pater Crassus, anno regni 28.

L V D O V I C V S iunior, proximè supradicti filius, succedit patri in regno Franciæ anno mundi 5099. à Christo nato 1137. Hic D. Bernardi consilio, Conradum Imperatorem secutus, exercitum in Saracenos duxit, atque vnà cum vxore per Germaniam & Hungariam, Constantinopolim se contulit: deinde Ierosolymam ipse & Conradus, cladem cum vterque accepisset, ad Regem Balduinum adeūt. tunc coniunctis viribus Damascum oppugnant, sed dissidio ac dolo obsidionem relinquere coguntur. Redit ad suos Conradus. Galli in Syria multa mala patiuntur: Rex in reditu penè captus, Georgij Siculi Regis Prætoris ope euadit. multæ ingentes pugnæ à nostris in Asia & Ierusalem ante reditum commissæ. Aemyl. li. 5. Regnat an. 43.

LOTARIVS, huius nominis secundus, Saxoniae Dux, ab Electoribus Cæsar creatus est anno mundi 5088. à Christo nato 1126. fuit huic cum Conrado tertio de imperio cōtrouersia, qui cū esset nepos ex sorore, Hērici quinti, vt Lotarium anteuerteteret, Italiam ingressus, Lōgobardiā occupauit, vbi & ferrea corona insignitus est. Interea à Lotario obsessæ sunt & captę vrbes Spira, Vlma, & Norimberga: exinde persequitur Conradum in Italiam: at vbi rescituit Conradus vrbes Germanicas amissas, nūlque sibi præsidij expectādum ē Germania, pacis conditiones Diui Bernardi opera, cum Lotario pactus est, atque vltro imperio cessit: post Lotarium tamen etiam imperauit. bis in Italiam profectus est Lotarius, primū ad compescēdos motus contra Innocentium, alio Pontifice electo, Romæ coortos: deinde contra Rogerium, qui Campaniam & Apuliam inuaserat. Imperat Lotarius hic annos vndecim.

CONRADVS tertius Lotario succedit, imperatque Romæ anno mūdi 5099. à Christo nato 1137. hic mouit in Saracenos, vt iam dictum est in Carolo iuniore. postea in bello cum Catulis gesto, urbem quandam cum cepisset, mulieribus abire permittit cum tanta bonorum sarcina, quantam ferre possent. he verò relictis rebus, nobiles pueros omnes asportare malūt: quos cū quidam captiuos retinere vellent (bonorum nō puerorum asportandorum copiam causati) adeo delectatus est Cæsar nobilium fœminarum virtute, vt eis non solū puerorum, sed & omnium opum copiam fecerit.

MANVEL, siue Emanuel, Caloioannis, vt quidam putât, filius, vt alij volunt, frater, post eum Constantinopoli imperat, anno mûdi 5103. à Christo nato 1141. Ab hoc Conradus Germanus Ro. Imperator, sollicitatus est vt opem ei ferret, siue aduersus Rogerium, vtriusque inuasorem imperij, siue vt in Turcas Conradus ipse moueret: sed mutatus Manuel, fame laborantibus Conradi militibus, gypsum cõtusum farina immiscet: nec fat illi fuit semel id sceleris perpetrasse: simili fraude Ludovicum Francorum Regem, impius ille, decipit: sic breui magna militum nostrorum vis consumpta est: inde Manuelis nomen Francis odiosum. Rogerius Siciliae Rex, omnem Graciae oram vastauit: Byzantium etiam per suos duces adeò oppressit, vt sagittas argenteas, aureasq; hortis regiis immiserit. Contra ius gentium Manuel legatum violat Venetum: negotiatores, quos simulata pace euocarat, vno die comprehendit. quare armis pressus Venetis, æquis pensionibus pacem impetrat. Prælium cum Turcis gessit funestissimum, in quo penè captus est. Imperauit annos 38. quibus exactis, monasticam secutus vitam, morbo periit. Vide Blon. lib. 5. deca. 2. Egna. lib. 2. Cos. Mun. lib. 4.

ALEXIVS, Manuelis filius, puer adhuc, patri successit: Andronico Comneno à patre commissus fuit, qui primò tutorem egit, dein imperij consortem, demum Alexium cognatum quindecim annos natum, cum treis à patris morte annos rerum esset potitus, clam miserè necat, capiteque truncato, reliquum cadaver sacco inclusum in mare proiicit. Vide vt supra.

FRIDERICVS, huius nominis primus, natione Sue-
uus, cognomento Aenobarbus, à colore barbæ ruffæ, nepos Cō-
radi ex fratre, post eundem Conradum tertium Romæ imperat
anno mundi 5114. à Christo nato 1152. Hic Dertonam (nūc
Tortonā vocāt) portas sibi claudere ausam, obsessam capit: inde
Romā contendens ab Adriano coronatur. Eversa Dertona quæ
in partibus Alexandri stabat, in cuius locum Octavianum Ponti-
ficem crearat, Mediolanum inde solo æquat: Galliāmq; omnem
Cisalpinam eadem sentientem vastat: tertio & quarto Italiam
intrans Alexādrum fugat. Tandem Friderici filio, nauali prælio
victo, ytitur Fridericus summa humilitate: nam pro templi fori-
bus humi prostratus ante Pontificem, pedibus eius se opprimi
permittit. Pontifex clamari præcipit, *Super aspidem & basiliscum
ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem*, ac tum eum absol-
uit. Fridericus eam à se exhiberi humilitatem Petro, nō Alexan-
dro, dixit: respondit Alexander, *& mihi & Petro*. Hic deinde Sa-
racenos ac Turcas prostravit, Sultanum in Aegyptum fugavit.
verūm capta iam Armenia, cū in equo rapidum amnem ingre-
ditur, strenuissimus heros perit, anno imperij 37. Egna. li. 3.

HENRICVS Friderici filius post patrem imperat anno
mundi 5151. à Christo nato 1189. huic Papa Clemens ter-
tius Constantiam virginem sacram, Rogerij Normani filiam,
vxorem dedit. Siciliam obtinuit, Tancredo spurio expugnato.
Philippum fratrem, qui postea imperat, cum exercitu in Syriam
misit: ducibus etiam Archiepiscopo Maguntino, & Saxonie Du-
ce existentibus. Aemy. li. 6. Blond. li. 6. Egna. li. 3. imperat ann. 10.

PHILIPPVS à Deo datus hoc nomine secundus, Ludouici iunioris filius, apud Francos regnat anno mundi 5142. à Christo nato 1180. Hic Aediles, quos Scabinos appellât, Parisiis creandos curat: bonam urbis partem muro cingit, forum venale, Hallas vocant, reedificat. Saltum Vicenarum moenibus cingit. cum Ricardo Angliæ Regis filio ad recuperandâ Ierusalem, quæ victori Saladino reddita fuerat, expeditionem suscipit: Ptolemaida expugnat. Deinde grassante per exercitum peste, in Galliam reuertitur. Totam Normaniam & Aquitaniâ iure belli recipit 260. an. postquâ Rolloni data fuerat Normaniam. Galli Græcorum imperium, Byzantio recepto, tenêt, à Venetis, & quibusdam aliis adiuti, quibus impensas refundunt. Otho quintus, Saxonum Dux, qui post Philippum Henrici sexti fratrem imperat, à rege victus in pugna Bouinensi, fugatur: Ferdinandus, siue Ferrandus, Lusitanus, Flandriæ Comes, in arcem Luparam recens ædificatam, captiuus ducitur. Ioannes Brennus Rex Ierusalem, Philippum inuisit, moribundum, à quo 60000. librarum ex testamento accipit. regnat an. 43. quartana febre Medunte interiit: ad fanum D. Dionysij sepultus est. Aemy. li. 6.

LUDOVICVS Octauus, Philippi filius, post patrē apud Francos regnat anno mūdi 5185. à Christo nato 1223. Hic cum Anglo Rege fortiter cōfluxit, quo tempore pater cū Othone. Cum Friderico Imperatore colloquitur: foedere inito, fraternum nomen inter Francos & Germanos redintegratur. Albigensium errorem exiripauit Rex, Auenione capta, & muris deicctis. Regnat an. 3. obiit Montisperij: sepultus est in æde D. Dionysij. Gagui. li. 7. Aemy. li. 7. huic succedit D. Ludouicus.

LIBVSSA, Craci, secūdi Bohemiæ Regiæ filia, aliquot annos principatum tenuit: tandem cum litem aliquam, quanquam iure ac rectè definiisset, attamen qui causa ceciderat, humi procumbens, clamauit, indignè viros à fœmina gubernari: accurrēs multitudo Regem postulat. Quare hæc Primislao agricolæ, nescio quo modo (vel quòd sic collibuerit, vel sorte quadam) nupsit, qui Bohemos rexit, & Pragam primus aggere & muro cinxit circiter annum mundi 5165. à Christo nato 1123. Videto Chronographiā Ioannis Nacleri, generatione trigesimanona.

VALASCA, vna quidem ex puellis Libuffæ, ingentis animi & generosi, Amazonicę gentis virgo, mortua Libuffa, accersit mulieres ac virgines, quas his verbis compellauit: *Hæram perdidimus, quæ non passa est nos viris subijci: adeste mihi, & ego vobis imperium polliceor: coniurant in viros singulæ, quos obuios habent ex improviso trucidant: armatæ postea, bella multa feliciter faciunt, virorum semper victrices: & more Amazonum viuere statuunt. Tandem verò Primislai dolo & insidiis captæ, omnes ad internecionem vsque mactantur. Vide vt supra.*

ANDRONICVS Cónenus, Ifacio, Caloioannis fratre natu maiore, natus, post Alexium cognatum, quem crudeliter necarat, Constantinopoli imperat anno mundi 5144. à Christo nato 1182. huic Gulielmus Siciliae rex, bellū intulit, Alexij mortem vindicaturus, à quo cū vndiq; premeretur, tandem ab Ifacio Angelo præter suam, omniumq; opinionem, præliovictus, imperio deiicitur, capitur, ignominiosè occiditur. Nam altero effosso oculo, asinae præposterè imponitur: caput alliorum recte, diadematis loco præcingitur: cauda manibus sceptri vice alligatur: per urbem sic ornatus circumuehitur: vulgi turbæq; tumultu lacer, perit foedissimè: quippe in cuius faciē pueri, puellæ, viri, foeminae, præter probra, lutū, stercus, & foedissima quæq; cōiiciunt ac cōgerūt: deinde laqueo suspensus, vncis à mulieribus frustilla tim discerpitur, anno imperij altero. Vide Eg. li. 2. Cos. Mū. li. 4.

ISACIUS Angelus post Andronicum, Cónenorum stirpe sublata è medio, Cōstantinopoli imperat anno mundi 5146. à Christo nato 1184. Hic varias multorum tyrannides oppressit: Fridericum Aenobarbum Ro. Imperatorem in Syriam prope rantem magnificè excepit. Alexium fratrem natu minorē, à Turcis captum, magno redemit: à quo postea, ingratisimo homine, per summum scelus imperio oculisq; priuatus, in carcerem truditur: donec filius Ifacij, Alexius alter, & lōgè ab illo dispar, à Frācis ac Venetis opem implorans, patrem lachrymis obtinuit. Sed carcere post longam captiuitatem eductus, morbo ex aëre cōtracto, non diu superuixit. Imperauit annos 16. Vide vt supra.

PHILIPPVS Henrici sexti (Friderici primi filij) frater, mortuo ipso eodem fratre Romanis imperat anno mūdi 5161. à Christo nato 1199. huic fuit de imperio cōtentio cum Othone, cui Innocētius, tertius huius nominis Papa, præterea Angliæ Rex fauebat: Sed Galliæ Rex eiusdem nominis, Philippi, Philippo opem tulit, qui fugato sæpius Othone, rerum tandem potitur. Hic cū annos nouem imperasset, ab Othone Comite Palatino (cuius genus celebre & clarū fecerat Fridericus primus) occiditur, die quodā cū esset ei à medico vena incisa, & nihil iam ab aduersariis suspicaretur optimus princeps. Credo Othonorum nomen illi fatale fuisse. Imperauit annis nouē. Vide Aemy. li. 5. Egna. li. 3. & Carionem lib. 3. Philippus Bambergæ occisus, Bambergæ sepelitur: cuius corpus humatum postea Spiram, iubente Friderico secundo, translatum est.

OTHO Saxonum Dux (Comitem Palatinū vocat Aemylus) quem Imperatorem elegerat Innocentius aduersatus Philippo, eidem Philippo mactato surrogatur, & à Papa, omniū cōsensu, ad tollendam discordiam coronatur anno mundi 5170. à Christo nato 1208. Sed cū hic Pontificiæ ditionis oppida quædam caperet, & Friderici iunioris inuadere cuperet regnum, diris Pontificiis petitus, imperio priuatur anno imperij 3. Fridericusq; Henrici sexti filius, adnitente etiam Innocētio, Imperator creatur: qui cum Philippo Francorum Rege in Othonem arma sumpsit: nec sine manifesta vi numinis, & Gallorum virtute, clade memorabili affectus Otho, etiā ab Anglo adiutus, in patriam inglorius se recipit. neque verò suo tādē supplicio caruit, nam & ipse non multo post trucidatus periit. Vide Aemyl. li. 5. Egna. lib. 3. Carionem. lib. 3.

ALEXIVS Angelus fratricida, post Isacium Angelū fratrem, Constantinopoli imperat, anno mūdi 162. à Christo nato 1200. Hic planè impius, maiori fratri imperium per scelus ademit: & Alexium Isacij filium, nepotem suum, voluit perdere: qui fugiens, in Dalmatiāq; delatus, Francorum proceres, Balduinum & Venetos in patrum movit, paciscendo 30000. marcarum auri, & cōmeatum, si eorum ope, vel solus, vel cum patre, qui in carcere agebat, imperio restitueretur. Quare hi proceres classe parata, Byzantiū versus nauigant, expugnant, fracta prius catena, que ab vrbe ad Peram tensa erat. Fratricida fuga salutis suæ consulit: Isacius carcere liberatur: & Alexius iunior, post subitam patris liberati mortem, imperat. Vide Egna. li. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

ALEXIVS iunior, Isacij filius, qua dixi ope, imperio restituitur Cōstantinopolitano, anno eodem quo supra imperasse dicitur Alexius Angelus. In fœdere sanciendo inter hunc, & Gallos, ac Venetos, cautum est vt Patriarcha Cōstantinopolitanus Romano subesset Pōtificali, & damna Francis, Venetisq; à Manuele illata cōpensaret: at mēse post restitutionem vix exacto, cū rerum quas promiserat satageret, à Murziphlo quodam ignobili, quem tamen ad summum dignitatis gradū euexerat, iuuenis admodum necatur. Murziphlus frustra se hostibus opponens, vrbe Byzatio amissa, noctu cū vxore, pellicibus ac thesauro fugit: paulò post in Pelopōneso captus, ac Byzantium retractus, miserè perit. Vrbs Frācis, Venetisq; dedita cum omni milite, ab eis est possessa: & res imperij deinde ad Francos translata: è quibus primus fuit Græcorum Imperator Balduinus. Vide vt supra.

BALDVINVS, Flādrīæ Comes, ab omni milite, & exercitu, Flandrensi scilicet, Montiferratenſi, Allobrogum & Victorū, Imperator Conſtantinopolitanus creatur poſt Alexium iuniorem anno mundi 5162. à Chriſto nato 1200. hac conditione vt ſi ex Francis designaretur Imperator, Veneti Patriarcham darent: quod & euenit. Balduinus cuncta præter Adrianopolim recepit: in qua imperauit Theodorus, Alexij Imperatoris peſſimi gener, quam & nomine dotis accepit. Cum Franci eam obſiderent ac propè expugnarent, captus & mortuus eſt Balduinus, qui annum imperio vix præfuerat. Vide Egna. li. 2. Ro. prin. & Coſm. Mun. li. 4.

HENRICVS Balduini frater, Imperator poſt eius mortem creatur, anno mūdi 5163. à Chriſto nato 1201. Hic expugnationem Adrianopolitanam perſequitur, ac repetit: ſed irruentibus Saracenis, obſidionem ſoluit: Conſtantinopolim rediit, quam & muniit. Fœdere cum Valachis firmato, & filia Ducis eorum in vxorem ducta, domi, foriſq; cum prudenter ſe Henricus gereret, Gulielmum Bonifacij filiū, Regem Theſſaliæ designat. mox moriens, Iolantem filiam, Petro Altifiodorenſi nuptam, hæredem relinquit, anno imperij 13. Vide vt ſupra.

FRIDERICVS, secundus huius nominis, deturbato Orhone quarto, imperat anno mundi 5173. à Christo nato 1211. Viguerè in hoc principe corporis animiq; doctus, aco simillimus Aenobarbo, militaris laudis appetētiss. fuit: Græcā, Latinā, Germanicam & Saracenicam linguā calluit: bonarū artiū disciplinas promouit: Sed has virtutes animi calliditas ac perfidia, et in Guelphū nomen sēuitia, neq; nō in Pōtiffices odiū obscurarunt. Guelphos ac Gibellinos, perniciosissima Italiæ nomina, primus inuexit: hi Imperatori, illi Papæ fauebāt. Mediolanēses, qui stabant à Pōtiffice, vicit. A Papa Innocētio quarto, imperio priuatur, ac ex-cōmunicatur. Henricus Thuringiæ, dictus Lanthgravius, Imperator dicitur: bona Italiæ pars in Fridericum armatur: Parma ei adimitur: Victoria quoq; vrbs quam condiderat, & multis ornamentis decorarat, diripitur. Hic Ierosolymā profectus, ita negotium confecit, vt à Sultano non solū Ierosolyma, sed & multæ aliæ vrbes ei sint redditæ, coronatūsq; est Ierosolymæ, quam munivit, & Ioppen item aduersus hostium vim. Panormum profectus, Manfredi filij nothi dolo necatur: sunt qui veneno extinctū scribunt, cōscio Pontifice. imperauit an. 35. Vide Egn. li. 3. & Carionem li. 3. & Chr. Phry.

IOBE Ioannis Ierosolymorum Regis filia, nupsit huic Friderico secundo, cui pater in dotem omne ius in Ierosolymæ regnum dedit. inde etiam hodie Siciliæ Reges, Ierosolymitanos se Reges vocitant: Nam erat Fridericus Siciliæ Rex, & Sueuiæ Dux. Ex hac vxore filium nomine Conradū sustulit Fridericus, quem regnorum hæredem reliquit: & Manfredum nothum Tarentinum principem instituit. Aemyl. li. 7. Blon. li. 7. deca. 2.

PETRVS, Altisiodorensis Comes, vxorio innixus iure, Henrico vitrico (quando mascula supererat nulla proles) succedit, imperioque Constantinopolitano præest, anno mûdi 5176. à Christo nato 1214. Hic Roma rediens, vbi imperij insignia sumptserat, Dyrachium in Venetorum gratiam cum frustra tentasset, à Theodoro Lascare, qui se Adrianopolitanum, ac Græcorum Imperatorem dicebat, ac pro tali se gerebat, per afsimulationem pacis, præter iurisiurandi religionem & fidē, medio conuiuio obtruncatur. Scribunt alij Lascarem in nemorosis Thessaliæ locis (Tempe ea vocāt) insidias collocasse, captūmq; Petrum abduxisse: tandēque eum in vincula coniectum, occidisse. Vide Egna. li. 2. Cosmo. Mun. lib. 4. Imperauit Petrus Altisiodorensis annos quinque.

ROBERTVS, Petri supradicti filius, ex Galliis accersitus, ad paternę calamitatis nuntium, Byzantium aduolans, Imperator dicitur, anno mûdi 5181. à Christo nato 1219. Puellam hic nobili cuidam Burgundo pactam, matrimonio sibi copulauit. quare Burgundus animi impotens, in regiam irrupit, nares puellæ abscondit: matrem, quæ noui erat connubij conciliatrix, proximum in mare proiecit. Nec est ausus ad iniuriam hanc vel mutire quidem Imperator, Romam adiens pro diademate impetrando: at inde rediens iniuriam ulturus, in Achaia morbo decessit, anno imperij 7. Vide vt supra.

BALDVINVS secundus, Roberti Constantinopolitani Imperatoris prædicti, filius, post patrem Imperator creatur anno mundi 5188. à Christo nato 1226. sed cum per ætatem haud esset idoneus, Ioannes Brennius Ierosolymitanus quidem nomine solum Rex, Italia euocatus, adiutor ei datur: cuius filiam in vxorem duxit, spreta quæ illi offerebatur Regis Pontici filia: vnde bellum atrox obortum. Balduinus multis bellis exhaustus, ac pressus filium, & crucis dominicæ partem Venetis oppignerat, templorum omnium donaria aufert, exercitū ingentem ad Bosphori fauces obiicit: interim Byzantiū proditiōe amittit: profugus cum patriacha, naui in Euboëam delatus est: ita dum externam vim timet, à domestica opprimitur, anno imperij 33. tunc Græci imperium recipiunt Constantinopolitanum, quod Franci annos 58. tenuerant. Vide Blon. lib. 7. deca. 2. Egna. lib. 2. Volater. li. 23. Aemyl. li. 7. Cosm. Mun. li. 4.

MICHAEL Palæologus pulso Balduino, Byzantiū capit, imperatq; anno mundi 5221. à Christo nato 1259. Hic Ioanni Lascari tutor datus à patre Theodoro moriente, puerū interēmit: imperium sibi ac suis destinans, primū Achaïæ regno Guilhelmum spoliāt, Genuensium classe fretus: deinde Balduini opes frangit, urbē (vt dixi) capit. Bellū cum Venetis diu gessit, quem facile imperio deturbassent, nisi Genuenses obstitissent. induciis factis Lugdunum ad concilium quod Gregorius decimus indixerat, venit: facilēq; illi cum Pontifice conuenit: vnde tantā suæ gentis inuidiam contraxit, vt mortuo sepulturam negarint. mansit tamen imperium in familia eius annis 193. donec in Turcarum manus deuenit, Mahomere, vi capto Byzantio, Constantinum obtruncante, anno mundi 5414. à Christo nato 1452. Vide vt supra. regnat an. 34.

D. LVDOVICVS post patrem Ludouicum octauum, Philippi secundi filium, apud Francos regnat anno mundi 5188. à Christo nato 1226. huius mater Blancha reatrix testamento relicta, moderata & sapiens, partim obscuras, partim apertas inimicitias, initio regni exortas sedat, tum vi, tum beneuolentia concilians sibi principes, aliosq; qui secesserant, facta in filium coniuratione. Innocentius quartus Fridericum metuens cum in Galliam fugisset, Lugduni concilium habuit, in quo ruber pileus & purpura primū Cardinal. data sunt. Spinea corona, & sacrosancta Christi monumenta, quæ Balduinus Veneris oppignauerat, D. Ludouicus redemit hæc apud sacrū palatij sacellū quod Lutetiæ erigebat, asseruanda commisit. Ad iuuandas res Christianas cum ingenti exercitu in Asiam nauigauit: Aegyptum ingressus, Damiatam expugnauit. Christianos barbarorū seruos gregatim vndiq; cogens, redemit. Pastores, ingens manus perditorum hominum, cum Regem captum esse audissent, arma capiunt, sed à Biturigibus, Aurelianensibûsq; delentur. Robertus Regis frater, Lutetiæ Sorbonam instituit. Rex histriones & parasitos ab Aula exegit: Magistratuum ambitū coercuit: honorū dignitates non erant tūc venales, nec ausi fuissent toto iurisdictionis tractu aut fundos emere, aut sacerdotia liberis accipere: blasphemis in fronte cauterium inussit. Rex in Africā traiecit, Carthaginē expugnauit, Tunetim obsedit: pestilētia grassante obiit ex profluvio anno regni 44. sepultus est in eade D. Diony. Gag. & Ae. li. 7.

PHILIPPVS D. Ludouici filius, mortuo patre Rex in castris salutatur, postea Remis inungitur anno mundi 5232. à Christo nato 1270. Hoc Rege gesta sunt bella Flussatiū, Hispanicum Castulonense, & Tarraconense. Siculi, die Paschæ, ingenti Gallorum cæde facta, à Carolo Regis patruo deficiunt. Obit Rex Perpeniani, sepultus est in templo D. Dionysij.

RVDOLPHVS, Comes Habspurgenſis ſeu Habispur-
gius, Imperator eligitur anno mundi 5 2 3 4. à Chriſto nato
1 2 7 2. Interregnum imperij à deturbato Friderico per 26. an-
nos durauit. Hic Othocarum Bohemiæ Regem acie victum oc-
cidit: Pſeudofridericum qui ſe in Sueuis erexerat, combuſſit. In
Italiam non eſt profeſtus Rudolfus, ſolitus Aefopi fabulam reci-
tare de Vulpe, & Leone in ſpelunca ægrotante, apud ſe reputās
maiores ſuos ingreſſos quidem ſæpe magnis copiis Italiam, ſed
male acceptos demū plerunq; rediſſe. Hic redacta ſub ditionem
Austria, conſtituit in ea Ducem filium ſuum Albertum, à quo ori-
ginem trahunt Austriaci principes, ad Carolum quintum vſque,
& Ferdinandum eius fratrem. Vuenceſlao Othocari filio, Bohe-
miæ regnum, humanitate ſumma vſus Rudolfus, reliquit, dedit-
que ei in vxorem filiam ſuam. Imperat annis 19.

ADOLPHVS poſt Rudolphum imperat anno mundi
5 2 5 3. à Chriſto nato 1 2 9 1. Hic Comes de Naſſau cū eſſet,
Imperator eligitur. Sed ab electoribus pertæſis eius ſordes ac
ambitionem, imperio deſtituitur, in cuius locum ſubrogatur Al-
bertus Austria Dux, ac Rudolphi frater: cum quo dum congre-
ditur Adolſus, occumbit anno imperij 7. Conſulito Aemyl. lib. 8.
Egna. lib. 3.

PHILIPPVS Pulcher, post patrē Philippum apud Francos regnat anno mundi 5247. à Christo nato 1285. Hic Palatium in insula quam Sequana Lutetiæ facit, extruxit magnificum: vbi forum est quod Parlamentū vocant. Vniuersam Flandriam Rex, opera Caroli Valesij subigit: Vido Comes cum liberis Lutetiam captiuus adducitur. Rex à Flandris magnificè excipitur. Comes cum filio Hilermo Regi data fide, in patram ad tumultus sedandos proficiscitur: qui vbi nil promouet, ad Regem redit, obitq; Compendij, tribus deinde præliis plus 20000. Flandrorum cæsa sunt. Certis tandem cōditionibus Roberto Vidonis filio maximo, Comitatus Flandriæ redditur. Hoc Rege, Clemens quintus Lugduni in Papā coronatur: sedes Papalis Roma Auenionem transfertur, vbi 70. constitit annos: tribus Cardinalibus misis cum potestatē Senatoria, quorum auspiciis Roma & Italia regeretur. Turcis expulsis, D. Ioānis Hospitalarij Rhodum capiunt: qui ob id ipsum postea vocari cœperunt Equites Rhodij. Templariorum nomen Papa abolet, quorum reditus D. Ioānis Hospitalariis cōcedūtur. Obiit Philippus Pulcher ad fontem Blandi locum natiuitatis, anno regni 28. in æde D. Dionysij sepultus. Gagui. li. 7. Aemy. li. 8.

LVDOVICVS Hutinus Puchri filius, patri succedit, atq; apud Francos regnat anno mundi 5275. à Christo nato 1313. Hic iam ante matri Ioanæ in regno Nauarræ successerat. Engerranus Marinius suppeditur, eius statua è summis palatij gradibus deicitur. Regnat Hutinus annos ferè duos: ad Vicenarum saltum moritur, ad fanum Dionysij sepultus. Vide vt supra.

mm

ANDRONICVS, ex tribus maribus, filiis Michaëlis Palcologi, natu maximus, patri in imperio Constantinopolitano succedit, anno mundi 5255. à Christo nato 1293. Andronicus Michaëlem quendam, matre natū Hungarica, generum ac imperij consortem assumpsit: quo mox defuncto, Andronicum Constantinum Despotem iuniorem, ad imperij successiōnem inuitat: id Michaëlis prædicti filius Andronicus, moleste ferēs, in auum insurgit, Genuensium ope fretus, ius omne ad se trahit. At Veneti seniore cum restituisent Andronicum, tandem prægrauantibus Bulgaris & Genuensibus, Venetos destituit, partēque Ligusticas, à nepote coactus, amplectitur: & septuagenario maior tandem moritur, anno postquam imperare cœperat decimo octauo. Vide Egna. lib. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

ANDRONICVS iunior, Michaëlis filius ex superioris Andronici filia, sex & amplius annis cum Andronico auo prædicto, varium ac anceps bellum gessit, sæpe tamen reconciliatis animis, amicorū opera, & gratia malè facta non coeunte. Byzantium tandem clam ingressus, in auū nil molitur: quin illum quoad vixit, secum imperare permisit: quo mortuo, cum aduersus hostes fortem se præstitisset, quinquagenarius obiit, febre capitūq; dolore intra quatrimum confectus, anno imperij circiter 16. cœpit imperare anno mundi 5273. à Christo nato 1311. Vide vt supra, & Chro. Phry. De hoc Andronico, sequentibusque Imperatoribus ad Constantinum vsque, qui à Mahomete, capto Byzantio, est obtruncatus, quot annis imperarint, ac quo anno definito singuli cœperint, nil certi statuunt autores: ordine tamen vnus cuiusque imago, ac vita, descriptæ sequuntur.

ALBERTVS Rudolphi filius, & Austriae Dux, uti dictum est, deuieto, ac occiso Adolpho, imperat anno mundi 5260. à Christo nato 1298. Noluit primò Bonifacius Papa ratum habere imperium Alberti: postea tamen ultro cõfirmavit in odium Philippi Pulchri Gallorum Regis: quinetiam donatũ Albertum titulo regni Gallici, extimulauit eum aduersus eundem Franciæ Regem. At Philippus data filia in vxorem filio Alberti, placauit Albertum. Porro Albertus filium suum Bohemiæ Regem constituit: Bauaros & Magùtinos hostilia fœdera ineuntes, ita domuit ut parerent imperio. Tandẽ à Ioanne fratris filio prope Renum interficitur, anno imperij 10. Consulito Aemy. li. 8. Egna. li. 3.

HENRICVS Lucelburgeñsis, mortuo Alberto Imperator creatur anno mundi 5270. à Christo nato 1308. Hic Comitem Vuirtembergensem, quòd Imperatori parere nollet, iugumque detrectaret, fortunis omnibus exuit. Deinde in Italiam penetrans, Longobardiam capit, & Mediolani ferrea insignitur corona. inde Romam profectus, post diadema acceptum, ab Urfinis expellitur. Tandem graui obsidione Florentiam premens, veneno in Eucharistia dato, opera Dominici cuiusdam, è medio tollitur, anno imperij 5. Hic Ioanni filio suo Regis Bohemici filiam vxorem dedit: estque hac occasione princeps Lucelburgeñsis Caroli quarti pater, Rex Bohemiæ factus. Vide Aemy. lib. 8. Egna. lib. 3.

mm 2

OTHOMANNVS regnat apud Turcas anno mundi 5261. à Christo nato 1299. Hic primus in ea gente hoc nomen tulit, à castello Galatiæ à se capto: primusq; veterem gentis gloriam asserere ausus est: nam gēs ea Ierosolymam ceperat anno mundi 4970. à Christo nato 1008. Sed à Christianis Gothofredo Bolione duce victi, ac pugna non incruenta, fusi, fugatiq; ad Niceam Turcæ, nullum dehinc Ducem cuius extet memoria præcipuum habuere, ad hunc vsq; Othomannum, qui primus neglecta paucorum potentia, Monarchiam inuasit, primumq; in Turcica historia inter Imperatores locum tenet. Hic cum esset obscuriore loco natus, attamen ingenio felix, cautus, diligens, ambitiosus regna semper meditabatur: cui etiam impense fauit fortuna: nam magnam Bithyniæ partem, plurimâq; loca munita Ponto adiacentia subegit: sed egregias suas victorias maximè nobilitauit, expugnata Siua, quæ olim Sebastia dicebatur. Regnat annos 28. obiit affecta ætate anno primo Philippi Valesij Regis. Pau. Iouius, & Munst. in Cosm.

ORCHANES Othomanni supradicti filius, post patrem imperat anno mundi 5289. à Christo nato 1327. Hic noua dignitate auctus, nihil mutatus, nec patri absimilis, quin etiam militaris disciplinæ peritior, liberalitate, facilitate, & dexteritate fauorem & multitudinē vndiq; comparās, rem à patre inchoatam industria, studio, & prudentia auxit, Mysiam, Lycaoniam, Phrygiam & Cariam domuit: Prusiam (quæ nūc Bursia) Regum olim Bithyniæ sedem vicepit, accepto ibi graui vulnere, quo postea interiit, anno primo Ioannis Francorum Regis. Regnat an. 22. Pau. Io. Christoph. Recherius. lib. 1.

L V D O V I C V S Bauarię Dux, Rudolphi Imperatoris ex filia nepos, & Fridericus Austrię Dux, variantibus Electorum suffragiis, ambo Imperatores eliguntur anno mundi 5276. à Christo nato 1314. His varia fortuna sæpe congressis, tandem anno 8. victor Ludouicus, capto Friderico rerum potitur: sed cùm se Imperatorem citra Papę assensum scriberet, excommunicatur. nihilominus Mediolanũ venit, vbi ferreã accipit coronã: deinde Romę summo acceptus honore à Stephano Columnio coronatur. Petrum Corbariensem in Pontificem creat: & oppidis iuris Pontificij alios dedit præfectos, Pontificem æmulatus, qui & ipse Gallię Cispalinę multos autoritate sua Regulos præfecerat. Imperauit Ludouicus annos 33. sumendo initium imperij eius ab excessu, & fato venenato Henrici Lucelburgensis. Aemyl. lib. 8. Egna. lib. 3.

C A R O L V S quartus Bohemus, Ioannis Lucelburgensis Bohemię Regis, de quo dictum est supra in Henrico, filius, post Edoardum Anglum & Guntherũ Cæsares electos, Cæsar quoq; designatur: ad hũc Carolum res deuenit, altero subinde post alterum vita functo. Romę itaq; coronam hac conditione accepit, vt confestim Italia excederet. laudem meruit ob Aureã bullam, in qua multa quę ad pacem publicam pertinent, complexus est. Rerum Bohemicarum imprimis studiosus fuit: Pragę gymnasium publicum instituit. obiit anno imperij 32. Venceslao filio prius Cæsare creato, promissa Electoribus pecunia, vectigalique imperij illis obligato. Vide vt supra.

m m 3

DANTES Aligerus, Florentinus, cū humanioribus tum diuinis literis instructissimus, Philosophus ac Poëta, nulli suo seculo secundus, pulsus patria, in Gallia aliquandiu maximè Parisiis, postea apud Arragonum Regem exulans, de sua calamitate varia edidit opera. Tandem exul etiam apud Rauennam obiit, Ludouico Bauaro Imperante, anno mundi 5283. à Christo nato 1321. Videto Trithemium de Scriptoribus Ecclesiasticis, & Supplementum Chronicorum li. 13.

CANIS Scaliger, à rebus gestis, cognomento Magnus, Veronæ vrbis dominium sibi vendicans, rexit eam annos ferè 20. quam etiā variis ac superbis ædificiis ornauit: Picenū & Romædiolam omnem sua potius virtute ac liberali humanitate, quàm armis subegit. Princeps hic eloquens, comis, liberalis, oratoribus, historicis, poëtis, omnibus denique doctis fauens, Dantem Florentinum ad se accersuit, & præmiis ac honoribus eum donauit. Hic sine virili prole moriens, duobus nepotibus, Alberto inquam & Mastino fratribus, vrbis tantæ dominium reliquit: obiit Veronæ, atque inibi maxima funeris pompa sepultus est, anno à mundo cōdito 5291. atq; à Christo nato 1329. Videto Chronicorum Supplementum li. 13.

PHILIPPVS Longus Ludouici Hutini Francorū Regis frater, successit ei in regno Franciæ anno mundi 5277. à Christo nato 1315. Hic Longus dictus est ob corporis proceritatem ac gracilitatem: id vnum mirum est, quòd neque ab ecclesia, neque à populo quæ petebat tributa & vectigalia impetrare potuerit. Puteos elephantiaci à Iudeis persuasi, veneno infecerunt: quæ res occasionem vt pestis grassaretur præbuit: sed vtrique miserè, dato supplicio, perierunt. Constituerat Rex efficere vt vbiq; ponderis, mensuræ & pecuniæ ratio eadem esset: sed morte præuentus id præstare non potuit. obiit anno regni, quod per Saliquam legem adeptus erat, quinto, nullis confectis bellis: nam festa pax vndique ridebat. in æde D. Dionysij conditus est. Vide Paulum Aemylum de rebus Francorum lib.8. Gaguin. lib.7. & Carionem lib.3.

CAROLVS huius nominis quartus, cognominatus Pulcher, Philippi Lōgi frater, Nauarræ Rex, quemadmodū & tres Francorum Reges superiores, succedit fratri in Franciæ regno anno mūdi 5282. à Christo nato 1320. Hic in scelera seuerissimè animaduertit, iustitiæ & æquitatis cultor fuit. Aquitaniam ingressus, Regum hic primus Papæ decimas permisit, vt quæstus particeps fieret. has autem colligebat Papa, vt bello lacefferet Ludouicum Bauarum Imperatorem, quem hostem scilicet ecclesiæ iudicauerat. Regnat annos septem: moritur ad saltū Vicenarum, sepultus in æde D. Dionysij, relicta vxore grauida. Vide autores quos supra.

mm 4

PHILIPPVS Valesius trium superiorū Franciæ Regum patruelis, Carolo Pulchro succedens, regnat apud Frācos anno mūdi 5 2 8 9. à Christo nato 1 3 2 7. Flandri à Gallis profligantur: Casletū capitur, spoliatur, incenditur. Ad Ambianos Regum Franci, Angli, Bohemi, & Balearici fit cōuentus. Anglus cliētem se Franci Regis profitetur. Sacra arma Valesius induit contra fidei Christianæ aduersarios. Petrus Cunerius frustra conatur temporalem Episcopis auferre iurisdictionē. Incipit maximum bellum Anglicum. Iacobus Arteuilla plebeius multas in Flādria excitat turbas contra Flandrēsem Comitem, qui se in Franciam recipit. Galli & Angli Regum acies in conspectum ferē sine conflictu veniūt. Anglus quando Francus prælio abstinet, Flandriā repetit, vbi Arteuillæ consilio, lilia & Regis Franciæ titulum adsumit, quē hucusq; sibi arrogat. Ad Cresciacū pugnatur tandem à nostris infelicitè. Calitium Anglis deditur, à quibus recuperari nūquam potuit. Trapezitæ Longobardi & Itali capti, pulsī, ac proscripti sunt ex Francia ob immanes vsuras. Rex sortem accipit, inter usurio relicto. Humbertus Princeps vili Delphinatum vendit, ea lege vt primus Regis filius Delphinus vocaretur, & Delphinatum obtineret: itaq; Dominicanum Humbertus profitetur. Initio regni immanes exactiones fuere, ac primū ex sale vectigal institutum. Regnat annis 2 2. obit ad Nogentum regium, sepultus ad D. Dionysium. Aemy. lib. 8. & 9.

IOANNES Philippi Valesij filius, patri in regno succedit anno mundi 5 3 1 1. à Christo nato 1 3 4 9. Hic ab Anglo, capitur, ad quartum lapidem ab vrbe Pictonum, ac post annos 4. liberatur: nec multo post iterum in Angliam traicit vt de suis obsidibus liberandis transigat: at morbo ante reditum præuentus, Londini moritur an. regni. 1 4. ad D. Diony. Carolus quintus patris Ioannis cadauer transtulit. Aemy. lib. 3.

IOANNES Palæologus, dictus etiam Calo-ioannes, patri Andronico iuniori succedit, licet Ioannes Cantacuzenus, tutor prudens, imperium administret Constantinopolitanum circa annum mundi 5290. à Christo nato 1328. Tutor itaque Cantacuzenus, ac imperij confors Apocauci fraude (viri quidem obscuri, sed solertis & callidi, ac inter principis amicos ob eiusmodi mores, præcipuæ dignationis) & Patriarchæ ambitione, in exilium truditur. iniuriæ impatiens bellum quinquennale aduersus Reginam & Ioannem Cantacuzenum Imperatorem, Andronici filium gerit, Turcarum arma Europæ primus infert. Huic tandem proditur Byzantiū: quod cum occupasset, nulli molestus fuit, imperij tantum consortem egit, filia in vxorem Ioanni tradita. Inde in Genuenses, sociis Venetis & Arragoniis, varia fortuna bellum gerit Cantacuzenus: cui & statim ab Ioanne Palæologo exule prædicto bellum indictum, Turcarum in primis ope geritur, quibus etiam in Europa locum primus inhabitandum tradidit. Cum autem improuisus Byzantium, ex Tenedo soluens, ingressus esset Palæologus, tandem Cantacuzenus imperio relicto, monachum egit. Palæologus Matthæum Cantacuzeni filium participem imperij agere volentem, imperium deponere coëgit. & cum multa bella confecisset Palæologus, moriens filio Manueli imperium reliquit. Vide Egna. li. 2. & Cosm. Mun. li. 4.

MANVEL prædicti Ioannis Palæologi filius, post patrem imperat Constantinopoli: septem mares filios hic reliquit, quorum Ioannes natus maximus, morienti successit. Vide vt supra.

m m 5

AMVRATHES huius nominis primus, Orchanis filius, mortuo patre, apud Turcas imperat anno mundi 5311. à Christo nato 1349. Is auitam paternamq; felicitatem æmulatus est: at verò in Caramanum auum maternum non minus infestus quàm pater fuit, qui socerum occiso eius filio adolescente non minima Ciliciæ parte exuerat. Cæterùm à Constantinopolitano Imperatore Ioãne Palæologo sollicitatus Amurathes 12000. Turcarum ei in auxilium mittit: idq; initium ac origo ruinæ imperij Constantinopolitani fuit. Nam Europeis opibus illectus Amurathes, opis denuo adferēdæ simulatione, potiundæ tamen Græciæ animo, Genuensium nauibus vsus Amurathes, Thurcarum 60000. in Græciam transportat: Hellespontum ad Abydum superat: Callipolim cū aliis oppidis occupat: in ipsum quoq; Imperatorem inexpectatò grauem impetum facit. Postea Seruiam, Bulgariamq; ingressus, Lazarum Seruiæ, & Marcum Bulgariæ principes, cum paratissimis copiis ei occurrentes, ingenti cæde profligat, prius occupata Adrianopoli: sed Lazaro cæso, mox à seruo in domini vindictam Amurathes occiditur, anno regni 23. Vide Egna. li. 2. Pau. Io. & Christop. Richerium de rebus Turcarum li. 1.

SOLIMANVS Amurathis filius, patri in imperio succedens, confestim hæreditariæ dignitati eripitur, atq; per insidias occiditur à fratre æmulo Baiazete: quamobrem à nonnullis inter Turcicos Imperatores minimè annumeratur. Vide vt supra.

CAROLVS quintus, Ioannis Francorum Regis filius, patri in regno succedit anno mūdi 5325. à Christo nato 1363. Hic sapiens cognominatur ob morum probitatem, & egregiam regni administrationem: literas, & literatos coluit: Bibliorum libros syncerè transferri iussit: ius ex æquo vt diceretur in primis curauit, iudiciisq; frequenter adfuit. togatus omnino fuit, nec arma vnquam induit: tantum loca Lutetiæ vicina peragrans, longinqua & graua negotia, & bella, per fratres ac præfectos suos administravit: per quos quicquid patri ab Anglis ablatum erat, id omne ferè recuperauit. vt belli impensis sufficeret, vectigal sali, ac promercali vino imposuit. Aduersus Anglos exercitus quinque potentissimos habuit. Carolus quartus, Imperator, ac Venceslaus filius Cæsar, in Franciam veniunt, vt inter Anglos & Francos pacem componant: sed re infecta redeunt ob Regina, ac Isabelle filiæ interitum. Lex Regis in Senatu promulgatur, vt Regū Franciæ filij anno 14. inungatur, & coronentur. Bastilde fundamenta iaciuntur Lutetiæ, Regis sumptibus. obiit an. regni 16. in castro pulchritudinis ad saltum Vicenarum: sepultus ad D. Dionysium. Turlupini, qui se paupertatis societatem vocitabant, delentur. Aemyl. li. 9.

CAROLVS sextus, Caroli quinti filius, adhuc adolescens, in Regem Franciæ consecratur, anno mundi 5342. à Christo nato 1380. Hic Rex tres tantum Liliorum flores pro insigni Regū Franciæ gestare instituit. huic pater duodeuicies 100000. aureorum reliquit: initio tamen regni filij, magnæ fisci angustiae fuerunt: huius adolescentia & crebra gubernatiū mutatio, tantam vim pecuniæ dissiparat. Armeniæ Rex à Turcis pulsus in Franciam venit. Africum bellum conficitur. Regnat an. 42. ad D. Dionysium sepultus. Vide vt supra.

FRANCISCVS Petrarca, natione Hetruscus, vir doctissimus, Philosophus, Rhetor, & Poëta celeberrimus, literas velut intermortuas quasi ab inferis reuocauit: nec minus sancta conuersatione quàm scientia claruit, multa opera tam in lingua latina, quàm in sua vernacula conscripsit. Amore Christi & Philosophiæ salutaris vitam solitariam elegit, in qua Philosophando, orando & scribendo perseuerans, moritur in Eremitorio suo agri Patauini, sub Carolo Imperatore huius nominis quarto, & Gregorio Papa huius nominis vndecimo, anno à mundo condito 5336. à Christo nato 1374. Videto Trithemium.

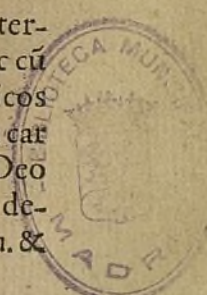
IOANNES Boccacius Florentinus itidem Poëta, Philosophus, & Astronomus eruditissimus, multa præclara volumina tum Latino, tum vulgari suo idiomate conscripsit. moritur statim post Petrarcam. Videto etiam Trithemium.

IO. GALEATIVS Vicecomes, Galeatij Mariæ filius, anno mundi 5333. à Christo nato 1371. postquam more patrum suorum, annos 17. Mediolani imperauerat, à Ladislao Cefare, Dux Mediolani creatur. Vt autem à suis inciperet, Barnaba patruo occiso, opes eius & imperium occupauit. Hinc Veronam, Vicentiam, & Paduam subiugauit. ad Occidentem, Vercellas, Albam, atq; Astam subegit. ad meridiem debellauit Aquas, Alexandriam, Tortonam, Bubbium, Placētiam, Parmam, Regium, Bononiam, Pisas, Massam, Senas, Groffetum, atque Clusum. & reuertens Perusum, Alsifum, Noceam, Ciuitatem, Bellonā cepit & Feltrū: & (vt velut circulū absolueret) Brixia, Bergamum, Laudem, Cremonam, atque Cremam, subegit. Lucēses in dedicationem accepit. tota ipsum Italia reformidauit. Ticini adificauit arcem superbam, ad quartum verò lapidem, septum admodum ingens, ad feras omnis generis asseruandas, cum cænobio magnifico extruxit. fuit pulcher, doctus, & eloquens: sed imprimis sagax. Tandem 55. ætatis anno, post 24. imperij obiit, relicta Valentina, Caroli Regis Frâciæ postea vxore. Paul. Iouius, & Supplementum Chro.

IO. MARIA Vicecomes, adhuc paruulus, & sub materna custodia, anno Salutis 1402. felicis. patri successit. Hic cū adoleuisset, multos innocentes occidit, & non paucos inimicos canibus viuos deuorandos tradidit. Piam matrem detrusit in carcerem, ibiq; eam sæuissimè mori coëgit. Verùm mox quasi Deo vindice, nudatus amplius bonis paternis, à domesticis, post decem annorum tyrannidem, in templo trucidatur. Paul. Iou. & Supplementum.

BAIAZETES Turcarum Rex quartus, siue Pazaites, huius nominis primus, mortuo patre Amurathe Solimanum fratrem per insidias occidit, solusq; imperio potitur anno mundi 5335. à Christo nato 1373. Hic Marcum Bulgariae principem praelio superatum trucidat, patris mortem ulturus: bonamq; Bulgariae partem debellat: neq; ita multò post, crudelissimas in Hungaria, Albania, & Valachia excursiones fecit: Christianos quàm plurimos ligatos in Thraciam duxit. In negotiis exequendis tanta usus est celeritate, vt Baiazetes Hildrin, id est coeli fulgur cognominaretur. Animi itaq; ac corporis dotibus adiutus totam fera Graciam subegit. Constantinopolim obsedit annis 8. cuius Imperator in Galliam nauigat, auxilium imploraturus, quod & obtinet. Baiazetes autem Gallos, Hungaros, Germanos ac Seruianos, siue Mysios, semel ac strenuè superat: atque ad obsidionem Constantinopolitanam reuertitur: neq; vlla ratione imperij caput illud seruari poterat, ni Tamberlanes, Orientalis Scythiae Rex, ei occurrisset, qui Baiazetem ad Stellam montem, vbi cum Mithridate Pompeius pugnat, vicit, catenisq; aureis ligatum, atq; in ferream caueam detrusum, per totam Asiam ac Syriam circunduxit, donec etiam in fata concederet. Vide Egna. li. 3. Pau. Iouium, de re. Tur.

TAMBERLANES Zagataiae Orientalis Scythiae regionis, versus Parthiam ac Sogodianam princeps, peditum ac equitum infinita penè multitudine fretus, Turcarum 200000. vnico congressu cecidit, Regemq; eorum Baiazetem, vti dictum est, cepit, circa annum Domini 1397. Vide vt supra.

VENCESLAVS succedit Carolo patri Imperatori huius nominis quarto, imperatque post eum anno mundi 5340. à Christo nato 1378. hic nec patri, nec avo similis fuit: cum patre tamen annos 8. regnarat: tandem solus ignauissimè rem administrat annis 22. Cæterùm à Sigismundo fratre captus est, mòxq; Electores ei imperium abrogant, in cuius locum Robertum Bauarum sufficiunt. Porrò Galeatius Vicecomes Mediolanensis bonam Italiæ partem suo dominio adiicit, atque à Venceslao, pro Vicecomite, Dux Mediolanensis dicitur. tunc igitur in Ducatum erectus est primùm Vicecomitatus Mediolanensis. Apud fratrem in carcere apoplexia obiit Venceslaus. Blond.lib. 10. deca. 2. Egna. li. 3.

ROBERTVS, qui & Rupertus, Bauariæ Dux, deiecto Venceslao, imperat anno mundi 5362. à Christo nato 1400. Hic vt Florentinis gratum faceret, ad comprimendam Galeatij potentiam, in Italiam traiecit: verùm cum eo ad Benacum cōgressus, facilè repellitur: vnde mox ad Venetos deflexit: & incassum Florentinis adnitentibus ne Italia exiret, in Germaniam retro abiit, paci, religionique vacaturus, Florentinos interim in magno relinquens discrimine. Obiit post annos ex quo imperauit decem. Vide vt supra.

CYRISCELEBES, quem alij falsò Calapinum dicunt, Baiazetis filius natus maximus, cum fratribus post patris cladem fugiens, Asiâq; à Tamberlane spoliatus, & ad Imperatorem Constantinopolitanum pro singulari præda deductus, regiêque apud eum educatus, postea summa Imperatoris clementia solutus est: in Asiâmq; discedens, paternum imperium recuperat. Instauratis itaq; imperij viribus, aduentanti Sigismundo Hungariæ Regi fortiter se opposuit, qui Salumbezenes campos occuparat, sperans vires non resumpturos Turcas post tantam à Tamberlane acceptam cladem: sed non magis sibi fauente fortuna quàm, cum ad Nicopolim pugnans cum Baiazete, fauerat, fugere cogitur Sigismundus: cuius pedites ante sagittis confossi sunt, quàm in phalangem dispositi cominus cõgredi cum hoste potuerint: equites verò ad primum statim aduentantis hostis impetum terga vertunt. Victor Cyriscelebes cum Despotam bello laceßere inciperet, morbo præuentus in ipso ætatis flore obiit anno regni 6. Pau. Iouius de rebus Turcicis.

ORCHANES patri Cyriscelebæ, tenella adhuc ætate adolefcentulus, ac vnicus imperij hæres, ad imperium cum conaretur paucorum studio atque opera admitti, à Mose patruo interficitur. Moses statim dignum illo parricidio exitium tulit, à fratre Mahomete vita bonisque priuatus. Sunt qui hunc Mahometem, nulla prorsus facta de Cyriscelebe, Orchane, & Mose mentione, à morte Baiazetis statim imperasse tradant: quare nullam hîc supputationis annorum rationem habuimus, sicuti nec Chronici. Vide vt supra.

MOSES Orchanē nepotem, cui erat patruus interfecit: ipse quoque à fratre Mahometo vicissim interfectus est. nec connumerantur ambo in serie Turcicorum Imperatorum, quòd paucis admodum diebus imperitarint. Vide Richerium de rebus Turcicis lib. 1.

MAHOMETES huius nominis primus, Mustaphæ & Mosis, eius inquam qui Orchanem ex fratre nepotem è medio sustulerat frater, post Bajazetem Turcis imperat anno mundi 5359. à Christo nato 1397. Sunt qui ea quæ de Cyriscelebe feruntur, huic vni tribuant. Is itaque Bulgaros & Valachos prædis & cladibus afflixit, tributumq; magnum imposuit. Arma deinde in Satrapas Asiæ vertit, loca omnia quæ Tamberlanes occupauerat recepit: nihil generis propinquitate commotus, Turcicę nationis cõplures principes ex Galatia, Põto & Cappadocia pulsos extirpavit: alios autem integros atq; incolumes seruavit. Reuersus in Græciam, Adrianopolim, quæ caput est Thraciæ, sedis imperatoriæ loco habuit, pulsus illinc Christianis. Obiit anno imperij sui 17. regni verò Caroli hoc nomine sexti Francorum Regis 35. Vide Richer. li. 1. & Cosm. Munst. lib. 4.

nn

SIGISMVNDVS, Hungariæ & Bohemiæ Rex, Vencellai frater, mortuo Alberto communi omnium assensu Imperator creatur anno mundi 5372. à Christo nato 1410. Hic Imperatoriæ planè indolis, sapientia, eruditione, probitate ac liberalitate clarus, doctos fouit, ac dignitatibus ornauit. Attamen ab Amurathe Turcarum principe graui prælio victus, castris etiam exiit. Hic per triennium magnam Europæ partem peragravit, quò schisma Christiano nomini calamitosissimum extirparet: quare effecit vt reiectis adulterinis tribus Pontificibus qui Barionæ sedem inuaserant, Oddo Columnius omnium consensu Põtifex declararetur. obiit Sigismundus nulla relicta virili prole, cum annos 27. imperasset. Vide Egn. li. 3.

ALBERTVS Dux Austriacus, post Sigismundi obitum Imperator designatur anno mudi 5399. à Christo nato 1437. Hic Sigismundi gener cum esset, post eius obitum hæres regnorum Bohemiæ & Hungariæ factus est. Morauos ac Sarmatas intra suos fines quiescere compulit. Bohemiæ factiones compefcuit: Amurathē Turcam, qui Hungariā inuaserat, fugauit: Synderouiam in deditionem accepit: inde in Graciam contendens, Theffalonicam expugnauit. Austriam repetens, moritur anno imperij sui (proh dura fata) secundo. Vide vt supra.

PHILIPPVS Maria, obtruncato Ioanne fratre supradicto, armis paternum Mediolanensem inquam ducatum repetiit anno mundi 5379. à Christo nato 1417. Callidus hic in bello pacem, in pace, bellū poscere visus est. Discēdi avidus semper fuit, callidus, sagax, liberalis, in injuriis relaxādis facillimus, statura procerus, vultu formidabilis, maturo consilio, arte, ac validissimis armis, tyrannos qui suę ditionis ciuitates occupauerant, è medio sustulit. Recuperavit Comum, Tricium, Bergamum, Brissiam, Placentiam, Laudem, Cremonam quoq; subegit. Io. Iacobus Montisferrati Marchio, veritus huius potentiam, Vercellas, Alexandriā, Astāmq; sponte Philippo restituit. Suo præterea dominio Genuam maritimam vrbem potentissimam adiecit. Genuenses itaq; subacti, ac eius subditi, Alphonsum Neapoli, & Io. Nauarra Reges, & magnum magistrum S. Iacobi Compostellani fratres, cum aliis primoribus supra 100. & equitibus clarissimis vltra 200. prælio nauali ceperunt: quos ad se perductos humanissimè excepit: ac multis donatos muneribus dimisit. cum illorum regnum ac ditionem totam sibi vindicare, aut occupare facilè potuerit. Tandem fœdissima libidine insaniuit. & mutata fortuna, nulla relicta virili prole, obiit ventris profluuio anno salutis 1447. Vide Paul. Iou. & Supple. Chro. li. 14.

BEATRICINA, antea Facini Canis vxor, iam vetula, nupsit prædicto Philippo, & numerauit dotē aureorū 400000. hanc postea vt suspectam interfecit. Deinde Mariam Amidei Sabaudie Ducis filiam in coniugem ductam, præuentus morte, intactam dimisit. Vide autores quos supra.

AMVRATHES, hoc nomine secundus, Mahometis su-
pradicti filius, patri in Turcarum imperio succedit anno mundi
5376. à Christo nato 1414. Hic cognita patris morte, ex Asia
in Thraciâ cupiens traicere, Mustapham patrum cui Græci fa-
uebant, auxiliūq; ferebant, fundit, ac delet. Primus pro tuitio-
ne corporis, Ianizaros, Christum abnegantes, instituit, quorum
viribus & ipse, & qui ipsi succedere, totum penè debellarunt O-
rientem. Is Hungariam, Bosnam, Albaniam, Valachiam & Græ-
ciam infestauit: Venetis Thessalonicam ademit. Ladislaum Polo-
niæ Regem, & Iulianum Cardinalem, ac Huniadem vicit. Re-
gnat annos 34. Vide Riche. li. 1. Pau. Iou. & Cosm. Munst. lib. 4.

SCANDERBEGVS, siue Scanderbechus, sic dictus à
Turcis inter circumcidendum: antea enim vocabatur Georgius
Castriotus, is inquam à patre, Epiri atq; Albanæ, seu Macedo-
niæ, principe, datur obses Amurathi Turcarum Regi septimo:
qui eum tandem post multa egregia facinora, expeditioni, quam
aduersus Hungaros parabat, præficit: porro ad hos cum res ma-
lè Turcis cederet, desciscit Scanderbegus, atq; à secretario Bassa
litteras ad Croiæ magistratus extorquet, in quibus nomine Amu-
rathis, ciuitas ac præfectura sibi tradatur. sic Croiam patriam re-
cipit circiter annum mundi 5409. à Christo nato 1447. Cæ-
terum Amurathes Epirum cum ingenti exercitu repetit: at Croia
frustra per aliquot menses oppugnata, mœrore animi obiit. Vide
vt supra. & Marinum Barletium li. 1.

CAROLVS huius nominis septimus Francorum Rex, vnicus Caroli sexti filius, patri in regno succedit anno mundi 5384. à Christo nato 1422. Tunc regnum Frācicum turbulentissimum fuit, nam Anglorum Burgundionūmq; bello petitus Carolus, omnibus penē regni finibus amissis, ad Bituricenses se contulit, apud quos mansit: quare ab hoste Bituricensium Rex per iocum dictus est. Henricus sororis Caroli filius inter titulos, Angliā, Franciāq; Regem se scribebat: qui etiam Parisiis in Franciē Regem coronatus est. Ioanna puella, armis instructa, militis subit munus: obsessos Aurelianenses iuuat, hostes cogit obsidionem soluere: per loca ab hostibus occupata Regem Carolum Remis consecrandum ducit, multasq; in itinere vrbes recipit: tandē ab hostibus capta, Rothomagi exurit. Lutetia Francorum armis Angli pelluntur. Pragmatica sanctio in concilio Basiliensi ædita, à Rege probatur, & in Senatu Lutetiæ promulgatur. Vniuersam Normaniā Carolus recuperat: Angli expulsi, præter Calitium & vicina aliquot loca nil in Gallia possident. Delphinus secundo à patre deficit, aduersus quem pater bellum mouet, & spoliatum rebus omnibus, ne à quoquam excipiat inhihet: porro ad Burgundiæ Ducem ille profugit. Regnat Carolus an. 38. Vide Gaguin. li. 9. & 10. & Aemy. li. 10.

LVDOVICVS Caroli septimi filius, apud Burgundiones agens, nuntio paternæ mortis accepto, in Galliam confestim transit, ac Francorum Rex creatur anno mundi 5422. à Christo nato 1460. Bellum geritur, bonū publicum, vulgò dictum, de quo fusissimè tractat Philippus Cominius, & syncerissimè. nam huic bello interfuit. Regnat Ludo. an. 23.

nn 3

IOANNES, Manuelis Palæologi filij, filius natu maior, post mortem patris in imperio succedit Cōstantinopolitano, circiter annū mundi 5395. à Christo nato 1433. Paci hic ac concordie magis quàm bello studens, comitatus totius Græciæ comitibus, cūm sacris, tum profanis, atque Eugenij huius nominis quarti Pontificis auctoritatem secutus, Ferrariensi, quod deinde Florentiam translatum est, cōcilio interfuit: susceptusque est ab Eugenio Imperatorum more: atq; ex duabus, nempe Græcorum ac Latinorum Ecclesiis, vna facta est. Tunc à Græcis ac Latinis de processione Spiritus sancti damnatus est error. Reuersus Imperator, haud ita diu superuixit. Vide Egna. lib. 2. & Cosmog. Munst. li. 4. Plati. & Volater.

CONSTANTINVS, septimus Manuelis filius, mortuo sine liberis fratre Ioanne supradicto, Constantinopoli imperat, circiter annum mundi 5409. à Christo nato 1447. hic ab initio Peloponnesi Rex, Draconis cognomen inditum accepit, ob eam quam in Turcas exercebat ferocitatē. At verò à Mahomete Amurathis secundi filio capta Constantinopoli, ipse Constantinus ad portam trepidus se recipiens, fugientium trepidatione oppressus obiit: cuius caput pilo affixum, totis castris ad ludibrium hostis gestauit: anno mundi 5414. à Christo nato 1452. Id mirum, atq; in fatis quasi habendum, nempe quòd à Constantino Magno Helenę filio Constantinopolis, vrbs Romę semper æmula, cōdita aut instaurata sit, ac sub Cōstātino, qui eiusdem nominis matrem haberet, capta, Turcarumque iugo ad hanc diem sit subdita. Vide vt supra.

CAROLVS, Philippi Burgundiæ Ducis filius, patri succedens, bellicosus ac strenuus, bellū gessit aduersus Ludouicum Francorum Regem, huius nominis vndecimum, cum quo postea fœdere inito, in Leodienses bellum mouit, quos & debellauit. Nouesum quod alij Nussiam vocant, agri Coloniensis oppidum, diu obsedit, hoc est annum integrum. Huc autem maximè spectabat Carolus, vt imperio Dioecesim Coloniensem adimeret: aduersus hunc expeditionem parat Fridericus Imperator: Tandē fœdus hac cōditione ineunt, vt Maximilianus Friderici filius, Mariam Caroli Ducis filiam vnicam, in vxorem accipiat. Pugnavit Carolus semel atque iterum, infeliciter quidem, cum Heluetiis. Cæterū ad Nansen contra Argentinensium Heluetiorūque auxiliares copias dimicans, à Renato Lotaringo victus miserè occubuit, anno mūdi 5437. à Christo nato 1475. Hic antequam pater moreretur, bellum etiam Gandauis intulerat. Vide Chro. Philippi Cominij, & rerum memorabilium Paraleipomena.

BARTOLOMAEVS Coglio siue Coleo, Bergōma, clarissima ortus familia, Dux exercitus Venetorum creatus est, atq; à Carolo Duce Burgundionum supradictō & Ioanne Andegauensi Duce, per priuilegia autentica in familiis eorum ascriptus. Hic bellicis artibus instructus, consilio item, prudentia, ac humanitate maximè pollebat: huius etiam aulæ amplitudo, pompa & gloria, omnium ferè principum aulas æquabat. Videto Supplementum Chronicorum lib. 16.

nn 4

CALIXTVS Papa huius nominis secundus, in Pontificem eligitur post Gelasium huius nominis secundum, anno mundi 5080. à Christo nato 1118. fuit hic natione Burgundus, frater Ducis Burgundiæ, prius Archiepiscopus Viennensis, diuinarum scripturarum peritissimus, nec ab humanioribus literis abhorrēs. Sanctum Iacobum Apostolum coluit: in cuius honorem Compostellanam ecclesiam in Archiepiscopatum erexit. Videto Trithemium: præfuit Ecclesiæ in summo Pontificatu annos ferè sex.

PIVS, huius nominis Papa secundus, creatur Pontifex anno mundi 5419. à Christo nato 1457. Hic Aeneas Syluius antea vocatus, natione Tuscus, patria Senensis, vir vndecunque doctissimus, Philosophus, Orator, & Poëta insignis, multa doctrinæ ac ingenij sui monimenta posteris reliquit. In concilio Basiliensi Prælato cuidam minister fuit: deinde in Scribam Cancellariæ Friderici Imperatoris, huius nominis tertij, assumptus, & Poëta ab eo, Laurea recepta creatus, primò Episcopus, postea Cardinalis, tandem Papa omnium suffragio electus est. Obiit Anconæ, Friderico, huius nominis tertio, imperante. Videto vt supra. Pontificatum gessit annos sex.

PAVLVS, hoc nomine Papa secundus, Pio supradicto in Pontificatu successit, anno mūdi 5425. à Christo nato 1463. Hic Petrus Barbarus antea dictus, Eugenij huius nominis quarti Pontificis ex sorore nepos, sedit annis ferè 7. corpore fuit amplo, & maiestatis Pontificiæ digno. Duo bella toto suo Pontificatu in Italia suscepit. Robertum Sigismundi Malatestæ filium aggressus est. Ceterum pauperum curam gelsisse perhibetur, imperiosus tamen ac fastu plenus cū esset, odiosus omnibus fuit. Eius prima cura fuit, vt quę victui essent necessaria, vrbi non deessent. Die quadam cū iucundissimè cœnasset, apoplexia correptus obiit. Vide Chronicorum Supplementum.

SIXTVS huius nominis Papa quartus in locum Pauli supradicti successus est, Pontificatūque obtinuit anno mundi 5432. à Christo nato 1470. Hic natione Ligor, ordinis Minorum generalis antea minister, sedit annis tredecim. Hic cū alioqui fuisset vitæ pientissimæ, ac in pauperes & religiosos munificentissimus, attamen suos nimis amavit, eis diuina & humana cōtribuens, idest ecclesiastica & temporalia bona, præter Dei & Romanæ Ecclesiæ dignitatem ac honestatem: & quędam bella iudicio multorum præter æquum suscepit: imprimis contra Laurentium Medicen, & Florentinos, quibus multa damna intulit: & contra Ferdinandum Apuliæ Regem, dein contra Venetos. Tandem febre correptus, cum audisset fœdus ictum inter Venetos & reliquos principes, expirauit. Hic festa seraphici Francisci, conceptionis & præsentationis D. Mariæ, & S. Annæ & Ioseph celebrari iussit. Vide vt supra.

nn 5

ALEXANDER Targinus de Imola, siue Imolensis, Iureconsultus doctissimus, claruit temporibus Friderici Imperatoris huius nominis tertij, & Sixti Papæ, huius nominis quarti, de quibus supra mentionem fecimus. Hic Alexāder, in vsum eorum qui iuris peritiæ operam dant, aliquot libros cōscripsit, quos nominatim descriptos habes apud Ioannem Trithemium.

ANDREAS Barbatias legum peritissimus, multa præclara in iure edidit opuscula, quorum nomenclaturam potes etiam apud Trithemium legere.

FRIDERICVS Austriæ Dux, post Albertum imperat anno mûdi 5401. à Christo nato 1439. hic pacis atq; otij studiosissimus fuit: seditionem mouentes Austriacos facilè compefcuit. bellum à Matthia Pannoniæ inferioris Rege illatum, composuit: in Flandros mouens, qui filium Maximilianum ceperāt, & asseruabant, recepto filio paucorum pœna contentus, omnem discordiarum fomitem sustulit. Romæ vnà cum vxore Heleonora, siue Leonora, Lusitani Regis filia, coronatus, inde Neapolim ad Alphonsum vxoris necessarium ac sanguine cognatum, diuertit, à quo, & ab ipsis postea Venetis, summo honore, & apparatu excipitur. Iterum Romã voti reus petit, priuati more, atq; humili veste indutus: quo voto damnatus ad suos redit: & quiescente Germania, moritur anno imperij 53. Maximiliano prius Cæsare designato. Vide Baptistam Egnatium, Romanorum principum li. 3.

HELEONORA, siue Leonora, supradicta, Lusitanie Regis filia, vxôrq; Friderici Imperatoris, Romæ cum marito Imperij corona insignitur anno mûdi 5412. à Christo nato 1450. Ex hac Maximilianum, qui postea imperat, sustulit Fridericus. Vide Egnatium ad calcem libri tertij, in Friderici Imperatoris supradicti vita.

RENATVS Lotaringiæ Dux, Apuliæ Regis ex filia nepos, à Venetis sollicitatus spe regni Apuliæ obtinendi, quod sibi hæreditate materna debebatur, Venetias iuit. Fœdere cum Venetis percusso, in Ferrariensem agrum bellum mouet, atq; vrbis ipsius, Ferrariæ inquam, oppugnationem adgreditur. Verùm ab Alphonso Aragonum Rege fortiter pulsus, cum exercitum viribus eneruari, ac se ob aëris intemperiem mala valetudine affici sentiret, inglorius in patriam rediit, circiter annum à mundo condito 5404. à Christi natiuitate 1442. hunc perhibent fuisse probitatis eximiæ principem, nec à maioribus degenerasse, qui verè pij, & synceræ fidei cultores semper sunt habiti. Videto Supplem. Chronicorum li.16.

IOANNES, Calabriae ac Lotaringiæ Dux, primogenitus Siciliae Regis filius, magnanimus, bellicosus, & æquitatis amantissimus extitit. Videto vt supra.

FRANCISCVS Sforza, Sforzæ à Cutiniola filius, Philippi Mariæ Vicecomitis gener, ab eodē adoptatus est, & angue, insigni familiæ donatus, anno salutis 1430. socero defuncto, proximo statim anno, ob singularem virtutem Mediolani principatum adeptus est. Hic Sforzæ cognomen à Sforza patre bellicoso traxit: qui humilis & abiectus, cum se militiæ tradidisset, per vim ab aliis quicquid cuperet extorquebat, sicque Sforzæ cognomen affecutus, vt proprium nomen semper postea habuit, & ad posteros cognomen transmisit. Hic per cunctos gradus, ad summum militiæ culmen conscēdit. Contra Eugenium Papam, cōtra Florētinos, Venetos, Mediolanēses, nō semel victor, Guel forum, ac Gibellinorum nomen ferè è medio tulit, Italiæ vniuersæ propemodum factus terror. Composita cum Venetis pace, multæ Italiæ ciuitates eius exempla secutæ, arma deposuere. Intus forisq; pacatis omnibus, à fundamentis denuò erexit castrum Mediolani, quod Iouis dicitur, à populo antea dirutum. Magnum illud hospitale, ægrotis recipiendis, ædificauit, quod regali censu ditauit, opus in orbe rarum. Vt diui Ambr. tēplum erigeret, multum auri expendit. Tandem verò hic tantus vir, adeo libidine exarsit, vt adolescentum flagitia superarit, rexit an. 16. obiit, sex filiis, duabúsq; filiabus relictis, anno salutis 1466. Vide Supple. li. 15. & Archie. Antoninum.

GALEATIVS Maria, Francisco Sforzæ patri defuncto, statim in Mediolani principatu succedit, pulsa matre quæ rem cum eo administrabat: multis hic se inquinauit flagitiis: quamobrem adulteriis, homicidiis, incestibus, sacrilegiisque pollutus anno administrationis 9. liberis 4. relictis, in æde Diui Stephani vulneribus est confossus, Vide Supple. Chro.

MAHOMETES, hoc nomine secundus, Turcarū verò Rex octauus, Amurathi, etiam huius nominis secundo, succedit anno mundi 5411. à Christo nato 1449. Hic regnum à paricidio auspicatur, fratrem paruulum, ne pater solus sepeliretur, opera Mosis interficit. Impiissimus nullum Deum credidit: Mahometem suum, Pseudopropheta sui similem dixit: Prophetas ac Patriarchas risit, ac nugas duxit: huic tametsi impio, fauit aliquando fortuna. Nam magni cognomentum Othomannica familia quæsiuit. Duo Christianorum imperia Constantinopolitanum & Trapezuntinum subuertit: regna 12. ademit: ducentas vrbes Christianas cepit: Ipse colico dolore correptus, quarto demum die moritur, anno ætatis 58. regni 31. Richer. li. 1. Paul. Iou. Egna. li. 2. Cosm. Mun. li. 4.

BAIAZETES hoc nomine secundus, Mahometis supra dicti filius Ianizarorū opera Turcis imperat anno mūdi 5442. à Christo nato 1480. Hic minorē fratrem Zizimū, quem primores Imperatorē exposcebant, vincit ac fugat: qui à Rhodi præfecto ad Carolū octauum in Galliam mittitur. Porro Baiazetes Caramanno fuso, quæcunq; is cis & trans Taurum Turcis ademerat, recepit: Valachiam subegit: In Sultatum Aegyptium mouit: Sed is potentior, utpote qui Mamaluchos, post Caramannicadem fugitiuos exceperat, ac Arabum maximas copias ad suituitionem alebat, Baiazetem sæpe debilitat, ac profligat: postea Cerauniorum montium accolæ subdit. Venetis Methonē, nunc Modonem, Nepanthum, olim Naupactum, & Dyrrachium ademit. Acomathem primogenitum decrepitus Baiazetes absentem in locum suum substituit: Sed, Ianizaris Zelimo suffragantibus, cogitur pater Zelimum pro Acomathe substituere. paulò post imperio deturbatus à filio Zelimo, ab eodem filio veneno necatur, anno regni 30. Vide vt supra.

SIGISMVNDVS Malatesta Arimini princeps, Pandulphi Malatestæ filius spurius, bellicosus admodum, splendidus & liberalis fuisse perhibetur: interim tamen multis flagitiis inquinatus turpi nota nomen suum inussit: ideóq; diris & armis Pontificum obnoxius fuit. Hic tres duxit vxores, primam Crimignolæ comitis filiam, quam mortuo patre repudiavit: cum tamen dotem ex ea amplissimam percepisset: Secundam Nicolai Estensis, Ferrariæ principis filiam, generosam ac probam: hanc nihilominus paulópost veneno sustulit: tertiam Francisci Sfortiæ filiam, præclaram & modestam, quam tandem propriis etiam manibus, vt mensuram scelerum suorum impleteret, apprehenso ac fortiter presso iugulo suffocavit. Vide Supplem. Chro. li. 15.

ROBERTVS Malatesta Sigismūdi filius, etiam notus, patri in principatu Ariminensi succedit, anno mundi 5428. à Christo nato 1466. Fuit hic moribus patri dissimilis, belli etiã artibus, & præclaris rebus gestis ornatissimus. pro Venetis, sub quorum stipendiis diu militavit, varia mortis pericula adiit. Cum Galeatio Mediolanensium Duce, & Florentinis suas coniunxit copias, & oppida omnia quæ Pontifex patri in Ariminensi agro ademerat recepit. Hic Alfonsum Calabriæ Ducem, alioqui fortissimum vicit, ac fugavit: quo in bello, præ ardore pugnæ nimio, in dysenteriam incidit, nec ita diu, hoc dolore correptus, superuixit, habuit in vxorem Elisabetam, Urbini Ducis filiam. Vide vt supra.

IO. MARIA, patre, ab Andrea à Lápognano, interēpto, à Senatu populóq; adhuc paruulus Mediolanēium Dux creatus est anno mundi 5438. à Christo nato 1476, Bonæ ipsius matri & consanguineis quibusdam, atq; primoribus, regiminis cura commissæ. Hic inter viuendum ac moriendū infelicissimus fuit. Nam tutores breui Bonam à gubernatione repellunt: & Ludouicus patruus atq; tutor, arte & astu principatū inuadit, permittens adolescentem à virtutibus deflectere, & voluptatibus operam dare. Nec prius hic tantum suum malū aduertit, quàm cum morti esset vicinus, hausto iam veneno quod ei pararat patruus. Itaq; hoc pacto, cum annos 26. mensēsq; 9, Ducem nomine tantum egisset, inglorius diem clausit extremum, Francisco Sforza secundo, filio relicto, ex Isabella Ferdinaldi Neapolis Regis filia suscepto. Morti eius ac funebri pompæ Christianissimus Carolus Gallia Rex, qui Neapolim tunc petebat, interfuit. Vide Supple. li. 16. & Archie. Antoni.

BONA, Sabaudia Ducis filia, inter omnes Heroides laudatissima, Galeatij Mariae olim vxor, peperit illi quatuor filios, duos mares, totidemq; foemellas. Hæc Io. Gal. Mariae filio adhuc paruulo tutrix à viro moriente relicta, parū admodum in administratione perseverauit, à Ludouico Sforza, Mauro vocato, adolescentis patruo, & tutore deturbata, ac in ordinem redacta. Vide autores quos supra.

INNOCENTIVS, huius nominis Papa octauus, Pontificatum obtinet anno mundi 5445. à Christo nato 1483. Hic patria Genuensis, in rebus gerendis prudens, magnanimus ac constans, meritò Innocentius dictus est, ob morum sanctimoniam. sedit annis octo. Pluribus de hoc Innocentio tractat Iacobus Philippus Bergoma, qui eum, dum Cardinalis esset Innocentius, nouit, & cum eo aliquando verba fecit. Vide Supplem. Chron. lib. 16.

LAVRENTIVS Medices inter Florentiæ nobiles & primores facilè primus (tametsi non Princeps) summa prudètia, ac singulari virtute, omnia suo arbitrio, in patria administravit. Angelus Politianus & Marsilius Ficinus, viri vndecunq; doctissimi, huius alumni fuere. Hic sapientissimus fuit, literarum, literatorumq; amantissimus, in quo probitas, iustitia, atq; fides domicilium elegisse visæ sunt. Præterea fortis etiam atque magnanimus cum esset, pericula sæpe à suorum ceruicibus bello propulsavit: nomen Thuscum ad barbaras gentes protulit, ampliata etiam ditione sua multis vrbibus ac oppidis. Quinetiam huic Reges atque respublicæ, Sultanus denique ipse legatos & munera, tanquam altero Octauio Cæsari miserunt. Sixtus & Innocentius Pontifices hunc tanquã dilectissimum filiũ in pretio habuerunt. Hic in funere suo, ad aui Cosmæ exemplum, nullam peragi pompam mandauit, quod & obseruatum est. Videto vt supra.

oo

CAROLVS, huius nominis octauus Frācorum Rex succedit patri Ludouico, anno mundi 5 4 4 5. à Christo nato 1483. annum ferè attingens 14. Hic bellum aduersus Britones mouit: ad fanum Albini insignem de Britannis, seu Britonibus victoriam reportauit, vix siquidem dimidia pars exercitus aduersariorum superfuit. Rex religiosè nimis Hispano Regi Ruscinonis, & Perpiniani Comitatus reddidit. Regnum Neapolitanum recuperat, principibus & nobilibus militantibus suis sumptibus: Romæ à Papa Imperator Constantinopolitanus pronuntiatur. Alphonsus Portugalliæ Rex, cum filio Ferdinando in Siciliam fugit. Neapolim cum pompa, & triumpho ingreditur Rex. Vniuersi Italiæ principes & ciuitates coeunt vt obsessis itineribus Regem intercludāt, qui nobilem & ingentem victoriam Forno uientsem reportans (cū tamen perquā modicas copias haberet) victor in Franciam rediit. Sed Neapolis ad Ferdinandū post annum defecit. Rex repentina morte obiit Ambœsiæ, nullis relictis liberis, anno regni 14. sepultus est in æde Diui Dionysij ad Parisios. vixit annos ferè 27. porrò mortuus est, dum animi laxandi gratia ex ambulacro cum vxore pila ludentes aspicit. Vide Rober. Gaguin. lib. 10. & 11. & Paul. Aemyl. lib. 10. & vltimo. Latinè scire Carolum pater vetuerat, præter hoc vnum, Qui nescit simulare, nescit regnare. Collegium prostittutarum pœnitentium, hoc Rege, Lutetiæ instituitur: & conuentus trium ordinum in vrbe Turonum fit.

ANNA, Francisci Britanniae Ducis maior natu filia, patre mortuo nupsit Carolo octauo recōciliatis Britonibus, cōplurēsque liberos ex eo peperit, quibus tamē omnibus superuixit pater. Cæterum repudiata Margareta Maximiliani Imperatoris filia, Annam hanc, prius eidem Maximiliano per legatū nuptam, in vxorem duxit Carolus octauus anno salutis 1489.

ALEXANDER, Papa huius nominis sextus, Pontifex creatur anno mundi 5453. à Christo nato 1491. Hic Calixti, huius nominis Papæ tertij, ex fratre nepos fuit, apud eum à puero educatus, atq; institutus. Hunc valde terruit Francorum Rex Carolus, huius nominis octauus, quem postea acceptis conditionibus in vrbe excepit, parauitque ei palatium Diui Martini: ipse verò Pōtifex timidus in arcem se recipit vsq; in proximum diem. subiugata itaq; à Carolo Roma, Papa, licet inuitus, eidem Carolo Turcarū Imperatoris fratrem tradidit: atq; Valentinum Cardinalem filium (vt aiunt) obsidem dedit, vrbēsq; Neapolitano regno proximas. Hic etiam Carolo Neapoli redeunti, frustra tentedit insidias, inito nouo fœdere cum Hispaniæ Rege, cum Venetis, ac cum Ludouico Sfortia, quorum ope fretus Regem Carolum in reditu intercludere tentabat Papa. Mortuo autem Carolo, pacem pepigit Papa cum Ludouico duodecimo, qui Carolo in regno Franciæ successit. sedit Alexander hic, annis vndecim, Vide Supple. Chro. lib. 15.

CAE. Borgia, dictus Valentinus, Alexandri supradicti filius, Flaminia prouinciā, & Vmbriam sibi subiecit: verū ciues, principis qui fugatus erat, amantissimi, cum hoc Valentino exacto, reuocarunt. hæc sub mortem Alexandri patris eius acta sunt. Videto vt supra. Hic relicto Cardinalitio pileo, galeam assumpsit.

MAXIMILIANVS, Friderici Imperatoris huius nominis tertij filius, post patrem solus imperat anno mūdi 5 4 5 4. à Christo nato 1 4 9 2. Hic antequam imperaret, exercitum in Flandriam duxit, & Mariam Burgundam in vxorem accepit: nec multò pòst cum Ludouico Fràcorum Rege, huius nominis vndecimo, graui prælio propter principatum Burgundiæ concreditur, postea cum eo in annos 7. inducias facit. Austriam, quam Matthias Hungariæ Rex occuparat, Maximilianus recuperat. Priore vxore defuncta, Blancam Mariam Galeatij Insu-briæ Ducis filiam, vxorem duxit: Burgundiam statim inuasit, variè pugnatum est, tandèmq; pax inita. Sfortia Mediolanum recipit, Gallis pulsis, quos dum insequitur, incautus capitur, & in Galliam ducitur, anno Domini 15 0 0. Imperauit Maximilianus annos 27. literas, & literatos coluit, profitebatúrque eos se in precio habere qui aliis præstarent. Vide Baptistam Egnatium li. Romanorum principum tertio, & Paul. Aemy. in Ludouico supradicto: item Chro. Reg. Franc. & Chro. Carion. li. 3.

MARIA, Caroli Burgundiæ Ducis filia vnica, Maximiliano antequam imperaret nupsit, ac post annos quinque, relictis Philippo & Margareta liberis, ex equo decidens, fracta ceruice, obiit anno mundi 5 4 4 3. à Christo nato 1 4 8 1. Vide vt supra.

LVDOVICVS Sfortia, cognomento Maurus, Franc. Sfor. filius, tutor nepoti Ioanni Galeatio à Senatu ynà cum Bona, adolescentis matre, atq; aliis primoribus datus est. Fuit ingenio astuto ac callido: Bonam, tutorésq; alios à principatu statim deturbavit: adolescentem principem vt genio indulgeret permisit: ne administrationi intenderet, dum voluptatibus ac deliciis irretitur. id etiam fortè eo astu fecit, vt inuisum iuuenem populo redderet. Porro cùm adoleuisset Galeatius, atq; administrationi esset idoneus, veneno eum præuenit Ludouicus: arripuitq; principatum & in suam etiam sententiam arte vel maxima Senatum ac primates traxit, omniumq; suffragia sibi comparauit. Ducem itaq; aut potius tyrannum, enecato adolescente annis 5. egit, ac mensibus 6. Quare ab exercitu Gallorum territus, in Germaniam aufugit: ac post annum reuersus, & cum aliquot Heluetiorum copiis per Nouarram Mediolanum petens, an. D. 1500. à suis proditus est, atque à Gallis captus, in Galliam perductus est, vbi quasi scelerum pœnas luens, priuatus & vinctus interiit. Vide Pau. Iou. Supplem. Chro. li. 16.

MAXIMILIANVS Sfortia Ludouici prædicti filius, in Flâdria cum Frâncisco fratre educatus, post varias rerû mutationes circa principatû suû, à Carolo quinto tandem reuocatus Mediolano præficitur, eo nomine vt Imperatoris res agat, ac pecuniam ei corradat. Verùm huic fatale fuit, fortè ob scelera paternam, priuatum ac extorrem viuere. Nã vix principatû, ac naturale solum attigerat, cùm à Francisco Valesio, qui ius suum armis repetebat, Mediolanum ynà cum Maximiliano capitur an. D. 1515. attamen tanquam ab humanis. & Christianis. Rege, ac consanguineo, datur illi pēsio annua 36000. aureorum: facta potestate vt liberam in Francia vitam ducat: in qua etiam obiit, princeps alioqui non contemnendus. Vide vt supra.

PHILIBERTVS Sabaudia Dux octauus, succedit patri Philippo anno mundi 5457. à Christo nato 1495. Hic pietatem summopere coluit, magnanimus, speciosissimus, atque omnibus acceptissimus fuit, pulcher etiam ob elegantiam cognominatus. Margaretam coniugem accepit, quam ex Maria Caroli Burgundia Ducis filia susceperat Maximilianus. obiit multa commendatione dignus, nullis interim relictis liberis: quare ei Carolus frater successit. Vide Allobrogum, siue Sabaudia Chro.

MARGARETA Imperatoris Maximiliani filia, ut dictum est, ac Philiberti supradicti relicta, animum pudicum atque amorem erga virum castissimum testata est, tum quod nullum superinduxerit coniugem, vitam perpetuò cēlibem ac laudatissimam ducens: tum quod in vrbe quam vulgo Burgum in Bressia vocāt, templum nobile ac celebratissimum extruxerit, quod inter Europæ nuper structa ædificia, tanquam opus rarum ac percelebre prædicatur: nec id quidem ob templi amplitudinem, sed potius ob artis ornamenta ac splendorem, ut omnium conspicientium oculos in admirationem trahat. Verum ædificij decus ac splendorem longè superat sepulchrum candidissimo marmore extructum: ubi extat amantissimi coniugis effigies ad viuum expressa: in quod signum quicquid ars sculpendi vnquam valuit contulisse, ac deprompsisse videtur. hæc Ducis effigies hinc & inde habet duarum Margaretarum marmorea simulachra ad viuum etiam formata: nempe Margaretæ vxoris prædictæ, & Margaretæ alterius, quæ Ducis mater extitit. Vide ut supra.

IASON Maynus, nobilis Mediolanensium Patricius, abso-
lutissimus Iuriconsultus, ac orator facundissimus, Eques auri-
tus, & Ducalis Senator, claruit temporibus Friderici & Maximi-
liani, Imperatorū, apud quos legationes obiit nomine Ludoui-
ci Sfortiæ Mediolanensium Ducis: atq; legationis munere egre-
giè defunctus, ab iisdem dona varia cum summis priuilegiis re-
portauit. Hic intra Oratores ab omnibus Christianis principi-
bus ad Alexandrum sextū hoc nomine Papam missis, dum Pon-
tificatum auspicaretur, palmam facilè retulit. facundia, necnon
interim facetiis ornatus fuit. Papiæ, Pisæ, ac Paduæ ius interpre-
tatus est annis 50. ex omnibus Europæ finibus clarissimos ac no-
bilissimos alliciens auditores: tanti enim erat nominis, tantāq;
scientia percelebris, vt in eius commendationē Lodouicus Cer-
rus medicus ac Poeta clarissimus, sic cecinerit:

*Te quondam in terris hominem nouere priores,
Dum leges aperis, scitæque docta patrum:
At nunc, more Deūm, cum des responsa petenti,
Es Deus, oraculi Numen ad instar habens.*

In Iure complures libros edidit. Orationes habuit ad Pontifices,
& ad Imperatores supradictos: Cæterum feliciter obiit anno
ætatis 84. Vide Supplem. Chro. li. 16.

BARTOLOMAEVS Socinus Senēsis, domini Maria-
ni legum interpretis celeberrimi filius, Iuriconsultus eximius
inter legis interpretes in Hetruria extitit: doctrina siquidem &
ingenio plurimum valuisse testantur adhuc plurima eius consilia
quæ extant. Claruit eodem tempore quo Iason supradictus. Vi-
deto Supplem. Chro. lib. 16.

IOANNES Iacobus Triuulfus Mediolanensis, Francie Mareſchalus ſeu Tribunus, ac præfectus militum Franciæ in Italia, deuicta Alexandria Ludouicum Sfortiam Mediolano expulſit, ac deinde Nouarra: quamobrem à Francorum Rege cui erat addiſtiſſimus, Mediolano præficitur anno Domini 1499. Poſtea Lugdunum Galliæ rexit, vbi diligentiffimè, atque accuratiſſimè præfuit anno Domini 1514. Cæterùm Carnuti obiit non ſine omnium planctu, ob ſynceram eius adminiſtrationem, anno ætatis 80. iuſſitque corpus ſuum Mediolani ſepeliendum deferri.

THEODORVS Triuulfus Marchio Picichitoni, præfectus militum Regis Neapolitani, deinde Dux exercitus Venetorum ac Florentinorum, poſtea Eques ordinis à Francisco Valeſio creatus, Mediolano præficitur: tandèmq; Mareſchalus, ſiue Tribunus militum ab eodem designatus, Lugduni præeſt: vbi ſumma fide, ac vigilantia, re adminiſtrata, eodem quo natus fuerat die obiit ſeptuagenario maior, anno à Chriſto nato 1533.

PHILIPPVS Archidux Austriae, Maximiliani filius, ex Maria, unica Caroli Burgundiae Ducis filia, vxorē duxit Ioannā, unicā Ferdinādi Arragonū Regis filiā. Cuius nomine, post mortem Isabellae socrus suae classe in Hispaniam profectus, Castellae regnum haereditario iure obtinuit. Post haec ad cōpescendum vetus inter Brabantos & Sicābros bellū, anno 1505. in Flandriam reuersus, multas Gueldrię vrbes partim vi expugnauit, partim ad deditionem compulit: ducēmq; ipsum nomine Carolum pueritiam vixdum egressum, captiuum abduxit, vnāque cum liberis suis in aula sua liberaliter educavit. Flādrię & Artesię comitatus Ludouico duodecimo iure feudi acceptos retulit: idque Atrebatī, delegatis ad id munus Guidone à Rupeforti, Gallię Cancellario & Ludouico à Lutzemburgo Ligniāci Comite. Rebusque ita compositis, cū denuo instructa classe in Hispaniam contenderet, vi tempestatis in Anglię littus eiectus, ab Henrico Septimo Anglorū Rege summo honore est exceptus: ita tamen vt exitus ei non patuerit, donec Suffortij ducem qui ex Albæ rosae familia proximus Anglię haeres esse putabatur, quemq; Henrici metu patria profugum in Sicambria ceperat, Anglo tradidisset. Post haec in Hispaniam profectus, non multo post supremum diem obiit, anno à Christo nato 1506. die 27. Septēbris, ætatis 28. Vide Genealogiam Imperatorū, & Chronica Chronicorum.

IOANNA Ferdinandi Hispaniæ Regis & Elisabetæ filia, vxor fuit Philippi supradicti, quæ peperit ei Carolum quintum Romanorum Imperatorem, & Ferdinandum Bohemiæ ac Hungariæ Regem, filios: & filias Leonoram, Isabellam Mariam & Catharinam, Reginas Lusitaniæ, Galliæ, Daniæ & Hungariæ. Vide vt supra, & Paralip. rerum memorabil.

LVDOVICVS duodecimus Carolo octauo in regno Franciæ succedit anno domini 1497. atque ann. 1499. ducibus Io. Iac. Triuultio & Albiniaco, expeditionem in Insubriam fecit. Hi cum Alexandriam ac Papiam cepissent, timore perculsus Ludouicus Sfortia, in Germaniam sese proripuit, Mediolanum illis tanquam bolum relinquens: hoc nuntio accepto Rex in Italiam penetrat, atque ouans Mediolanum ingreditur: inde exiens præfectum reliquit Triuultium. Porro Sfortia è Germania rediēs, Mediolanum recipit: statimque armis Francis egredi cogitur: itaque Nouarram se confert, vbi à Francis capitur. Ann. 1502. regno Rex potitur Neapolitano, Duce Albiniaco: Fridericus regnū prius occupans, cum vxore ac filio in Galliam captiuus ducitur. Bononiam Rex à Bentiuolo occupatam, Papæ reddit. Præterea ad Aignadellum insignem de Venetis reportat victoriam, capto etiam Bartolemæo d'Aluiano copiis Venetis præfecto, quem in Galliam perduxit: omnem ditionem quæ tum Papæ, tum Mediolanensi Ducatui adempta fuerat, recuperauit: quæ ad Pontificem spectabant, ei reddidit. Tandem ann. 1512. Venetos, Hispanos, Papalésq; ad Rauennam debellauit. Hæc victoria maximū principum numerū captiuorum illi cum Rauenna vrbe tradidit. Obiit anno Regni 17. Vide Chro. Reg. Fran.

ANNA, Caroli octauī relicta, nupsit Ludouico duodecimo, ex quo suscepit Claudiam, quæ data est in vxorem Francisco Valesio, tunc Angolismensium Duci: & Renatam, Ferrariæ Ducis nunc vxorem. Vide vt supra.

PIVS Papa huius nominis tertius, Pontifex creatur anno mundi 5464. à Christo nato 1502. hic natione Hetruscus, Senis oriundus, Pij secundi ex Laodamia sorore nepos, ingenio ac literis claruit, laboris & inedia patientissimus fuit. Sed Pij auunculi exemplo in Gallos cõiurauit, quòd ægrè ferret Apuliam & non modicam Italiæ partem eos subegisse. obiit mense 1. quo in Alexandri Pontificis locum suffectus fuerat. Vide Platinam.

IVLIVS Papa huius nominis secundus, eodem anno Pontificatum obtinet quo Papa Pius supradictus, cui successit. Fuit hic patria Sauonenfis, quæ vrbs est Genuę subdita, parētibus natus obscuris, verùm cum fortunæ beneficio, tum sua industria ad Pontificatum euectus est: acri & versuto ingenio fuit, animoque minimè abiecto. Patrimonium Petri nemo animosius tutatus est, neq; callidius quisquam amplificare instituit. Gallis sub initium Pontificatus fauit: quare à Ludouico duodecimo adiutus, Bononiã Ioanni Bentiuolo eripuit: ingratum tamē Gallis postea se præstitit. Rauennam à Venetis occupatam obsedit, ac expugnauit: Seruiam, Imolam, Fauentiam, Foroliuium à Venetis quoq; eripuit, atque alia non pauca loca: fuit equidem vt laborum patientissimus, sic iniuriarum impatientissimus, ac animo iracundo, quod vitium etiam generosissimos vrget ac rapit. Sedit annis 10. Vide vt supra.

LEO Papa huius nominis decimus, in demortui supradicti Iulij locum successus est anno mundi 5474. à Christo nato 1512. Hic non obscuro loco natus (nempe ex clarissima apud Florentinos Medicum domo) educatus liberaliter fuit, bonisq; à prima ætate literis institutus: præceptoribus usus cum aliis, tum maximè Angelo Politiano: quem Medices familia, sicut & alios complures eruditos, indulgentissimè fuit. Fuit itaq; Leo ut natura, ita disciplina ac consuetudine mansuetus. Doctos amavit, nimirum ipse eleganter doctus. Ducem Urbinate, quandà ob causam, Ducatu priuavit, atq; in eius locum, quem habebat ex fratre nepotem, Laurentium Regina Francorum parentem substituit. In Ducem Ferrariensem idem tētauit, sed frustra. Sedit annos 9. Vide Platinam.

ADRIANVS huius nominis Papa sextus, Caroli, qui etiā nunc imperat, olim præceptor, Leoni prædicto absens substituitur anno mūdi 5483. à Christo nato 1521. Hic summus Theologus doctrinam & grauitatem blanda quadam morum grauitate condidit: ut eius scripta testatur: cuius vita cum frugalis esset, parum placuit Romanis non paucis. In conferendis sacerdotiis perquam parcus fuit: quod nullis ea nisi idoneis & doctis danda iudicaret: fuit natione Teutho, è Traiecto, inferioris Germaniæ ciuitate. Pontificem egit annum vnum. Vide ut supra.

FRANCISCVS Valesius, defuncto Ludouico huius nominis duodecimo, nulla relicta prole masculina, ut sanguine propior in Regem inungitur anno mundi 5476. à Christo nato 1514. Hic Mediolanum statim recuperat. Ducem Maximilianum Sfortiam capit: de Heluetiis victoriam reportat insignem. Posthac in Flandriam Imperatorem Carolum quintum fugat anno Domini 1521. Hisdinum eodem anno Borbonio Duce expugnatur, cuius arx tormentis bellicis per aliquot dies concussa, in deditionem regiam venit. Anno sequente Fontarabia, in confinio Hispaniae capitur, ac praesidio munitur. postea Angli cum Caesarianis Hisdinensem arcem duobus mensibus frustra obsident: extremamque Picardiae oram late populantur. At verò, post annum vnum atque alterum, dum Papiam obsidet Franciscus Valesius, subiugata iam tota fere Lombardia, à transfugis, qui fidem Imperatori dederant (ò sortem iniquam, ac in re bellica, si usquam alibi dominantem!) in ipso pugnae calore, fortiter se gerens ac dimicans nihilominus capitur, mense Februario anni à Christo nato 1524. foedus tandem initur apud Cameracum, illustrium ac prudentissimarum Heroinarum Gallicarum opera, anno à Christo nato 1529. videlicet inter Franciscum Valesium, Carolum Imperatorem, & Papam Clementem 7. Videto Chro. Reg. Fran. Ioannem Cario. li. 3. & Paralipomena rerum memorabilium.

CLAVDIA, maior natu filia Ludouici, huius nominis duodecimi, Francorum Regis, mense Maio anni mundi 5475. & à Christo nato 1513. Francisco Valesio, qui paulò post regnat, nupsit. erat tunc temporis Franciscus ille Valesius Angolismorum Dux: qui ex ea complures liberos sustulit: inter quos praecipui duo superstites hodie sunt, nempe Henricus Francorum Rex nobilissimus ac potentissimus, & Margareta eius soror illustrissima simul ac pientissima. Vide ut supra.

CAROLVS quintus, Philippi Austriae Archiducis filius, post aum Maximilianum imperat anno mundi 5481. à Christo nato 1519. postea Bononia à Clemente Pontifice imperiali diademate coronatus est anno D. 1529. porro anno sequente ingentem exercitū per Germaniam in Hungariam duxit aduersus Turcam Viennā obsidentē. Inde victoriam reportās in Hispaniam rediit. Anno autem 1535. in Tunetum expeditionē parans, quā olim Carthago erat, eam Solimano Turcae extorquet: Gouletā arcē expugnat: regnūmq; Tunitiū totū recipit, & Regē Altzachenū antē pulsū restituit, multis Christianis captiuis liberatis. Frāciā bis tētauit, sed Frāci milites validissimis armis eius impetū forti animo sustinuerē. Semel in Francia tanquā amicus summo apparatu exceptus est, ex Hispania in Flādiā per Galliā iter sibi faciēs. At enim an. 1543. cū potentissimo exercitu Germaniā tandē ingressus, eam ferē totā in suā vertit sententiā, captis etiā aliquot Germanorum Ducibus ac primoribus: à quibus atq; ab urbibus Germaniē olim liberis, ingentē auri vim corrasit. Anno verò 1551. in Africā Libyae ciuitatē exercitū traiecit, principe Doria praefecto, quam feliciter expugnauit, solutis non paucis captiuis Christianis. An. 1552. Confoederatis aliquot Germanorum Principibus cū Henrico Christianis. Francorū Rege, ea gratia vt eos ab Imperatoris iugo excuteret, pedem in Villacum Carolus quasi coactus retulit: sed intra paucos dies re cū aliquot Germanis primoribus cōposita, cōparato maximo Germanorū exercitu, ipse Mediomatricū, urbē prius ab Hērico Rege captā, ac Frācicis armis munitā obsedit: vbi nouercā fortunā expertus, obsidionē soluere cogitur, cū nō modica suorū strage ac dāno, partim ob temporis inclementiam, partim ob Francorum robur ac vigilantiam.

ISABELLA Portugalliē Regis filia, Caroli praedicti vxor, peperit ei liberos quatuor, atque in partu vltimo emoritur.

SELIMVS itaque pulso patre imperat Turcis anno mundi 5472. à Christo nato 1510. Is ad parricidiū adiecit fratrum cædem, nepotūmq; strangulationem. Sophim vicit ac fugauit: & Sultanos duos, Campsonem & Tomombeium, multis deleuit præliis. Aegyptū Arabiāmq; suo adiecit imperio. Reuersus Constantinopolim vlcus in renibus contraxit, quod canceris in morem serpens eum extinxit, anno regni 7. Vide Cosm. Munst. li. 4. Paul. Iou. & Riche. li. 1.

SOLIMANVS Selimi, siue Zelimi filius vnicus, Imperat Turcis post patrem anno mūdi 5480. à Christo nato 1518. eodem ferè tempore quo Carolus, qui nunc imperat, coronatus est. Hic Solimanus qui etiam nunc regnat, Belgradum, Christianorum propugnaculū anno regni 3. expugnat: atq; anno 6. Rhodū, cum 400. nauibus ac 200000. Turcarum capit. Anno octauo Hungariam inuadit, igne ferrōq; deuastat: Ludouicū Regem vincit, Budam in deditiōē accipit. Anno verò 14. maximo exercitu Viennam oppagnans, auxilio Dei ac Germanorum virtute, fugatur. Hic natura gloriæ cupidus, atq; ob victorias quāplurimas imperiūq; magnitudinem elatus, Romæ, totiūsq; occidentis imperium ad se spectare contendit, cūm Imperatoris Constantini, qui imperium transtulit Constantinopolim, legitimum successorem se profiteatur, sexagies centena aureorum millia quotannis habet: quoties populos censere libet, ex bellis plus lucratur quā in damno sit. plus gemmarum ac thesaurorum possidet, quā cæteri omnes orbis principes simul possideant. Vide Pau. Iou. qui etiam Papæ negligentia Rhodum Turcis deditam fuisse scribit.

CHRISTIERNVS Ioannis Daniæ Regis filius, post patris obitum Danorum Rex, nullum non lapidem mouit quo regnum Sueciæ suo regno adiiceret: quod & tandem partim vi- armorum, partim dolo affecutus est: sed tamen non diu admini- strauit: quinimo tantum abest vt retinere potuerit, vt etiam pa- trio ac peculiari suo regno Daniæ ob tyrannidem deturbaretur, atque exul in Angliam vnà cum vxore profugeret, anno à mūdo condito 5484. à Christo nato 1522. Cæterum cū Daniā recuperare tentaret à Christiano, patruo suo, captus est, atque in carcerem coniectus, vbi diem clausit extremum. Vide Cosmog. Mun. li. 4. de regnis Septentrionalibus: item nouam temporum continuationem Germani cuiusdam, ad Euse. Chron. adiectam: præterea Carionis Chro. li. 3. qui loco Daniæ scribit Regē Chri- stiernum Daciæ: vnde colligendum Daniā, & Daciā, inte- rim cōfundi. nam & Volater. li. 7. sic inquit: Nunc sanè Cimbri- cam Chersonesum Daciā vocant, cui Rex præest qui Suetiam & Noruegiā, peninsulas, in eodem mari obtinet, Ptolemæo & antiquis minimè positas, quòd ignotæ atque incompertæ tunc essent.

ISABELLA Caroli Imperatoris huius nominis quinti so- ror, nupsit Christierno Daniæ Regi supradicto, qui ex ea libe- ros sustulit, Dorotheam Friderici Palatini vxorem, & Christia- nam, Lotharingiæ Ducissam. Vide vt supra.

FERDINANDVS Philippi Austriae Archiducis ac Castellae Regis minor natu filius, Caroli hoc nomine Imperatoris quinti frater, uxorem accepit Annam Vladislai Hungariae ac Bohemiae Regis filiam unicam, sororemque eandem Ludouici Hungariae ac Bohemiae Regis ultimi, per cuius obitum iure haereditario haec regna possedit. Posthaec in Romanorum Regem Coloniae creatus est anno D. 1530. atque anno proxime sequente Aquisgrani coronatus est. Porro an. 1540. expeditionem in Budam suscepit aduersus Georgium Monachum, Vaiudae filij tutorem, qui Budam occupabat. Verum enimvero Georgius hic implorato a Solymano auxilio, Ferdinandum pedem referre coegit: qui salutis suae consulens in transitu Danubij, ut sunt belli eventus varij, bonam exercitus partem amisit. quamobrem hac victoria potitus Solymannus, Budam ipsam occupauit, ac praedictum Georgium Monachum, una cum Vaiudae filio in Transsylvania expulit. Vide Chron. Carionis li. 3. & Paralip. re. memo.

ANNA Hungariae Regis filia, praedicti Ferdinandi vxor, speciosa quidem, proba & viro gratissima fuit: ex quo etiam liberos complures, chara coniugalis amicitiae pignora, suscepit. Vide ut supra.

PP

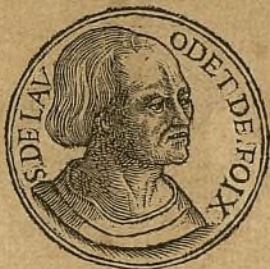

CAROLVS Sabaudia Dux, ex antiqua ac illustri Saxonia familia oriundus, fratri suo Philiberto cognomine pulchro, qui nulla relicta stirpe obierat, successit. Porro anno à Christo nato 1535. Carolus hic Allobrogum Ducatu, ac maxima Pedemontij parte deturbatus est: nam vrbes atque arces quamplurimas partim expugnat, partim in deditionem accepit Franciscus Valesius: tum quòd Gallicanis expeditionibus infestissima semper hæc gens esset, tum quòd ius suum persequeretur in hæc ipsa Sabaudia territoria. Vide Chron. Sabaudia, & Supplem. Chro.

BEATRIX Portugallia Regis filia, sororq; vxoris ipsius Imperatoris Caroli quinti, liberali ac eleganti forma Princeps, Carolo supradicto Duci nupsit, ex eoque Philibertum, qui Princeps Sabaudia vocatur, suscepit. Ceterum hæc cum deplorata sibi in Sabaudia & Pedemontio res essent, Niciam concessit, ac post paucos annos decessit. Vide Chron.

C L E M E N S, huius nominis Papa septimus, Adriano supradicto in Pontificatu successit anno mundi 5484. à Christo nato 1522. Hic antea Iulius vocabatur, sed Cardinalium quorundam suasu, Clementis nomen assumpsit. Fuit Leo decimus huic patruelis. Dicitur Clemens fauisse Francorum Regi Francisco etiam capto, aduersus Cæsarem Carolum: ideòq; Romã ab exercitu Cæsaris, cui præerat Carolus Borbonius, direptã ac expilatam, nihilominus tamen ab hoc coronã accepit Carolus imperialem, præterea sacram vnctionem. fuit rarissimi ac callidissimi ingenij. Francisci Valesij partes iterum secutus, ad Mafsiliam cum eo conuenit, initumq; est matrimonium proneptis suæ Catharinæ Laurentij Medices Ducis Vrbinate filia, cum Henrico Duce Aurelianense, nunc autem Francorum Rege. Florẽtiam urbem patriam obsedit, quam post annum obsidionis cepit: Ducemq; in ea constituit Alexãdrum Medices, prædicti Laurentij Medices filium naturalem. Aiunt prouocatum à Florentinis id bellum gessisse, qui in cognatos ac necessarios huius Clementis infesti essent, atq; etiam in ipsum Pontificem infensi: vitio tamen illi interim vertitur, quòd in patriam ita fauierit, quam etiam velut sub iugum miserit. sedit annis 12. Vide Iouium, Supplem. Chro. & Platinam.

O D E T V S de Foix, dictus Lautretius, Mediolani sub Francisco Valesio præfectus, deinde exercitus Gallici in Italia Dux, Papiã & Alexãdriã expugnauit: Neapolim exercitũ duxit: quòdũ tẽderet, Clementi, quẽ Aurasiẽsis Princeps sub custodia tenebat, opẽ attulit: Porrò vbi Neapolim peruenit, arridẽtis fortunæ occasionẽ captare nesciuit: nã cominus si urbem aggressus esset, hãc facilẽ cepisset: sed interim dum eminus nimis cunctatur, Neapolis auxiliares Hispanos milites recipit. tãdem tum ob aeris intemperantiam, tum ob aquas veneno infectas cum multis aliis Gallorũ primoribus periit an. D. 1528. Vide Suppl. & Iouium.

CAROLVS Borbonij Dux, Comitis Gilberti à Montepēserio filius, Ianam Ducatus Borbonij hæredem vnicam, duxit uxorem: hunc Gilbertum præfectum Neapoli reliquit Carolus octauus. Porro Carolus eius filius Magister equitum, seu Connestabilis, à Francisco Valesio creatus est anno à Christo nato 1516. Fuit quidem princeps hic magnanimus ac bellicosus, sed qui ob factionem quandam ad Imperatorem deficiens, cladem patriæ non minimam attulit: tandēmq; in expugnatione Romæ occisus est. Nam ipsi stanti in scalis, globus aenei tormēti parum cautē à suis emissus (vt est plena periculi eius generis armorum tractatio) crus alterū sub femore perfregit, quo ex vulnere post vnum atque alterum diem, animam exhalauit. Vide Chron. Regum Franc. & re. memor. Paral.

ANTONIVS Leua, Mediolano primū, deinde expeditioni Cæsarianæ præfectus, cū paralyti laboraret, in cathedra sedens circumferebatur: industrius quidem ille, ac in rebus bellicis arte Pelasga, quasi alter Sinon instructissimus, moritur præ dolore vani ac cæsi in Mafsiliam conatus: cū eius spe potiundæ, à Melforum Principe ad eam recipiendam ex Italia prudenter ac callidè euocatus esset: nempe ea arte vt in Taurinum susceptam ab ipso expeditionem auerteret, anno à Christo Seruatore nato 1535.

ANDREAS Doria, nobili apud Genuenses ortus familia, ineunte ætate nō vno sub principe stipēdia meruit. Verū cū se terrestri Marte laudē inuenturū diffideret, ad suū rediit elementū: quatuorq; triremibus à ciuib; suis præfectus, Gallorū primū, mox Pontificis partes fouit: à quo duabus auctus triremibus, de nouo sese ad Gallos cōuertit. Nec multō pōst vniuersę regiæ classis præfectus, & insigni equitum D. Michaëlis torque exornatus, strenuam aliquandiu Regi operā nauauit. Post hæc Marchione Vasti, alijsq; nōnullis Cæsarianarū partium ducibus, Philippini nepotis sui opera non procul à Neapoli captis, cū Rex eos ad se mitti identidem iuberet, iustūmq; redemptionis pretiū eorum nomine offerret, Doria tantarū rerū successu elatior factus, constanter id recusauit: tandēque Marchionis Vasti suasu ad Cæsarem defecit: qui ob singularem rei naualis peritiā, tantum honoris ei detulit, vt non alio, quā patris nomine, eum vnquam salutauerit. Ciuib; quoq; suis tā charus extitit, vt marmoream illi statuā in foro posuerint, Patrīsq; patrię appellatione exornarint. Vide Paulum Iouium, & Supplem. Chron.

PHILIPPINVS Doria, edito sub Vrbinatiū Duce singularis suæ virtutis specimine, Comitis dignitatē & prouentum est adeptus. Reb;sq; deinde plurimis præclarissimè gestis, tandē Andreae patrui, Gallicæ classis præfecti, vice fungens, cum Cæsarianis non procul à Neapoli nauali prælio congressus, insigni victoria potitus est, anno 1527. capto Marchione Vasti, alijsq; nō paucis tū Itolorū, tū Hispanorū proceribus, triremib;sq; aliquot, partim captis, partim deprexis. Et Biennio pōst incredibili pōpæ copiarū Genuensīū Dux adoptatus, post res plurimas Caroli Cæsaris auspicijs feliciter gestas, fatis concessit.

HERCVLES Estensis, Alphonſi Ferrariæ Ducis filius, non tam parentis gloria aut ſtabili illius, pacatôque Principatus ſtatu, quàm ſingulari ſua virtute, ac moribus planè heroïcis, Renatæ Ludouici duodecimi Gallorû Regis filiæ coniugio eſt poſitus: quam incredibili apparatu, pompâq; prorfus regia vxorem duxit Lutetiæ Pariſiorû anno 1528. Poſt hæc Alphonſo patre è viuſ ſublato, in Principatu ei ſucceſſit anno 1534. multâq; heroïcarum, non modò ſpecimina, verùm etiam exempla edidit. Ditionem ſingulari prudētia adminiſtrauit, & inter tot belli tumultus, quibus tota propemodû concuſſa eſt Italia, tranquillam incolumemq; cōſeruauit. Ius ſeuerè & integrè imprimis dicēdū curauit: Academiam celeberrimam, diſciplinarum omniū altricem, Ferrariæ inſtituit, eamq; accitis vndique maximi nominis profeſſoribus, ſingulari ſtudio ac liberalitate fouit. Sub huius Principatu cū alijs propemodum innumeri, tum ſingulare illud Italicorum Poëtarum decus, Ludouicus Arioſtus emicuit.

RENATA, è regia Gallorum ſtirpe Princeps prudentiſſima, Ludouici duodecimi filia natu minor, Regiſq; Henrici, qui hodie florentiſſimi Galliarum regni gubernacula tenet, matera, Herculi Eſtenſi Principi clariſſimo nupſit: cui & multos ſexus vtriuſq; & generoſiſſimæ indolis liberos peperit: è quibus filia natu maxima, Aumaliæ Principi Guiſiæ Ducis filio nupſit: qui deinde patri è viuſ ſublato in Principatu ſucceſſit.

LUDOVICA ex clarissima Sabaudia Ducū familia, illustrissimo Angolismorū Duci nupsit: cui & duo præcipua nostræ ætatis lumina peperit, Franciscū Valesiū, qui post Ludouici 12. mortem Gallici regni habenas tenuit, & Margaritā postea Henrici inelyti Navarra Regis vxorem. Hæc tanto ingenio mulier, tantæque in arduis rebus obeundis dexteritate fuit, vt nō immeritō filius longinquiore expeditione suscepta, regni totius administrationem amplissima cum potestate ei semper crediderit. Ex præclarissimis eius in rem Christianam promeritis, illud præcipuè memoria dignum est, quòd anno 1529. mēse Augusto, inito Cameraci cū Margarita Maximiliani filia colloquio, pacū stabilierit, liberósque regios, Franciscum Delphinum, & Héricum Aurelianorum id temporis Ducem, paternorum pactorum in Hispania obsides, parentis patriæque desiderio restituerit. Supremum diem clausit 11. Cal. Octob. anno 1531. singularis quandiu vixit, ingeniorum & virtutis faulrix. Vide Chr. Cari. & Gallia.

MARGARITA Austriaca, Maximiliani Cæsaris, & Maria Burgundæ filia, anno salutis nostræ 1479. vitæ limen ingressa est. Nupsit primū Georgio Hispaniarū Principi, còque è viuis sublato, Philiberto Allobrogum Duci, quo præmaturè orbata, cū in cœlibatu persisteret, nomine Caroli quinti, fratris sui filij, Flandria Germaniæque inferioris gubernacula suscepit. Anno deinde 1529. habito Cameraci cum Ludouica Francisca Regis matre colloquio, compositis Principum controuersis, lætam suis pacem peperit: annòque in sequenti magno suorum desiderio fatis concessit. Vide Genealog. Carol. quinti.

M A R I A , Philippi Archiducis Austriæ, & Ioannæ Reginæ Hispaniarū filia, & Caroli quinti Imperatoris soror, nupsit admodum puella Ludouico inferioris Pannoniæ Regi, qui in ipso statim adolefcētiæ suæ limine, anno 1527. cū aduersus Turcas infelicitèr pugnasset, fuga sibi salutem quærens, in palude quadam interiit, superincumbentis equi pondere suffocatus. Cuius memoriæ tātū tribuit Maria, vt nulla vnquā ratione adduci potuerit, vt aut ad secundas nuptias animum adiceret, aut vestem lugubrē cultu amœniore mutaret. Nec multō pōst à Carolo fratre inferioris Germaniæ gubernaculis admota, strenuè inprimis munus sibi creditū obiuit: multāq; Cæsare absente bella Gallis, Sicambris, & Menapiis partim vltro intulit, partim ab illis illata sustinuit. In omni denique vitæ ratione virilem potius, quā muliebrem, animum præ se tulit, à principū mulierū deliciis prorsus abhorrēs. Tandē vt nominis sui memoriæ cōsuleret, in Eburonū, & Namurcēsiū finibus oppidū egregiè munitū condidit, quod de nomine suo Mariæ-Burgum voluit appellatum.

C A T H E R I N A , quarta Philippi Archiducis Austriæ filia, nupsit Ioanni Emanuelis Lusitaniæ Regis filio, qui hodie regni eius sceptrā tenet, quem & quatuor liberorum Emanuelis, Philippi, Mariæ, & Isabellæ parētem fecit. Hæc præter insignem formæ venustatem, eruditionis nomine in primis commēdatur, aliis etiam virtutibus, regia matrona dignis, egregiè dotata.

ALEXANDER Laurentij Medicis Vrbinatiū Ducis filius, secundo fortunæ flatu, & immodico Clementis Pontificis propinqui sui fauore, primus Florētīnorū Dux creatus est anno nostræ salutis 1532. Hic prudentissimorū hominū consiliis parens, quos Clemense ei consiliarios addiderat, summa aliquandiu cum laude patriæ suæ præfuit. Ius summa æquitate dicendū curauit: rebūsq; multis per seipsum iudicatis, nō obscura & cordati iuuenis, & Medicei sanguinis specimina edidit. Caroli Cæsaris filiam, tori consortem sibi adsciuit: ex qua nullos suscepit liberos. Postremò cū neq; tanta fortunæ suæ amplitudine, neq; tam generoso contentus coniugio, pudicis nobilium thalamis insidiaretur, anno 1537. à Laurētino Medice suo propinquo, & in eam vsque diem spectatissima erga se fide, fraude circumuentus, multis vulneribus confossus interiit.

COSMVS Medices, secundus Florētīnorum Dux, patre natus est Ioannino Medice, viro omnium suæ ætatis rei militaris gloria clarissimo. Hic anno salutis 1537. principatū auspicatus, subito saluberrimis multis promulgatis legibus (quod ab ea ætate nemo expectarat) ditionis suæ tranquillitatem stabiliiuit. Scelerum omniū acerrimū se vindicem præbuit: literatos verò, atq; adeò bonos omnes, singulari studio fouisit. Academiam Pisæ regia prorsus magnificentia extruxit, præstantissimīsq; omnium disciplinarum professoribus exornauit: in qua bonæ spei ingenia, rei familiaris angustia à liberalibus studiis exclusa, in sextū vsq; annum ali voluit. Vxorem duxit Leonoram Proregis Neapolitani filiam, tanto sibi, eoque mutuo amore deuinctam, vt nō immeritò inter præcipua amantium paria debeant cōnumerari. Hic locis non paucis ditioni suæ adiectis, principatus sui fines non parum propagauit.

PP 5

FRANCISCVS Valesius Galliarum Rex clarissimus, literarum atque adeò liberaliū omnium studiorū (quæ superiorū Principum incuria diu neglecta iacuerant) vnicus Meccenas & singularis instaurator extitit. Celeberrimam Parisiorum Academiā, conductis amplissimis stipēdiis trium linguarū aliarū-que disciplinarū professoribus, & frequentiore reddidit, & ornatiorē. Quid multa? ea cura, eoque animi conatu in hanc rem incubuit, vt Parēs literarū non immeritò debeat appellari. Neque verò rei militaris gloria inferior fuit: cuius non obscura indicia præ se ferunt præclara aliquot ab eo conscripta de disciplina militari volumina. Post hæc rebus plerisque iam felicissimè gestis, Allobrogum Ducatum & bonā Subalpinę regionis partem, quorum ius tum morte Margaritæ Borboniæ auia suæ, Philippi Ducis vxoris, tum ex testamento Comitis Narbonensis Provinciæ ad se deuolutum contendebat, finibus suis adiecit. Denique suis Landrisij à Cæsare obsessis, iamque ad extremā rerum omnium penuriam reductis, suppetias tulit, recentique in hostis conspectu inuecto commeatu, ad eam consilij inopiam Cæsarem redegit, vt abiecta spe potiundi oppiduli, obsidionem soluere fuerit coactus.

LEONORA Philippi Archiducis filia, & Caroli quinti Imperatoris soror natu maxima, primū Emanuēli Lusitanorū Regi nupsit: eoque è viuis sublato, anno 1530, Francisco Valesio Regi secundis nuptiis coniuncta, non parum ad sedandas viri fratrisque discordias momenti attulit: eodēque anno regni diadema accepit.

SOLYMANVS Turcarum Rex, ex re feliciter prouisa, cui euentus responderit, nomen tulisse fertur, quod Salomonem Sapientia gloria inclytum, immutatis syllabis referat. Itaq; Solymano secus ac patri contigisse constat, qui à contrario sensu Selymus, hoc est mansuetus, autórque pacis, sit vocatus: quo nemo Othománorum ferocior & bellicosior fuerit. Sed Solymani res gestæ, paternæ famæ nomen æquasse censeari possunt. Recepta nanq; Syria, interfecto Gazelle qui rebellarat, Belgradû fortiter expugnatû, Rhodus manu capta, Buda bis occupata, Austriacus exercitus in fuga casus, Rocandulphi ingentes copiae ad Budam superatae, expugnatum Strigonium & Alba Regalis præclaræ Hungariæ ciuitates an. 1543. & paulò antè Hispani in Dalmatia ad Castrum nouû expugnati, classibus eorum, quæ insuperabiles viderentur, ad Leucadem fugatis: hæc, inquã, Solymanum patri, ausu nec imparem, nec gloriæ minus auidum testabuntur. Assyriæ præterea & Mesopotamiæ regna, cum Babylonia vrbe, magnæ Memphi æquanda, quæ suo Solymanus adiecit Imperio, captae à patre Aegypto opponi possunt. Quinetiam Solymanus maioris Armeniæ, Mediæ, Persidisque fines, vsque ad sinû Persicum, vastauit: Taurim Persarû Regiã, bis cepit: Tammafum Sophim, Hismaëlis filium, refugientem ad montes, fugauit. Verùm quod ad Solymani mores etiã attinet, fatentur sanè Turcæ, eius subditi, eum supra ceteros Othomannorum principes, qui per ducentos regnarint annos, iustitiæ, sobrietatis, & continentia laude clarissimum. Vide Paulum Iouium.

ROSSA omnium Solymani vxorum pulcherrima, præter formam multis etiam virtutibus dotata est: quare apud Solymanum præ ceteris omnibus vxoribus maxima pollet gratia, ab eoque vnicè amatur, ac colitur.

SOPHI nomine Tammas, Persarum Rex potentiss. vrbe Tauris, ac parte regni pulsus à Solymano anno D. 1534. Punicis artibus voluit hostem circumuenire: nã cum viribus esset inferior, fingens longius aufugere, perduxit Solymanum in loca inuia, ac prærupta, Turcisque ipsis incognita, vnde vix egredi potuerit Solymanus, hostẽ 8. dies persecutus. Porro Sophi per vias quasdam sibi notas iter faciẽs, partem exercitus, nempe 60000. hominum armatorũ, transmisit: Taurinque vrbe, media nocte aggressus, recuperavit, omnibus qui in ea erant Turcis trucidatis. erat autem hæc vrbs Turcicis thesauris non minimis, atque armis aucta & ornata. Solymanus itaque subito quaquavia pedẽ referre coactus est, sèque in suæ ditionis castellũ quàm citissimẽ recipere. Anno autẽ 1549. Solymani primogenitus ad Persas defecit, quod fratrem suũ à patre in Imperio præferendũ præsentiret. coacto itaque exercitu Persico, in patrẽ insurgit, locaq; paterna, Persis finitima oppugnat. tum verò pater cum 500000. militũ eò profectus Persas metu percussos retrocedere cogit: sed incensis à Persis villis, pagisq; omnibus quacunq; dierum 5. spatio profugiebant, ad tantam rerum penuriã adactus est Solymanus, vt 100000. suorum peste ac fame extinctis, reuerti sit coactus. huius Tammæ frater germanus Helcas, ad Solymanum trãs fugit, cuius hortatu bellum renouatũ est, qui cùm eius belli Dux esset, vt perfidiæ pœnas daret, ad Persicum sinum est interceptus. Cæterũ ipse Sophi roseo vultu, vegetisq; oculis dignam Imperio faciem præfert, equitandi, & sagittandi peritis. conatũque in Oriẽte Imperium reparare: ægregiisque factis maiorum suorum gloriam reuocare. Vide Iou. Munst. & Cario.

V X O R Sophi speciosissima, more quidem antiquarum Heroinarum incedit, omni cultu ac mundo muliebri ornatissima.

PAVLVS hoc nomine Papa tertius, Alexander Farnesius antea vocatus, vna omnium voce in demortui Clementis septimi locum substituitur anno D. 1534. Hic ab adolescentia literis latinis ac Græcis, liberalibusque disciplinis probè est institutus: atque, ante Pontificatum initum, Petrum Aloysium, & Constantiam, matrem Vidonis Ascanij Cardinalis à S. Flora, peperit. Postea Pontifex creatus, concilium generale indixit, eiq; locum assignauit, primùm Mantuam, deinde Vicentiam, nouissimè Tridētum, vbi & inchoatum est. Hic sex expeditas triremes ad Imperatorem aduersus Aenobarbum misit. Præterea cū Galliæ Rege Francisco Valesio, & Imperatore Carolo ad Niciam conuenit: vbi decennales pacte sunt induciæ inter Imperatorem & Regem: initum est etiam matrimonium inter Octauium Pauli nepotem, & Imperatoris filiam, Alexandri Medices Florentiæ Ducis viduam. Deinde assentiente Imperatore, prædictus Petrus Aloysius Parmæ ac Placentiæ Dux designatus est: hac quidem conditione vt Papa 12000. peditum ad Imperatorem aduersus Protestantes mitteret: quod præstitit Pontifex: auxiliariisque hic copiis, quasi Cleri Coryphæus, creatus est Octavius. Sedit Paulus hic annos 16. vixit 84. Vide Iouium.

IVLIVS Papa hoc nomine tertius, Ioānes Maria de Monte antea vocatus, Pontifex designatur anno D. 1550. Hic cū iam antea valde eruditus ac eloquens esset, concilio Tridentino Pauli Legatus præfederat. Iubilæum statim celebravit, nam in annum 50. eius electio incidit. Primo etiam Pontificatus sui anno concilium Tridētinum inchoatum, sed aliquantisper intermissum, resumēdum indixit. Aduersus Henricum Regem Christianiss. in Italia ad Parmam ac Mirandulam, bellum aliquandiu gessit: verū tandem res inter eos componitur: cuius fœderis componendi autor fuit Cardinalis Turnonius.

FRANC. Sfortia secundus, Mauri filius, Dux vltimus Mediolani, anno Salutis 1523. à Prospero Colonna, generali Duce copiarum Caroli quinti Imperatoris & Leonis decimi Pontificis, atq; ab vniuerso Senatu Tridenti, vbi morabatur, ad Mediolanensem principatum reuocatus est. Nō multo antè ipse populus à Gallo Rege deficiēs, Regium Præsidentem Lautrec omnēsque Gallos milites, quòd insolēter viuerent, vnanimiter expulerant. Receptus est summo cum gaudio, & applausu incredibili. Anno verò Salutis 1534. Christiernam Daniae Sereniss. Regis filiam summo Imperatori neptem, vxorem duxit. At post fatales dolores & fugam, populiq; sui graues querelas, ob aurum Cæsari persoluendum, longa alterius oculi aegritudine praeuatus, quem & amisit, die 24. Octobris 1535. decessit, suos relinquens Cæsareis Præfectibus expilandos. Eo exenterato cor subaridum & inflatum repertum est. Vide Supplem. Chro. & Gazzo.

CHRISTIERNAM Sereniss. Daniae Regis filia, Carolo quinto Cæsari, ex sorore neptis, anno Salutis, quo supra, Franc. Sfortiae hoc nomine secundo, & vltimo Mediolanensium Duci, matrimonio iuncta est, applausu sanè incredibili. Verum, tum ob perlongam viri aegritudinem, in qua & oculum perdidit, tum quòd populum vexari ac expilari cerneret, tum demum ob Imperij breuitatē, quandò paulò plus anno principatum tenuit, hæ nuptiæ parùm illi lætæ fuerunt. Nam pullis, lugubribusque cooperata vestibus, gemens ad patriam remeavit: postea nupsit Antonio Lotharingiae Duci. Vide autores quos supra.

PETRVS Aloysius, Alexandri Farnesij (qui postea ad Pontificatum euectus, Pauli tertij nomine innotuit) filius, opera parentis Parmę & Placentiæ Principatū consequutus, cū immodico Placentinæ vr̄bis exornandæ studio, edixisset ditionis suæ Comitibus, cæteraq; nobilitati, in eam vsq; diem in villis suis castellisve agere assuetis, vt Placentiam domicilium suum transferrent: ægrè id illis ferentibus (vt pote qui sub Pontificum imperio, summæ semper libertati assueuerant) nonnullos non infimæ autoritatis, qui imperium suū detrectabant, exilio mul̄tauit, bonâq; eorū fisco adiudicauit. Qua occasione irritatis nobilium animis, illorum coniuratione circūuentus, in arce Placentina multis vulneribus obtruncatur: mortuūque corpus in publicum protrahitū, cōcurſu plebis fœdè discerpitur, anno nostræ salutis 1547.

HIERONIMA Vrsina, Romanę castitatis matrona, vni cūmq; virtutis omnis exemplar, Petro Aloysio nupsit, Alexandri Farnesij (qui postea Pontifex creatus, Pauli Tertij nomen adsciuit) filio: cui præter Victoriā filiam, Vrbinatium Duci iam elocatam, quatuor liberos mares peperit, totidem ætatis nostræ lumina: quorū duos hodie omni disciplinarum genere ornatissimos, rarissimo exemplo, in Cardinaliū ordinem videmus cooptatos, Alexandrū nimirum, & Raynutiū Farnesios, ambos amplissimo legatorum munere, illum apud Auenionenses, hunc in Flaminia fungētes. E reliquis duobus, Octavius Parmēsīū Dux, militaris gloria imprimis illustris, & Caroli quinti gener, remotissimos orbis Christiani angulos nominis sui splendore impleuit. Horatius verò Castri Dux, generosi animi iuuenis, & in adēūdis periculis prorsus intrepidus, hoc ipso anno incredibili apparatu, Henrici Regis filiā cōiugē sibi adsciuit: nemini fortitudinis gloria cessurus, nisi nimia hominis virtus, ad manifesta pericula incautius impulsus, præmatura nece eū nobis præripuisset.

HENRICVS Albretius illustrissimus Nauarrorū Rex, Francisci Valesij Regis Christianissimi fidus belli comes, eique semper intimus fuit: cum quo etiam aduersus Cæsarianos ad Papiam strenuè dimicans, captus est. Hic literas, literatósque semper impensè coluit: Margaritam principem omnium longè illustrissimam, prædicti Regis Valesij sororem vxorem accepit: ex qua filiam vnicā suscepit inclytam nobilissimi, simul ac magnanimi Vindocinensium Ducis vxorem.

MARGARITA Heroinarum omnium in toto orbe facile Princeps, pietate ac doctrina præ cæteris omnibus celebris, Francisci Valesij soror illustrissima, primùm nupsit Alenconio Duci, ex quo nullos peperit liberos: post cuius obitum nupsit secundò, ac in virum accepit illustrissimum Regem prædictum, Henricum Albretium: cui splendidissimam forma ac moribus filiam peperit, nomine Ianam: quæ in coniugem data est clarissimo, simul ac humanissimo Vindocinesi Duci. Migravit autem Heroïna Margarita ex hac in alteram quam præoptabat vitam, anno Domini 1549. Vide Chro. Fran. Cæterùm, vt de eadem Margarita hoc vnum addam, quisquis sanè, huius Margaritæ seu perlustris vnionis splendorem tentat animo perlustrare, atque oculis, etiam si perspicacissimis, assequi, eadem certè opera diductis ciliis in splendidissimum, simulac ardentissimum solem recta ac illaesa acie contendat.

AENOBARBUS, vulgò Barbarossa vocatus, Rex Algerij, Christiana matre natus, à pueritia per inopiam vrgentem apud Hispanos importandis venum caseolis, aliisque id genus opsoniolis victum sibi quærere coactus est. Ex hoc Pirata factus, non mediocriter rem auxit: comparatq; perditissimorum hominum manu, per vim ac insidias, Algerij in Mauritania Regnum occupavit. Mox Turcarum Principi foedere iunctus, maritima prælia feliciter gessit. Hispanias infestavit, Tuneti Regem sedibus expulit: qui tamen paulò post à Carolo Augusto v. est restitutus: neq; enim tanta erat Aenobarbi Piratæ potentia, vt Imperatori obistere posset. Eius etenim potentia soli Turcarum adminiculo nitebatur. Vide Paulum Iouium & Gazzo.

MVLEASEM suo Tuneti Regno per Barbarossam expulsus, mox per Carolū Cæsarem v. fuit restitutus, anno 1535. Qui anno deinde 1541. huius Muleasem fretus auxiliis, Barbarossam Algerij Principatu frustra deturbare conatus est, traiecto eam in spem Libyco mari, & ciuitate cincta obsidione. At oborta statim tempestate, imbribus densis, & continuis, & ventis colluctantibus, Algeriani occasione arrepta, & fauenti sydere adiuti, eruperunt impetu magno, castraq; Cæsaris afsiduis iactata calamitatibus, frigore, siti, & fame debilitata, & pluuiarum inundationibus stagnantia diripuerunt, Cæsare ab obsidione depulso non citra insignem iacturam, cum rerum, tum Illustrum hominum, Ducum exercitus, strenuorumq; militum, & instructissimæ classis. Tāta verò, & tam infesta Cæsari tempestas sauii eodem anno circa principium Octobris. Vide Gaz. & Iouium.

FRANCISCVS Francisci Regis filius primogenitus, natus anno D. 1517. Franciæ Delphinus indole verè regia, & præsumptis à natura virtutis omnis heroicæ egregiis principiis artium (quæ liberalem Principem decent) præcipuè verò militaris disciplinæ studiosissimus, spè de se dedit mirabilem. Sed dum contra hostilia Cæsaris arma Mafsiliam versus, expeditionem parat, Lugduni obiter confidens, veneno necatus est à Sebastiano quodam Montis Cuculli Comite, qui compræhensus, veneficiûmq; non diffeffus, neq; sceleris conscios, pœnas luit, in quatuor partes membratim helciariis equis distractus. Hic Princeps ad hunc modum veneno intus cruciante malè affectus, ardore tamen adeûdi ad Prouincialia bella patris, vix Turnonè perlatus, magno omnium mœröre expirauit, anno suæ ætatis 20. mense Augusti, 1536. Vide Chro. Fran. & Paulum Iouium.

CAROLVS Aureliæ Dux, Regalium liberorû ex Francisco Franc. Rege natu minimus, adolescens fuit perhumanus, liberalis, & magnanimus, præbito iam de se heroicæ magnanimitatis exemplo, in expugnatione Iuodij, oppressione Arluni, Viretonij, ac Luxemburgi, omniumque locorum, castrorum, & arcium circum circa inuasionem, munimento, confirmatione, præsidio, & comæatu. Anno 1542. Bellicosissimus hic Regis filius, in florentissimo dilectæ iuuentutis decore, acutissima febri præproperè extinctus est anno 1545. Vide vt supra.

MAGDALENA Francisci Valesij filia, Iacobo Scotiæ Regi vxor data est, celebratis Lutetię Parisiorum nuptiis, Regalis luxus apparatu, triumphis, & concursibus hippodromicis, & magna vi nummorum per populum sparsa, idque anno nostræ salutis 1536. Postea modico tempore, diem in Scotia clausit.

MARGARETA Francisci Christianis, Franc. Regis filia, & supra memoratæ Magdalenes soror, Dux inclyta Biturigum Princeps est, ac Heroïna prudentissima, atque castissima, adeò virtutis amans, vt omni modo, bonis ac literatis faueat, ipsa etiam & literis, & virtutibus, & moribus qui talem tanti Regis filiam deceant, ac præsertim pietate, maximè commendata. Vt citra controuersiam inter omnes Galliarum Principes fœminas excellere prædicetur.

ALPHONSVS Daualus, Vuaſti Marchio ex nobiliſſima Comitum Aquinatum familia ortus, literis & armis à pueritia exercitus, poſt mortuum in Prouincia Narbon. Ant. Lauam, Cæſariana militiæ in Italia Dux creatus, & Imp. Legatus anno 1536. Caſalium, primam Montisferrati urbem à D. Buriano Gallo captam, mirabili celeritate intra biduum illuc quaſi peruolans recuperauit. Anno deinde ſequenti, multis & magnis rebus geſtis ſuam in rebus bellicis ſtrenuitatem comprobauit. Reparatiſque viribus Albam, Carmanolium, Cherium, Montemcalerium, omnemque circà regionem vaſtans cepit, Pignerolio etiam, ac Taurino obſeſis. Verùm adueniens Delphinus Franciæ omnia rurfus victor recepit, ipſumque Marchionem longè repulit. Expugnata deinde Montisdiuiſi ciuitate muniſſima, necnon Saluiliano, & Salutio, aliſque locis, dum Carinianum victus comiteatu inſtruere molitur, fortunam expertus eſt admodum ſiniſtram. Nam ſub Ceriſoliorum ignobili pago Francoſi virtute, & auſpiciis, Franciſci Borbonij Anguiani, acie proſtigata, & maxima ſuorum parte cæſa, victus, & in fugam verſus eſt anno 1544. Denique poſt certas pacis conditiones inter Regem Francorum, & Imperatorem confirmatas, deceſſit vir maximi animi Alphoſus Daualus, anno 1546. menſe Martio. Vide Gazium.

MARIA Tarraconenſis, ſeu Aragonia, Alphoſi Dauali Vuaſtenſis Marchionis vxor, forma eleganti, nec minori gratia fuit. Verùm prudētia longè magis excelluit. Heroïna pudiciſſima virum fecit pulchra prole parentem, liberis vtriuſque ſexus eduſtis, quibus etiam maturè pater viuens prouiſum voluit. Vide vt ſupra.

HENRICVS octauus, Angliæ Rex, patri Henrico septimo successit in Regno, anno Christi 1510. Qui traiecto in Galliam exercitu, Nerviiorum urbem Tornacum certis conditionibus recepit: quam quinque post annis Francisco Valesio Regi restituit, pactus filia suæ Mariæ connubium, cum Francisco Franciæ Delphino. Postea verò anno 1520. in Galliam reuersus visendi gratia Regis Francisci, pacem cum eo firmavit. Tragœdias verò turbulentissimas quas excitauit, quasque sæuitias exercuit, & in Clerum, & in suas vxores, nunc commemorare non libet: qui fusius hæc videre volet, legat Iouij primum, & secundum tomum, & Supplementum Chronicorum. Regnavit annos 36. & mortuus est anno 1546.

EDVARDVS sextus Angliæ Rex supradicti Henrici filius, annos natus octo patri successit, anno mundi 5508. & à Christo nato 1546. Hic puer fuisse dicitur (quantum tulit ætas) multum eruditus, ac pius: pacis amantissimus, & animo ad tranquillitatem inclinato. Bononiam maritimam Henrico 2. Regi Franciæ reddidit, per annos quinque prius occupatam à patre Henrico octauo. Inter eos denique post grauissima bella de pace conuentum est, iis legibus, vt odiorum veterum inter Gallos, & Britannos perpetua fieret amnestia: idque omnium Magnatum consensu, & populi diutiorum bellorum vtrinque pertæsi. Quæ sanè pax, & concordia omnibus fuit quàm gratissima. Vide Chronica Franciæ & Iouium.

HENRICVS secundus anno 1547. die suo natali Martij ultimo, in regno Franciæ successit patri Francisco Valesio. Sequenti deinde anno, Scotis veteris iure amicitie fœderatis adversus infestantes Anglos suppetias tulit, hostilémq; exercitum fudit, fœdus cum Eluetiis iam olim à patre initum denuo confirmavit, ac amplificavit. Deinde, arte viribus, & impetu Bononiã maritimam ab Anglis occupatam adgressus est, captis omnibus quæ circumstant arcibus: sic vt Anglorum Regem ad pacem impulerit, dimissa Bononia. Postea verò multorū precibus allectus Principum Germanorum, qui pro sua libertate vindicanda ipsius opem implorabant: cum eis fœdus iniit: & in Germaniam ipse Rex cum apparatissimo exercitu profectus est: & inter eundem Metas nobilissimam Lotharingiæ civitatem sibi subdidit. Redeundo autem Danuillarium, Iuodium, Montemmedivm, & alia plæraq; oppida, & castella expugnavit, in quibus erat tutissimum hostibus profugium. Interim cum Rege rediit in gratiam Julius tertius Pont. Max. Idem Rex Mirandulã tutatus est, Parmam stabilivit, Senas, expulsis Hispanis, antiquæ restituit libertati. Dum hæc in Italia geruntur: Cæsar qui prudenter retro cesserat, resumptis spiritibus, ad obsidionem Metarum (quas providus Rex valētissimo strenuorum Ducum, Equitum, ac Militum præsidio firmarat) reuersus est cum 100000. armatorum, vel amplius. Sed Gallorum virtute recedere iterum coactus est, re infecta, multis suorum ferro, fame, & frigore amissis.

CATHARINA de Medicis, Henrici Regis cōiunx, virtutibus, morum integritate, ac pietate sic excellit, vt tantū in Heroïna encomion vix cuiquam credibile videatur. Propter quod populis honorata, Principibus grata, Regi suo viro supra modū est dilecta, quem sex liberorum patrē in cōiugalibus testimonium amoris iam effecit.

ANTONIVS Borbonius Dux Vindocinensis inclytus Christ. Franc. Regis in Belgica legatus anno 1542. Turnæam arcem vi expugnatam solo æquavit. Ducem Riviũ Atrebatũ Gubernatorẽ fugavit, captis plarĩsq; arcibus, & castellis intra Atrebatensium fines. Anno mox 1543. Insularium, & Bapalmam quantumlibet valido propugnarẽtur præsidio, simũlq; alia quædam munitissima loca subegit, eaque ad tollendum belli nidum, funditus diruit. Anno hinc 1552. cũ intellexisset Dux vigilantisissimus supra memoratum Heroa Riviũ Imperatoris vices gerentem satagere ne Morinorum ciuitas annonæ, & cibariorum comæatu in frueretur, comparata ad hoc impediendum numerosa Flandrorum Belgarum expeditione, illi mox occurrit: vbi cæsis quàm plurimis, nonnullĩsq; captiuis: eodem momento Castellum Comitum vi cœpit. maximum obstaculum hostibus futurum. Regĩsq; imperio id ipsum subdidit. Sequenti mense Decembri Hedino per Legatum Riviũ expugnato, repentẽ fortissimus Heros tanto impetu, ac ardore adcurrit: vt intra breue temporis spatium in pristinum statũ restituerit. Deniq; inuictus hic, & inclytus Princeps egregios conatus suos tantis animis, prudentia, & strenuitate persequitur adhuc nobis superstes: vt immensæ sublimitatis maiorem in dies spem ostendat.

IOANNA d'Albret Regis Navarrae, & clarissimæ Principis illius Margaretae Regiæ sororis filia vnica, Moliniis incredibili nobilium & popularium applausu nupsit supradicto illustri fimo Duci Vindocinensi. Porrò ea nulla ex parte à tantis, talibũque parentibus degenerat: quin protinus æmulatur moribus, ac virtutibus planẽ Regiis, & summo amore literarum, ac virtutum, quibus ipsa etiam est ornatissima.

IN EFFIGIEM CHRI-
STIANISSIMI FRAN-
CORVM REGIS, HEN-
RICI SECVNDI.

SS
9

*Illud honorandum populo, magnisque timendum,
Et cui iure subest Gallia tota, caput:
Henrici est Regis, rationis Regia, cui plus
Quàm lingua est cerebri: mentis imago nota est.*

INDEX SECVNDAE PAR-

tis huius operis, ordine alphabe-
tico digestus.

35
9

A bsimarus	Alexius Angelus	170	Archelaus Herodis	5
Imp. 116	Alexius	164	Ascalonit. e filius	4
Adolfus Im	Alexius minor	170	Arnulfus Imp.	135
per. 176	Amalasuntha	101	Arria Fadilla	39
Aelia Petina	Amurates primus	186	Ariadna	99
18	Amurates secundus	196	Arricia	33
Aelius Adrianus pa-	Andreas Doria	229	Aulus Vitellius Im.	30
ter Adriani Imp. 37	Andreas Barbat.	202	Aurelius Quintill.	74
Aelius Adrian. Im. 38	Andronicus maior	178	Aurelius Fulvius	39
Aemilia Lepida	Andronicus Comnenus	168	Aurelius Probus Im-	
16	168		per.	77
Aemilianus Imp.	Andronicus minor	178	Aurelianus Imp.	75
56	Anna vxor Caroli oc-		Aureolus	63
Aemilianus tyrant.	taui, & Lodouici		Athalaricus	101
68	duodecimi	218	Attila	93
Agnes	Anna Hungarie Regis		B aiar etes primus	
153	filia, ac Ferdinandi		290	
Agrippa minor	vxor	225	Baiar etes secund.	206
14	Anna vxor Caroli octa-		Balduinus filius Rober-	
Agrippina Claud. Cef.	ui, Franc. Regis	210	ti	174
vxor	Anastafius dictus Ar-		Balduinus Flandrie Co-	
21	temius Imp.	118	mes	171
Agrippina Tiberij Im-	Annia Faustina	40	Balduinus Rex Ieru-	
per. vxor	Annius Tacitus Im.	76	salem	160
6	Annius Verus	41	Balista	67
Agrippina Germanici	Antinous	38	Barbarossa	245
vxor	Antonia	20	Bartolomeus Coleo	199
11	Antonia minor	15	Bartolomeus Socinus	
Albertus Imp. filius Ro-	Antonius de Leua	228	215	
dolfi	Antonius Borbonius,		Basilus Macedo	130
179	Vindocinensium Dux		Basilus & Constantinus	
Albertus Dux Au-	247		fratres	146
striæ, Imp.	Arcadius Imp.	92	Beatrix Portugallie	
194				
Albia Terentia				
27				
Alexander Tartagi-				
nus				
202				
Alexander de Medi-				
cis				
233				
Alexander Imp.				
137				
Alexander sextus, Pon-				
tifex				
211				
Alfonsus Daual.				
244				
Alexius Comnenus				
161				

INDEX.

Regis filia	226	Carolus Pulcher	183	Clodoueus Dagoberti fi-	
Beatricina	195	Catharina de Medicis,		lius	III
Berengarius Imp. pri-		Regina Frã.	246	Clodoueus tertius	II4
mus	136	Catharina soror Caroli		Clotarius septimus, Rex	
Berengarius 2. Imp.	136	quinti Imp.	232	Franc.	104
Berengarius 3. Imp.	139	Celsus	72	Clotarius Chilperici fi-	
Bona	208	Censorinus	73	lius	107
C Adiga seu Tadi-		Cesonia	13	Clotarius Clodouei secun-	
ga	109	Cherebertus	104	di filius	113
C. Cesar Caligula	12	Childebertus filius Clo-		Clotarius quartus	119
Caiphas	7	douei	102	Cn. Domitius Enobarbus	
Calixtus 2. Papa	200	Childebertus 2.	117	21	
Caloioannes	161	Childericus secundus	113	Cocceius Nerva Imp.	35
Canis Scaliger	182	Childericus Merouei fi-		Conradus Imp.	138
Carolus Dux Borbonius		lius	96	Conradus Francus, Im-	
228		Childericus tertius	121	perat. secund.	149
Carolus quintus, Imp.		Chilpericus frater Che-		Conradus 3. Imper.	163
222		reberti	107	Constans	85
Carolus 8. Rex Frã.	210	Chilpericus sec Idus	119	Costans filius Heraclij	
Carolus Simplex	134	Christiernus, Rex Da-		112	
Carolus Martellus	120	niæ	224	Costantina	106
Carlus grossus seu Craf-		Christierna	239	Constantinus magnus	83
sus Imper.	133	Ciriades	59	Constantinus minor	84
Carolus sextus	187	Ciriselebes	192	Constantinus filius Con-	
Carolus Mag. Imp.	126	Claudia vxor Francisci		stantis	112
Carolus quartus Boe-		Vales. Frã. Reg.	221	Constantinus quintus	122
mus, Imp.	181	Claudius Domitius Ne-		Constantinus Leonis fi-	
Carinus	78	ro	22	lius	137
Carolus septimus Franc.		Cl. Tiberius Tiberij Cæ-		Constantinus 6. Imp.	123
Rex	197	saris pater	5	Constantinus Ducas.	157
Carolus Dux Sabaudie		Cl. Tiberius Nero tertius		Constantinus Monoma-	
nonus	226	Ro. Imper.	6	chus	154
Carolus Calius Imp.	131	Claudius Imp. quint.	16	Constantinus vij. Manue-	
Carus Imp.	77	Clemens septimus Papa		lis fil. Imper. Costan-	
Carolus Aurelianensium		227		tinopolitanus	198
Dux	242	Clodius Balbinus seu Al-		Constantia	82
Carolus 5. Frã. Rex	187	binus nmp.	53	Constantius	85
Carolus Burgundie Dux		Clodio	95	Constantius Clorus, & Ga-	
199		Clodoueus primus	102	lerius Max. Imp.	80

Cof

I N D E X.

Ayuntamiento de Madrid

INDEX.

I ason Maynus 215	Pij Fran.Reg 127	Liua Horestillia 13
Iesus Christus na- tus 3	Iulia nouerca Caracal- le 49	Liua Medullina 17
Iesus Christus resur- gens 9	Iulius secundus, Ponti- fex 219	Lodouicus Balbus Im- perator 132
Ingenuus 62	Iulius tertius, Papa 237	Ludouicus Bauariæ Dux Imp. 181
Innocentius octauus 209	Iulius Maximinus Im- per. 52	Ludouicus duodecimus 218
Ioanna Ferdinandi Hi- spaniæ Regis filia 217	Iunia Claudilla, Cali- gule vxor 12	Ludouicus & Carloma- nus fratres 132
Ioanna d' Albret 247	Iustinianus primus 103	Ludouicus Nihili 133
Ioannes Maria Medio. Dux v. 189	Iustinianus secundus Imp. 115	Ludouicus Lotarij fi- lius 142
Ioannes Boccatus 188	Iustinus Imp. 100	Ludouicus Caroli septi- mi filius 197
Ioannes Galeatus 189	Iustinus minor, Imper. 105	Ludouicus octauus Phi- lippi Fran.Regis fi- lius 166
Ioannes Fran.Rex 184	Iuuianus seu Iouianus Imp. 87	Ludoui. Hutinus 177
Ioannes Calabriæ & Lo- taringiæ Dux 204	L epida Domitia 20	Ludouicus Pius Impe- rator 127
Ioannes Manuelis fi- lius 198	Lepida 26	Ludouicus quartus 141
Ioannes Zimisces 143	Leontius Imp. 115	Ludouicus Imp. 129
Ioannes Paleologus 185	Libussa 167	Ludouicus minor 162
Ioannes Maria 208	Licinius 82	Ludouicus Sfortia 213
Ioannes Iacobus Tri- uulfus 216	Licinius minor 84	Ludouicus Crassus 162
Iole filia Ioannis Regis Ierusalem 172	Leo maior 98	Lodouicus Imper. filius Arnolphi 135
Irene 123	Leo iunior 98	Lollia Paulina 13
Ifacius Comnenus 157	Leo Isaurus Imp. 118	Lollianus 60
Isabella Caroli quinti vxor 222	Leo decimus Pontifex 220	Laurentius Medices 209
Isabella, seu Elisabet, Caroli quinti, Imp. soror 224	Leo quartus 122	Lotarius Imp. 129
Ifacius Angelus 168	Leo Armenius Imp. 125	Lotarius Fræ.Rex 142
Iudas Iscariotes 10	Leo filius Basilij 130	Lotarius secundus, Im- perator 163
Iudith vxor Ludouici	Leonora Franc.Valesij vxor 234	Lucilla 44
	Liua Drusilla, Tibe- rij Imp.mater 5	L. Annius Antoninus Vernus 44
		L.An.

INDEX.

L. An. Anto. Commo-	45	M. S. Orho Imp.	28.	Michael Balbus Imper.	
dus Imp.		M. Vlpus Traianus Im	125		
L. Seionius Comodus	43	per.	36	Michael Calaphates	
L. Orho pater Othonis		M. Iulius Philippus Im-	152		
Imp.	27	per.	54	Michael Curoplates Im	
L. Septimius Seuerus Im		Margareta filia Maxi-		per.	124
per.	48	miliani Imp.	214	Michael Theophili fi-	
L. Vitellius pater Vitel		Margareta Maximilia		lius	128
lij Imp.	29	ni Im. filia, iteru	231	Michael filius Constan-	
Ludouica	231	Margareta Nauarre		tini Ducæ	159
M Acrianus	64	Regina	240	Michael Paphlago	152
Macrianus mi-		Margareta filia Regis		Michael Paleologus	
nor	64	Francisci Valesii	174		
Meonius	66	243		Michael senior	155
Magdalena Franc. Re-		Maria Tarraconensis,		Moses Turca	193
gis filia Scotie Regi-		seu Arago.	244	Muleasem	241
na	243	Maria filia Caroli Bur-		Mummia Achaia	25
Magnentius	86	gundie Ducis	212	N Atiuitas Iesu	
Mahometus pseudopro-		Maria Caroli quinti		Christi	3
pheta	109	Imp. soror	232	Nicephorus Imp.	124
Mahometes I. hoc no-		Marius	62	Nicephorus Phocas	143
mine Turc. Imp.	193	Martianus Imp.	97	Nicephorus Botaniates	
Mahometus secundus		Maria Regis Arago-		159	
Rex Turcarum	206	nie filia	146	Numerianus	78
Mallia Scantilla	47	Martia Fulvia	33	O Denatus	65
Mammea	51	Martia	48	Odettus de Foix	
Manuel	164	Maxentius	81	227	
Manuel Paleologi fi-		Maximianus Herculus		Odo Fran. Rex	134
lius	185	79		Opilius Macrinus Impe	
Manuel Paleologi filij		Maximilianus filius		rator	50
filius	198	Friderici Impera-		Orchanes Orthomanni fi	
M. Antonin. Verus	42	toris	212	lius	180
M. Aure. Antoninus		Maximilianus Sfortia		Orchanes filius Cyrisce-	
Basianus Caracalla,		213		lebis	192
Imp.	49	Maximus Pupienus Im-		Octavia vxor Nero.	22
M. Aure. Heliogaba-		perat.	53	Othomannus	180
lus Imp.	50	Mauritius Imp.	106	Orho Henrici Imper.	
M. Aure. Alexander		Melufina	151	filius	139
Seuerus Imp.	51	Meroneus	96	Orho	169
				Otho	

INDEX.

Otho minor Imp.	144	Poppæa Sabina	23	Sergius Galba Imp. Gal	
Otho tertius, Imp.	146	Posthumus minor	60	bæpater	25
P aulus Apostolus		Posthumus	59	Sergius Galba Imp.	26
24		P. Aelius Pertinax Im.		Sextilia	29
Paulus secundus, hoc no		46		Seuerus	81
mine Papa	201	Q uietus	65	Seuera	88
Paulus tertius Papa		R egillianus	63	Sigismundus Rex Hun-	
237		Renata	230	garia Imp.	194
Petronia	30	Renatus Dux Lotarin-		Sigismundus Malatesta	
Petrus Comes Altifiodo		gie	204	207	
rensis Imp. Cöst.	173	Robertus Dux Baua-		Solimanus primus	186
Petrus Ludouicus Far-		rie, Imp.	191	Solimanus cum Rossa	
nesius	239	Rodulfus Comes Ha-		vxore	235
Philibertus octauus Sa-		spurgensis Imp.	176	Sophicum vxore	236
baudie Dux	214	Rodulfus Franc. Rex		Sixtus quartus, Papa	
Philippinus Doria	229	141		201	
Philippus hoc nomine		Romanus Constantini fi-		Statilia Messalina	23
I. Franc. Rex	150	lius	140	T Amberlanes	190
Philippus S. Ludouici		Romanus Lecapenus		Tetricus	69
filius	175	140		Tetricus iunior	70
Philippus Archidux		Romanus Argiropilus		Theodora Iustiniani v-	
Austrie	217	145		xor	103
Philippus Deodat.	166	Romanus Diogenes	158	Theodora Zoes soror	
Philippus Pulcher	177	Robertus filius Hugo-		155	
Philippus Longus	183	nis Capeti	147	Theodorus Triuulfus	
Philippus Maria	195	Robertus Malatesta		216	
Philippus Imp.	169	207		Theodoricus primus	
Philippus Valesius	184	Robertus filius Petri Co		114	
Philippus Bardanes Im		mitis Altifiodoren-		Theodoricus secundus	
perator	116	sis	173	120	
Phocas	108	S abina	38	Theodosius	91
Pilatus	7	Salonina	57	Theodosius Atramite-	
Pius secundus Papa	200	S. Petrus Apostol.	24	nus Imp.	118
Pius tertius	219	San. Ludouicus	175	Theodosius minor	93
Pipinus breuis	121	Saturninus	69	Theophania	144
Piso	68	Scanderbegus	196	Theophilus	128
Plantia Herculanilla		Selimus, seu Zelimus		Tiberius adoptatus à	
17		223		Iustino	105
Plorina	36			Timolaus	71
				Ti. Au	